

Jaarstukken 2024

Gemeente Bladel

Raadsvergadering 8 juli 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Leeswijzer	4
2. Samenvatting financieel resultaat	5
3. Programma's	7
3.1 Bestuur en ondersteuning	7
3.2 Veiligheid	9
3.3 Verkeer en vervoer	14
3.4 Economie	17
3.5 Onderwijs	22
3.6 Sport, cultuur en recreatie	25
3.7 Sociaal domein	28
3.8 Volksgezondheid en milieu	39
3.9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing	46
3.10 Overhead en ondersteuning organisatie	50
3.11 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	51
4. Paragrafen	54
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	54
4.2 Lokale heffingen	59
4.3 Bedrijfsvoering	64
4.4 Financiering	68
4.5 Onderhoud kapitaalgoederen	73
4.6 Grondbeleid	77
4.7 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	88
4.8 Verbonden partijen	89
4.9 Rekenkamerrapporten	98
4.10 Monitor majeure projecten	104
5. Jaarrekening	110
5.1 Balans	110
Balans per 31 december 2024	110
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	111
Toelichting op de balans per 31 december 2024	117
Emu-saldo	132
Niet uit de balans blijkende belangrijke rechten en verplichtingen	133
5.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting	134
Het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	134
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	136
Toelichting op investerings- en projectbudgetten	146
Overzicht aanwending onvoorzien	155
Overzicht van incidentele baten en lasten	156
Informatie Wet normering topinkomens (WNT)	158
5.3 Begrotingsrechtmatigheid	160
5.4 Rechtmatigheidsverantwoording	167
5.5 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen	167
5.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	179
6. Bijlagen	180
6.1 Overzicht afschrijvingstermijnen	180
6.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	181
6.3 Evaluatie startersleningen	183
6.4 Afkortingen	184

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarrekening en jaarverslag 2024 aan. Ook nu wederom in digitale vorm. Te vinden op <https://bladel.begrotingsapp.nl/>. De jaarstukken zijn het verantwoordingsdocument binnen de gemeentelijke planning- en controlcyclus. Waar de raad via de begroting de kaders vaststelt, stelt de raad via de jaarstukken en het daarin opgenomen jaarverslag de verantwoording vast. Dit alles is op basis van de uitvoering van de geplande activiteiten door het college in 2024. Daarmee zijn de jaarstukken niet alleen een financieel document, het bevat ook de verantwoording over het uitgevoerde beleid. Nu kent een gemeente heel veel verschillende taken. In de begroting en de jaarrekening kan nooit op alle details worden ingegaan. De toelichting spitst zicht dan ook toe op de belangrijkste prestaties en de belangrijkste (financiële) afwijkingen.

Verantwoording over de uitvoering van het beleid

Met deze jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over de uitvoering van het gemeentelijk beleid en de daaruit voortvloeiende financiële baten en lasten in 2024. De uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Op 8 november 2023 stelde de gemeenteraad de begroting 2024 vast. In de bestuursrapportages over 2024 is de gemeenteraad geïnformeerd over tussentijdse financiële ontwikkelingen en bijstellingen. Deze rapportages zijn vastgesteld in de raadsvergaderingen van 27 juni 2024 en van 19 december 2024. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de budgetcyclus van 2024.

Financieel sluiten we 2024 positief af. Het resultaat van de jaarrekening is € 2.870.000,- positief. In de najaarsnota gingen we nog uit van een geraamd positief resultaat van € 2.929.000,-. Vergeleken met de najaarsnota is dit € 59.000,- lager. Een nadere toelichting op het resultaat vindt u in het onderdeel 'Samenvatting financieel resultaat'.

Burgemeester en wethouders van Bladel

de secretaris,
R.W.C.W. Lathouwers

de burgemeester,
M.A.G. van den Bosch

1. Leeswijzer

Dit document bevat de jaarstukken 2024 van de gemeente Bladel. De jaarstukken zijn opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken bestaan uit twee hoofdonderdelen: het **jaarverslag** en de **jaarrekening**. In deze leeswijzer wordt toegelicht hoe het document is opgebouwd en waar u welke informatie kan vinden.

In de jaarstukken maken we weer gebruik van smileys. Deze smileys geven in één oogopslag het resultaat weer. De algemene betekenis van een smiley is goed, matig of slecht. Het onderdeel waar de smiley voor wordt gebruikt bepaalt de verdere betekenis.

Smiley	Status
	Volgens planning uitgevoerd, binnen financiële kaders of geringe overschrijding, risico's worden beheerst.
	Niet geheel volgens planning, niet geheel binnen financiële kaders, onzekerheid over bepaalde risico's. Het onderdeel is nog in uitvoering.
	Niet volgens planning, overschrijding financieel budget, hoog risico. Onderdeel is niet of slechts beperkt uitgevoerd.

Hoofdstuk 2: Samenvatting financieel resultaat

Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van financieel resultaat. De samenvatting geeft inzicht in de financiële lasten en baten op programmaniveau, een analyse van het resultaat op hoofdlijnen en een overzicht van de voorgestelde resultaatbestemming.

Hoofdstuk 3: Programma's en beleidsvelden

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet wat van het voorgenomen beleid is gerealiseerd en welke nieuwe onderdelen in het rekeningjaar van belang zijn geweest. Het is een rapportage die ingaat op de door de raad gemaakte beleidsmatige keuzes en de mate waarin die in 2024 invulling hebben gekregen, voornamelijk evaluerend en waar nodig en zinvol vooruitkijkend. De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen van 2024 worden uiteengezet in relatie tot de (gewijzigde) programmabegroting. Deze verantwoording is een belangrijk instrument waarmee de gemeenteraad zijn kaderstellende en met name controlerende rol kan uitoefenen.

Hoofdstuk 4: Paragrafen

Na de verantwoording over de programma's volgt de verantwoording van 10 paragrafen. In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid ten aanzien van het beheer. De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van het jaarverslag.

Hoofdstuk 5: Jaarrekening

De jaarrekening biedt een overzicht van de financiële situatie van de gemeente over het boekjaar 2024. Het document bevat de balans, de exploitatiebaten en -lasten, en diverse verplichte toelichtingen, zoals waarderingsgrondslagen, incidentele baten en lasten en de verantwoording volgens de Wet normering topinkomens. Daarnaast wordt de voortgang van investeringen en de reservepositie toegelicht.

De jaarrekening biedt inzicht in de financiële positie per 31 december 2024 en vergelijkt de cijfers met de begroting en de resultaten van voorgaande jaren. Het is een cijfermatige rapportage met analyses van afwijkingen en bevat de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Specifieke uitkeringen van het Rijk en de Provincie worden verantwoord via de SISA-systematiek, wat zorgt voor eenmalige informatieverstrekking en accountantscontrole. De bijbehorende gegevens worden verwerkt door het CBS en doorgestuurd naar de relevante ministeries.

Hoofdstuk 6: Bijlagen

In het laatste hoofdstuk zijn de volgende bijlagen bijgevoegd: overzicht afschrijvingstermijnen, overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld, evaluatie starterleningen en een overzicht van de afkortingen.

We ronden de bedragen in het jaarverslag en jaarrekening af op € 1.000,-. Het kan zijn dat er in een overzicht of tussen overzichten kleine afrondingsverschillen zijn.

2. Samenvatting financieel resultaat

De begroting 2024 van de gemeente werd op 8 november 2023 vastgesteld door de raad. Daarmee heeft de raad een financieel mandaat aan het college van burgemeester en wethouders gegeven om het vastgestelde beleid met de daarvoor beschikbare middelen uit te voeren. Gaandeweg het begrotingsjaar hebben zich ontwikkelingen voorgedaan, of werden keuzes gemaakt, die leiden tot begrotingswijzigingen. Deze worden apart of in de perspectief- of najaarsnota door uw raad vastgesteld. De primitieve begroting en deze aanpassingen vormen de referentiepunten van de jaarstukken. De bijgestelde begroting voorzagt daardoor een positief resultaat van ca.

€ 2.929.000,-. Dit was de stand van eind september 2024.

In het rekeningresultaat, dat nu voorligt, komen de afwijkingen naar voren van de laatste drie maanden van 2024, en de afwijkingen die zich over het hele jaar voordoen, maar die niet zodanig in het oog springen dat de budgetten eerder aangepast werden.

Uiteindelijk sluiten we de jaarrekening af met een positief resultaat van € 2.870.000,-. Vergeleken met de najaarsnota is dit € 59.000,- lager. Dit bedrag is een afwijking van 0,08% ten opzichte van de totale lasten. Een gedeelte van het positieve resultaat wordt veroorzaakt door de incidentele restantbudgetten voor activiteiten waar we in 2025 nog verder mee aan de slag gaan. Omdat we graag onze ambities willen voortzetten stellen we voor om netto € 1.185.000,- van het positieve resultaat naar 2025 over te hevelen. Later in dit hoofdstuk vindt u een analyse van de belangrijkste afwijkingen. In hoofdstuk "Jaarrekening" vindt u het uitgebreide financiële overzicht van baten en lasten, en toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
0. bestuur en ondersteuning	n -2.720	n -2.300	n -3.024	n -3.411	n -387
1. veiligheid	n -1.992	n -2.010	n -2.188	n -2.325	n -137
2. verkeer en vervoer	n -2.452	n -3.742	n -3.977	n -3.614	v 363
3. economie	n -664	n -693	n -934	n -838	v 96
4. onderwijs	n -2.343	n -2.318	n -3.547	n -3.133	v 414
5. sport, cultuur en recreatie	n -5.183	n -5.654	n -6.643	n -5.998	v 645
6. sociaal domein	n -27.103	n -26.193	n -28.972	n -29.946	n -974
7. volksgezondheid en milieu	n -7.481	n -6.881	n -8.475	n -7.308	v 1.167
8. VHROSV	n -6.637	n -4.743	n -13.423	n -11.244	v 2.179
9. overhead en ondersteuning organisatie	n -6.693	n -6.695	n -7.730	n -7.479	v 251
10. algemene dekkingsmiddelen	n -888	n -1.003	n -986	n -1.434	n -448
totaal gerealiseerde lasten	n -64.156	n -62.232	n -79.899	n -76.730	v 3.169
baten:					
0. bestuur en ondersteuning	v 603	v 554	v 1.450	v 1.501	v 51
1. veiligheid	v 108	v 89	v 103	v 99	n -4
2. verkeer en vervoer	v 235	v 76	v 461	v 525	v 64
3. economie	v 6.141	v 1.545	v 1.755	v 1.934	v 179
4. onderwijs	v 104	v 24	v 1.047	v 489	n -558
5. sport, cultuur en recreatie	v 845	v 729	v 1.671	v 1.382	n -289
6. sociaal domein	v 6.789	v 3.478	v 7.111	v 6.717	n -394
7. volksgezondheid en milieu	v 5.194	v 4.868	v 6.368	v 5.362	n -1.006
8. VHROSV	v 4.318	v 3.120	v 10.952	v 9.364	n -1.588
9. overhead en ondersteuning organisatie	v 263	v 197	v 341	v 404	v 63
10. algemene dekkingsmiddelen	v 46.381	v 47.673	v 49.497	v 50.043	v 546
totaal gerealiseerde baten	v 70.981	v 62.353	v 80.756	v 77.820	n -2.936
saldo van gerealiseerde baten en lasten	v 6.825	v 121	v 857	v 1.090	v 233
reserves:					
toevoegingen reserves	n -13.745	n -128	n -1.126	n -876	v 250
onttrekkingen reserves	v 13.334	v 1.497	v 3.198	v 2.655	n -543
totaal gerealiseerde reserves	n -411	v 1.369	v 2.072	v 1.779	n -293
gerealiseerd resultaat	v 6.414	v 1.490	v 2.929	v 2.870	n -59

(+ = voordeel en - = nadeel)

Belangrijkste afwijkingen

We hebben de belangrijkste afwijkingen in onderstaand tabel weergegeven:

Analyse op hoofdlijnen	Bedrag (€)
Rekeningresultaat 2024	2.870.000
Geraamd voordelig resultaat (najaarsnota 2024)	2.929.000
Verschil	-59.000
Belangrijkste afwijkingen:	
Budgetoverhevelingen (netto)	1.123.000
Hogere dotatie voorziening wethouderspensioenen	-615.000
Loonkosten / inhuur extern personeel	-213.000
Hogere VPB t.o.v. voorlopige aanslag 2024	-330.000
Hogere algemene uitkering	612.000
Winstuitkering KBP	203.000
Programmakosten MD	-791.000
Bijstandbesluit zelfstandigen	-136.000
Lagere onttrekking voorziening riolering	-108.000
Tussentijdse winstneming grondexploitatie 2024	368.000
Overige afwijkingen < €100K	-172.000
Totaal afwijkingen	-59.000

Resultaatbestemming

We stellen voor het resultaat in te zetten voor vier doeleinden:

1. Budgetoverhevelingen
2. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven
3. Toevoeging algemene reserve grondexploitatie
4. Verrekening met algemene reserve

1. Budgetoverheveling

Over de netto-budgetoverheveling ad € 1.123.000,- hebben wij u al eerder geïnformeerd in de raadsvergadering van 22 mei 2025. Voor de nadere specificatie hiervan wordt verwezen naar raadsmededeling RM25.031. Het betreffen budgetten voor zeer diverse activiteiten die in 2024 zijn vertraagd of niet geheel zijn afgerond. Afwijkend van het voorstel wordt hier voorgesteld om een netto bedrag van € 1.185.000,- middels resultaatbestemming beschikbaar te stellen in 2025. Het verschil heeft betrekking op dekking vanuit de voorziening afvalstoffenheffing t.b.v. het voorbereidingsbudget voor een nieuw grondstoffencentrum. Deze dekking is niet inzetbaar in 2025.

2. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven

Bij de decembercirculaire 2024 heeft de gemeente een bedrag van € 71.000,- ontvangen als compensatie voor kosten die gemaakt worden in relatie tot de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven. Wij verwachten hiervoor extra kosten te maken, denk aan: stedenbouwkundige verkenningen, visie vorming, extra onderzoekskosten voor geur, etc. maar ook voor digitalisering. De processen, procedures en verwachten (met name juridische) kosten zullen daardoor minimaal doorlopen tot en met 2026. Vanwege het late moment van publicatie (december) konden de middelen voor 2024 niet meer worden uitgegeven of geraamd. Echter worden de inkomsten toegerekend aan 2024 en maken onderdeel uit van het rekeningresultaat. Het voorstel is om het betreffende bedrag middels resultaatbestemming in 2025 af te zonderen voor de uitgaven hiervan.

3. Toevoeging algemene reserve grondexploitatie

Een bedrag van € 576.000,- voegen we toe aan de algemene reserve grondexploitatie om aan de gewenste omvang te komen (zie toelichting paragraaf grondbeleid).

4. Verrekening met algemene reserve

Het restant van het resultaat verrekenen we met de algemene reserve tot een bedrag ad € 1.038.000,-.

3. Programma's

3.1 Bestuur en ondersteuning

Dit beleidsveld gaat over het bestuur, de ondersteuning daarvan en de relatie tussen de burger en het bestuur. Betrokkenheid en dienstverlening zijn vanuit de gemeente uitgangspunt voor deze relatie. Het beleidsveld bevat de overkoepelende taakvelden van raad en college op het terrein van het openbaar bestuur en de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie.

Wat wilden we bereiken?

Betrokkenheid en dienstverlening zijn vanuit de gemeente uitgangspunt voor deze relatie.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Financieel gezonde gemeente

😊 Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief rekeningresultaat. Bladel heeft voor 2025 een financieel structureel sluitende begroting. Echter heeft de gemeente vanaf 2026 te maken met oplopende structurele tekorten. Momenteel doorlopen raad en college een ombuigingstraject om weer te komen tot een evenwichtige balans binnen de financiële mogelijkheden, taken en ambities. De ombuigingsvoorstellen die hiervoor nodig zijn worden verwerkt in de perspectiefnota 2025.

We willen actief, duidelijk en open communiceren met iedereen die iets met de gemeente Bladel te maken heeft.

😊 In 2024 heeft team communicatie iedere week de gemeentelijke publicaties en nieuwsartikelen in de weekkrant PC55 gepubliceerd. Daarnaast hebben we de online communicatiekanalen (website en sociale mediakanalen) meerdere keren per week ingezet om onze inwoners en instellingen te informeren over gemeentelijk beleid, gemeentelijke projecten, berichten over het bestuur, informatie over inwonersavonden en nieuwsberichten.

Het bereik via sociale media groeide aanzienlijk in 2024. Instagram groei van 7%, Facebook groei van 14% en LinkedIn groei van 24%.

Ook voerden we tweewekelijks een gesprek met een journalist van het Eindhovens Dagblad. Tijdens deze gesprekken gaf het college van B&W toelichting op allerlei gemeentelijke ontwikkelingen, projecten en belangrijke thema's. In totaal stonden er over gemeente Bladel 89 keer artikelen in het Eindhovens Dagblad (in de gedrukte krant en online).

Er zijn diverse inwonersbijeenkomsten en participatiebijeenkomsten georganiseerd. Het waren er 21 in totaal. Het inwonerspanel is ingezet voor het traject van asielopvang: <https://www.bladel.nl/asielopvang>.

Beleidsindicatoren

Er zijn geen BBV-beleidsindicatoren van toepassing.

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Metropoolregio Eindhoven

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
bestuur en ondersteuning	n -2.659	n -2.202	n -2.869	n -3.327	-458
beheer overige gebouwen en gronden	n -61	n -98	n -155	n -84	71
gerealiseerde lasten	n -2.720	n -2.300	n -3.024	n -3.411	n -387
baten:					
bestuur en ondersteuning	v 411	v 357	v 592	v 662	70
beheer overige gebouwen en gronden	v 192	v 197	v 858	v 839	-19
totaal gerealiseerde baten	v 603	v 554	v 1.450	v 1.501	v 51
toevoegingen reserves	n -13.745	n -128	n -1.126	n -876	250
onttrekkingen reserves	v 13.334	v 1.497	v 3.198	v 2.655	-543
geraamd/geraliseerd resultaat	n -2.528	n -377	v 498	n -131	n -629
bestemming van gerealiseerd resultaat	n -6.415	n -1.484	n -2.929	n -2.870	59
geraliseerd resultaat	n -8.943	n -1.861	n -2.431	n -3.001	n -570

3.2 Veiligheid

Het programma veiligheid richt zich op het verbeteren van de veiligheid in de gemeente Bladel en het vergroten van het gevoel van veiligheid van de inwoners en bezoekers van de gemeente. De gemeentelijke organisatie heeft daarbij een regiefunctie en zet zelf ook instrumenten in om dit te bereiken. Voorbeelden hiervan zijn preventie, vergunningverlening, handhaving en ketenaanpak voor overlast.

Preventie en vergunningverlening

Wat wilden we bereiken?

Het sturen op een solide en effectief veiligheidsbeeld.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Fysieke veiligheid

😊 In 2024 hebben we als gemeente Bladel actief ingezet op het vergroten van de fysieke veiligheid, door de zelfredzaamheid van burgers en ondernemers te versterken. We hebben bewustwording gecreëerd met betrekking tot de eigen handelingsmogelijkheden in risicosituaties, o.a. door aan te haken op de landelijke online campagnes.

Daarnaast is in 2024 in samenwerking met de Veiligheidsregio de website Brabant Alert gelanceerd. Deze website wordt ingezet om inwoners en ondernemers te informeren over grote incidenten, rampen en crises in Brabant. Deze website biedt actuele meldingen en informatie over hoe men zich kan voorbereiden op rampen en crises. Door deze informatie te delen, hebben we bijgedragen aan het vergroten van de weerbaarheid van onze gemeenschap. Mocht er zich een ramp of crisis voordoen, dan wordt er automatisch een koppeling gemaakt tussen Bladel.nl en de website Brabant Alert.

Daarnaast is er ook via de eigen kanalen gecommuniceerd over hoe men zich kan voorbereiden op een ramp of crisis.

Gedigitaliseerde criminaliteit

😊 In 2024 hebben we als gemeente Bladel ingezet op dit onderwerp door o.a. buurtpreventie te gebruiken om de weerbaarheid tegen gedigitaliseerde criminaliteit te vergroten. We hebben extra informatie verstrekt aan inwoners en ondernemers, onder andere door bijeenkomsten en lezingen over dit onderwerp te organiseren, flyers over nepagenten te verspreiden en nieuwsbrieven te versturen, waar dit onderwerp aan de kaart wordt gebracht. Daarnaast hebben we het thema actief onder de aandacht gebracht tijdens diverse overleggen.

Tijdens de eindejaarsbijeenkomst van de buurtpreventie hebben we een spreker uitgenodigd om specifiek in te gaan op digitale veiligheid. Dit gaf de aanwezigen waardevolle inzichten en praktische handvatten om zichzelf beter te beschermen tegen digitale criminaliteit. Daarnaast kunnen zij deze kennis verder verspreiden onder andere inwoners, zodat zij als ambassadeurs een rol spelen in het vergroten van bewustwording en digitale weerbaarheid binnen de gemeenschap.

Ook stond er een bijeenkomst gepland bij het KVO Bedrijventerreinen, om ondernemers te informeren en weerbaarder te maken tegen digitale criminaliteit. Helaas kon deze door een gebrek aan animo niet doorgaan. Dit bevestigt dat ondernemers door hun volle agenda's moeite hebben om tijd vrij te maken voor dit onderwerp. Dit inzicht nemen we mee in de verdere aanpak om bewustwording en betrokkenheid te vergroten.

High Impact Crimes (HIC)

😊 In 2024 hebben we weer ingezet op het voorkomen en terugdringen van het aantal HIC-feiten binnen het basisteam De Kempen, door in te spelen op trends en ontwikkelingen. Daarbij ligt de focus op het actief stimuleren en faciliteren van de zelfredzaamheid en bewonersinitiatieven op het gebied van buurtpreventie en WhatsApp-groepen. We hebben specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een verhoogde slachtofferkans en aanpak van veelplegers. In gemeente Bladel is al vele jaren een volledig dekkend buurtpreventienetwerk actief, bestaande uit 23 wijken. Vanuit dit netwerk zijn de bekende 'besmettingsbrieven'

verspreid onder inwoners van een straat of buurt waar recent een woninginbraak had plaatsgevonden. Door middel van deze brieven wordt beoogd de inwoners bewust te maken van inbraakrisico's en hen te bewegen preventiemaatregelen te nemen. Daarnaast wordt in deze besmettingsbrief gevraagd om verdachte situaties te melden, om zo de politie te helpen in de opsporing.

Daarbij worden er ook ieder jaar zo'n 15 inbraakpreventieacties georganiseerd. Het doel van deze actie is bewustwording creëren, zodat men zich nog beter kan beschermen tegen inbrekers. Bij de brief die wordt uitgedeeld staat tips over inbraakpreventies en ook over het gebruik van camera's en de videodeurbel. Verder is middels de Facebookpagina van buurtpreventie gecommuniceerd over HIC-feiten.

Jeugd

😊 In 2024 zijn overlastmeldingen van jeugd(groepen) periodiek besproken met onder andere de politie, jongerenwerk en handhaving, met als doel overlast van jeugd(groepen) in de openbare ruimte te voorkomen, dan wel te beperken. Zowel preventieve, als repressieve maatregelen zijn genomen en waar nodig is maatwerk toegepast. Naast de gemeente en politie zijn ook de Jeugdcoaches, het Centrum Jeugd en Gezin plus (CJG+), Vluchtelingenwerk, Leerplicht en het Pius X-College betrokken.

Daarnaast werkt de gemeente sinds medio 2022 samen met een externe partij (Backbone Academy) om aanvullend jongerenwerk te verlenen en contact te krijgen met jeugdigen, met als doel om hen uit de criminaliteit te houden en tevens te begeleiden naar passende jeugdhulp waar nodig. In 2024 is ook de inzet van Backbone Academy voortgezet om de beweging van reactieve inzet naar preventieve inzet te continueren, in het bijzonder gericht op jeugdigen en jongeren waar problematiek speelt als overlast, criminaliteit, jonge aanwas en ondermijning. Tevens is Backbone nauw aangesloten op het voortgezet onderwijs in onze gemeente.

Tevens is in 2024 is het OJO (Operationeel Jeugd Overleg) in Bladel opgezet en gestart om met partijen in het veld (o.a. politie, jongerenwerk, leerplicht en voortgezet onderwijs) informatie uit te wisselen op het gebied van trends en fenomenen die leven onder de jeugd en jeugdproblematiek in onze gemeente. Deze werkwijze sluit aan bij het speerpunt 'minimale inrichting op orde' vanuit het regionale plan 'Doorontwikkeling Jeugdopgave' van politie basisteam de Kempen i.s.m. de acht gemeenten. In 2025 zal verder verkend worden of het OJO verder uitgebreid kan worden met primair onderwijs, CJG+ de Kempen en eventueel gemeente Reusel-De Mierden.

Ook is er eind 2024 een start gemaakt in het verkennen van een regionaal samenwerkingsplan Veiligheid, tussen onderwijsinstellingen en gemeenten. Binnen de acht gemeenten hebben enkele afgevaardigden een eerste brainstorm gehad over hoe gezamenlijk opgetrokken kan worden als het gaat om veiligheid. De aanleiding hiervoor is het dynamische beweegpatroon van jongeren. Zo veroorzaakt de desbetreffende jongere op meerdere plaatsen overlast. Hij/zij gaat namelijk in Bladel naar school, is woonachtig in Eersel en bevindt zich in zijn vrije tijd in Reusel. Op deze manier bezit een ieder een stukje informatie en is samenwerking vereist. De verkenning zal verder worden voortgezet in 2025.

Maatschappelijke onrust

😐 In 2024 hebben we als gemeente Bladel ingezet op het verkleinen van de kloof tussen verschillende bevolkingsgroepen en het bevorderen van een tolerante en respectvolle samenleving. Dit deden we onder andere door samen te werken met onze verschillende ketenpartners, om goed in beeld te krijgen wat er leeft in de wijken en buurten. Deze samenwerking zorgde ervoor dat we snel konden inspelen op maatschappelijke issues en meer begrip voor elkaar konden creëren.

Wat betreft het thema radicalisering en polarisatie is er in 2024 nagedacht over hoe we hiermee om moeten gaan. Er zijn trainingen aangeboden, zoals die van het Rijksopleidingsinstituut tegen Radicalisering (ROR), voor professionals in het publieke domein. Deze training helpt hen signalen van radicalisering te herkennen en aan te pakken. Daarnaast werden er webinars georganiseerd door het Regio-bureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant en andere partners, gericht op het vergroten van de awareness rondom radicalisering, extremisme en jeugd.

We hebben in 2024 plannen opgesteld om deze thema's verder aan te pakken, want uit enkele incidenten is gebleken dat we binnen gemeente Bladel te maken hebben met polarisatie problematiek, met name onder de jeugd (op het Pius-X College). Er is gewerkt aan een bredere en meer gestructureerde aanpak voor radicalisering en

polarisatie, waarbij we voortbouwen op de kennis en ervaring die we in de jaren hiervoor hebben opgedaan. In 2025 zullen deze acties daadwerkelijk uitgevoerd moeten worden om uitbreiding van de problematiek te voorkomen. Waar mogelijk zullen we hierin ook de samenwerking op blijven zoeken met omliggende gemeenten, waaronder gemeente Reusel-De Mierden.

Ondermijning

😊 In 2024 was het doel om in te zetten op een verdergaande professionalisering van de aanpak van ondermijning door het op Kempenniveau beschikbaar stellen van een 'ontkleurd' basisteamprogrammaleider ondermijning. Deze doelstelling is inmiddels behaald door iemand aan te stellen. Dit heeft afgelopen jaar zijn vruchten afgeworpen.

Er is afgelopen jaar ook ingezet om de weerbaarheid van de samenleving te versterken door het vergroten van de bewustwording van de risico's en signalen van drugscriminaliteit en witwassen. Zo hebben er afgelopen jaar o.a. meerdere campagnes plaatsgevonden, waaronder de sociale media campagne 'Samen Voor Een Veilige Buurt' en de Meld Misdaad Anoniem (MMA) campagne. Deze tweede campagne was specifiek gericht op bedrijventerreinen, met als doel het vergroten van het bewustzijn van ondernemers met betrekking tot criminaliteit in panden. Daarnaast hopen we dat de drempel om signalen te melden, door een veilig handelingsperspectief te bieden via MMA, lager is geworden. Daarnaast is op een laagdrempelige manier geprobeerd om in contact te komen met mensen op de bedrijventerreinen en zijn er op industrieterrein De Sleutel tientallen preventieve gesprekken gevoerd.

Daarnaast is afgelopen jaar in Oost-Brabant de wens uitgesproken om ten behoeve van een gezamenlijke lokale aanpak en door middel van een integrale benadering, zicht en inzicht op het fenomeen jonge aanwas te krijgen. Daarom is een start gemaakt met een onderzoek dat inzicht heeft gegeven in het fenomeen van lokale jonge aanwas in de ondermijnende criminaliteit, in het gebied van basisteam De Kempen. Het beeld dat dit rapport schetst is tot stand gekomen op basis van de kennis en inzichten van respondenten die werkzaam zijn bij de politie, gemeente en overige, bij de jeugd betrokken, instanties in basisteam De Kempen. Ook op dit onderwerp is er in 2024 een sociale media campagne live gegaan gericht op (jong) volwassenen die in contact komen met jongeren. De kernboodschap luidde: 'Ga het gesprek aan. Ook als dat lastig is'.

Om ook de weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen te vergroten (o.a. in de agrarische sector met betrekking tot de verhuur van leegstaande gebouwen) heeft gemeente Bladel in 2024 een boerenlunch georganiseerd in samenwerking met ZLTO en Taskforce-RIEC. Daarnaast heeft ook het muziektheater Eldorado plaatsgevonden, op een boerenbedrijf in Vessem, waarbij alle vijf de speeldagen waren uitverkocht.

Naast een weerbare samenleving is ook een weerbare overheid essentieel om structureel tegendruk te bieden aan ondermijning. Binnen gemeente Bladel zijn in 2024 twee drugspannen gesloten op basis van de Wet Damocles en zijn 18 toetsen uitgevoerd op basis van de Wet Bibob. Ook is er in Bladel een raadsinformatiebijeenkomst Ondermijning georganiseerd, waarin raadsleden werden meegenomen over: wat wordt verstaan onder ondermijning, hoe de politie hiertegen optreedt, hoe de gemeente hiertegen optreedt en hoe raadsleden hiermee kunnen worden geconfronteerd.

Zorg en veiligheid

😊 In 2024 is de samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein verder geïntensiveerd.

Er hebben afgelopen jaar diverse ontwikkelingen plaatsgevonden op het snijvlak zorg/veiligheid en daarmee op het gebied van complexe casuïstiek (zie 4.6 sociaal domein, WMO). Deze ontwikkelingen dragen bij aan verbetering in de zorg- en veiligheidsketen. De casusregie voor veiligheidscasuïstiek 18+ is geëvalueerd en vanaf 1 januari 2025 opnieuw belegd. Waar voorheen welzijnsorganisatie Lumens deze taak oppakte, heeft nu het Kempen-team van CJG+ dit overgenomen.

Daarnaast is de werkwijze van het Casuïstiek Overleg Bladel met de komst van een nieuwe procesregisseur, op het gebied van zorg, per 1 januari 2025 veranderd naar een vorm met themabijeenkomsten en Multidisciplinaire Overleggen (MDO's). Zo wordt casuïstiek niet meer besproken in de gezamenlijkheid van alle betrokken partners, maar enkel nog in losse MDO's. Per individuele casus wordt besproken welke partij er aan moet sluiten en welke

niet. Op deze manier kan er meer en beter maatwerk worden geleverd en nog zorgvuldiger met de privacy van de desbetreffende persoon worden omgegaan. Op deze manier wordt de juiste hulp en ondersteuning nog sneller aangeboden waardoor verdere escalatie beter kan worden voorkomen. Verder is er in 2024 verdere invulling gegeven aan de Wijk-GGz en bijbehorende evaluatie en activiteiten.

Uit het aantal gemelde incidenten bij politie is niet gebleken dat het aantal zorgmeldingen, met daarin een veiligheidsaspect, is toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

Handhaving

Wat wilden we bereiken?

Veiligheidsbeleid is onlosmakelijk verbonden met een gedegen, consequente integrale handhaving.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Repressief handhaven

😊 In 2024 hebben er in totaal 5 KIT-acties in gemeente Bladel plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze acties zijn successen te melden. Het betreft de sluiting van een groot perceel in Casteren, wegens het aantreffen van materialen ter voorbereiding van de productie van harddrugs, en het aantreffen van een volledig ingerichte en operationele illegale sigarettenfabriek in Bladel. De hieruit voortvloeiende handhavingszaken zijn een aanvulling op de reguliere handhavingszaken die opgepakt worden vanuit de reguliere (bouw)controles.

In 2024 hebben we prioriteiten moeten stellen met betrekking tot de casussen waar we wel en niet op hebben doorgepakt. Dit is een gevolg geweest van de beperkte capaciteit. Daarnaast hebben we de ambitie om preventief te kunnen acteren op het gebied van ondermijning niet geheel waar kunnen maken in 2024, ook i.v.m. beperkte capaciteit.

Begin 2024 is gestart met de eerste controles Basisregistratie Personen (BRP) en zijn er in het kader van de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) 20 adrescontroles geweest. Een en ander heeft geresulteerd in bijvoorbeeld het aantreffen van arbeidsmigranten (in de meeste gevallen niet ingeschreven in de gemeente Bladel), bewoning in niet voor bewoning bestemde panden of ruimtes en strijdigheden op basis van Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Eind 2024 is het BOA-systeem CityControl geïmplementeerd en is er een start gemaakt met waarschuwen op diverse strafbare feiten o.a. parkeren blauwe zone. In 2025 krijgt dit een vervolg en zal er ook daadwerkelijk verbaalserend optreden gaan worden.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners	9	8	10	4	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	1	0,2	0,7	0,9	0,8*	www.waarstaatjegemeente.nl
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2,2	2,7	2,7	1,9	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1,2	1,4	1	0,6	1,1*	www.waarstaatjegemeente.nl
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners	4,4	4,9	4,1	3,6	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl

* Voorlopige cijfers

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	n -90	n -79	n -282	n -348	n -66
handhaving	n -299	n -415	n -365	n -411	n -46
rampenbestrijding / crisisbeheersing	n -1.603	n -1.516	n -1.541	n -1.566	n -25
totaal gerealiseerde lasten	n -1.992	n -2.010	n -2.188	n -2.325	n -137
baten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	v 12	v 13	v 17	v 16	n -1
handhaving					
rampenbestrijding / crisisbeheersing	v 96	v 76	v 86	v 83	n -3
totaal gerealiseerde baten	v 108	v 89	v 103	v 99	n -4
gerealiseerd resultaat	n -1.884	n -1.921	n -2.085	n -2.226	n -141

3.3 Verkeer en vervoer

De openbare ruimte is ingericht volgens de kernbegrippen veilig, functioneel en schoon, waardoor een prettige woonomgeving in stand wordt gehouden. Mensen en goederen verplaatsen zich verantwoord en veilig.

Infrastructuur

Wat wilden we bereiken?

Het verantwoord en veilig maken van het verplaatsen van mensen en goederen. Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, functioneel en schoon.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Herinrichting Koolbogt

😊 In 2024 vond de omgevingsdialog plaats en hebben we het project civieltechnisch voorbereid en aanbesteed, waarna we zijn gestart met de uitvoering van de werkzaamheden. Dit met als doel om de omgeving vriendelijker in te richten voor de doelgroep die woonachtig is in de Koolbogt e.o. Hiermee ligt het herinrichtingsproject op schema.

Uitvoering geven aan de verkeersvisie 2025

😊 We hebben gewerkt op basis van het uitvoeringsprogramma. Daarin hebben we uitvoering gegeven aan de volgende projecten:

- Aanpassen schoolzones: in 2024 hebben we met directeurs van verschillende scholen gesproken om oplossingen te bekijken voor de betreffende school. In 2024 hebben we maatregelen uitgevoerd rond Het Palet in Hapert en KC Florent en De Piramide in Bladel.
- Aanpassing komgrenzen: de komgrenzen hebben we aangepast om hier een duidelijke uniforme uitstraling aan te geven zodat het geldende snelheidsregime duidelijk wordt uitgedragen. In 2024 hebben een tweetal komgrenzen uitgevoerd (Vessemseweg in Hoogeloon en De Hoeve in Netersel). De andere komgrenzen nemen we planmatig mee met andere projecten om daarmee de kosten te beperken.
- Netersel Noord: we hebben de verkeerskundige aanpak voorbereid.
- Burgemeester Van Woenseldreef: op basis van een participatietraject hebben we een plan opgesteld dat in 2025 wordt uitgevoerd.
- Fietspaden Hoogeloon: we hebben een tracéonderzoek en een participatietraject uitgevoerd. Uitvoering vindt in 2025 integraal plaats met een rioleringsaanpassing.

Uitvoering herinrichting N284

😊 Op 21 maart 2024 heeft de raad het voorkeursalternatief omtrent de N284 geaccordeerd. Nabij Egyptische Poort wordt een fietstunnel gerealiseerd. Wij hebben in 2024 samengewerkt in het projectteam bij de uitwerking van het voorkeursalternatief waarbij we ons richten op doorstroming, veiligheid en leefbaarheid. Omdat er op de N284 vanuit wegbeheer niet langer gewacht kan worden met onderhoud is op verschillende delen van de N284 dit onderhoud reeds uitgevoerd.

Verbetering/gepland onderhoud wegen

😊 In 2024 hebben we de volgende grotere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd:

- Het Bosch te Bladel en Voorbeemden te Casteren
- Project Klimaatmaatregelen 3 te Hoogeloon (Hoofdstraat, Breestraat, Dijkstraat)
- Hemelrijken en Kerkstraat te Casteren

Verbreden fietspaden Cartierheide

😞 Eind 2023 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan vastgesteld en in 2024 ontving de gemeente de ontheffing op de Wet natuurbescherming, om werkzaamheden uit te voeren in het natuurgebied van de Cartierheide.

Echter, op zowel het bestemmingsplan als de ontheffing is door ons beroep/bezwaar ontvangen. Dit leidt tot vertraging en het voeren van juridische procedures. Wel hebben we voor een gedeelte van de gewenste plannen de werkzaamheden in 2024 civieltechnisch voorbereid.

Vervanging openbare verlichting

😊 Vervanging van openbare verlichting heeft, waar van toepassing, plaatsgevonden gecombineerd met uitgevoerde reconstructies in de openbare ruimte.

Gedrag/Gebruik Infrastructuur

Wat wilden we bereiken?

Het stimuleren van verantwoord, veilig en slim gebruik van de infrastructuur en openbare ruimte.

Wat hebben we gedaan in 2024?

F'kes meerijden (liftzuilen)

😊 In 2023 is de eerste liftzuil in Hoogeloon geplaatst. Dit betreft een pilotproject dat ook in 2024 door liep. Gedurende het jaar zijn vanuit het project diverse aanpassingen verricht zodat de liftzuil langere tijd gebruikt kan worden. Het project hebben we in 2024 overgedragen aan Brainport Bereikbaar. Daar is in 2024 gestart met de evaluatie waarvan de uitkomsten in 2025 zullen worden gepresenteerd.

Het uitvoeringsprogramma bij de nieuwe verkeersvisie

😊 In 2024 zijn we gestart met de opstelling van een nieuw parkeerbeleid. Het parkeerbeleid en de nota parkeernormen zal medio 2025 aan de Raad worden voorgelegd.

Regiobreed inzetten op maatregelen op het gebied van fiets, OV, auto, smart mobility en multimodaliteit/knooppunten

😊 We hebben in regionaal verband een pilot smart-mobility voorbereid rond een aantal OV punten in de gemeente.

Snelfietsroute Reusel-Bladel-Hapert-Eersel-Veldhoven aanleggen tot aan stedelijk gebied

😊 In 2024 is regionaal besloten dat het deel van de snelfietsroute, dat door gemeente Bladel loopt, gelijktijdig wordt uitgevoerd met de reconstructie van de N284.

Beleidsindicatoren

Er zijn geen BBV-beleidsindicatoren van toepassing.

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- KempenPlus
- Metropoolregio Eindhoven

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
infrastructuur:	n -1.949	n -2.833	n -3.094	n -3.147	n -53
investerings					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	n -14	n -9	n -12	n -22	n -10
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	n -381	n -700	n -373	n -360	v 13
doorstroming	n -108	n -149	n -498	n -85	v 413
openbaar vervoer		n -51			
totaal gerealiseerde lasten	n -2.452	n -3.742	n -3.977	n -3.614	v 363
baten:					
infrastructuur:	v 200	v 67	v 450	v 533	v 83
investerings					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	v 5	v 4	v 4	v 5	v 1
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	v 7	v 5	v 7	v 10	v 3
doorstroming	v 23			n -23	n -23
openbaar vervoer					
totaal gerealiseerde baten	v 235	v 76	v 461	v 525	v 64
gerealiseerd resultaat	n -2.217	n -3.666	n -3.516	n -3.089	v 427

3.4 Economie

Voldoende werkgelegenheid, een toekomstbestendig voorzieningenniveau, een goed vestigingsklimaat en zo min mogelijk leegstand. Onderwijs, ondernemers, organisaties en andere overheden in de regio worden betrokken bij veranderingen vanwege hun kennis en ervaring met hun omgeving.

Gemeente Bladel en De Kempen zijn een belangrijk onderdeel van Brainport Regio en we hebben ons in hoog tempo samen met het stedelijk gebied ontwikkeld als economische topregio. De groei van de Brainportregio heeft ons gemaakt tot de tweede economie van Nederland. Nieuwe technologieën, verdere digitalisering, maatschappelijk en duurzaam ondernemen, het creëren van een inclusieve arbeidsmarkt en de bereikbaarheid van (economische) toplocaties, zijn allemaal uitdagingen die we enkel het hoofd kunnen bieden door intensief en structureel samen te werken met onderwijs, ondernemers, organisaties en overheden binnen onze regio. Ondernemers ervaren een slagvaardige overheid en snelle uitvoering van beleid, om zo een economische sterke gemeente te zijn én blijven.

Economische ontwikkeling, infrastructuur en Organisatie

Wat wilden we bereiken?

Behoud voorzieningenniveau

Wat hebben we gedaan in 2024?

Centrum Bladel: The Next Economy

😊 Voor implementatie van het haltermodel en de Supermarktvisie (vastgesteld in 2023) hebben we (ook) in 2024 samen met de pandeigenaar van de voormalige Posthof weer gewerkt aan de beoogde realisatie van Markthof. Meer specifiek gaat het in 2024 over de voorbereidingen voor het bestemmingsplan Markthof en een subsidieaanvraag in het kader van de Impulsaanpak Winkel (inmiddels afgewezen). Eind 2024 is aannemer Van Uijthoven gestart met de herinrichting van het Marktgebied (als directe omgeving van het nieuwe Gemeenschapshuis BRUIS en de Markt).

Centrum Hapert: Een dorpse huiskamer

😊 Vanuit de visie van OD205 (vastgesteld in juli 2021) hebben we gekozen voor de huiskamer van Hapert, een dorpsplein dat het multifunctionele centrum, het oude lint Kerkstraat en het parkeerplein De Markt verbindt. In de visie is ruimte opgenomen voor o.a. een commerciële plint, moderne werkplekken en een gezondheidscentrum.

Planvorming is in volle gang. We werkten in 2024 aan een plan voor een gezondheidscentrum met 30 appartementen op de locatie van Den Tref aan het Alexanderhof. Daarnaast is het voormalig schoolgebouw van het Palet gesloopt. Hier maken we een tijdelijk plein. Daarnaast zijn we in gesprek met meerdere partijen om ervoor te zorgen dat er een levendig plein komt.

Detailhandel De Kempen

😊 In De Kempen evalueren we jaarlijks de leegstand op basis van data. Ook in 2024 evalueerden we deze cijfers en constateerden we dat we nog in een gezonde situatie zitten. Daarnaast blijven we inzetten op het schrappen van detailhandelsbestemmingen buiten de kernwinkelgebieden. Zodra eigenaren van panden buiten de kernwinkelgebieden de bestemming 'detailhandel' willen wijzigen, denken we hier actief in mee. In 2024 zijn er gesprekken geweest die in 2025 verder vorm zullen krijgen. Ook als we slechts een gedeelte van de detailhandelsbestemming kunnen schrappen, proberen we dat correct vorm te geven.

Gemeentebreed: Positionering

😊 In 2024 is er een plan neergelegd voor het nieuwe inspiratiepunt voor Visit Bladel dat we in BRUIS vestigen. Het nieuwe inspiratiepunt gaat straks de bezoeker, maar ook de inwoner, op een vernieuwende manier verleiden om de gemeente, en De Kempen, te ontdekken. Daarnaast is er een werkgroep bezig met het nader invullen van 'De Vijf van Bladel' waarmee we het beste van de gemeente willen laten zien. We voeren gesprekken met ondernemers voor medewerking in het concept.

Uitvoering Centrumvisie

😊 Voor de uitvoering van de centrumvisie werken we nauw samen met Centrummanagement Bladel op basis van een meerjarenplan 2023-2027. In 2024 hebben we samen met Centrummanagement sterk ingezet op de professionalisering en uitbreiding van het activiteiten- en evenementenaanbod in Bladel Centrum. Het doel was om het centrum aantrekkelijker te maken voor zowel inwoners als bezoekers uit de regio. Een belangrijk speerpunt was het ontwikkelen van een marketing- en communicatiestrategie. Hierbij werd zowel lokaal als regionaal promotie ingezet. Denk hierbij aan gerichte sociale mediacampagnes, samenwerkingen met DPG Media, advertenties via PC55 en ED, en specifieke promotie gericht op recreatie en toerisme in de regio. Deze brede aanpak zorgde voor een grotere zichtbaarheid en herkenbaarheid van Bladel Centrum. Er is ook ingezet op de jaarlijkse aankleding van de openbare ruimte. Dit omvatte onder andere de plaatsing van bloembakken en de installatie van kerstverlichting, waarmee is bijgedragen aan een aantrekkelijke en sfeervolle omgeving voor bewoners, bezoekers en ondernemers. Om de inzet van promotionele middelen effectiever te maken, is er onderzoek gedaan naar de eventuele implementatie van een monitoringsysteem. Dit systeem zal helpen om beter inzicht te krijgen in de impact van promotieactiviteiten, zodat toekomstige investeringen gericht en efficiënter kunnen worden ingezet. Een investering is gedaan in het versterken van de relatie tussen ondernemers en de gemeente. Door middel van overlegmomenten, en gezamenlijke initiatieven zijn stappen gezet om een constructieve samenwerking te bevorderen, wat bijdraagt aan een economisch vitaal klimaat.

Daarnaast werd geïnvesteerd in de digitale infrastructuur. Het bouwen van een nieuwe website stond centraal, met als doel de online vindbaarheid van Bladel Centrum te vergroten. Dit platform biedt bezoekers een gebruiksvriendelijke en informatieve omgeving om activiteiten, evenementen en winkels in het centrum te ontdekken.

Met deze gezamenlijke inspanningen werd er een stevige basis gelegd om Bladel Centrum nóg beter op de kaart te zetten als een levendig en aantrekkelijk centrum voor zowel bewoners als bezoekers.

Wat wilden we bereiken?

Verduurzaming bedrijven

Wat hebben we gedaan in 2024?

Energietransitie Ondersteuning verduurzaming bedrijventerreinen

😊 In 2024 hebben we in samenwerking met OBGB en Cinergie aan alle ondernemers op bedrijventerrein de Sleutel energiescans aangeboden. In totaal hebben een tiental bedrijven gebruik gemaakt van dit aanbod. Die bedrijven hebben inzicht gekregen in hun energieverbruik en concrete aanbevelingen ontvangen welke maatregelen ze kunnen nemen om aan de wettelijke informatie- en energieplicht te voldoen. Tevens hebben die bedrijven adviezen gekregen hoe ze hun energieverbruik kunnen monitoren en daar waar mogelijk verminderen.

Vanuit de MRE is er een aanjager verduurzaming aan de slag gegaan op de Sleutel, om de mogelijkheden van verduurzaming van bedrijventerreinen en energiehubs te verkennen en daar advies op te geven.

Wat wilden we bereiken?

Vestigingsklimaat en infrastructuur

Wat hebben we gedaan in 2024?

Bereikbaarheid en Mobiliteit

😊 In 2024 geven we uitvoering aan het ambitiedocument mobiliteit. In 2024 zijn we als eerste concrete project gestart met fietsstimulering. Het doel is de verkeersdruk te verminderen op lokale wegen en werkgevers en werknemers bewust te maken dat ze zelf onderdeel zijn van de oplossing, door vaker de fiets te pakken.

Talentontwikkeling

😊 Vakroute De Kempen is een samenwerking die in 2023 is opgestart tussen KOP, het onderwijs, bedrijven en gemeenten. Het doel van Vakroute De Kempen is jongeren gelijke kansen bieden door ze op een doordachte

manier in contact te brengen met lokale bedrijven. We werken hierbij nauw samen met het onderwijs en hebben een brede focus op alle sectoren. Zo leggen we een sterke basis voor leren en ontwikkelen in De Kempen en streven we naar een positief beeld van de regio als een aantrekkelijke en toekomstbestendige (werk)plek. De eerste resultaten zijn zeer bemoedigend. Zo zijn er diverse stageplekken en bijbaantjes voor scholieren gevonden bij bedrijven en meerdere workshops gegeven om bedrijven en leerlingen dichter bij elkaar te brengen.

Triple helix samenwerking

😊 We blijven investeren in een nauwe samenwerking met onze partners in De Kempen, met de Metropoolregio Eindhoven (MRE) en de Stichting Brainport Development. Door dit duurzame overleg, inclusief de lobby, verder uit te bouwen zetten we ons in om de kwalitatieve groei van onze Kempen en de totale Brainportregio te realiseren.

Belangrijke opgave was in 2024 het structureel in beeld brengen en ophalen van behoeftes en actuele stand van zaken met betrekking tot de economische ontwikkelingen in onze brede basiseconomie. Dit doen we doordat we ook in 2024 in nauw contact stonden met onze ondernemers via onder meer bedrijfsbezoeken, individuele gesprekken, ondernemersbijeenkomsten en het ondernemerscafé. Daarnaast werd er ingezet op educatie en kennisdeling, waardoor ondernemers beter geïnformeerd en ondersteund werden in hun bedrijfsvoering.

Vestigingsklimaat en infrastructuur

😊 In december 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met de visie regionale werklocaties MRE. In deze visie geven we in regionaal verband aan welke bedrijven we wel en niet willen faciliteren. Aangegeven is dat we enkel die bedrijven willen faciliteren die bijdragen aan het eco-systeem van de Brainportregio of bedrijven die van meerwaarde zijn op sociaal-maatschappelijk vlak. In de programmering van nieuwe terreinen hebben we op de Omgevingsdag van juli 2024 akkoord gekregen om de uitbreiding van bedrijventerrein Hapert op te pakken.

Wat wilden we bereiken?

Vitale en toekomstbestendige Kempische bedrijventerreinen

Wat hebben we gedaan in 2024?

Energielandschap de Kempen

😊 In 2024 hebben we concrete stappen gezet in de realisatie van de energiehub. Als gemeente waren we projectleider binnen dit project. We werkten intensief samen met de bedrijven op het Kempisch Bedrijvenpark (KBP), Enexis Netbeheer, Provincie Noord-Brabant, Stichting Parkmanagement en Firan. Samen werkten we aan de oplossing door middel van een energiehub om in tijden van netcongestie toch te kunnen verduurzamen en ondernemen op het bedrijventerrein. In mei 2024 tekenden Enexis en de bedrijven een van de eerste (pilot-) Groepstransportovereenkomsten van Nederland. Waar ieder bedrijf eerst een aparte aansluiting kreeg, wordt in de nieuwe situatie één groepsaansluiting met beperkte capaciteit voor afname en teruglevering gerealiseerd. De groep dient dan gezamenlijk binnen deze gestelde limieten van de netbeheerder te blijven. Na het ondertekenen van de groepsovereenkomst hebben we een uitgebreid traject doorlopen voor het vinden van een geschikt Energiemanagementsysteem (EMS). Gelijktijdig met het EMS-traject richtten we de coöperatie op. In het voorjaar van 2024 werden de concept-documenten al opgesteld. In het najaar van 2024 werden deze geformaliseerd en werd het bestuur gevormd. Met deze stappen kwamen we in 2024 tot realisatie van een van de eerste energiehub's in Nederland.

Ontwikkeling bedrijventerreinen in gemeente Bladel

😊 Op de Omgevingsdag in juli 2024 hebben we toestemming gekregen voor de uitbreiding van bedrijventerrein Hapert. In de programmering mogen we daar 9,5 ha uitgeefbare kavels realiseren. Deze uitbreiding maakt onderdeel van de vastgestelde visie werklocaties MRE. Het projectteam is gestart met de voorbereidingen voor deze uitbreiding. Gesprekken zijn gevoerd met omwonenden en grondeigenaren. Het energievraagstuk van Enexis en Tennet in het plangebied moet nog verder uitgewerkt worden.

Samenwerking OBGB en Parkmanagement

😊 In 2024 hebben we ons sterk gericht op het stimuleren van duurzame mobiliteit en verduurzaming binnen gemeente Bladel. Een van de belangrijkste initiatieven was de ontwikkeling en uitvoering van een

fietsstimuleringscampagne. Als onderdeel hiervan werd een probeeractie georganiseerd, waarbij inwoners de mogelijkheid kregen om een e-bike uit te proberen. Daarnaast werd de Bladel Fiets Challenge gelanceerd, met als doel mensen te motiveren om zoveel mogelijk kilometers te fietsen. Deelnemers konden hierbij gebruikmaken van de Sjees-app, wat zorgde voor een gebruiksvriendelijke en interactieve ervaring.

Op het gebied van verduurzaming hebben we belangrijke stappen gezet. In samenwerking met Parkmanagement hebben we de handschoen opgepakt om ondernemers te ondersteunen bij verduurzamingsinitiatieven. Hierbij is geïnventariseerd welke verduurzamingsverbeteringen ondernemers bereid zijn te realiseren. Dit vormt een solide basis voor verdere actie en samenwerking op het gebied van duurzaamheid. Met deze initiatieven dragen we bij aan een schonere, duurzamere en gezondere omgeving, en versterken we de betrokkenheid van inwoners en ondernemers in gemeente Bladel.

Promotie / Vrijetijdseconomie

Wat wilden we bereiken?

De Brabantse Kempen is in 2026 een toeristisch en recreatief onderscheidende regio met grote naamsbekendheid in Nederland, België en Duitsland.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Kempisch uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2023-2027

😊 2024 was het eerste pilotjaar voor 'Visit de Kempen'. In deze periode hebben we een Regioboost traject gestart, in samenwerking met ondernemers en VisitBrabant, om gezamenlijk de klantenreis van onze bezoekers te optimaliseren. Denk hierbij aan het versterken van hun reputatie, vertalen van websites, reviewmanagement. Daarnaast is een merkidentiteit voor Visit de Kempen ontwikkeld die direct is opgenomen op een website. Deze identiteit zal ook bij de lokale Visits geïmplementeerd worden.

De huidige visie (en uitvoeringsprogramma) loopt tot 2026. In 2024 is gestart met het opzetten van een nieuwe visie en door ons een nieuw uitvoeringsprogramma uitgewerkt samen met Visit de Kempen, de lokale Visits en de ondernemers. In 2025 zal deze worden gepresenteerd.

Lokale uitvoering vrijetijdseconomie

😊 Samen met Visit Brabant geven we vorm aan producten waarmee de bezoeker c.q. inwoner kennis kan maken met de gemeente en ze binnen de gemeente willen laten bewegen. Het afgelopen jaar is ingezet de kwaliteit van producten (bijv. 't Snoeperke (vernieuwde vorm), verdere invulling Sagen en Legenden route (bijv. de Hoed van Zwarte Kaat bij de Tipmast), inrichting ruimte bij het Carillon en nieuwe route Boeren in Beeld (lancering voorjaar 2025), er is een start gemaakt met de invulling van het nieuwe inspiratiepunt (uitvoering 2025) en er wordt verder vorm gegeven aan de netwerkfunctie (lokaal door bedrijfsbezoeken en werven 'Vrienden van Visit' en op Kempen-niveau door o.a. netwerkbijeenkomsten). Daarnaast wordt er achter de schermen hard gewerkt aan het concept 'De Vijf van Bladel' waarbij er vooral inzet is gepleegd om het concept duidelijk(er) neer te zetten en ondernemers te betrekken.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Aantal vestigingen bedrijven per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	174,9	180	185,3	192,2	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Functiemenging*	62,80%	62,90%	62,70%	62,60%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Aantal overnachtingen (streefwaarde is een groei van 2% per jaar over vijf jaar in het aantal overnachtingen en/of bezoek van dagmensen)	462.723	589.565	741.367	764.535	n.n.b.	Eigen waarden

* de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) tot 100 (alleen werken)

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Metropoolregio Eindhoven
- Kempisch Bedrijvenpark
- NV Brabant Water

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	n -93	n -99	n -97	n -92	v 5
regionale samenwerking	n -64	n -54	n -103	n -91	v 12
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	n -5		n -209	n -142	v 67
overige infrastructuur		n -1	n -1		v 1
organisatie:					
werkgelegenheid	n -145	n -118	n -117	n -116	v 1
overleg / beheer / samenwerking	n -211	n -288	n -222	n -236	n -14
promotie	n -146	n -133	n -185	n -161	v 24
totaal gerealiseerde lasten	n -664	n -693	n -934	n -838	v 96
baten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	v 93	v 96	v 90	v 90	
regionale samenwerking					
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	v 4.394		v 106	v 297	v 191
overige infrastructuur					
organisatie:					
werkgelegenheid	v 5				
overleg / beheer / samenwerking	v 61	v 11	v 15	v 15	
promotie	v 1.588	v 1.438	v 1.544	v 1.532	n -12
totaal gerealiseerde baten	v 6.141	v 1.545	v 1.755	v 1.934	v 179
gerealiseerd resultaat	v 5.477	v 852	v 821	v 1.096	v 275

3.5 Onderwijs

Goed onderwijs draagt bij aan de inclusie (gaat over het meedoen en erbij horen van alle kinderen en jongeren met of zonder een beperking) en participatie van onze jongeren in de samenleving. Onderwijs draagt er mede aan bij dat jongeren kennis vergaren en weerbaar zijn. Onderwijs helpt op de weg naar zelfstandigheid. Wij streven daarom naar een gevarieerd aanbod van onderwijs op verschillende niveaus.

Onderwijshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

Zorgen voor onderwijshuisvesting in gezonde, veilige en stimulerende gebouwen. We streven ernaar dit zo dicht mogelijk in de eigen leefomgeving van het kind te bieden.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Basisschool De Vest

😊 In 2023 is voor basisschool De Vest uit Hoogeloon een formele aanvraag tot uitbreiding van de gebouwelijke capaciteit ontvangen. Hierop hebben we begin 2024 een besluit genomen. De eerste voorbereidingen t.a.v. de uitbreiding zijn in 2024 uitgevoerd. In 2025 wordt de permanente uitbreiding gerealiseerd.

Basisschool Het Palet

😊 Voor basisschool Het Palet in Hapert is begin 2024 een aanvraag ingediend voor permanente uitbreiding van het aantal lokalen. De aanvraag is opgenomen in het IHP. Als tijdelijke huisvesting is het oude sportcafé De Puf in 2024 gereed gemaakt voor gebruik als onderwijsruimte vanaf schooljaar 2024-2025. In eerste instantie bedoeld voor nieuwkomersonderwijs.

In 2024 zijn we geconfronteerd met het inzicht dat bepaalde keuzes omtrent de vormgeving / inrichting van de les-ruimten toch niet de juiste bleken te zijn, in het kader van de spraakverstaanbaarheid. De school had tot en met 2024 de regie over de voortgang en invulling van de noodzakelijke maatregelen. Met ingang van 2025 nemen we samen met de school en onderwijsstichting KempenKind de regie om te komen tot de gewenste afspraken en een oplossing.

Integraal huisvestingsplan (IHP)

😊 In 2024 hebben we samen met de schoolbesturen het proces doorlopen om te komen tot een IHP. Dit is vooruitlopend op de wet, die naar verwachting vanaf 1 augustus 2025 van kracht gaat (wetsvoorstel doelmatige aanpak onderwijshuisvesting). Eind 2024 hebben we het concept IHP opgeleverd, dat naar verwachting in de eerste helft van 2025 door de gemeenteraad zal worden vastgesteld.

Onderwijs- en leerlingzaken

Wat wilden we bereiken?

Leerlingenvervoer: We streven passend onderwijs na, zo thuisnabij mogelijk, waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is. Hiervoor zetten we leerlingenvervoer in waar nodig.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Leerlingenvervoer

😊 Met ingang van schooljaar 2022-2023 is het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed. Dit contract hebben we verleend voor alle Kempengemeenten (excl. Oirschot) voor een periode van 5 jaar aan een lokale partij. Deze lokale partij heeft het leerlingenvervoer in 2024 goed uitgevoerd.

Wat wilden we bereiken?

Leerplicht: We waarborgen dat jongeren in en uit gemeente Bladel onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Leerplicht

😊 We voeren onze taak met betrekking tot leerplicht uit op grond van de Leerplichtwet 1969. We doen dit in nauw contact met zowel de basisscholen als met de middelbare school: het Pius-X College. Omdat het Pius-X een grote regionale school is met veel leerlingen, voeren we de leerplicht uit in samenwerking met de gemeente Reusel-De Mierden. We zetten ons in om vooral preventief te werken, om langdurig ongeoorloofd schoolverzuim zoveel mogelijk te voorkomen.

Wat wilden we bereiken?

Participatie (o.a. Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB), volwasseneneducatie / laaggeletterdheid en voorschoolse voorzieningen)

Wat hebben we gedaan in 2024?

Laaggeletterdheid

😊 Iedere arbeidsmarktregio heeft haar eigen programma om Laaggeletterdheid aan te pakken. Zo ook de regio Zuid Oost Brabant (regionaal Programma Integrale Aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024), waar Bladel onder valt. Eén van de lokale acties die hieruit voortgekomen is, is het versterken van het DigiTaalhuis (in 2020 gestart). In 2022 is een begin gemaakt met het versterken van het aanbod NT1 en NT2, dit is doorgezet in 2023 en 2024. Onder leiding van de coördinator DigiTaalhuis is een aantal projecten uitgevoerd met een externe partij (Yellow-Chess) met als doel de NT1 doelgroep beter te bereiken.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

😊 Gemeente Bladel heeft NPO middelen ontvangen. Een steunpakket om de onderwijsachterstanden die ontstaan zijn door de coronapandemie te verminderen. Het onderwijs (PO en VO) en de VE partner hebben plannen aangeleverd voor de besteding van de NPO middelen. Op basis van de aangeleverde plannen en verdeelsleutel zijn alle NPO middelen in 2024 verstrekt. De NPO middelen kunnen tot augustus 2025 besteed worden.

Onderwijsachterstandenbeleid

😊 In 2024 is een start gemaakt met het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) in samenwerking met basisschooldirecteuren, VE partner en de GGD. Dit als opvolging van het VVE beleid dat t/m 2023 liep. In het onderwijsachterstandenbeleid, wordt het VVE beleid opgenomen.

Voorschoolse voorziening educatie (vve)

😊 De VVE monitor met de externe partij is afgerond. In 2025 wordt een nieuwe peutermonitor aanbesteed. Het doel van de monitor is om het bereik en non-bereik van kinderen met een VE indicatie in beeld te brengen. Op basis daarvan wordt bepaald wat nodig is om de toeleiding te verstevigen. Daarnaast is de subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Bladel van kracht gegaan medio 2024.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Aantal leerplichtige leerlingen	2.830	2.780	2.740	2.680	2.650*	www.waarstaatjegemeente.nl
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	0	0	3,6	3,6	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Relatief (wettelijk) verzuim per 1.000 leerlingen	2	2	3	5	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	1,30%	1,10%	1,40%	2,00%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Voortijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie RMC regio Zuidoost-Brabant	1,70%	1,80%	2,40%	2,30%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Voortijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie landelijk	1,70%	1,90%	2,40%	2,40%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl

* Voorlopige cijfers

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost
- Samenwerking Kempengemeenten

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
onderwijshuisvesting	n -1.648	n -1.794	n -2.544	n -2.256	v 288
onderwijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer	n -375	n -316	n -419	n -442	n -23
leerplicht	n -152	n -195	n -167	n -262	n -95
participatie / onderwijs achterstandenbeleid e.d.	n -168	n -13	n -417	n -173	v 244
totaal gerealiseerde lasten	n -2.343	n -2.318	n -3.547	n -3.133	v 414
baten:					
onderwijshuisvesting	n -55	v 12	v 608	v 300	n -308
onderwijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer			v 4	v 1	n -3
leerplicht	v 9	v 12	v 31	v 31	
participatie / onderwijs achterstandenbeleid e.d.	v 150		v 404	v 157	n -247
totaal gerealiseerde baten	v 104	v 24	v 1.047	v 489	n -558
gerealiseerd resultaat	n -2.239	n -2.294	n -2.500	n -2.644	n -144

3.6 Sport, cultuur en recreatie

Binnen het programma sport, cultuur en recreatie worden activiteiten ontplooid die bijdragen aan het gewenste imago en aan de promotie van onze gemeente en activiteiten, gericht op een recreatieve, gezonde en educatieve tijdbesteding van inwoners en bezoekers van onze gemeente. Hierbij gaan we uit van de eigen kracht van inwoners en participatie en betrokkenheid hierbij van maatschappelijke organisaties en netwerken. De gemeente heeft hierbij de regierol.

Sport en bewegen

Wat wilden we bereiken?

Het mogelijk maken van een levenlang plezier aan sporten en bewegen, in een inclusieve sport- en bewegingsomgeving, zowel individueel als in verenigingsverband.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Het stimuleren van burgerinitiatieven gericht op speelvoorzieningen

😊 Het afgelopen jaar zijn er meerdere initiatieven vanuit burgers gekomen met betrekking tot een verbetering van het (huidige) speelaanbod in de gemeente. Binnen de mogelijkheden hebben we gekeken of bepaalde verzoeken ingewilligd konden worden. Dit combineerden we met de reeds geplande vervangingen op die locaties. Zo vormden we een bestaande speelvoorziening om in een nieuwe speelvoorziening waarbij de buurtbewoners inspraak hebben gehad. Afgelopen jaar heeft dit geresulteerd in o.a. nieuwe/aanvullende speeltoestellen in Bladel (Doollandpark veld), Casteren (Kerkeneind en Durkijk) en Hapert (De Voren). Buurtbewoners hebben hierbij dus zelf de wensen kenbaar gemaakt en deze hebben wij binnen de mogelijkheden veelal kunnen inwilligen.

Uitvoering van het sportakkoord (Kempenbreed)

😊 In 2023 is het Kempisch Sport en Beweegakkoord 2.0 opgeleverd. De uitvoering van het akkoord is nog steeds in handen van de vier Kempengemeenten in samenwerking met de Stichting Kempen in Beweging, maar sinds 2024 ook van een professional de 'Coördinator Sport en Preventie'. Deze coördinator is begin 2024 gestart en is in zijn eerste jaar veel bij (sport)verenigingen op bezoek gegaan om kennis te maken en input op te halen. Het budget voor uitvoering van maatregelen is nog altijd in beheer bij de Stichting Kempen in Beweging en daar zijn in 2024 ook weer verschillende projecten/evenementen van bekostigd.

Vergroten toegankelijkheid bij vervanging van speeltoestellen

😊 Tijdens de vervangingen van speeltoestellen zijn op de betreffende locaties in Casteren en Bladel bewust de familie/vogelnestschommels behouden om deze door verschillende doelgroepen (zelfs voor rolstoelgebruikers) te kunnen laten gebruiken.

Ook is er weer nadrukkelijk naar de bereikbaarheid van de nieuwe toestellen gekeken. Bij de vervangingen van de speeltoestellen in Bladel en Casteren is bewust zo min mogelijk valzand gebruikt (alleen indien noodzakelijk). Dit om de bereikbaarheid van deze toestellen zo optimaal mogelijk te houden.

Cultuur

Wat wilden we bereiken?

Beschermen van het cultuurhistorische erfgoed van Bladel

Wat hebben we gedaan in 2024?

Beschermen van het cultuurhistorisch erfgoed van Bladel

😊 In 2021 kende de Rijksoverheid aan de gemeente een financiële bijdrage toe voor de Kerkenvisie. De kerkenvisie is in samenwerking met BOEi opgesteld en in 2024 afgerond. In de visie worden de 7 kerken in de gemeente beschreven. Mogelijkheden voor herbestemming worden uiteengezet. Als gevolg daarvan is de kerk in Netersel te

koop gekomen. Dit jaar zijn ook de archeologische monumenten in de gemeente Bladel geïnspecteerd. Uit de inspecties kwamen geen bijzonderheden naar voren.

Uit het budget voor de monumenten worden onder meer het onderhoud aan monumenten en de nutsvoorzieningen betaald. Waar mogelijk en nodig zijn de monumenten onderhouden. Voor de Luchtwachtstoren (LUWA-toren) is aanvullend budget gevraagd. Deze is in dussdanige staat dat regulier onderhoud onvoldoende is voor de instandhouding.

Voor de Molen in Hapert en de Sint Pancratiustoren in Hoogeloon wordt ieder jaar een SIM-subsidie ontvangen. Wij zorgden voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Wat wilden we bereiken?

Verbinding en samenwerking stimuleren tussen culturele organisaties en verenigingen onderling en met andere disciplines.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Realiseren uitvoeringsprogramma cultuur

 In de cultuurnota is een uitvoeringsprogramma opgenomen dat loopt tot en met 2022. In 2024 is het uitvoeringsprogramma verder uitgevoerd, toegespitst op de pijlers Cultuur en verbinding, Cultuur en participatie, Cultuur en educatie, en Cultuur en vernieuwing.

We bewaken de voortgang van het uitvoeringsprogramma en sturen bij indien nodig. Een aantal activiteiten uit het programma lopen door naar 2025, zolang het cultuurbeleid niet geëvalueerd en (indien nodig) herzien wordt.

Cultuur en verbinding

In 2024 hebben we het volledig beschikbare budget van de Stimuleringsregeling cultuurinnovatie verstrekt aan vier initiatieven. Via deze regeling kunnen projecten worden ondersteund die een bijdrage leveren aan vernieuwing en/of cultuurdeelname en/of openbare beeldende kunst. De uitvoering van de aansturing van de combinatiefunctionaris cultuur/cultuurcoach met Art4u, onderwijsinstellingen, gemeente Eersel, Bladel en Reusel-De Mierden hebben we ook in 2024 vormgegeven. Middels het regionale kernteam stemmen we twee keer per schooljaar af en waar nodig sturen we bij voor wat betreft cultuureducatie.

Cultuur en participatie

Hieronder vallen de Visie op bibliotheekwerk en cultuurparticipatie. In 2024 zijn we gestart met het opstellen van een vernieuwde lokale visie op het bibliotheekwerk, in samenwerking met de bibliotheek. Dit sluit aan op de regionale evaluatie van de bestuursovereenkomst en de voorbereidingen rondom de zorgplicht. We hebben opgehaald wat nodig is om richting te bepalen voor zowel de regionale als lokale samenwerking. Dit wordt in 2025 verder uitgewerkt. Net als ieder jaar verstrekten we ook in 2024 subsidies voor actieve en passieve cultuurparticipatie (inclusief de subsidie voor Heemkunde Pladella Villa) in gemeente Bladel.

Cultuur en educatie

De overeenkomst voor de inzet van de cultuurcoach is door ons geëvalueerd, geactualiseerd en voor twee jaar verlengd. Zo kan de cultuurcoach in samenwerking met het onderwijs en culturele partners cultuurparticipatie en -educatie bij kinderen en jongeren verder vergroten, de kwaliteit verbeteren, en samenwerking tussen scholen en culturele instellingen stimuleren.

Cultuur en vernieuwing

In 2024 hebben we kunst en cultuur nadrukkelijk geïntegreerd in diverse beleidsstukken, zoals de Brede Visie Welzijn en het plan van aanpak GALA. Hiermee blijft cultuur een belangrijk aandachtspunt binnen ons beleid en de uitvoering daarvan, met oog voor de verbinding met andere beleidsterreinen. De borging van kunst en cultuur op lange termijn wordt hierdoor versterkt binnen gemeentelijke plannen.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Niet-sporters	47,80%	n.b.	48,40%	n.n.b.	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- KempenPlus
- Bosgroep Zuid-Nederland

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
sport en beweging:					
accommodaties	n -1.515	n -2.080	n -1.919	n -1.678	v 241
bevorderen deelname en activiteiten	n -346	n -302	n -371	n -347	v 24
cultuur:					
cultuur en verbinding	n -194	n -199	n -229	n -226	v 3
cultuur en participatie	n -306	n -305	n -425	n -504	n -79
accommodaties	n -644	n -602	n -716	n -712	v 4
erfgoed en kunst	n -67	n -76	n -133	n -73	v 60
natuur	n -2.111	n -2.090	n -2.850	n -2.458	v 392
totaal gerealiseerde lasten	n -5.183	n -5.654	n -6.643	n -5.998	v 645
baten:					
sport en beweging:					
accommodaties	v 497	v 467	v 610	v 661	v 51
bevorderen deelname en activiteiten	v 128	v 94	v 142	v 128	n -14
cultuur:					
cultuur en verbinding	v 11	v 11	v 11	v 11	
cultuur en participatie	v 2	v 2	v 3	v 3	
accommodaties	v 139	v 102	v 165	v 165	
erfgoed en kunst	v 9	v 9	v 9	v 9	
natuur	v 59	v 44	v 731	v 405	n -326
totaal gerealiseerde baten	v 845	v 729	v 1.671	v 1.382	n -289
gerealiseerd resultaat	n -4.338	n -4.925	n -4.972	n -4.616	v 356

3.7 Sociaal domein

Iedereen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, fysieke of economische situatie, neemt als volwaardig lid deel aan de samenleving. Aan mensen voor wie zelfredzaamheid en meedoen niet vanzelfsprekend is, wordt ondersteuning geboden. Als gemeente dragen we hier onder meer aan bij door uitvoering van de participatiewet, Wmo en jeugdwet. Daarbij werken we samen met onder andere (vrijwilligers-)organisaties in het sociaal domein, de jeugdcoaches en ouderenconsulent.

Participatie

Wat wilden we bereiken?

Algemeen toegankelijke individuele ondersteuning, zoals cliëntondersteuning, maatjesprojecten en maatschappelijk werk.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Toegankelijke individuele ondersteuning

😊 De toegankelijke individuele ondersteuning hebben we ingevuld door de inzet van o.a. Cordaad Welzijn, Lumens, MEE de Meent groep en vrijwillige onafhankelijke cliëntondersteuners.

Wat wilden we bereiken?

Arbeidsparticipatie: KempenPlus & praktijkhuis

Wat hebben we gedaan in 2024?

Evaluatie Wet Inburgering

😊 De evaluatie van de wet Inburgering is in september 2024 middels een raadsmededeling (RM24.050) aan de gemeenteraad toegezonden. In overleg met de andere gemeenten worden door ons de vervolgacties opgepakt en uitgevoerd.

Praktijkhuis Bladel

😊 Medio 2024 is op basis van de opgeleverde businesscase door de gemeenteraad besloten tot beëindiging van het Praktijkhuis per 1 januari 2025 (R24.034b). In de tweede helft van het jaar is door ons stap voor stap gewerkt aan zorgvuldige communicatie richting deelnemers, persoonlijke begeleiding bij het vinden van alternatieven en de ontmanteling van het Praktijkhuis. Hierover hebben we de gemeenteraad nog aanvullend geïnformeerd tijdens de commissievergadering van 4 december. Per 1 januari 2025 is het Praktijkhuis formeel gesloten.

Toekomstverkenning KempenPlus

😊 Na oplevering van de eerste rapportage door BMC in 2023, waarbij kansen en bedreigingen in de toekomstbestendigheid van KempenPlus in beeld zijn gebracht, was er behoefte aan vervolgonderzoek. In augustus 2024 is de gemeenteraad middels een raadsmededeling (RM24.053) door ons op de hoogte gebracht van de opdrachtverstrekking hiervoor aan Berenschot. Er is opdracht verstrekt aan Berenschot om een tweeledig onderzoek te doen naar de toekomst van KempenPlus, waarbij enerzijds de interne processen van KempenPlus worden onderzocht en anderzijds een advies wordt gevraagd over de optimale dienstverlening aan inwoners op het gebied van bestaanszekerheid. Eind 2024 is het rapport nog niet opgeleverd, Berenschot levert de rapportage uiterlijk begin maart 2025 op.

Voortzetten werkwijze Social Return

😊 De werkwijze van Social Return als arbeidsmarktinstrument om sociaal ondernemen te stimuleren is door ons voortgezet, waarbij alle Bladelse contractuele Social Return verplichtingen door de gecontracteerde partijen zijn gerealiseerd.

Wetswijziging P-Wet breed offensief

🔴 In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek door BMC, en later Berenschot, hebben we hiermee nog niets gedaan in 2024. Dit wordt door ons meegenomen in de voorbereidingen op de Participatiewet in Balans, waarbij ook de uitkomsten van het onderzoek van Berenschot worden betrokken.

Wmo

Wat wilden we bereiken?

Actueel Wmo beleid

Wat hebben we gedaan in 2024?

Evaluatie Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning

😊 Het beleidskader MO heeft een looptijd van 2022 tot en met 2025. In 2024 is de aandacht gegaan naar het integrale beleid door het opstellen van de brede visie welzijn.

Wat wilden we bereiken?

Effectieve aanpak complexe casuïstiek

Wat hebben we gedaan in 2024?

Effectieve aanpak complexe Casuïstiek

😊 In 2024 hebben verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden op het gebied van complexe casuïstiek.

- Veiligheidscasuïstiek 18+

In Kempisch verband is de casusregie veiligheidscasuïstiek, voor de doelgroep 18+, uitvoerig geëvalueerd en is de keuze gemaakt om deze taak opnieuw te beleggen. Het Kempenteam van CJG+ heeft jarenlange ervaring en expertise met het oppakken van veiligheidscasuïstiek voor de doelgroep 18-. Vanaf 1 januari 2025 hebben zij daarom deze taak voor de doelgroep 18+ overgenomen van welzijnsorganisatie Lumens. Gedurende 2 jaar zal deze nieuwe werkwijze samen met het CJG+ doorlopend gemonitord en geëvalueerd worden.

- Casuïstiek Overleg Bladel (COB)

Op 1 januari 2025 is een nieuwe procesregisseur gestart voor het COB (casuïstiek overleg Bladel). Met deze nieuwe procesregisseur komt een nieuwe werkwijze voor het COB. Vier maal per jaar organiseren we een themabijeenkomst voor aangesloten professionals. Casuïstiek bespreken we enkel nog in MDO's (multidisciplinaire overleggen) met betrokken professionals.

- Wijk-GGz

De functie Wijk-GGz hebben we in 2023 na een pilot van ruim een jaar structureel gemaakt. Met het structureel maken van de functie is voor 4 gemeenten gezamenlijk €300.000 subsidie van ZonMw aangevraagd en goedgekeurd voor een looptijd van 4 jaar (2023-2027), met de voorwaarde dat de functie gedurende deze 4 jaar uitgebreid geëvalueerd blijft en dat er wordt gewerkt aan samenwerking met partners in de keten. In 2024 is hiervoor een enquête uitgezet onder professionals en die is door 71 van hen ingevuld. Vervolgens is een eerste samenleidend netwerkbijeenkomst door ons georganiseerd, om de resultaten nader te bespreken. GGzE heeft daarnaast een enquête uitgezet bij cliënten, naasten en de politie. De eerste uitkomsten hiervan wijzen wederom sterk op meerwaarde van de Wijk-GGz. Alle resultaten worden gedurende de looptijd van de ZonMw-subsidie gebundeld tot een tussen- en eindevaluatie.

Wat wilden we bereiken?

Maatwerkdienstverlening 18+

Wat hebben we gedaan in 2024?

Wmo begeleiding

😊 In 2024 hebben we een nieuwe werkwijze geïmplementeerd voor het product groepsbegeleiding. Dit omdat het product groepsbegeleiding regelmatig voor discussie zorgde tussen consulent, aanbieder en cliënt. Een werkgroep met aanbieders en beleidsadviseurs (uit het kernteam begeleiding 18+) hebben samen gezocht naar de vorm en vereisten voor het product. Vanaf 1 juni 2024 dienen aanbieders hun groepsbegeleidingsproducten in bij het kernteam BG 18+. Dit kernteam beoordeelt of het product voldoet aan de vereisten. Consulenten van de diverse gemeenten kunnen daardoor zien welke producten, van welke aanbieders, zijn toegelaten en dat voor deze producten een indicatie afgegeven kan worden.

Wmo beschermd wonen

😊 Het invoeren van het woonplaatsbeginsel beschermd wonen is wederom uitgesteld, wat betekent dat gemeente Eindhoven als centrumgemeente (financieel) verantwoordelijk blijft. Bij centrumgemeente Eindhoven was het in 2023 en 2024 mogelijk om plannen in te dienen voor de regionale subsidieregeling innovatie beschermd wonen. Zorgboerderij de Hooiberg uit gemeente Bladel heeft een plan ingediend en wij hebben deze subsidie toegelaten. Met deze subsidie breiden zij de indicatievrije inloop uit met indicatievrije groepsbegeleiding en dagbesteding. Deze indicatievrije inloop dient zowel als preventiemiddel, om te voorkomen dat een inwoner op een later moment een beschermd wonen indicatie nodig heeft, als ter bevordering van uitstroom uit beschermd wonen.

Wat wilden we bereiken?

Mantelzorg

Wat hebben we gedaan in 2024?

Mantelzorg

😊 In 2024 is door ons een mantelzorgdiner en mantelzorglunch georganiseerd. De mantelzorgwaardering hebben we verhoogd van €25 naar €35. In 2025 gaan we dit verder verhogen naar €50. De vrijwilligers van het infopunt zorg- en welzijn hebben mantelzorgers uit het mantelzorgbestand gebeld met de vraag hoe het met hen gaat. Daarnaast is in 2024 de beleidsregel pré-mantelzorgwoningen in werking getreden die het plaatsen van een mantelzorgwoning makkelijker moet maken.

Wat wilden we bereiken?

Ouderenbeleid

Wat hebben we gedaan in 2024?

Evaluatie visiedocument 'Ouder worden in de gemeente Bladel'

😞 De evaluatie heeft niet plaatsgevonden. Er is door ons voorrang gegeven aan andere ontwikkelingen in het sociaal domein. De evaluatie zal plaatsvinden in het eerste halfjaar van 2025.

Wat wilden we bereiken?

Voorliggende voorzieningen zoals indicatievrije inloop en dagopvang

Wat hebben we gedaan in 2024?

Evaluatie invulling indicatievrije inloop

😊 De indicatievrije inloop van Zorgboerderij de Hooiberg is door ons in 2024 geëvalueerd. Gelijktijdig hebben we de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de pilot die de Hooiberg momenteel uitvoert met behulp van subsidie uit regio Eindhoven (zie beschermd wonen). De indicatievrije inloop is uitgebreid met indicatievrije dagbesteding en groepsbegeleiding (herstelgroepen). Omdat de Hooiberg deze subsidie vanuit de regio ontvangt is de subsidierelatie met gemeente Bladel stopgezet. In 2025 evalueert de Hooiberg hun nieuwe werkwijze en wordt samen met de regio gekeken hoe de indicatievrije inloop er na de pilot uit gaat zien.

Wat wilden we bereiken?

Zorgloket

Wat hebben we gedaan in 2024?

Zorgloket

😊 Het zorgloket heeft in 2024 de bestaande werkwijze voortgezet. Zij hebben informatie en advies gegeven over zorg en welzijn, en inwoners geholpen die gebaat waren bij een maatwerkvoorziening.

Inkomensregelingen

Wat wilden we bereiken?

Armoedebestrijding

Wat hebben we gedaan in 2024?

Beleidsregels Bijzondere bijstand

😊 In 2024 zijn de beleidsregels bijzondere bijstand door ons geactualiseerd. Deze waren op een aantal punten verouderd en achterhaald. De beleidsregels zijn aangepast aan jurisprudentie en de uitvoeringspraktijk. Ook hebben we de paragraaf en bedragen rondom gebruiksgoederen en inrichtingskosten verduidelijkt/aangepast.

Beleidsregels Participatieregeling 18+ en de verordening Participatieregeling 18+

😊 Begin 2024 hebben we de nieuwe beleidsregels participatieregeling 18+ vastgesteld waarmee de regeling is verruimd in hoogte van bedrag (van € 150,- naar € 180,-) en voor wat betreft de bestedingsmogelijkheden. Hiermee willen we de bekendheid en het gebruik van de Participatieregeling 18+ vergroten. Ten tijde van vaststellen van de Kadernota Geldzorgen is ook de verordening Participatieregeling 18+ vastgesteld door de gemeenteraad, zodat de regeling ook juridisch op de juiste wijze geborgd is.

Collectieve zorgverzekering (CZV)

😊 Per 1 januari 2023 zijn er twee aanbieders voor de collectieve zorgverzekering binnen De Kempen, namelijk CZ en VGZ. Dit heeft als groot voordeel voor inwoners van De Kempen dat zij meer keuze hebben, zowel qua aanbieder als zorgpakket. In 2024 hebben we in samenwerking met BS&F een spreekuur bij KempenPlus georganiseerd om de CZV onder de aandacht te brengen, een Webinar voor het maatschappelijk middenveld georganiseerd, inwoners met een bijstandsuitkering, en nog geen CZV, aangeschreven per brief en flyers verspreid.

De eenmalige energietoeslag

😊 Ook in 2024 konden inwoners tot 1 juli 2024 een beroep doen op de Energietoeslag. Inmiddels is dit niet meer mogelijk.

Evalueren kadernota armoedebestrijding en opstellen Kadernota 'Geldzorgen in De Kempen'

😊 In 2024 is de nieuwe Kempische kadernota Geldzorgen gereed gekomen. De eerdere kadernota Armoedebestrijding hebben we geëvalueerd en we hebben input opgehaald bij allerlei betrokkenen. Ook is er een onderzoek uitgevoerd naar het minimele, door onderzoeksbureau KWIZ. De kadernota Geldzorgen is eind december 2024 vastgesteld door de gemeenteraad.

Lokaal armoedenetwerk opgezet

😊 In 2024 is door ons een lokaal Bladels netwerk 'armoedebestrijding' opgezet met als doel een aantal keer per jaar bijeen te komen. Deelnemers zijn lokale (welzijns-)partijen en vrijwilligers die inwoners ondersteunen bij geldzorgen. Doel van het netwerk is om elkaar te leren kennen, kennis en ervaring uit te wisselen, te inspireren en gezamenlijk acties uit te zetten binnen gemeente Bladel.

Menstruatie uitgiftepunten (MUP)

😊 In 2024 is er contact gezocht met lokale gemeenschapshuizen/locaties in de verschillende dorpskernen om menstruatie uitgifte punten te realiseren. Het beoogde effect van de inrichting van deze MUP's is dat alle inwoners van de gemeente Bladel laagdrempelig en gratis toegang krijgen tot menstruatieproducten. Dit draagt bij aan het verminderen van menstruatiearmoede en zorgt ervoor dat menstruatieproducten beschikbaar zijn voor diegenen die anders mogelijk in de problemen zouden komen. Het project start in 2025.

Nieuwsbrief geldzaken (preventie)

😊 De nieuwsbrief Geldzaken die eens per twee maanden werd uitgegeven is door ons tot en met mei 2023 voortgezet. In de editie van mei 2023 is een evaluatie aan de abonnees voorgelegd in de vorm van een korte digitale vragenlijst. Daarna hebben we besloten de nieuwsbrief incidenteel in te zetten. Dit hebben we dan ook gedaan in het jaar 2024 bij belangrijke wijzigingen of om minimaregelingen onder de aandacht te brengen.

Ondersteuning gedupeerden toeslagenaffaire

😊 Voor gedupeerden uit gemeente Bladel zet Maatschappelijke Dienstverlening de begeleiding en ondersteuning voort. In 2024 zijn er ook hulpvragen in het kader van de regeling brede ondersteuning voor gedupeerden ontvangen.

Pilot vroegsignalering

😊 De pilot vroegsignalering (Wgs) waarbij huisbezoeken worden afgelegd, door een consulent schuldhulpverlener en een maatschappelijk werker van Lumens, is voortgezet in 2024 en wordt eind januari 2025 geëvalueerd. We zien in de tussenevaluatie 2024 dat er op dat moment in De Kempen al meer succesvolle contactpogingen zijn behaald t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Pilot vroegsignalering verenigingen

😊 Deze pilot is uiteindelijk minder goed van de grond gekomen. We hebben het ondersteuningsaanbod bij geldzorgen en een signaleringskaart 'armoede' op diverse wijze met verenigingen gedeeld i.s.m. Kempen in Beweging. Het blijft een uitdaging om de grote groep aan (sport)verenigingen op een goede manier te bereiken.

Project weesfietsen

😊 Het project 'Weesfietsen' hebben we ook in 2024 opgepakt, waarbij wij als gemeente een overeenkomst hebben afgesloten met het Pius X-College (opknappen van weesfietsen en fietswrakken) en de Voedselbank (uitgifte van de fietsen aan hun klanten).

Speaking Minds

😊 Met het project Speaking Minds (taboedoorbreking) zijn jongeren van het praktijkonderwijs Pius X-College aan de slag gegaan met vraagstukken in het kader van armoede en hebben zij adviezen gepresenteerd aan de gemeenten. Ook in 2024 zijn we doorgegaan met het project Speaking Minds en hebben de leerlingen van het Pius X College een kledinginzamelingsactie voor Kledingbank de Kempen opgezet.

Uitvoering geven aan de geactualiseerde kadernota armoedebestrijding

😊 We hebben uitvoering gegeven aan de geactualiseerde kadernota armoedebestrijding. Hierbij hebben wij ons verder gericht op o.a. de pilot vroegsignalering (huisbezoeken), en preventie (o.a. door inzet nieuwsbrief, lokale kanalen, aansluiting bij het Informatieplein Bladel en Webinars) en een inspiratiesessie voor het maatschappelijk middenveld.

Zwemonderwijs

😊 In het kader van de aangenomen motie om zwemonderwijs en financiële ondersteuningsmogelijkheden in de gemeente meer onder de aandacht te brengen, zijn door ons de volgende acties in 2024 uitgezet:

- Herhaaldelijke inzet via lokale krantjes, persbericht en sociale media kanalen.

- Interview met inwoner uit gemeente Bladel en kinderen die zwemonderwijs hebben gevolgd om hier via lokale kanalen aandacht aan te geven.
- Extra aandacht gevraagd voor het aanbod bij verenigingen en bij Vluchtelingenhulp en basisonderwijs.
- Initiatief vanuit de Wereldklas Pius- X College om pilot te starten rondom collectief bekostigen zwemonderwijs. Wij nemen neemt hier aan deel en deze pilot start in 2025.

Jeugd

Wat wilden we bereiken?

Kinderen en jongeren met problemen ontvangen op tijd goede en effectieve jeugdhulp zodat ze veilig, gezond en kansrijk opgroeien

Wat hebben we gedaan in 2024?

Evaluatie en actualisatie meerjarenbeleidskader jeugd

😊 In 2024 is het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen (dat met twee jaar verlengd is eind 2023) geëvalueerd en is het proces opgestart op tot een nieuw Meerjarenbeleidskader de Kempen 2026-2029 te komen. In het meerjarenbeleidskader jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 zijn per actielijn activiteiten uitgewerkt om het doel te kunnen bereiken. We zetten gedurende de verlengingsperiode (2024/2025) in op onder meer de volgende activiteiten uit het meerjarenbeleidskader jeugdhulp in de Kempen 2020-2024:

Een betere toegang voor jeugdhulp

😊 Dit is o.a. gebeurd door: spreekuur voorliggend (aan intake) voort te zetten en te investeren in samenstelling van de teams. Verder is in 2024 ingezet op versteviging van samenwerking met aanbieders, onderwijs en verwijzers.

De JIM aanpak is door ons ingezet. Jim staat voor Jouw Ingebrachte Mentor; een steunfiguur (mentor) uit het netwerk, die de jongere inspireert, energie geeft, dingen leert en als nodig ook een keer de waarheid kan zeggen. Er is een werkgroep ingericht die gaat bekijken hoe JIM beter benut en meer geborgd kan worden.

De volgende trainingen zijn voorliggend aangeboden: online training Kind& scheiding, Pubertraining en E-health modules worden doorlopend aangeboden.

Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien (afname realiseren op verblijf)

😊 De pilot kleinschalig verblijf (jongeren verblijf in een kleinschalige woonvoorziening op kleinere groepen) vanuit Samen voor Jeugd is in 2024 geëvalueerd. Binnen de pilot hebben 2 jongeren uit de Kempen gebruik gemaakt van kleinschalig verblijf bij de betreffende aanbieder. Aanbieders willen aansluiten bij de pilot. Daarom wordt er in 2025 vanuit de regio een aanbesteding kleinschalig verblijf doorlopen. Daarnaast blijven we inzetten op het vergroten van het aanbod (intensieve) ambulante jeugdhulp dat gericht is op alle leden van het gezin.

Ook in 2024 hebben we 'Buurtgezinnen' voortgezet. Voor gemeente Bladel hebben zij in het jaar 2024 het gewenste aantal koppelingen bereikt.

Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

😊 In 2024 hebben we de pilot 'Samen Doen' geëvalueerd waarbij op alle basisscholen en het voortgezet onderwijs een jeugd- en gezinswerker aanwezig is. Met als doel: verbeteren van de samenwerkingsrelatie tussen onderwijs en jeugdhulp en laagdrempelige ondersteuning kunnen bieden aan ouders en jeugdigen. In De Kempen zijn we in 2024 gestart met de pilot huisartsen waarbij jeugd- en gezinswerkers o.a. bij één huisartsenpraktijk in gemeente Bladel enkele dagdelen aanwezig zijn om op deze manier hulpvragen systemisch op te pakken en een afname in instroom specialistische jeugdhulp te bewerkstelligen. Tegelijkertijd is er GGZ expertise (vanuit een jeugdhulpaanbieder) beschikbaar, ter consultatie voor de toegangsmedewerkers.

Pilot Zorg in Onderwijstijd (Samen voor Jeugd). Op regionaal niveau wordt er samengewerkt in de pilot 'collectieve financiering van zorg in onderwijs'. Dit komt dit er op neer dat niet langer gewerkt wordt met individuele beschikkingen voor kinderen die zorg nodig hebben, maar dat deze zorg collectief wordt gefinancierd, ingekocht en

uitgevoerd. Een aantal SBO scholen nemen deel aan de proeftuinen in 2024 en begin 2025 wordt de evaluatie en het eindadvies opgeleverd.

NPO pilot met het Pius X-College. In 2024 is de pilot zorg en onderwijs gestart i.s.m. het Pius X-College en diverse aanbieders in De Kempen, bekostigd vanuit de NPO middelen van gemeente Bladel. Voor jongeren, die omwille van een ondersteuningsbehoefte begeleiding/behandeling nodig hebben, waarbij onderwijs wegvalt, wordt onderwijs middels de pilot op locatie aangeboden.

Kwetsbare jeugdigen beter op weg helpen zelfstandig te worden

☹ De bedoeling van deze actielijn is te komen tot integraal handelen in het sociaal domein. Met een aantal partners, onderwijs en de huisartsen, hebben we hier naar gehandeld. Er zijn echter ook nog verschillende thema's en vragen waar we dit nog moeten verbeteren. Professionals weten elkaar wel te vinden maar dat is nog geen vanzelfsprekendheid.

Binnen de regio Samen voor Jeugd zijn, vanuit het transformatieplan de overgang 18- naar 18+ en per thema in de subsidieregeling, gedragen transformatiedoelen. Helaas zien we dat er in 2024 erg weinig aanvragen zijn binnengekomen op de subsidieregeling.

Binnen de gemeente Bladel vinden we het belangrijk dat jongeren die 18 jaar worden geïnformeerd worden over wat er allemaal verandert als je 18 wordt en dat zij weten waar zij met vragen terecht kunnen. We zijn in 2024 gestart met het invullen van de app Kwikstart. In 2025 willen we hier vervolg aan geven en deze informatie verspreiden onder inwoners.

Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt

😊 Vanuit het Kempenteam CJG+ is de afgelopen jaren nadrukkelijk samenwerking gezocht met de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de Gecertificeerde Instellingen (GI's). Beide organisaties kwamen voor de periode 2021 – 2023 door personeelsgebrek onvoldoende/niet toe aan hun reguliere taakuitvoering en de afspraken die hieromtrent gemaakt zijn. Dit heeft op twee manieren bijgedragen aan het vergroten van de druk op het team CJG+

Op basis van deze toenemende druk en de wens/noodzaak betrokken te zijn en te blijven in onderhavige casuïstiek is ingestemd met de inzet van 1 extra fte voor het Kempenteam voor 2024 en 2025.

De werkgroepen, die in het kader van de totstandkoming en uitwerking van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in onze regio zijn geformeerd, op diverse thema's, zijn door ons in 2024 opgestart.

Investeren in vakmanschap van de jeugdprofessionals

😊 In 2024 is er bij CJG+ de Kempen een kwaliteitsplan opgesteld, waarin beschreven wordt hoe er gewerkt kan worden naar steekproefsgewijze en/of specifieke verantwoordelijkheid voor inzet specialistische zorg. Er vindt intervisie plaats en collegiaal overleg. Door middel van het invoeren van een nieuw registratiesysteem zijn de administratieve processen tegen het licht gehouden. Rapportages zijn geïntegreerd en handelingen vereenvoudigd.

Preventie

Kempenbranie

😊 In 2024 is de nieuwe coördinator Kempenbranie voor de vier Kempengemeenten gestart. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen en er zijn stappen gezet in de voortgang van Kempenbranie. In 2024 is het uitvoeringsplan opgesteld (welke in 2025 in B&W wordt voorgelegd) waarin nieuwe projecten een plek krijgen. De dialoogsessie Kempenbranie heeft plaatsgevonden. De pilot Triple P (positief opvoeden) is opgestart. De pilot sportverenigingen is gestart. En bestaande projecten zijn verder uitgevoerd (Mobile Spot, de Spot, Kamperen bij de boer).

STORM

😊 STORM (Strong Teens and Resilient Minds) is gestart in 2024 in samenwerking met het Pius-X College, CJG+, GGZ en de GGD.

Normaliseren

☹️ Onze (sub)regio is nog niet concreet gestart met het formuleren van een goede definitie rondom normaliseren (één van de veranderopgaven uit de Hervormingsagenda jeugd). (Het maatschappelijke debat rondom) normaliseren geven we een belangrijke plek in het Meerjarenplan Samen voor Jeugd en in het nieuwe Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen die in 2025 zullen worden vastgesteld.

Datagedreven werken

😊 Vanaf 2024 wordt er vanuit de afdeling MD gewerkt met Mens Centraal en worden de data via een BI Tool opgehaald en verzameld. Vanaf 2022 zijn we vanuit Samen voor Jeugd bezig met Data op Orde, waarmee we op regionale schaal inzicht verschaffen in data met betrekking tot de inkoop van specialistische jeugdhulp. In 2024 is het dashboard officieel live gegaan. Alle beschikbare data van de aangesloten gemeenten is ingelezen en is nu terug te vinden in het dashboard.

Aansluiting onderwijs- jeugdhulp

😊 In 2024 is de regionale projectleider Zorg in Onderwijstijd (ZiO) aan de slag gegaan met het in kaart brengen van alle initiatieven in de regio in het kader van collectieve financiering van ZiO en tevens zijn er diverse proeftuinen in de regio gestart. Zo ook in gemeente Bladel, bij SBO de Piramide. Begin 2025 wordt de evaluatie en het eindadvies opgeleverd.

Subsidieregeling gedragen transformatiedoelen en subsidieregeling BEN

😞 De subsidieregeling gedragen transformatiedoelen en BEN hebben doorgelopen in 2024. Helaas zijn er, ondanks blijvende inzet op communicatie, minder subsidieaanvragen binnengekomen dan gehoopt in de regio. Daarom is in 2024 besloten het budgetplafond, voor de regeling gedragen transformatiedoelen, te verlagen voor het jaar 2025, zodat middelen benut kunnen worden ten behoeve van eigen projecten in de regio en de uitvoering van het Meerjarenplan Samen voor Jeugd. Binnen de subsidieregeling BEN is bij de totstandkoming al een splitsing gemaakt tussen A, middelen t.b.v. subsidieaanvragen en B, middelen die de regio zelf kan inzetten voor projecten (bijv. projectleider ZiO en pilot kleinschalig verblijf).

Regiovisie Samen voor Jeugd

😊 In 2024 hebben we binnen de regio gewerkt aan een Meerjarenplan Samen voor Jeugd, welke in 2025 wordt vastgesteld. De uitgangspunten in het Meerjarenplan vinden hun oorsprong o.a. in de vijf leidende principes uit de Regiovisie SvJ. Dit meerjarenplan schetst de maatschappelijke opgaven waar we als Jeugdhulpregio voor aan de lat staan voor de aankomende vijf jaar (2025-2029). Het meerjarenplan is richtinggevend voor gemeentelijk beleid, inzet van gemeentelijke middelen en de opgaven waaraan we samen met onze partners uitvoering geven.

Vrijwilligers

Wat wilden we bereiken?

Stimuleren, faciliteren en ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en de individuele vrijwilliger, om het sociale karakter van gemeente Bladel in stand te houden.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Intergemeentelijk Kempenoverleg

😊 We zijn een samenwerking gestart met de collega's van Reusel-De Mierden, Eersel en de vrijwilligerscentrale in Bergeijk. We hebben een workshop bijgewoond en een bijeenkomst over de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) georganiseerd. Verder hebben we met de gemeenten Eersel en Reusel-De Mierden een gezamenlijke bedankkaart voor Vrijwilligers gemaakt voor de Dag van de vrijwilliger in december. Hierbij zijn aan ruim 300 vrijwilligers bedankkaarten uitgedeeld.

NL Doet / incidentele inzet vrijwilligers

😊 Eind 2024 is door ons aan NLDoet aandacht besteed via de krant en sociale media om vrijwilligersorganisaties mee te laten doen aan de nationale vrijwilligersdagen op 14-15 maart 2025. Vooral organisaties die een éénmalige

klus hebben kunnen hier op intekenen. Hiermee kan een nieuwe groep vrijwilligers geprikkeld worden, namelijk de vrijwilliger die zich niet meteen wil binden voor langere tijd.

Uitvoering geven aan het vrijwilligersbeleid 2019+

😊 Via diverse gesprekken hebben we ondersteuning geboden aan vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers die telefonisch, per mail of via een gesprek in contact zijn getreden met de Vrijwilligersondersteuner. Door de aanwezigheid op de Banenmarkt van UWV/KempensPlus en de Bijbaantjesmarkten op het Pius-X- en Rythoviuscollege promoten we vrijwilligerswerk. Ook zijn er een paar bedrijven geweest die ondersteuning hebben gekregen bij het organiseren van vrijwilligersactiviteiten voor hun personeel. Ook is er door ons ingezet om regelmatig in de PC55 een artikel te publiceren over vrijwilligerswerk.

Tot slot hebben we de contacten met de nieuwe directeur Havo/VWO op het Pius X weer opgestart. Er wordt besproken in hoeverre maatschappelijke stages, snuffelstages en maatschappelijke projecten door school meer in het onderwijsprogramma kunnen worden ingebouwd. Daarbij wordt ook gekeken hoe hier vanuit de gemeente ondersteuning aan kan worden gegeven.

We ondersteunen als gemeente vrijwilligersorganisaties door middel van het aanbieden van een vrijwilligersverzekering. Verder worden ze door ons geholpen bij en gewezen op subsidie mogelijkheden. Verder wordt er voor gezorgd dat er goede accommodaties voor vrijwilligersorganisaties zijn.

Vrijwilligersbureau Bladel (VBB)

😊 Bij het Vrijwilligersbureau zijn, naast de Vrijwilligersondersteuner en tevens de coördinator, drie vrijwilligers actief. Afgelopen jaar is wekelijks op woensdagen inloopspreekuur gehouden. Alleen tijdens de zomervakantie (de sluitingsdagen van de PC55) en de Kerstvakantie is het inloopspreekuur dicht geweest. Verder was het VBB het hele jaar per mail en telefoon bereikbaar. Door de contacten en de proactieve houding van de vrijwilligers en de coördinator, zijn veel organisaties geholpen in hun zoektocht naar vrijwilligers.

Er zijn 100 nieuwe vacatures aangemaakt en 10 nieuwe vrijwilligersorganisaties aangemeld afgelopen jaar. Via de site zijn er 92 sollicitaties gedaan. De vrijwilligersvacaturesite heeft ruim 215.000 hits gehad in 2024. Ook zijn er minimaal 15 serieuze kandidaten tijdens de inloophmomenten op gesprek geweest. Wekelijks zijn er nieuwe vacatures gepubliceerd in de PC55, op Beeldkrant TV en Facebook. Dit bevordert en onderhoudt de herkenbaarheid van het VBB.

Waarderingsubsidies

Er zijn 21 aanvragen voor de subsidie Waardering vrijwilligers ingediend. Deze subsidie geldt voor vrijwilligersorganisaties die niet-gesubsidieerd worden, waarbij deze moet zijn opgericht met als doel kwetsbare inwoners van Bladel te ondersteunen. 17 Organisaties voldeden aan deze criteria, 3 hebben we afgewezen omdat hun oprichtingsdoelstelling niet overeenkomt. Eén organisatie heeft zich teruggetrokken omdat zij een ander subsidietraject zijn ingegaan met de gemeente.

	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal ingediend	15	21	20	24	21
Aantal toegekend	14	15	16	17	17
Aantal afgewezen	1	6	4	7	3
Teruggetrokken					1

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	1.144,9	1.154,8	1.157,1	1.160,6	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met een delict voor de rechter % van 12 t/m 21 jaar	1%	1%	1%	1%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Kinderen in uitkeringsgezin	2%	2%	2%	2%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Netto arbeidsparticipatie % werkzame beroepsbevolking	73,4%	74,1%	74,5%	75,6%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Werkloze jongeren	2%	1%	1%	1%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	157,0	140,5	112,00	98,5	98,1	www.waarstaatjegemeente.nl
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	116,1	100,0	130,2	144,3	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met jeugdhulp % van alle jongeren tot 18 jaar	9,8%	11,6%	9,8%	10,6%	9,1%*	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met jeugdbescherming % van alle jongeren tot 18 jaar	0,7%	0,6%	0,5%	0,7%	0,7%*	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met jeugdreclassering % jongeren van 12 - 23 jaar	nb	0,3%	0,4%	0,4%	0,4%*	www.waarstaatjegemeente.nl
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners	700	700	730	730	660	www.waarstaatjegemeente.nl

* Voorlopige cijfers

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- KempenPlus
- Samenwerking Kempengemeenten
- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost
- Metropoolregio Eindhoven

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
Lasten:					
participatie:					
accommodaties	n -2.718	n -2.485	n -2.952	n -3.130	n -178
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	n -825	n -641	n -2.015	n -2.052	n -37
mantelzorg	n -44	n -94	n -121	n -33	v 88
voorliggende voorzieningen	n -547	n -591	n -581	n -557	v 24
arbeidsparticipatie	n -236	n -332	n -200	n -232	n -32
overige lokale initiatieven	n -464	n -473	n -887	n -717	v 170
wijk GGZ	n -2		n -15	v 8	v 23
Wmo:					
zorgloket	n -647	n -849	n -712	n -703	v 9
maatwerkdienstverlening 18+	n -5.234	n -5.868	n -5.724	n -6.035	n -311
complexe cacuïstiek					
inkomensregelingen:					
inkomensvoorzieningen	n -10.498	n -10.113	n -9.784	n -9.988	n -204
minimabeleid	n -1.104	n -412	n -511	n -463	v 48
bijzondere bijstand					
schuldhulpverlening	n -10	n -7	n -10	n -14	n -4
jeugd:					
preventie	n -1.035	n -1.060	n -1.027	n -988	v 39
maatwerkdienstverlening 18-	n -3.280	n -2.865	n -3.834	n -4.308	n -474
geëscaleerde zorg 18+					
geëscaleerde zorg 18-	n -343	n -327	n -530	n -622	n -92
vrijwilligers (waardering / ondersteuning)	n -116	n -76	n -68	n -113	n -45
totaal gerealiseerde lasten	n -27.103	n -26.193	n -28.971	n -29.947	n -976

baten:											
participatie:											
accommodaties		v	532	v	137	v	312	v	414	v	102
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning		v	1.359	v	204	v	2.550	v	2.659	v	109
mantelzorg		v	11			v	12	v	12		
voorliggende voorzieningen				v	12	v	130	v	5	n	-125
arbeidsparticipatie		v	27	v	96	v	24	v	28	v	4
overige lokale initiatieven		v	159	v	3	v	432	v	103	n	-329
wijk GGZ								n	-18	n	-18
Wmo:											
zorgloket											
maatwerkdienstverlening 18+		v	145	v	145	v	165	v	165		
complexe casuïstiek											
inkomensregelingen:											
inkomensvoorzieningen		v	4.481	v	2.811	v	3.401	v	3.256	n	-145
minimabeleid		v	31	v	30	v	40	v	49	v	9
bijzondere bijstand											
schuldhulpverlening											
jeugd:											
preventie		v	44	v	40	v	45	v	44	n	-1
maatwerkdienstverlening 18-											
geëscaleerde zorg 18+											
geëscaleerde zorg 18-											
vrijwilligers (waardering / ondersteuning)											
totaal gerealiseerde baten		v	6.789	v	3.478	v	7.111	v	6.717	n	-394
gerealiseerd resultaat		n	-20.314	n	-22.715	n	-21.860	n	-23.230	n	-1.370

3.8 Volksgezondheid en milieu

Elke inwoner krijgt een gelijke kans op een gezond leven, ongeacht zijn sociaal economische status. Het leefmilieu in onze gemeente is gezond. Als gemeente willen we een gezond leefmilieu en in het bijzonder de zorg voor milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering en riolering bevorderen en in stand houden. Uitgangspunt is dat de vervuiler betaalt.

Volksgezondheid

Wat wilden we bereiken?

Bladel Gezond! is kort en krachtig de ambitie van de gemeente Bladel

Wat hebben we gedaan in 2024?

Een Kansrijke Start in de Kempen

😊 Ook in 2024 ontvingen we middelen via de brede SPUK regeling voor Kansrijke Start. Hiermee hebben we in samenwerking met de coalitiepartners ons ingezet om kinderen gedurende de eerste 1000 dagen van hun leven een goede start te geven. Dit deden we door gesprekken te voeren met ouders en verder te bouwen aan een sterk netwerk van partijen binnen de coalitie.

We organiseerden twee coalitiebijeenkomsten: één thematische bijeenkomsten waarin een ervaringsdeskundige advies gaf aan de aanwezigen en één om, samen met de coalitie, de afgelopen 5 jaar te evalueren en voort te borduren op de professionaliseringsslag die we in 2025 en 2026 met elkaar willen gaan maken.

Binnen de werkgroepen zijn in 2024 ook stappen gezet:

- Ouderbetrokkenheid: er heeft opnieuw een gesprek met ouders in kwetsbare situaties plaatsgevonden en de nieuwsbrief werd gedeeld met ouders.
- Samenwerking: de uitdagingen in de samenwerking tussen de samenwerkingspartners zijn in kaart gebracht.
- Preconceptie: het programma Nu Niet Zwanger liep ook in 2024 door en er werd een poster ontwikkeld over Gezond Zwanger Worden, die op meerdere plekken verspreid is.

GALA/Brede SPUK

😊 Het jaar 2024 was het eerste voltallige jaar waarin de brede SPUK middelen uitgegeven werden. De focus lag op het versterken van bestaande activiteiten. We hebben gewerkt aan het verder uitrollen van ketenaanpakken zoals Welzijn op Recept, Valpreventie en de regionale uitrol van Kansrijke Start.

Voor Welzijn op Recept is door een Kempische coördinator gestart met verkennende gesprekken met huisartsen en praktijkondersteuners om de aanpak verder vorm te geven. Er wordt gekeken welke aanbieders kunnen fungeren als welzijnscoach en hoe de aanpak uitgerold kan worden.

Binnen de ketenaanpak Valpreventie zijn pilotmiddagen georganiseerd waarbij 65-plussers via een smartfloor op valrisico zijn gescreend. Dit gebeurde in samenwerking met fysiotherapeuten, diëtisten en KBO's/Seniorenverenigingen.

Op lokaal niveau loopt de ketenaanpak Kansrijke Start al een tijdje in De Kempen, maar regionaal moet deze nog worden opgezet. Ook hiervoor heeft de GGD verkennende gesprekken gevoerd met samenwerkingspartners en de regiogemeenten.

Daarnaast hebben we stappen gezet om een Kempische invulling te geven aan JoinUs, gericht op eenzaamheid onder jongeren, in samenwerking met regionale partners. Verder maakten partijen gebruik van subsidies op thema's zoals valpreventie, mantelzorg en overgewicht.

Uitvoeren van het project voor het tegengaan van normalisering (en bespreekbaar maken) van drugsgebruik samen met onze partners in de regio (SKIP)

😊 In 2024 hebben we het project 'SKIP' voortgezet, gericht op het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik onder jongvolwassenen in samenwerking met 32 gemeenten en partners zoals Novadic-Kentron en de GGD. Het college stemde in 2024 in met de voortzetting van SKIP voor 2025-2028.

Duurzaam grondstoffengebruik/afval

Wat wilden we bereiken?

Zoveel mogelijk afgedankte materialen van een zo goed mogelijke kwaliteit gescheiden inzamelen en daarmee tegelijkertijd de hoeveelheid restafval (nog) verder terugdringen en dat alles tegen zo laag mogelijke kosten.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Herijken Grondstoffen Nota Plan De Kempen

😊 In 2019 werd het Grondstoffen Nota Plan De Kempen opgesteld met als doel richting te geven aan het afvalbeheer voor grof huishoudelijk afval in de regio. Het oorspronkelijke idee was om dit plan Kempenbreed te realiseren, met de ambitie om de samenwerking tussen de gemeenten te versterken door één gezamenlijke milieustraat te creëren. Helaas is het ons in de praktijk niet gelukt om deze samenwerking tot stand te brengen, ondanks de goede intenties en gedeelde visie van de betrokken partijen.

Desondanks blijven de ambities die destijds zijn geformuleerd nog steeds overeind staan, maar passen deze niet binnen de mogelijkheden van de huidige locatie. We hebben in 2024 naar mogelijkheden gekeken om de doelstellingen van het plan te behalen binnen de nieuwe samenwerkingsstructuur met enkel gemeente Reusel-De Mierden. We zetten dit in 2025 voort.

Implementatie Mobiel Scheidingsstation

😊 De pilot met een mobiel scheidingsstation, gestart in 2021 in samenwerking met de Kempengemeenten, is positief beoordeeld. Dit station, een inzamelwagen voor grof huishoudelijk afval, staat op gezette tijden in verschillende kernen. Inwoners kunnen hier afvalstromen aanbieden die niet in de grijze container passen en normaal gesproken naar de milieustraat gebracht moeten worden. De resultaten van deze pilot, gemeten in tonnages samen met Remondis en de Kempengemeenten, worden gebruikt om de definitieve inzet van dit initiatief te evalueren in 2025.

Landelijke Opschoon Dag (LOC) & World Clean Up Day (WCD)

😊 Tijdens de Landelijke Opschoon Dag en World Clean Up Day heeft gemeente Bladel materialen beschikbaar gesteld om samen met bewoners zwerfafval in de openbare ruimte te verminderen. In samenwerking met onze contractpartner De Bries werden straten grondig schoongemaakt.

Nieuwe contracten aanbesteed

😊 In 2024 zijn diverse overeenkomsten, voor de inzameling en verwerking van grof en fijn huishoudelijk afval, vernieuwd om de gemeentelijke zorgplicht te waarborgen.

Sorteeranalyse 2024, fijn restafval en GFT

😊 In 2024 is gemiddeld 40 kilogram fijn restafval per inwoner ingezameld. Hiervan blijkt 75% (30 kilogram per inwoner) geschikt om gescheiden aan te bieden. Het gaat om afvalstromen zoals GFT, papier en karton, PMD, glas, textiel, luiers en overige herbruikbare materialen (zoals elektrische apparaten, klein chemisch afval, kunststoffen, metalen, hout en puin).

Vervangingsopgave openbare verzamelcontainers

😊 Het opzetten van een vervangingsopgave voor openbare verzamelcontainers is door ons stapsgewijs aangepakt.

Kwaliteit van de leefomgeving

Wat wilden we bereiken?

Een goed woon- en leefklimaat en een aantrekkelijke, toekomstbestendige omgeving voor onze inwoners.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Boomfeestdag

😊 Tijdens de Boomfeestdag in 2024 hebben we samen met basisschoolleerlingen en vrijwilligers ruim 2500 bomen geplant op verschillende locaties in onze gemeente. Dit jaarlijkse evenement heeft niet alleen bijgedragen aan de vergroening van Bladel, maar ook aan bewustwording bij kinderen over het belang van bomen voor een gezonde leefomgeving en het klimaat.

De actualisatie van de monumentale bomenlijst

😊 We zijn gestart met het actualiseren van de monumentale bomenlijst. Dit omvatte het inventariseren en beoordelen van bestaande bomen die in aanmerking komen voor deze status.

Doornemen van eerder gestelde beleidsdoelen

😊 We hebben de eerder vastgestelde doelen uit ons groenbeleid geëvalueerd om te bepalen wat al is bereikt en waar aanvullende acties nodig zijn. Uitvoering van het groenbeleid komt verder aan de orde in de toelichting "Onderhoud kapitaalgoederen".

ErvanPlus

😊 Met het programma ErvenPlus hebben we eigenaren van agrarische erven ondersteund bij het vergroenen en verduurzamen van hun terrein. Dit jaar hebben we bij diverse erven in gemeente Bladel nieuwe bomen, struiken en hagen aangeplant die bijdragen aan meer biodiversiteit en een aantrekkelijker landschap.

Groene Long

😊 In 2024 werd fase 1 van de Groene Long succesvol afgerond en op 26 mei geopend met een feestelijke gebeurtenis. Het dorpspark wordt nu volop gebruikt door de gemeenschap. Daarnaast hebben we als gemeente nieuwe gronden verworven voor de Groene Long. Twee bijeenkomsten in juni boden ruimte voor de presentatie van ideeën voor de invulling van deze gronden. De eerste gesprekken met de landschapsarchitect, initiatiefnemers en andere belanghebbenden worden gepland. Dit zijn de eerste stappen richting de daadwerkelijke inrichting van Fase 2.

Soortenmanagementplan

😊 In 2024 hebben we de eerste stappen gezet richting de ontwikkeling van een soortenmanagementplan. Dit plan richt zich op het behoud en de bescherming van verschillende diersoorten. We hebben de landelijke compensatieopgave verder uitgewerkt en gesprekken gevoerd met de Provincie Noord-Brabant en diverse gemeentes. Ten slotte zijn de eerste stappen richting de aanbesteding gezet.

Klimaatadaptatie en riolering

😊 2024 was een extreem nat jaar. Omdat de gevolgen groot zijn, besteden we hier in dit verslag wat meer aandacht aan. In de periode juni 2023 tot en met mei 2024 viel 1300 mm neerslag t.o.v. het gemiddelde jaartotaal van 750 mm. Daarbovenop viel in de nacht van 21 -22 mei in één dag, in een deel van de gemeente, 70 mm met een intensiteit van 100 mm/ uur.

Effecten:

- Meer schades aan riolering als gevolg van hoge grondwaterstanden. Doorgaans hebben we +/- 2 calamiteiten/ instortingen per jaar. In 2024 hebben we 10 instortingen gehad van de riolering. Hiermee hebben we dit jaar een stuk meer kosten gemaakt voor spoedreparaties;

- De pompen en gemalen in onze gemeente voeren naast vuilwater ook regenwater af. Door de grote hoeveelheid neerslag is het energieverbruik voor de pompen en gemalen in 2024 gestegen naar 200% van de geraamde kosten;
- Klachten in mei, van bewoners en bedrijven: 6 huizen water in de woning, 1 ondergelopen bedrijfspand, 19 meldingen over sloten die niet konden afvoeren in of vanuit het stedelijk gebied, 6 meldingen van grondwateroverlast.

Maatregelen:

- Lokale (nood)aanpassingen aan het watersysteem en veel gesprekken met inwoners en bedrijven;
- Het grondwatermeetnet in Hoogeloon is verdicht door het bijplaatsen van grondwaterpeilbuizen. Ook is een sensor in het hemelwaterriool geplaatst. Hiermee kunnen we de fluctuaties in grondwaterstanden vergelijken met de waterstand in het hemelwaterriool;
- Structurele gesprekken met planvormers en beheerders van Waterschap de Dommel;
- Intensievere deelname vanuit gemeente Bladel aan samenwerkingsdagen voor het project: Groote Beerze fase 2a van Waterschap de Dommel;
- Raadsinformatiebijeenkomst Extreem weer i.r.t. watersystemen in samenwerking met Waterschap de Dommel;
- Vaste deelname medewerker klimaatadaptatie aan projectteams woningbouwprojecten.
- Omdat we als gemeente adequaat en binnen de kaders van ons beleid konden reageren achter wij een groene smiley hier op zijn plaats.

Klimaatmaatregelen fase 3 Hoogeloon

😊 Middels het aanleggen van een IT-riool, het aanbrengen van stuwen in dit riool, het aanbrengen van een drainagepakket en het aanbrengen van stuwen in sloten die afwateren naar de Kleine Beerze hebben we naar verwachting 2,05 ha van het vuilwaterriool afgekoppeld.

Hemelrijken/ Kerkstraat Casteren

😊 Als eerste stap is door ons het regenwaterriool in de Hemelrijken vergroot, zodat het regenwater vanuit het zuidelijke deel van Casteren naar een nog te ontwikkelen klimaatbuffer kan worden gebracht. In totaal wordt in Casteren 5,9 ha verharding afgekoppeld.

Klimaatbuffer de Sleutel

😊 Op het perceel aan De Hoeven 26 willen we samen met gemeente Reusel-De Mierden klimaatbuffers realiseren. Hiermee kan bij een bui van 60 mm, het hemelwater van circa 10 ha verharding op bedrijventerrein de Sleutel, naar de klimaatbuffers afstromen.

Vanwege risico's op bedrijfscalamiteiten, en daarmee afvoer van verontreinigd regenwater richting de buffer en het stroomgebied van de Reusel, zijn maatregelen nodig. Het afkoppelen van het verhardoppervlak bovenstrooms van de Raamloop draagt bij aan minder wateroverlast in Hulsel en Lage Mierde. In 2024 is een regenwaterkwaliteitsonderzoek uitgevoerd.

Klimaatbuffers Casteren

😊 Aan de westzijde van Casteren zijn twee klimaatbuffers voorzien. De klimaatbuffers vangen het regenwater uit de kern op en geven het water af aan de bodem. Het ontwerp voor de noordelijke buffer is door ons afgerond. Deze is opgenomen in het project Groote Beerze fase 2a van het Waterschap. Het vergunningstraject, aanbestedingstraject en uitvoering loopt daarom mee met project Groote Beerze fase 2a.

Systeemanalyse Stedelijk Water (SSW)

😊 Het is belangrijk om per dorpskern een visie te hebben op de waterstromen (vuilwater, regenwater, oppervlaktewater). In 2024 zijn we gestart met een verdiepingsslag op deze watervisies. Voor Netersel en Casteren zijn landmetingen verricht en hydraulische modellen voorbereid op een Systeemanalyse Stedelijk Water (SSW). Dit geeft beter inzicht in de interactie tussen stedelijk water en oppervlaktewater in het buitengebied én biedt meer inzicht in waterstromen bij extreme situaties.

Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG)

😊 In Noord-Brabant werken we samen aan droogtebestrijding. Hiervoor is door de provincie Noord-Brabant, de Brabantse Waterschappen, Terrein Beherende Organisaties (Tbo's), ZLTO en Brabant Water in december 2022 het grondwaterconvenant gesloten. In 2023 en 2024 is gewerkt aan het laten aansluiten van de gemeenten bij dit convenant. Dit bod is in 2024 vanuit de gemeenten aangeboden over de gemeentelijke inspanning tot het besparen van 150.000 miljoen kuub water.

Klimaat-impactanalyse/ richtlijnen

😊 In 2024 zijn conceptrichtlijnen opgesteld voor bestaande gebieden. Vervolgens zijn door ons de bestaande wijken in gemeente Bladel getoetst aan deze richtlijnen en zijn de klimaatadaptatie-opgaven vertaald naar voorkeursmaatregelen.

Hitteplan

😊 Het opstellen van een hitteplan is doorgeschoven naar 2026. De provincie Noord-Brabant werkt aan een subsidieregeling voor het opstellen en uitvoeren van een gemeentelijk hitteplan. De scope, voorwaarden en budget worden pas in 2025 gepubliceerd. Daarnaast is voor het opstellen van een hitteplan de GGD een belangrijke samenwerkingspartner.

Opwaardering dienstverlening: Openbare data

😊 Goede plannen en beslissingen komen alleen tot stand bij goede analyses. Daarom is het erg belangrijk dat adviseurs, aannemers en projectontwikkelaars over dezelfde kwalitatief goede informatie beschikken. Hiermee kunnen we de juiste inhoudelijke discussies voeren over onze waterhuishouding. Daarom zijn sinds 2024 onze riooldata beschikbaar in Publieke Dienstverlening op Kaart (PDOK) en worden de meetreeksen uit ons grondwatermeetnet uitgeleverd aan de Basisregistratie Ondergrond (BRO loket).

Klimaatadaptatie door communicatie en participatie

😊 Bij reconstructie- en/of rioleringsprojecten hebben we waar mogelijk particulieren gevraagd om, op kosten van gemeente Bladel, daken en opritten aan te sluiten op het regenwaterriool. Er zijn deelname percentages tot 95% bereikt door een nieuwe manier van aanbesteden van de werkzaamheden en het aan de voorzijde goed informeren van bewoners.

Subsidieregeling (her)gebruiken regenwater

😊 In september 2023 is de subsidieregeling (her)gebruiken regenwater in werking getreden. In de laatste maanden van 2023 en 2024 zijn 26 subsidieaanvragen ingediend. Hiervan zijn op moment van schrijven nog 2 aanvragen in behandeling, 3 aanvragen afgewezen en 21 aanvragen toegewezen.

BlauwGroenBladel

😊 Vanuit BlauwGroenBladel zijn diverse projecten uitgevoerd, waar bewoners en scholieren aan deel konden nemen.

- Zonnebloemenactie
- Toffe tuinen route
- Pientere Tuinen
- NK tegelwippen
- Compostvatenactie

Klimaat en energie

Het Thema Warmte

😊 In de pilotbuurten in Hapert (noord en zuid) met moderne woningen (met energielabel A of B) hebben we een buurtactie opgezet. Het doel van deze actie was om huiseigenaren in deze buurten te ontzorgen bij de overstap naar een all-electric warmtepomp. Hierbij hebben we samengewerkt met Kempenenergie. Daarnaast is in het laatste kwartaal van 2024 de uitvoering gestart van het project de Groene Zone Isoleren (DGZI). Dit project zijn we gestart met 18 andere gemeenten uit de Metropool Regio Eindhoven (MRE).

Particuliere woningeigenaren (met uitzondering van VvE's) zijn in dit project op verschillende vlakken ontzorgd bij het isoleren van hun woning. We ontzorgen de bewoner door op te treden als contractpartner, waardoor de bewoner een aantal (wellicht lastige) hordes niet hoeft te nemen. Eind 2024 is de grootschalige communicatie over dit project gestart en zijn ook de eerste huisbezoeken ingepland.

Thema Elektriciteit: Windpark de Pals

😊 In de zomer van 2024 heeft de Raad van State de omgevingsvergunning voor de bouw van Windpark de Pals onherroepelijk verklaard. In de tweede helft van 2024 is door initiatiefnemer Renewable Factory gestart met de voorbereiding van de realisatie van het Windpark. Naar verwachting zullen de Windmolens in Q1 of Q2 van 2026 zijn geplaatst en operationeel zijn.

Thema Elektriciteit: Ecozone A67

😊 In het eerste kwartaal van 2024 leverde RoyalHaskoning een Uitvoeringsstrategie op voor de Ecozone langs de A67. In het derde kwartaal is in samenwerking met Buurtvereniging Dalem en RoyalHaskoning een vervolg gegeven aan de strategie. De samenwerking en onderzoek lopen in 2025 door. In 2024 werkten we ook samen met Rijkswaterstaat binnen het OER-project (Opwek van Energie op Rijksvastgoed). Zo rondten we in Q1 2024 de voorverkenningfase af en gingen daarna aan de slag met de verkenningfase. Uit de eerste fase bleek dat er potentie voor zonopwek is op de gronden van het Rijk langs de A67. Met Rijkswaterstaat werkten we in 2024 aan het in beeld brengen van randvoorwaarden om het OER-project kans van slagen te geven. Zo waren we bezig met thema's zoals participatie, communicatie, technische randvoorwaarden, juridische randvoorwaarden en koppelkansen (zoals de ecozone).

Samenwerking binnen de Regionale Energie Strategie (RES)

😊 Binnen de MRE hebben we met meerdere projecten en activiteiten meegedaan om de energietransitie verder te brengen. Zo namen we deel als vertegenwoordiger namens subregio De Kempen in de Stuurgroep RES en het programmateam (ambtelijke stuurgroep). Daarnaast namen we deel in het Ontwikkelteam Grootschalige Opwek & Energiesysteem. Tevens werkten we met andere gemeenten en Enexis samen aan het project UTEB (Uitvoeringsprogramma Toekomstig Energiesysteem Brainport). Het doel hiervan is om processen rondom de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk te versnellen. Naast het energiesysteem werken we regionaal samen binnen het project De Groene Zone Isoleren. Samen met 18 andere gemeenten ontwikkelden we een ontzorgingsaanpak waarmee particuliere woningeigenaren hun huis relatief eenvoudig kunnen isoleren.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Omvang van huishoudelijk restafval (max. 100 kg/inwoner)	48 kg	43 kg	39 kg	40 kg	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Scheidingspercentage (min. 75%)	85,21%	86,23%	85,45%	85,36%	n.n.b.	Eigen data
Hernieuwbare elektriciteit	15,70%	20,90%	28,10%	n.n.b.	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
CO2-uitstoot in ton (In 2030 49% minder CO2 t.o.v. 1990, van 262.940 ton in 1990 naar 183.227 ton in 2030)	185.893	168.900	167.700	146.400	n.n.b.	Emissieregistratie

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
volksgezondheid:					
preventie	n -1.075	n -953	n -1.213	n -1.159	v 54
acute zorg	n -2	n -2	n -3	n -3	
riolering	n -2.040	n -2.124	n -2.007	n -1.922	v 85
duurzaam grondstoffengebruik / afval	n -2.106	n -1.752	n -2.163	n -2.087	v 76
kwaliteit van de leefomgeving					
preventie	n -718	n -869	n -917	n -895	v 22
handhaving	n -130	n -68	n -92	n -73	v 19
natuur (aanleg)	n -31	n -67	n -37	n -30	v 7
klimaat	n -1.379	n -1.046	n -2.042	n -1.140	v 902
totaal gerealiseerde lasten	n -7.481	n -6.881	n -8.474	n -7.309	v 1.165
baten volksgezondheid en milieu					
volksgezondheid:					
preventie	v 176		v 234	v 223	n -11
acute zorg					
riolering	v 2.206	v 2.322	v 2.287	v 2.221	n -66
duurzaam grondstoffengebruik / afval	v 2.423	v 2.082	v 2.429	v 2.449	v 20
kwaliteit van de leefomgeving					
preventie	v 13				
handhaving					
natuur (aanleg)					
klimaat	v 376	v 464	v 1.418	v 469	n -949
totaal gerealiseerde batens	v 5.194	v 4.868	v 6.368	v 5.362	n -1.006
gerealiseerd resultaat	n -2.287	n -2.013	n -2.106	n -1.947	v 159

3.9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Het is prettig wonen en verblijven in gemeente Bladel. De bevolking laat zien dat zij wil komen tot een duurzame samenleving.

Met volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing richten we ons op het planmatig inrichten van de leefruimte, waarbij rekening wordt gehouden met individuele- en gemeenschappelijke belangen. Wij realiseren voldoende woningen afgestemd op de behoefte. De gemeente heeft daarin een regie- en/of toetsende functie. Wij werken aan een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners, waarbij het kernbegrip duurzaamheid leidend is. Verzoeken om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, benaderen wij volgens het 'ja, tenzij principe'. Wij bewaken, behouden en verbeteren de kwaliteit van de bebouwde omgeving. Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon, met als doel een prettige woonomgeving in stand te houden. Betrokkenheid van inwoners is wezenlijk omdat zij in de betreffende wijk of het dorp wonen en omdat zij waardevolle kennis en ervaring hebben over de behoeften ter plaatse en mogelijke veranderingen daarin.

Bebouwd

Wat wilden we bereiken?

Accommodatiecarrousel

Wat hebben we gedaan in 2024?

Accommodatiecarrousel

😊 In 2024 zijn de uitgangspunten en de projectpartners voor het project Accommodatiecarrousel/vrijkomende locaties bepaald. Vervolgens heeft de gemeente gepubliceerd dat ze voornemens is om het project met die projectpartners te ontwikkelen. En met deze partners zijn we gestart met een Samenwerkingsovereenkomst en een stedenbouwkundige modellenstudie. Eind 2024 zaten beiden in de afrondende fase.

Wat wilden we bereiken?

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, en een goede omgevingskwaliteit en doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Actualisatie Kempische en Bladelse woonvisie

😊 In 2024 is de Kempische visie op wonen geactualiseerd, inclusief bijbehorend uitvoeringsprogramma. Aanvullend is het 'Bladels toetsingskader woningbouw' vastgesteld. Voor de uitvoering van de woonvisie is structureel budget van € 25.000,- opgenomen.

Centrum Hapert

😊 In 2024 hebben we ons ingezet voor verdere invulling. De aandacht lag vooral op het Alexanderhof. Hiervoor hebben we een plan gemaakt voor een gezondheidscentrum met 30 sociale huurappartementen (van WLZ) voor de doelgroep senioren. De plannen worden in 2025 verder uitgewerkt. De verwachting is dat in 2027/2028 het complex gereed is.

Huisvesting statushouders

😞 De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar het aantal statushouders dat gemeenten moeten huisvesten. De taakstelling voor huisvesting van statushouders bedroeg in 2024 in totaal 42 personen. Op 1 januari 2024 was er een achterstand van 43 personen, waardoor in totaal 85 personen gehuisvest moesten worden over het gehele jaar. De gemeente heeft in 2024 20 statushouders gehuisvest, waarmee de achterstand op 65 personen blijft staan.

Opvang Oekraïense ontheemden

☹️ Voor de opvang van Oekraïense ontheemden is er ook een taakstelling/inspanningsverplichting. Deze taakstelling bedraagt 138 personen. We hebben in 2024 115 personen opgevangen op verschillende locaties in verschillende kernen.

Realisatie Gemeenschapshuis aan de Markt

😊 In 2024 zijn we nauw betrokken geweest bij de realisatie van BRUIS, waarvan we de naam in 2024 bekend hebben gemaakt. Op 31 december 2024 waren de werkzaamheden in een vergevorderd stadium. In april 2025 wordt het gebouw in gebruik genomen.

Uitvoering Omgevingswet

☹️ We zijn een samenwerking gestart met het adviesbureau BRO dat de gemeente ondersteunt bij het maken van een 'regelbibliotheek'. Dat is een voorbereiding op de eerste versie van een omgevingsplan. Ook in 2025 en meerjarig daarna zal die activiteit terugkomen.

We hebben, parallel aan de landelijke implementatie, nog niet veel aandacht besteedt aan de aanpassing van de digitale systemen. We hebben de nadruk gelegd op de continuïteit van de dienstverlening. Concreet is er een informeel spreekuur geïntroduceerd. Daardoor zijn initiatiefnemers in de mogelijkheid om kort (max 15 min.) een ruimtelijk idee of initiatief te bespreken. De omgevingsvisie hebben we voorbereid en werksessies met de raad hebben plaatsgevonden. Naar verwachting vindt de vaststelling daarvan plaats in 2025.

We actualiseren het bestemmingsplan voor het buitengebied

😊 Vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied Bladel 2014, derde herziening 2022 heeft op 27-5-2024 plaatsgevonden. Tegen het plan zijn daarna twee beroepen ingediend. Er is geen voorlopige voorziening aangevraagd, met als gevolg dat het bestemmingsplan vanaf 18 juli 2024 geheel in werking is getreden. Naar verwachting zal de behandeling bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State plaatsvinden in 2025 met een mogelijkheid dat dit pas in 2026 plaatsvindt.

Woningbouwprogramma

☹️ Op onze website zijn kaarten per kern toegevoegd waarin de grootste woningbouwontwikkelingen te zien zijn: <https://www.bladel.nl/woningbouwprojecten-gemeente-bladel-0>. In 2024 zijn er 58 woningen gereedgekomen, 32 eengezinswoningen en 26 appartementen. In 2024 zijn er 32 koopwoningen en 26 huurwoningen gereedgekomen. Er zijn 15 sociale huurwoningen opgeleverd, hiermee is in 2024 net niet voldaan aan de eis van 30% sociale huur. Aanvullend zijn er 2 sociale koopwoningen en 9 woningen in het betaalbare segment gerealiseerd. Met 26 woningen in het betaalbare segment (sociale huur, sociale koop en betaalbare koop) is de eis van 2/3 in het betaalbare segment (waarde onder de €390.000,-) in 2024 niet behaald. Dit komt doordat in 2024 veel particuliere woningen zijn toegevoegd en dat de nieuwe eisen nog verder moeten worden verwerkt in het woningbouwprogramma.

Het aantal gereedgekomen woningen is lager dan de jaren ervoor, doordat er slechts een beperkt aantal grotere projecten zijn gestart. Wel is in 2024 het aantal harde en zachte plannen met circa 400 woningen toegenomen, het totale woningbouwprogramma komt uit op 1.764 woningen.

Starterslening

😊 In 2024 zijn 9 startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 216.000,-. Meer informatie is te vinden in bijlage 4 'evaluatie startersleningen'.

Wat wilden we bereiken?

Realiseren van 2.900 woningen in de periode tot en met 2040

Wat hebben we gedaan in 2024?

Actualiseren van het woonbeleid

😊 In 2024 is de Kempische visie op wonen geactualiseerd, inclusief bijbehorend uitvoeringsprogramma. Aanvullend is het 'Bladels toetsingskader woningbouw' vastgesteld. Voor de uitvoering van de woonvisie is structureel budget opgenomen.

Schaalsprong

😊 December 2023 is de 'Verkenning woningbouwlocaties gemeente Bladel' onder geheimhouding vastgesteld door de gemeenteraad. In 2024 zijn door een multicriteria analyse' de meest kansrijke locaties van dit onderzoek in beeld gebracht. Bij deze locaties is onderzocht of gemeente Bladel deze kon verwerven door middel van actieve grondpolitiek. Dit heeft geresulteerd in mogelijke grondposities, in alle vijf de kernen, ten behoeve van woningbouw. In september 2024 is de geheimhouding op het document opgeheven.

Onbebouwd

Wat wilden we bereiken?

We verhogen biodiversiteit door systeemherstel in het buitengebied.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Kempenland West

😊 We nemen als gebiedspartner deel aan de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) Kempenland West. Het gebied is opgeknipt in deelgebieden. De focus ligt nu op het deelgebied Bovenlopen de Beerze (Bladel Zuid, waarin ook de Kroonvensche heide valt), waarin partijen betrokken worden in de gebiedsinventarisatie en het opstellen van de lokale doelstellingen en ambities.

Realisatie Natuurnetwerk (NNB)

😊 We werken actief mee aan de realisatie van nieuwe natuur door externe partijen. De 60 hectare nieuwe natuur die gepland is in en rond de Kroonvensche Heide is gekoppeld aan windpark de Pals. Aangezien dit project vertraging heeft opgelopen zal ook de realisatie van de nieuwe natuur later plaatsvinden. De voorbereidingen hiervoor zijn wel gestart en aanpassingen aan de waterhuishouding hebben plaatsgevonden.

Verbinding centrum Bladel met de Groene Long

😊 We hebben gronden verworven die als basis dienen om de Groene Long uit te breiden richting dorpskern Bladel. De inrichting van deze gronden zijn in voorbereiding.

Verhogen waterstanden in natuurgebieden

😊 We waren in 2024 bezig om in het gebied rond de Kroonvennen de waterstanden te verhogen. Het Waterschap werkt samen met de gemeente om in gemeente Bladel, als onderdeel van de doelstellingen vanuit gebiedsgerichte aanpak Kempenland West, de grondwaterstanden te verhogen bij natuurgebieden.

Verminderen stikstofdepositie

😊 We werkten in 2024 mee aan de provinciale aanpak stikstof. Dat doen we onder andere samen met het Waterschap, ZLTO en andere maatschappelijke partners door de gebiedsgerichte aanpak Kempenland West. Er zijn geen cijfers beschikbaar over de totale stikstofemissies per gemeente.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	€ 310.000	€ 331.000	€ 366.000	€ 406.000	€ 434.000*	www.waarstaatjegemeente.nl
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)	8,5	15,6	10,9	5,9	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Demografische druk *	75,1%	75,1%	75,5%	75,3%	75,4%	www.waarstaatjegemeente.nl
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 492	€ 525	€ 558	€ 551	€ 583	www.waarstaatjegemeente.nl
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 688	€ 717	€ 756	€ 758	€ 783	www.waarstaatjegemeente.nl

* Voorlopige cijfers

** De som van het aantal personen 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
- Samenwerking Kempengemeenten
- KempenPlus

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
bebouwd:					
wonen	n -1.302	n -1.043	n -1.644	n -1.331	v 313
grondexploitaties	n -3.590	n -2.262	n -9.617	n -7.999	v 1.618
overig gebruik ruimte	n -1.745	n -1.416	n -2.131	n -1.907	v 224
onbebouwd:					
cultuurlandschap		n -22	n -30	n -8	v 22
natuur / water					
totaal gerealiseerde lasten	n -6.637	n -4.743	n -13.422	n -11.245	v 2.177
baten VHROSV					
bebouwd:					
wonen	v 541	v 669	v 1.116	v 1.096	n -20
grondexploitaties	v 3.492	v 2.225	v 9.398	v 8.011	n -1.387
overig gebruik ruimte	v 289	v 176	v 367	v 186	n -181
onbebouwd:					
cultuurlandschap	n -4	v 50	v 71	v 71	
natuur / water					
totaal gerealiseerde baten	v 4.318	v 3.120	v 10.952	v 9.364	n -1.588
gerealiseerd resultaat	n -2.319	n -1.623	n -2.470	n -1.881	v 589

3.10 Overhead en ondersteuning organisatie

Bedrijfsvoering is ondersteunend – niet ondergeschikt - en faciliterend aan ontwikkelingen (uitvoering van speerpunten) in de organisatie. Daarnaast is er een aantal speerpunten waarbij de bedrijfsvoering zelf een leidende rol heeft. In gemeente Bladel staat de mens, onderneming of maatschappelijke instelling centraal. Service en contact vinden wij belangrijk. Onze dienstverlening bestaat uit een gastvrije benadering, heldere communicatie, meedenken en het aanbieden van maatwerkoplossingen.

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke bedrijfsvoering volgt en anticipeert op ontwikkelingen in de maatschappij, door de optimale ondersteuning van het primaire proces (klant-leverancier).

Wat hebben we gedaan in 2024?

Administratieve organisatie / interne financiële beheersing

😊 Ook in het boekjaar 2024 dient het college een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening, waarmee verantwoording wordt afgelegd over het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Hierin wordt gerapporteerd over verschillende rechtmatigheidscriteria, zoals het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. De administratieve organisatie / interne financiële beheersing bevindt zich daarvoor op het juiste niveau, maar de gemeente blijft zich ontwikkelen op het gebied van administratieve organisatie / interne financiële beheersing.

Strategisch HR beleid

😊 Voor de toelichting op dit speerpunt wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele BBV-beleidsindicatoren gepresenteerd.

Naam Indicator	2023	2024	Bron
Formatie per 1.000 inwoners	5,38 fte	5,75 fte	Eigen rekening
Bezetting per 1.000 inwoners	4,33 fte	5,03 fte	Eigen rekening
Apparaatskosten per inwoner	€ 571	€ 622	Eigen rekening
Externe inhuur (van de totale loonsom)	27,81%	24,63%	Eigen rekening
Overhead (van de totale lasten excl. toevingen aan reserves)	10,02%	9,32%	Eigen rekening

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Samenwerking Kempengemeenten
- Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob)

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen	Rekening 2023		Primitieve begroting 2024		Gewijzigde begroting 2024		Rekening 2024		Afwijking 2024
(bedragen x € 1.000,-)									
lasten:									
overhead	n	-6.693	n	-6.695	n	-7.730	n	-7.480	v 250
totaal gerealiseerde lasten	n	-6.693	n	-6.695	n	-7.730	n	-7.480	v 250
baten:									
overhead	v	263	v	197	v	341	v	404	v 63
totaal gerealiseerde baten	v	263	v	197	v	341	v	404	v 63
gerealiseerd resultaat	n	-6.430	n	-6.498	n	-7.389	n	-7.076	v 313

3.11 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Gemeente Bladel voert een solide financieel beleid. We doen geen uitgaven die we niet kunnen betalen en kiezen voor goede lange termijn investeringen. Door realistisch te begroten en regelmatig te rapporteren, houden we grip op onze financiën. We spannen ons in om de gemeentelijke lasten voor onze inwoners op een laag niveau te houden.

Gemeente Bladel heeft vanaf 2026 te maken met verwachte structurele tekorten. De gemeente bevindt zich momenteel in een ombuigingstraject om weer te komen tot een structureel sluitende begroting voor de jaren vanaf 2026. In de perspectiefnota 2025 worden concrete ombuigingsmaatregelen verwerkt.

Wat wilden we bereiken?

Voorzieningenniveau in evenwicht met beschikbare middelen.

Wat hebben we gedaan in 2024?

Belastingen en andere baten heffen om ambities waar te maken.

😊 Door de gemeente worden onroerende zaakbelastingen (OZB), afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse andere belastingen, zoals leges, opgelegd aan burgers en bedrijven. Het uitgangspunt hierbij is dat de OZB in beginsel wordt geïndexeerd met een nagecalculeerd inflatiepercentage. Voor 2024 bedroeg dit aanvankelijk 3,1%. Middels vaststelling van de begroting 2024 heeft de gemeenteraad besloten om naast de trendmatige verhoging de OZB extra te verhogen met 4,9% (dus totaal 8,0%). Voor de heffingen en leges gaan we uit van 100% kostendekkendheid. Zie voorts toelichting hierna en de paragraaf lokale heffingen.

Een goede risicobeheersing en een weerstandsvermogen van voldoende omvang om de risico's op te kunnen vangen.

😊 Wij beschouwen de algemene reserve als eigenstandig normkader voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Of gemeente Bladel in staat is de gevolgen van de geactualiseerde risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt uitgebreid weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Een reëel en structureel sluitende begroting.

😊 Voor het jaar 2025 heeft de gemeente Bladel nog een structureel sluitende begroting. Echter slaat het perspectief vanaf 2026 om naar structurele tekorten. Momenteel doorlopen de gemeenteraad en het college van B&W een traject om weer te komen tot een evenwichtige balans tussen taken, ambities en middelen. De ombuigingsmaatregelen die volgen uit dit traject zullen worden verwerkt in de perspectiefnota 2025.

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Toelichting algemene dekkingsmiddelen:

😊 **a. Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is**

Bladel kent twee heffingen waarvan de aanwending vrij is. Naast de onroerende zaakbelasting gaat het om de toeristenbelasting. De OZB-tarieven voor 2024 zijn bijgesteld aan de hand van de gemiddelde ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden (woningen +5,0% en -1,0% voor niet-woningen) zodat er in eerste aanleg sprake is van een gelijkblijvende opbrengst. Daarna werden de tarieven aanvankelijk verhoogd met een nagecalculeerde inflatiecorrectie van 3,1%. De OZB werd extra verhoogd met 4,9%, waardoor een totale OZB-verhoging van 8,0% werd toegepast. De OZB-opbrengst was pro saldo ca € 77.000,- lager dan geraamd. De tarieven voor de toeristenbelasting werden verhoogd met € 0,05 per overnachting. De opbrengst toeristenbelasting was pro saldo ca € 10.000,- minder dan geraamd. Voor een nadere toelichting van de lokale heffingen wordt verwezen naar paragraaf Lokale heffingen.

😊 **b. Uitkeringen uit het gemeentefonds**

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De algemene

uitkering wordt door het rijk op grond van diverse verdeelsleutels (maatstaven) toegerekend aan de gemeenten. De uit te keren bedragen worden in circulaire bekendgemaakt.

In raadsmededelingen RM24.034, RM24.065 en raadsvoorstel RM24.097 is reeds uitgebreid verslag gedaan over de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds. Deze bijstellingen zijn enerzijds gevolg van de autonome ontwikkeling in de rijksuitgaven en anderzijds door de doorwerking van de beleidsintensiveringen en/of beleidsextensiveringen door het rijk. De verantwoorde algemene uitkering is gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie uit de decembercirculaire 2024. Samengevat resulteert de uitkering uit het gemeentefonds in een positief resultaat van € 612.000,-.

c. Dividenden

De gemeente heeft deelnemingen door kapitaalinbreng bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) en NV Brabant Water. Van de BNG wordt jaarlijks dividend ontvangen. Brabant Water keert momenteel geen dividend uit. Conform regelgeving wordt de dividenduitkering verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen.

d. Saldo van de financieringsfunctie

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde en berekende rente over onze financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten en de doorberekende rente over de vaste activa. Voor de omslagpercentage is het uitgangspunt het bedrag van de externe rentelasten over de korte en lange financiering minus de externe rentebaten. Aan de taakvelden toe te rekenen externe rente wordt vervolgens bepaald door het saldo van de rentelasten en rentebaten te verminderen met de rente van de projectfinancieringen (MFA Hapert). Het restant wordt door middel van een rente omslagpercentage aan de verschillende taakvelden toegerekend. In Bladel is het omslagpercentage 0,75% in 2024.

Het financieringsresultaat voor 2024 was geraamd op € 30.000,- nadelig. Het gerealiseerde resultaat is € 56.000,- voordeliger. In de paragraaf Financiering wordt naast de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht gegeven in de rentelasten uit externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening.

e. Overige algemene dekkingsmiddelen

Aan algemene- en bestemmingsreserves wordt op grond van de "Nota reserves en voorzieningen 2021" geen rente meer bijgeschreven. Hierop maken we één uitzondering voor de dekkingsreserve kapitaallasten investeringen. Hiervan wordt de rente toegevoegd aan deze reserve, omdat naast de afschrijvingslasten ook de rentelasten van een investering (onder de noemer kapitaallasten) gedekt worden ten laste van deze reserve.

f. Vennootschapsbelasting

Jaarlijks inventariseren we de ondernemingsachtige activiteiten van de gemeente. De meeste activiteiten komen niet door de "ondernemingspoort". Dit komt omdat deze activiteiten geen winst genereren of doordat in fiscale zin de gemeente niet deelneemt aan het economische verkeer. Voor een tweetal geclusterde werkvelden wordt in principe door de ondernemingspoort gegaan, te weten: inzameling en verwerken van huishoudelijke afvalstromen en grondexploitatie.

Met betrekking tot de verwerking van de afvalstromen is intussen door de fiscus opgelegd dat normatief 1% van de restwaarde in de belastingheffing wordt betrokken. Duidelijk is dat grondexploitatie als de grootste belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting moet worden gezien.

g. Onvoorzien en stelposten

In de primitieve begroting was een bedrag opgenomen van ca. € 13.000,-. Daarnaast waren een aantal stelposten aanwezig. Stelposten waaraan nog geen specifieke bestemming gegeven was, zoals o.a. de stelpost voor dekking van loon- en prijsmutaties, kapitaallasten en overhead e.d.. Zowel de post onvoorzien als de stelposten werden ultimo 2024 volledig aangewend, enerzijds voor de dekking van bestedingsvoorstellen en anderzijds door vrijval ten gunste van het begrotingsresultaat. Aan de hand van de risico's op onze openstaande vorderingen bepalen we hoe hoog de voorziening dubieuze debiteuren moet zijn. Op grond van de analyse hebben we deze verhoogd met € 33.000,-. In het overzicht van baten en lasten en toelichtingen wordt de aanwending van het bedrag voor

onvoorziene uitgaven en de stelposten weergegeven. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?"

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
algemene dekkingsmiddelen	n -888	n -1.003	n -986	n -1.432	n -446
totaal gerealiseerde lasten	n -888	n -1.003	n -986	n -1.432	n -446
baten:					
algemene dekkingsmiddelen	v 46.381	v 47.673	v 49.497	v 50.043	v 546
totaal gerealiseerde baten	v 46.381	v 47.673	v 49.497	v 50.043	v 546
gerealiseerd resultaat	v 45.493	v 46.670	v 48.511	v 48.611	v 100

4. Paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen die versnipperd in de begroting staan bij elkaar in beeld gebracht. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten, die grote financiële gevolgen kunnen hebben voor het realiseren van de (hoofd)taakvelden. Zij geven een horizontale dwarsdoorsnede van de begroting. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en lange(re) termijn.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleid voor risicomanagement

We geven u in deze paragraaf inzicht in welke mate de gemeente Bladel in staat is risico's met financiële gevolgen op te vangen zonder direct het beleid te moeten aanpassen. In de 'nota reserves en voorzieningen 2021' is het risicomanagement vastgesteld. Deze nota en de paragraaf weerstandsvermogen hebben nauw verband met elkaar. De gemeente Bladel wil risico's niet elimineren, maar wil ze aanvaardbaar en beheersbaar houden. Gezond verstand laten we de boventoon voeren bij risicobeheersing, zodat we doen wat we moeten doen. Twee maal per jaar, bij de begroting en de jaarrekening, beoordelen we ons risicoprofiel. Op deze wijze krijgt uw raad periodiek goed inzicht in de omvang en de mogelijkheden om financiële risico's op te vangen.

De ratio weerstandsvermogen c.q. algemene reserve wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de algemene reserve en het gemiddelde van de geïnterpreteerde risico's. We sturen op de aanwezigheid van een ratio weerstandsvermogen binnen de grenzen van de waardering 3 (voldoende) in de bandbreedte van $>1,0$ tot $<1,4$. In onderstaand overzicht worden de waarderingsschalen weergegeven:

Waarderingsschaal	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
1	$x > 2,0$	Uitstekend
2	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
3	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
4	$0,8 < x < 1,0$	Matig
5	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
6	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Risico-inventarisatie

Indien een redelijke inschatting van het gewenste weerstandsvermogen kan worden gegeven, kan hieruit een indicatie voor de gezondheid en flexibiliteit van de gemeentelijke financiën op de korte én langere termijn worden gegeven. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de gemiddelde omvang van de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste omvang van de algemene reserve enerzijds en de omvang van de algemene reserve anderzijds. Het beschikbare weerstandsvermogen is tenminste even groot als de omvang van het bepaalde risicoprofiel.

De financiële risico's worden per programma nader toegelicht. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat de aangegeven gebeurtenis zou kunnen optreden. Hierbij worden drie categorieën onderscheiden, namelijk 'laag', 'midden' en 'hoog'. Gesproken wordt van een 'laag' risicoprofiel indien de kans gemiddeld voor 25% zou kunnen optreden. Een 'midden' risicoprofiel beweegt zich op 50% en een 'hoog' risicoprofiel op gemiddeld 75%. Anders gezegd, een kwalificatie met 'hoog' impliceert dat het al bijna noodzakelijk is om voor dat risico een voorziening te treffen. Vervolgens is een financiële indicatie opgenomen van de omvang van het risico door de kans te vermenigvuldigen met het gemiddelde effect en is aangegeven of het risico van incidentele dan wel structurele aard is.

Personeelsvoorzieningen (1)

In het geval van ziekte en/of arbeidsongeschiktheid moet de gemeente als werkgever maximaal twee jaar het salaris aan de betrokken werknemer doorbetalen. Wanneer zich een geval van ziekte voordoet, waarvoor vervanging nodig is, kost dit de gemeente extra geld. Daarnaast geldt dat er binnen onze organisatie ook een behoorlijke

mate van kwetsbaarheid is ten aanzien van specifieke kennis, omdat deze ingevuld worden door zgn. “éénmensfuncties”. Door de gemeenteraad noodzakelijk en wenselijk geachte activiteiten (maar ook de reguliere werkzaamheden) moeten veelal (mede) worden gerealiseerd via inzet van de ambtelijke medewerkers. Om alles tijdig te realiseren moet er evenwicht zijn tussen de te leveren prestaties en de beschikbare menskracht. Het is de taak van ons college om samen met het management dit evenwicht te zoeken en te handhaven. Waar dat niet mogelijk is zullen keuzes onvermijdelijk zijn. Het financieel risico wordt ingeschat op een bandbreedte van € 50.000,- tot € 100.000,-.

Risico's op eigendommen (2)

De gemeente Bladel wordt ook steeds meer geconfronteerd met toenemende vernielingen aan de gemeentelijke eigendommen. Daar de dader(s) vaak niet meer te achterhalen zijn kunnen de kosten van herstel niet in alle gevallen verhaald worden. Op basis van uitgevoerde risico-analyses uit het verleden wordt dit incidenteel risico ingeschat op een bandbreedte van € 15.000 tot € 25.000,-.

Gevolgen waardering activa (3)

De raad heeft in zijn vergadering van 25 maart 2021 het nieuwe afschrijvingsbeleid vastgesteld, waarin uitgangspunt is dat afgeschreven wordt tot een boekwaarde van € 0,-. Voor sommige vaste activa kan echter van tevoren vastgesteld worden dat sprake dient te zijn van een restwaarde, omdat een deel van het actief geacht wordt altijd zijn waarde te behouden (tot het moment van verkoop of buitengebruikstelling natuurlijk). Het hanteren van een restwaarde kan voor de langere termijn daarentegen leiden tot onzekerheid met financiële consequenties tot gevolg. Om deze onzekerheid weg te nemen willen we hiervoor bij de bepaling van de omvang van het weerstandsvermogen een bedrag opnemen binnen een bandbreedte van € 100.000,- tot € 500.000,-. Het incidentele risico-profiel schatten wij vooralsnog als 'laag' in.

Informatiebeveiliging en privacy (4)

Als gemeente hebben we te maken met gegevens en gevoelige informatie van onze inwoners. Zij verwachten dat wij zorgvuldig met deze gegevens omgaan. Gemeente Bladel moet daarom zowel bij intern gebruik als externe uitwisseling van informatie rekening houden met beveiligings- en privacyaspecten. Dat zorgt niet alleen voor betrouwbaarheid, maar ook voor een goede kwaliteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen. Wij voeren diverse risico-beperkende maatregelen uit, zoals jaarlijkse toetsing op naleving van wet- en regelgeving middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit), het jaarlijks uitvoeren van een risico-inventarisatie en -evaluatie en het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's) om informatiebeveiligings- en privacy risico's in kaart te brengen en waar mogelijk te verkleinen. Daarnaast stelt de Informatiebeveiligingsdienst ons op de hoogte van (acute) kwetsbaarheden, ontwikkelingen en grootschalige incidenten zodat wij passende maatregelen kunnen treffen. Ondanks deze maatregelen blijft het risico bestaan dat er een informatiebeveiligingsincident of datalek plaatsvindt. Met name de digitale dreiging is verder toegenomen door de oorlog in Oekraïne en de digitalisering en meegroeierende cybercriminaliteit. (Digitale) informatiebeveiligingsincidenten en datalekken hebben een grote impact op imago, bedrijfsvoering en kunnen behoorlijk wat tijd en geld kosten. Daarom hebben wij een bedrag van € 150.000,- als risico opgenomen in de begroting.

Gladheidbestrijding (5)

De gladheidbestrijding is middels een contract ondergebracht bij een aannemer voor de duur van vijf jaren. Gladheidbestrijding is een apart werkveld en het voorspellen van de duur en hevigheid van een winterperiode is erg moeilijk. Tijdens extreme situaties, bijvoorbeeld bij (hevige) sneeuwval in combinatie met strenge vorst, moet dan ook intensiever worden geschoven en gestrooid. Derhalve zijn naast een maandelijkse vergoeding ook eenheidsprijzen in het contract opgenomen met betrekking tot het schuiven en strooien van vooraf bepaalde routes. Bij de beschikbare gestelde middelen wordt uitgegaan van normale winterse omstandigheden, wat per winterseizoen neer komt op 27 maal de vooraf bepaalde routes schuiven en strooien. Zodra sprake is van extreme situaties kunnen de meerkosten oplopen doordat vaker dan gemiddeld wordt gestrooid. Rekening houdend met extremere situaties, waarbij een toename van 35% extra werkzaamheden met betrekking tot gladheidbestrijding aannemelijk wordt geacht, is er sprake van een risico van ca. € 25.000,- aan extra kosten.

Natuurplagen (6)

Door 'natuurplagen' (processierupsen, kevers, luizen, rattenplagen, iep- en kastanje ziektes e.d.) zullen er in komende gevallen extra onderhoudswerkzaamheden verricht moeten worden aan het openbaar groen,

sportvelden en de bossen. Op basis van eerdere onderhoudswerkzaamheden wordt dit incidenteel risico bepaald binnen een bandbreedte van € 100.000,- tot € 120.000,-.

Compenserende maatregelen (7)

Bij projecten en werkzaamheden loopt de gemeente het risico op het nemen van compenserende maatregelen. Bij compenserende maatregelen kan gedacht worden aan nadeelcompensatie, planschades, compensatie voor omzetting of afkoop van contracten/overeenkomsten. Voor dit risico wordt een bedrag van € 200.000,- opgenomen in de begroting.

Actualisatie beheerplannen (8)

Elk jaar wordt naast dagelijks / correctief onderhoud ook preventief (groot) onderhoud gepleegd aan de gemeentelijke gebouwen. Hierbij is het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen Bladel (MJOP) leidend. Het beheerplan geeft een doorkijk naar de geprognosticeerde onderhoudskosten voor een periode van 25 jaar. Momenteel wordt het beheerplan geactualiseerd, waarbij rekening gehouden wordt met beschikbare capaciteit en duurzaamheidskeuzes. Daarnaast zullen in 2025 nieuwe MJOP's worden opgesteld voor het MFA Hart van Hapert en het gemeenschapshuis aan de Markt te Bladel. De uit voornoemde actualisatie en nieuwe MJOP's voortvloeiende financiële consequenties zullen worden verwerkt in de perspectiefnota 2025.

Daarnaast wordt het beheerplan wegens geactualiseerd waarbij het plan beter wordt afgestemd op de beschikbare capaciteit en prioritering. In het najaar van 2024 zal een wegininspectie worden uitgevoerd. Na actualisatie zullen de financiële consequenties worden verwerkt in de begroting, naar verwachting in de perspectiefnota 2025.

In afwachting van de actualisatie en verwerking van de financiële consequenties nemen we een bedrag van € 1.000.000,- op in deze risico-inventarisatie.

Financiële indicatie risico-inventarisatie en -kwantificering

De omvang van de geïnventariseerde risico's beweegt zich tussen een bedrag van € 1.390.000,- en een bedrag van € 1.870.000,- (zie kolom c). Indien alle risico's zich tegelijk zouden voordoen, gaat het gemiddeld dus om een bedrag van € 1.630.000,-. Maar de kans hierop is niet erg groot. Uitgaande van de gemiddelde omvang en de geraamde 'kansen' bedraagt het totaal aan de nu geïnventariseerde risico's een aanzienlijk lager bedrag: gemiddeld € 915.000,-, incidenteel.

Overigens suggereren deze bedragen een nauwkeurigheid die zich absoluut niet voordoet; het is de toevallige uitkomst van een kansberekening en niet een met zekerheid te voorspellen uitkomst. In onderstaande tabel is een financiële indicatie opgenomen van de omvang van het risico door de kans te vermenigvuldigen met het gemiddelde effect en is aangegeven of het risico van incidentele dan wel structurele aard is.

nr. omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	geraamde omvang *	kans			gemiddeld effect (c : 2)	kans x effect incidenteel (d,e of f x g)	kans x effect structureel (d,e of f x g)
		25%	50%	75%			
(a) (b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)
1 Personeelsvoorzieningen	50-100			x	75	56	
2 Risico's eigendommen	15-25			x	20	15	
3 Gevolgen waardering activa	100-500	x			300	75	
4 Informatiebeveiliging en privacy	150	x			150	38	
5 Gladheidbestrijding	25		x		25	13	
6 Natuurplagen	100-120		x		110	55	
7 Compenserende maatregelen	200		x		200	100	
8 Actualisatie beheerplannen	750			x	750	563	
Ondergrens risico's	1.390						
Bovengrens risico's	1.870						
Totaal gemiddelde risico's					1.630		
Totaal na kansberekening						915	

Weerstandsvermogen

In onderstaand tabel wordt de omvang van het weerstandsvermogen (algemene reserve: exclusief resultaatbestemming) weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	rekening 2023	begroting 2024	rekening 2024
a. noodzakelijke omvang (voldoende)	777	770	2.282
b. geïnventariseerde risico's (gemiddeld)	555	559	1.630
c. stand algemene reserve begin van het jaar	13.719	14.543	14.255
d. stand algemene reserve eind van het jaar	14.255	15.295	18.739
e. algemene reserve (vrije ruimte eind van het jaar): d - a	13.478	14.525	16.457
f. ratio algemene reserve eind van het jaar d / c	18,35	19,86	8,21
g. betekenis	uitstekend	uitstekend	uitstekend

Kengetal en de signaleringswaarde

Het opnemen van financiële kengetallen in (de begroting en) de jaarstukken past in het streven naar meer transparantie. Ook geven de kengetallen meer inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Het biedt de mogelijkheid om normen te stellen, net als bij de beoordeling van het weerstandsvermogen gebeurt. We relateren de normering zoveel mogelijk aan normen die door de VNG zijn voorgesteld.

Kengetallen: landelijke risico profielen	categorie A	categorie B	categorie C
1A. Netto schuldquote	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsrisico	> 30%	van 20% t/m 30%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	>= 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 100%	van 100% t/m 105%	> 105%

Financiële kengetallen

Kengetallen:	streefwaarde	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
1A. Netto schuldquote	< 90%	85%	108%	99%
1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	82%	106%	96%
2. Solvabiliteitsrisico	> 30%	34%	28%	29%
3. Grondexploitatie	< 35%	7%	4%	9%
4. Structurele exploitatieruimte	>= 0%	8%	1%	-3%
5. Belastingcapaciteit	< 105%	81%	77%	77%

Om de kengetallen te kunnen duiden is per kengetal een omschrijving opgenomen.

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. In beginsel is een zo laag mogelijke quote het meest gunstig. De netto schuldquote begeeft zich binnen de bandbreedte van categorie B.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. De netto gecorrigeerde schuldquote begeeft zich binnen de bandbreedte van categorie B.

2. De solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het activabezit van de gemeente is afbetaald en in staat is

aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. In feite wordt er naar gekeken in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald.

De solvabiliteitsratio van de jaarrekening 2024 bedraagt 29% en beleeft zich in categorie B.

3. Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) jaarlijkse baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van het kengetal grondexploitatie worden bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. Het risicoprofiel van de gemeente ten aanzien van grondexploitaties is vrij beperkt. Dit vertaalt zich in een laag kengetal grondexploitatie.

4. Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Voor de berekening van het kengetal structurele exploitatieruimte wordt het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Op basis van het kengetal blijkt dat er geen structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor. Het is de bevoegdheid van uw raad met welke omvang de belastingen worden aangepast.

Beoordelen samenhang kengetallen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen blijkt dat een afzonderlijk kengetal op zich weinig zegt over de financiële positie. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie. Afhankelijk van wat er aan eigen vermogen en baten tegenover de schuld staat, zal aflossing veel of juist weinig problemen opleveren. Zo hoeft een tegenvallende ontwikkeling geen negatieve invloed te hebben in de situatie dat de vrije structurele exploitatieruimte groot is of als men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven over de financiële positie.

De gemeente Bladel beschikt tot op heden nog over een solide reservepositie en ondervindt geen problemen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het structureel begrotingsevenwicht in 2024 daarentegen is onvoldoende. Daarnaast moet worden aangetekend dat we voor wat betreft de belastingcapaciteit nog extra ruimte hebben omdat we beneden het landelijk gemiddelde in 2024 zitten met een percentage van 77 (gemiddelde is 100%).

4.2 Lokale heffingen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen. Het heffen van lokale belastingen en heffingen stelt de gemeente in staat om maatschappelijke voorzieningen op een evenwichtige wijze in stand te houden.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Gemeentelijke heffingen kunnen daarnaast worden onderscheiden in ongebonden heffingen en heffingen die gebonden zijn aan bepaalde leveringen en diensten van de gemeente. Ongebonden heffingen (belastingen) behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet voor een specifiek en wettelijk bepaald doel maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen mogen worden ingezet.

Voor de gebonden heffingen is er wel sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Onze dienstverlening dient kostendekkend te zijn. Ook de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting beschouwen we als een gebonden heffing, omdat de opgelegde belastingen één-op-één doorbetaald worden aan de ondernemers (OVb) en de vertegenwoordiging van de eigenaren.

Ongebonden heffingen

De gemeente Bladel kent de onroerende zaakbelastingen en de toeristenbelasting als heffingen die aan de algemene middelen worden toegevoegd.

Onroerende zaakbelastingen

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen (OZB) en zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. Belasting op het gebruik van niet-woningen;
2. Belasting op het bezit van niet-woningen en
3. Belasting op het bezit van woningen.

De heffingsgrondslag is de vastgestelde economische waarde naar de peildatum 1 januari 2023. We rekenden, op basis van informatie van de Waarderingskamer (wettelijke toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ), met een gemiddelde waardeontwikkeling van 5,0% voor woningen en -/- 1,0% voor de niet-woningen. Bij een waardestijging verlagen we het tarief OZB om niet meer dan de gewenste totaalopbrengst te genereren. Dit uitgangspunt werkt uiteraard ook andersom. Wanneer de WOZ waarde daalt, moeten we met een hoger tarief de begrote totaalopbrengst behalen. Hierna werd aanvankelijk een verhoging van 8,00% toegepast. Deze verhoging bestond enerzijds uit een trendmatige aanpassing van 3,10% (inflatiepercentage) en anderzijds een boven trendmatige verhoging van 4,90%.

Voor belastingjaar 2024 (waardepeildatum 1 januari 2023) zijn 14.593 WOZ-beschikkingen verzonden. Er werden 710 formele bezwaren tegen de WOZ-waarde van onroerende zaken ontvangen. Deze bezwaren zijn allen binnen de daarvoor gestelde termijnen afgewikkeld. In 365 (51,41%) van de gevallen betrof het bezwaren van no cure no pay bureaus. Van de bezwaarschriften tegen de WOZ-beschikking werd 19,30% (137 stuks) gegrond verklaard, waar in 2023 nog 26,09% gegrond werd verklaard. Het gevolg van een gegrond bezwaar is dat de aanslag OZB wordt aangepast. In de ramingen ten aanzien van de OZB is rekening gehouden met het toekennen van bezwaren. De navolgende opbrengsten werden gerealiseerd:

Onroerende-zaakbelasting (€)	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Verskil
Eigenaar woningen	2.547.000	2.833.000	2.828.000	-5.000
Eigenaar niet-woningen	1.203.000	1.467.000	1.442.000	-25.000
Gebruiker niet-woningen	911.000	999.000	952.000	-47.000
Totaal onroerende zaakbelastingen	4.661.000	5.299.000	5.222.000	-77.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Toeristenbelasting

Via de exploitanten van recreatieve ondernemingen wordt een toeristenbelasting geheven van personen die in de gemeente Bladel verblijven maar niet zijn ingeschreven in de gemeentelijke basisregistratie personen. De toeristenbelasting kan worden gezien als een bijdrage in de kosten van de (algemene) voorzieningen die de gemeente treft. Het tarief voor 2024 werd voor verblijf in vaste onderkomens vastgesteld op € 1,82 per overnachting (2023: € 1,77) en voor het verblijf in mobiele onderkomens op € 1,72 (2023: € 1,67). Met ingang van 2022 worden arbeidsmigranten ook betrokken in de heffing van de toeristenbelasting. In afwijking van het geldende tarief bedraagt het tarief voor verblijf langer dan twee maanden voor werkdoeleinden per persoon, per overnachting 50%, van het geldende tarief.

De opbrengst van de toeristenbelasting 2024 is gebaseerd op een ontvangen prognose van het aantal overnachtingen voor 2024 van de grootste ondernemer in onze gemeente aangevuld met een inschatting van het aantal overnachtingen voor de overige verblijfsaccommodaties en campings. Dit leidt ten opzichte van de begroting tot een hogere opbrengst van € 31.000,-. Daarnaast zijn er over 2023 nog definitieve aanslagen opgelegd hetgeen resulteerde in een lagere opbrengst van € 41.000,- ten opzichte van de geraamde opbrengst. De reden hiervoor is dat de definitieve aanslagen over 2023 die we oplegden in 2024 uiteindelijk lager uitkwamen dan de verwachting. De navolgende opbrengsten werden gerealiseerd:

Toeristenbelasting (€)	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Toeristenbelasting	1.520.000	1.519.000	1.550.000	31.000
Toeristenbelasting afwikkeling vorige jaren	47.000	4.000	-37.000	-41.000
Totaal toeristenbelasting	1.567.000	1.523.000	1.513.000	-10.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Gebonden heffingen

Onder de gebonden heffingen worden die vergoedingen begrepen waarvoor de gemeente een individuele dienst wordt geleverd. Voor heffingen waarbij kosten worden verhaald, geldt dat de gemeente er geen winst op mag maken en alleen de daadwerkelijke kosten in rekening mag brengen. De kostendekkendheid is het percentage van de geraamde lasten ten opzichte van de geraamde baten.

Toerekening overhead aan tarieven

De grondslagen voor de toerekening van overhead zijn in de 'Financiële verordening gemeente Bladel 2023' vastgelegd. De toerekening van overhead aan de heffingen geschiedt op basis van een opslag met een vast percentage. Het percentage wordt vastgesteld met de formule: $(\text{totale kosten overhead} / \text{omvang totale personeelslasten inclusief totale kosten overhead}) \times 100\%$. Het is een eenvoudige methode om de overhead toe te rekenen aan de doorbelaste loonkosten. Op basis van de cijfers uit de begroting 2024 bedraagt deze opslag 64% (afgerond). Met deze opslag benaderen we dan de integrale kostprijs.

BTW wordt meegerekend in tarieven

De btw speelt bij de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de leges een speciale rol omdat wij in de kosten, die we via die heffingen verhalen, ook de te betalen btw mogen meerekenen. Die betaalde btw is weliswaar verhaalbaar via het BTW-compensatiefonds, maar omdat dat fonds wordt gevoed vanuit het gemeentefonds (uitname), is dat feitelijk een 'sigaar uit eigen doos'. Ter compensatie daarvan loopt de btw dus mee in de kosten, die via de betreffende heffingen worden verhaald. Daardoor zijn in de jaarrekening de werkelijke baten ook hoger dan de werkelijke corresponderende lasten.

Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting

Voor een toekomstbestendig koopcentrum in Bladel is behoefte aan een structurele samenwerking tussen publieke en private partijen, op basis van gelijkwaardigheid en met een gezamenlijke inzet van middelen. De BIZ belasting maakt het mogelijk voor ondernemers om gezamenlijk te investeren in een aantrekkelijke bedrijfsomgeving door het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander publiek belang in de openbare ruimte van het BIZ-gebied.

De navolgende opbrengsten en lasten worden gerealiseerd:

Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting (€)	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting	93.000	90.000	89.000	-1.000
Doorbetaling Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting	-93.000	-93.000	-92.000	1.000
Totaal BIZ		-3.000	-3.000	

(- = nadeel en + = voordeel)

Rioolheffing

Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De tarieven voor de rioolheffing zijn in 2024 voor zowel 4-persoonshuishouden als 2-persoonshuishouden gelijk gebleven ten opzichte van 2023. Het positieve resultaat wordt verrekend met de egalisatievoorziening riolering.

Kostendekkendheid rioolheffing (€)	taakveld	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Kosten taakveld riolering	7.2	-1.428.000	-1.949.000	-1.864.000	85.000
Kosten taakveld inkomensregelingen	6.3	-21.000	-24.000	-20.000	4.000
Inkomsten taakveld riolering (exclusief heffingen)	7.2	23.000	4.000	23.000	19.000
Netto kosten taakveld riolering		-1.426.000	-1.969.000	-1.861.000	108.000
<i>Toegerekende kosten:</i>					
Overhead (inclusief rente omslag)	0.4	-121.000	-57.000	-58.000	-1.000
BTW		-145.000	-256.000	-185.000	71.000
Egalisatie taakveld riolering	7.2	-490.000	156.000	-47.000	-203.000
Totale kosten taakveld riolering		-2.182.000	-2.126.000	-2.151.000	-25.000
Opbrengst heffingen	7.2	2.182.000	2.126.000	2.151.000	25.000
Dekkingspercentage		100%	100%	100%	

(- = nadeel en + = voordeel)

Afvalstoffenheffing

De kosten van inzameling en verwerking van huishoudelijk afval worden in Bladel in rekening gebracht via een afvalstoffenheffing, waarbij het tarief afhangt van de omvang van het huishouden. De opbrengst van de afvalstoffenheffing behoort niet tot de algemene middelen, maar wordt gebruikt om de kosten te dekken van de afvalinzameling en -verwerking. Het uitgangspunt hierbij is dat de tarieven voor 100% kostendekkend zijn.

De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn in 2024 voor 4-persoonshuishouden gedaald met 1,67% en voor 2-persoonshuishouden zijn deze gelijk gebleven ten opzichte van 2023. Het negatieve resultaat wordt verrekend met de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing (€)	taakveld	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Kosten taakveld afval	7.3	-1.793.000	-1.942.000	-1.864.000	78.000
Inkomsten taakveld afval (exclusief heffingen)	7.3	930.000	768.000	851.000	83.000
Kosten taakveld verkeer en vervoer	2.1	-52.000	-52.000	-52.000	
Kosten taakveld inkomensregelingen	6.3	-20.000	-21.000	-22.000	-1.000
Netto kosten taakveld		-935.000	-1.247.000	-1.087.000	160.000
<i>Toegerekende kosten:</i>					
Overhead (inclusief rente omslag)	0.4	-261.000	-169.000	-171.000	-2.000
BTW		-297.000	-278.000	-367.000	-89.000
Egalisatie taakveld afval	7.3	35.000	176.000	176.000	
Totale kosten taakveld afval		-1.458.000	-1.518.000	-1.449.000	69.000
Opbrengst heffingen	7.3	1.458.000	1.485.000	1.422.000	-63.000
Dekkingspercentage		100%	98%	98%	6.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Leges

De gemeente heft leges voor de door de gemeente verstrekte diensten. Het gaat om het verhalen van de kosten die de gemeente maakt voor de dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. Voorbeelden daarvan zijn

o.a. leges voor de aanvraag van vergunningen, voor aanvraag van paspoorten en rijbewijzen e.d. Ook bij de leges is het uitgangspunt dat de tarieven voor 100% kostendekkend zijn in de begroting.

De navolgende opbrengsten en lasten worden gerealiseerd:

leges (€)	taakveld	Werkelijk 2023	Begroet 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Kosten taakveld burgerzaken	0.2	-265.000	-462.000	-414.000	48.000
Kosten taakveld burgerzaken	1.2	-21.000	-192.000	-184.000	8.000
Kosten taakveld verkeer en vervoer	2.1	-26.000	-28.000	-35.000	-7.000
Kosten taakveld samenwerking en participatie	6.1	-39.000	-5.000	-2.000	3.000
Kosten taakveld wonen en bouwen	8.3	-758.000	-284.000	-271.000	13.000
Netto kosten taakvelden		-1.109.000	-971.000	-906.000	65.000
<i>Toegerekende kosten:</i>					
Overhead (inclusief rente omslag)	0.4	-475.000	-355.000	-299.000	56.000
BTW		-48.000	-48.000	-48.000	
Totale kosten taakvelden		-1.632.000	-1.374.000	-1.253.000	121.000
Opbrengst leges titel I t/m III		871.000	1.374.000	1.414.000	40.000
Dekkingspercentage		53%	100%	113%	161.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Leges nadere analyse

De werkelijke legesopbrengsten (inclusief rijksleges) waren in 2024 per saldo € 40.000,- hoger dan de geraamde opbrengst. De grootste afwijking betreft de meeropbrengst op taakveld 0.2 (burgerzaken). De reden hiervoor is dat de gerealiseerde opbrengst voor reisdocumenten hoger is dan geraamd. De netto opbrengst van reisdocumenten laat zich moeilijk ramen, omdat de opbrengst sterk afhankelijk is van het aantal verstrekkingen. In zijn totaliteit werden de navolgende opbrengsten gerealiseerd:

opbrengst leges (€)	taakveld	Werkelijk 2023	Begroet 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	0.2	266.000	424.000	475.000	51.000
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	2.1	148.000	61.000	63.000	2.000
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	6.1	4.000	4.000	2.000	-2.000
Titel II: Leges omgevingsvergunningen	8.1	5.000	15.000	14.000	-1.000
Titel II: Leges omgevingsvergunningen	8.3	436.000	854.000	844.000	-10.000
Titel III: Leges bijzondere wetten	1.2	12.000	16.000	16.000	
Totaal leges		871.000	1.374.000	1.414.000	40.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Voor de meeste inwoners van onze gemeente levert het betalen van de gemeentelijke belastingen en heffingen geen probleem op. Er zijn echter ook personen voor wie de betaling van de gemeentelijke belastingen een buitengewone inspanning betekent. Voor hen is er de mogelijkheid om een beroep te doen op de kwijtscheldingsregeling die in de gemeente wordt toegepast. De gemeente heeft beperkte beleidsvrijheid, aangezien deze sterk is gekoppeld aan normen die door het Rijk worden opgelegd. Bij besluit van 20 december 2001 heeft uw raad de "kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen" vastgesteld. Deze regeling heeft uitsluitend betrekking op de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

De kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing bedroeg in 2024 € 22.000,- en voor de rioolheffing € 20.000,-. De totale kwijtschelding bedraagt derhalve € 42.000,- (2023: € 41.000,-).

Aanslagoplegging gemeentelijke belastingen 2024

Voor belastingjaar 2024 hebben we gekozen voor één gecombineerde aanslag gemeentelijke belasting die eind februari 2024 werd opgelegd met daarop:

- de WOZ-beschikking
- de aanslag onroerende zaakbelastingen

- het vastrecht afvalstoffenheffing
- het vastrecht rioolheffing
- BIZ-belasting voor eigenaren en gebruikers
- het variabele tarief afvalstoffenheffing 2023 (diftar)

Bij het betalen van de gecombineerde aanslag via automatisch incasso wordt uitgegaan van 10 termijnen. Voor diegene die geen gebruik maken van het automatisch incasso blijft het aantal betaaltermijnen 2.

Lokale lastendruk

Gemiddeld steeg de belastingdruk voor 2-persoonshuishouden met 1,55% en voor 4-persoonshuishouden met 0,92%. Hieronder wordt de lastendruk 2024 ten opzichte van 2023 weergegeven:

Ontwikkeling belastingdruk twee persoonshuishouden (€)	Tarief 2023	Tarief 2024	perc.
Onroerende zaakbelasting	297,00	307,00	3,37%
Afvalstoffenheffing 2 persoonshuishouden	166,00	166,00	0,00%
Rioolheffing 2 persoonshuishouden	182,00	182,00	0,00%
Totaal per 2 persoonshuishouden	645,00	655,00	1,55%

Ontwikkeling belastingdruk vier persoonshuishouden (€)	Tarief 2023	Tarief 2024	perc.
Onroerende zaakbelasting	297,00	307,00	3,37%
Afvalstoffenheffing 4 persoonshuishouden	180,00	177,00	-1,67%
Rioolheffing 4 persoonshuishouden	285,00	285,00	0,00%
Totaal per 4 persoonshuishouden	762,00	769,00	0,92%

4.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente, interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen.

Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de inwoner, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- de beschikbaarheid van gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Het college legt verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties. Geconstateerde afwijkingen worden opgenomen in de jaarrekening (rechtmatigheidsverantwoording). In de paragraaf bedrijfsvoering wordt beschreven welke acties door het college ondernomen worden om deze afwijkingen in de toekomst te kunnen voorkomen. De eventuele afwijkingen worden voortaan beschreven in de paragraaf bedrijfsvoering. Zie hiervoor paragraaf 6.

Organisatiebeleid

1. Ambtelijke organisatie

Nieuwe gemeentesecretaris

Per april 2024 is Ruud Lathouwers begonnen als gemeentesecretaris. Ruud heeft zich in 2024 een beeld kunnen vormen over de wijze waarop de ambtelijke organisatie en onze processen zijn ingericht en hoe dit bijdraagt aan het realiseren van onze gezamenlijke ambities en doelstellingen. Samen met het MT heeft de gemeentesecretaris een voorstel geformuleerd om de organisatiestructuur te wijzigen.

In- door- en uitstroom

2024 is een bewogen jaar geweest als het gaat om de in-, door- en uitstroom. Er heeft veel beweging plaatsgevonden in ons personeelsbestand. Niet alleen zijn er veel mensen ingestroomd (30) en uitgestroomd (14), ook heeft de nodige doorstroom plaatsgevonden (5). Eén van de middelen om onze goede werknemers te behouden.

Opleidingen

Binden en boeien doen we ook door aandacht te besteden aan het opleiden van onze werknemers. Gedurende het jaar 2024 is totaal € 135.000,- aan cursussen besteed.

Krappe arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt blijft een issue. Ook in 2024 waren er een aantal lastig te vervullen vacatures. We hebben veel aandacht besteed aan employer branding, oftewel aandacht voor ons werkgeversmerk. Naast een vernieuwde werken-bij pagina op onze website en een werken-bij film, hebben we ingezet op adverteren via social media en hebben we een boekje gemaakt over hoe het is om bij gemeente Bladel te werken; onze brand story.

Vitaliteit

Ook in 2024 was vitaliteit weer een belangrijk onderwerp binnen onze organisatie. Medewerkers hebben de mogelijkheid gekregen deel te nemen aan diverse workshops zoals yoga, een wielren- en een MTB clinic en een ademhalingsworkshop. Een deel van deze workshops werd door onze eigen medewerkers georganiseerd. Een mooi voorbeeld hoe we op verschillende manieren kennis kunnen uitwisselen. Daarnaast hebben we een ommetje Challenge georganiseerd om bewegen nog meer te stimuleren. Ook hebben we bedrijfsmassages gefaciliteerd. Naast deze activiteiten bleven we medewerkers de mogelijkheid bieden iedere dag een stuk fruit te pakken en gebruik te maken van ons standaard vitaliteitsaanbod; de vitaliteitslunch, Good Habitz, het dartbord, de airhockey tafel en elektrische dienstfietsen.

Het ziekteverzuim van gemeente Bladel was met een percentage van 3,78% ook in 2024 weer een stuk lager dan het gemiddelde van 6% in de branche (openbaar bestuur en overheidsdiensten, gemiddelde Q1, Q2 en Q3, bron CBS). Iets waar we trots op zijn.

2. Personeelsgegevens ambtelijke organisatie

Op 31 december 2024 bedroeg de formatieomvang van de ambtelijke organisatie (excl. raad, college van burgemeester & wethouders en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand) 120,64 FTE. Deze formatie werd bezet door 105,51 FTE (121 personen).

3. Overige bedrijfsvoeringsinformatie

Informatiebeveiligingsbeleid

Jaarlijks wordt een zelfaudit uitgevoerd op het gebied van informatiebeveiliging middels ENSIA, wat staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Hiervoor worden vragenlijsten ingevuld voor de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) met als onderdeel de BRP (Basisregistratie Personen), Reisdocumenten en Suwinet. Er worden aparte vragenlijsten ingevuld voor de DigiD-aansluitingen en de basisregistraties. De basisregistraties omvatten BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) en BRO (Basisregistratie Ondergrond). Het verantwoorden van de zelfevaluatie wordt richting het college van B&W en gemeenteraad horizontale verantwoording genoemd. De verantwoording naar de toezichthouders van de ministeries is de verticale verantwoording. In 2024 is er aandacht besteed aan onderstaande onderwerpen:

- Het aanleveren van documentatie en bewijslast voor de ENSIA verantwoording vanuit alle aangesloten organisaties van de Kempen gaat goed. De interne beheersing is goed op orde.
- Door aanhoudende dreigingen in het digitale domein is er een nieuw Kempenbreed platform geïmplementeerd genaamd KnowBe4 dat periodiek korte opdrachten, lessen en oefeningen uitzet bij medewerkers. Dit samen met de verplichte cursussen informatiebeveiliging en privacy die GoodHabit te bieden heeft, welke men bij indiensttreding maakt.
- Er is een wachtwoordgenerator geïmplementeerd, genaamd MindYourPass. Deze zorgt ervoor dat er unieke wachtwoorden aanmaakt worden door hoofdletters, kleine letters, cijfers en speciale tekens willekeurig met elkaar te combineren. Ze genereren willekeurig unieke en sterke wachtwoorden die nooit worden herhaald en moeilijk te kraken zijn. Bij indiensttreding krijgt men een uitleg hoe men gebruik kan maken van deze wachtwoordgenerator. Deze uitleg is daarna altijd nog terug te lezen op het intranet.
- Het wachtwoordbeleid is verder aangescherpt en is er geen onderscheid meer waardoor er één wachtwoordbeleid is voor alle functies binnen alle Kempengemeenten. Er wordt geen uitzondering meer gemaakt voor raads- en commissieleden.
- De procedures voor autorisaties binnen iBurgerzaken en Shift2 en voor incidenten en datalekken zijn geactualiseerd en aangescherpt. Hier zijn bovendien interne controles op uitgevoerd.
- Alle bewijslast voor de controle op de BRP en Reisdocumenten is gecontroleerd en waar nodig aangevuld.
- De CISO voert bij indiensttreding een gesprek met de nieuwe medewerker om alle verantwoordelijkheden aan te kaarten die men heeft op het gebied van informatiebeveiliging.
- Er is een procedure opgesteld voor het verwijderen van media en een procedure voor het transporteren van media.
- De functies en taken m.b.t. informatiebeveiliging zijn uitgeschreven. Deze zijn vastgelegd in het document 'Beveiligingsrollen binnen de gemeente'.
- Er is een cryptografiebeleid opgeleverd en herzien door de CISO en vastgesteld door het MT. In dit beleid staan de eisen geformuleerd die worden gesteld aan processen en procedures rond het beheer van cryptografisch materiaal en de opslag en distributie van dit materiaal. De dataclassificaties zijn eveneens opgenomen in dit beleid. Hierin zijn alle applicaties getoetst op beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid.
- Er is een actielijst opgesteld n.a.v. BIO-rapportage. In deze actielijst staan alle punten waar actie op ondernomen dient te worden om aan de BIO te voldoen en de informatieveiligheid te verhogen binnen gemeente Bladel. Deze zal komend jaar op volgorde van prioriteit afgehandeld worden.

Digitalisering

Digitaliseren bouw- en milieudossiers

De projecten voor digitalisering blijven doorlopen. Alle bouwvergunningen tot 1996 zijn digitaal overgebracht naar het RHCe. Het blok 1997-2010 is reeds volledig gecontroleerd en wordt klaargemaakt voor overdracht. Overdracht zal in 2025 plaatsvinden. De milieudossiers zijn volledig gescand in ingelezen in het pre-depot van gemeente

Bladel. De controles van deze dossiers zullen in 2025 opgestart worden, waarna ook deze voor overdracht worden klaargemaakt.

e-Depot

Er is dit jaar verder gewerkt om de videotulen van de raads- en commissievergaderingen in het e-depot te krijgen. Op het eind van 2024 is hier een doorbraak in geweest, waardoor er nu afspraken kunnen worden gemaakt over de frequentie van het toevoegen van nieuwe vergaderingen. Er is ook aandacht gevraagd voor een koppeling tussen Powerbrowser en het e-depot. In PowerBrowser staan onder andere de omgevingsvergunningen en omgevingsplannen. Helaas bleek het nog niet mogelijk om deze archiefbescheiden met een directe koppeling in het e-depot te kunnen plaatsen. Het punt blijft op de agenda staan waarbij we in overleg blijven met de leveranciers.

Grip op informatie

In 2024 zijn we verder gegaan met het maken van het informatiebeheerplan. Dit houdt in dat we een informatieplattegrond van de organisatie hebben gemaakt. Hierop is te zien, wie wat doet, hoe we het doen en waar we het laten. Op deze manier zijn verantwoordelijkheden omtrent informatiebeheer beter in beeld gebracht. Naast de diverse inventarisaties hebben we ook een manier gevonden om het informatiebeheerplan meer inzichtelijk te maken voor aan medewerkers middels MS Access.

MS 365, gebruik van OneDrive en SharePoint

In 2024 is het project MS 365 opgestart. Dit project betekent niet alleen een andere plek om je gegevens op te slaan (van netwerkschijf naar OneDrive of SharePoint) maar ook een andere manier van digitaal werken. Samen met het SSC en de andere Kempengemeenten is het project opgestart om de overgang zo soepel mogelijk te laten lopen en om de medewerkers goed te begeleiden tijdens deze overgang. De uitvoering van het project zal in 2025 verder gaan.

Communicatie

Pers en media

Team Communicatie verzorgt iedere week de gemeentelijke publicaties en nieuwsartikelen in de weekkrant PC55. Daarnaast is er tweewekelijks een persgesprek met een journalist van het Eindhovens Dagblad (ED), waarbij het college van B&W toelichting geeft op allerlei gemeentelijke ontwikkelingen, projecten en belangrijke thema's. Indien nodig worden tussentijdse persgesprekken met het ED gehouden. Team Communicatie reageert op binnenkomende persvragen vanuit regionale en landelijke media.

De aandacht van de regionale en landelijke pers ging in 2024 voornamelijk uit naar de energiehuis op het KBP. Regionaal was dat vanuit het ED met krantenartikelen en landelijk heeft RTL Z en EenVandaag (NPO) hier aandacht aan besteed. In het ED is met enige regelmaat aandacht besteed aan de ontwikkelingen rondom de Egyptische Poort (wonen, zwembad, fietstunnel, herinrichting sportpark), wateroverlast, opvang Oekraïense vluchtelingen in Den Tref, centrum Bladel (BRUIS, positionering toeristensector, werkzaamheden marktgebied), N284 en diverse woningbouwartikelen. Verder kwamen persvragen binnen op de domeinen Welzijn, Veiligheid, Milieu, Duurzaamheid & Energie en Klimaat.

De gemeente Bladel stond 89 keer met artikelen in het Eindhovens Dagblad (in de krant en online). Elke week plaatsen we alle belangrijke gemeentelijke nieuwsartikelen via de gratis huis-aan-huiskrant PC55 (op papier of digitaal). We gebruiken dit offline communicatiemiddel om zoveel mogelijk inwoners van gemeente Bladel te kunnen bereiken. Officiële bekendmakingen publiceren we op de website van Gemeenteblad.

Online media

Door de inzet van onze online communicatiekanalen; de gemeentelijke website en de gemeentelijke sociale mediakanalen, willen we onze online zichtbaarheid verbeteren, onze inwoners voorzien van relevante en betrouwbare informatie en de betrokkenheid met onze inwoners vergroten. Via onze online communicatiekanalen delen we de gemeentelijke nieuwsberichten, berichten over het bestuur, projectinformatie en informatie over inwonersavonden. Met de cross mediale benadering hebben we de ambitie om zoveel mogelijk inwoners van gemeente Bladel te bereiken.

Ons bereik via sociale media groeide aanzienlijk in 2024. Per medium is dit het aantal volgers dat we eind december hadden op onze kanalen:

- Instagram 1.491 (groei van 7% t.o.v. 31 december 2023)
- Facebook 3.746 (groei van 14% t.o.v. 31 december 2023)
- LinkedIn 2.924 (groei van 24 % t.o.v. 31 december 2023)

Projectcommunicatie

Op het gebied van projectcommunicatie werkt team communicatie veel samen met projectleiders en beleidsmedewerkers. Het creëren van draagvlak bij verschillende doelgroepen is hierbij een belangrijk thema. Team communicatie biedt daarvoor communicatieadvies en begeleidt daarvoor bijvoorbeeld Factor C-sessies, schrijft communicatieplannen, verzorgt diverse communicatiemiddelen en denkt mee in participatietrajecten.

In 2024 hebben we onder andere bijgedragen aan de volgende projecten:

- Traject asielopvang: communicatieaanpak, website, inzetten inwonerspanel, pers en organiseren inwonersbijeenkomsten. <https://www.bladel.nl/asielopvang>
- Egyptische Poort: communicatieaanpak, website, nieuwsbrieven, klankbordgroep, pers. <https://www.bladel.nl/egyptischepoort>
- BRUIS: advies en meedenken logo en naam, uitvraag inwoners voor nieuwe naam, lancering naam en logo, pers. <https://www.bladel.nl/bruis-nieuwe-naam-voor-de-ontmoetingsplek-in-bladel>
- Woningbouwprojecten De Groene Akkers en Tussen de Dycken: inwonersavonden, pers, nieuwsbrieven, communicatieadvies: <https://www.bladel.nl/de-groene-akkers> <https://www.bladel.nl/tussen-de-dycken>

Inwonersbijeenkomsten

In 2024 waren alle inwoners van gemeente Bladel welkom bij de commissie- en raadsvergaderingen en bij de dorpsraden. Ook zijn er diverse inwonersbijeenkomsten en participatiebijeenkomsten georganiseerd. Het waren er zo'n 21 in totaal.

Digitale toegankelijkheid

Onze gemeentelijke website heeft de **status A** behaald voor digitale toegankelijkheid in het uitgevoerde digitale toegankelijkheidsonderzoek dat in 2024 is uitgevoerd. Dit betekent dat onze website voldoet aan het Besluit digitale toegankelijkheid. Onze website is getoetst op vier toegankelijkheidsprincipes, die in totaal 50 succescriteria bevatten:

1. **Bedienbaarheid:** De website is eenvoudig te navigeren, niet alleen met een muis, maar ook met het toetsenbord, een schermlezer of via spraakbesturing.
2. **Waarneembaarheid:** De tekstgrootte, het lettertype en het contrast zijn zodanig gekozen dat de tekst goed leesbaar is voor alle gebruikers,
3. **Begrijpelijkheid:** De informatie is duidelijk gestructureerd en gemakkelijk te begrijpen, zodat gebruikers snel hun weg kunnen vinden en hun doel kunnen bereiken, zoals het vinden van de gewenste informatie of invullen van een formulier.
4. **Robuustheid:** De technische structuur van de website is goed opgebouwd, zodat de inhoud correct wordt weergegeven en alle functionaliteiten beschikbaar blijven, ongeacht de gebruikte browser.

Arbeidsmarktcommunicatie

In 2024 hebben we de arbeidsmarktcampagne 'Zin in Bladel' gelanceerd. Het doel hiervan is om gemeente Bladel als een sterk werkgeversmerk te positioneren en de zichtbaarheid van gemeente Bladel als werkgever te vergroten zodat we beter nieuw talent voor onze organisatie aan kunnen trekken. Hiervoor hebben we onder andere onze website verbeterd en een social media campagne ingezet. Dit heeft in ieder geval tot meer zichtbaarheid geresulteerd. In november was de 'werken bij' pagina de beste bezochte pagina van de gemeentelijke website, met zo'n 10.000 bezoeken.

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- BIZOB
- Samenwerking Kempengemeenten

Rechtmatigheidsverantwoording

Hieronder worden de geconstateerde afwijkingen uit de jaarrekening toegelicht en worden eventuele actie- en verbeterpunten opgenomen. Feitelijk worden alleen de afwijkingen in de jaarrekening en aanvullend in deze paragraaf toegelicht indien deze de goedkeuringstolerantie overschrijdt (3% van de totale lasten inclusief reservetoevoegingen). Aangezien de geconstateerde afwijkingen niet hoger zijn dan de goedkeuringstolerantie, hoeven deze eigenlijk niet toegelicht te worden. Vanuit actieve informatieverstrekking richting de raad worden de bevinding boven de rapportagegrens van € 50.000,- hier toegelicht.

Bevindingen

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 2.289.000,- bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.328.000,-. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.905.000,- acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De niet-acceptabele onrechtmatigheden worden hieronder nader toegelicht.

Voorwaardencriterium

Geen bevindingen toe te lichten.

Misbruik en Oneigenlijk criterium

Geen bevindingen toe te lichten.

Begrotingscriterium

Er is een analyse gemaakt van overschrijdingen van de lasten per programma. Op programmaniveau worden de lasten bij de programma's 0, 1, 6 en 10 voor een totaalbedrag van € 1.946.000,- overschreden. Alle bestedingen boven het begrotingsbedrag zijn altijd onrechtmatig, echter kan er sprake zijn van begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het door de raad vastgestelde beleid. In dat geval worden de overschrijdingen aangemerkt als acceptabel. Een bedrag van € 1.905.000,- is volgens het college acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De afwijkingen zijn nader toegelicht in het onderdeel 'begrotingsrechtmatigheid'.

Daarnaast is een analyse gemaakt van de overschrijdingen van investeringskredieten. Het investeringskrediet voor 'aanpassing oude Provincialeweg Hapert' wordt overschreden voor een bedrag van € 57.000,-. Voor de onderbouwing van deze afwijking wordt verwezen naar het onderdeel 'begrotingsrechtmatigheid'.

Tevens is een analyse gemaakt van de overschrijdingen van baten en onderschrijdingen van baten en/of lasten per programma. Op programmaniveau worden de lasten bij de programma's 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 en de reserves onderschreden. Op alle programma's (incl. reserves) zijn afwijkingen (over- en onderschrijdingen) op de baten te zien. Alle afwijkingen in dit onderdeel zijn in de aard niet onrechtmatig. Echter kan er sprake zijn van begrotingsonrechtmatigheden die niet tijdig aan de raad zijn gemeld. In dat geval worden de afwijkingen aangemerkt als onrechtmatig en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording. Voor deze categorie wordt voor een totaalbedrag van € 286.000,- aan geconstateerde afwijkingen gemeld. Voor de onderbouwing van deze afwijkingen wordt verwezen naar het onderdeel 'begrotingsrechtmatigheid'.

Verbetermaatregelen

In zijn algemeenheid wordt de VIC-functie doorontwikkeld en blijft de gemeente inzetten op het versterken van de interne beheersing, het tijdig signaleren van risico's en het ondersteunen van afdelingen bij het naleven van wet- en regelgeving. Voor wat betreft het voorwaardencriterium wordt blijvend ingezet op onder andere de naleving van de Europese aanbestedingsregels en de inhuur van personeel. In relatie tot het M&O-criterium wordt in 2025 een fraudebeleid opgesteld en toegevoegd aan het bestaande M&O-beleid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de richtlijnen uit de kadernota rechtmatigheid 2024. Voor wat betreft het begrotingscriterium wordt onder ander ingezet bewustwording binnen de organisatie, gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Het is van belang dat afwijkingen ten opzichte van de begroting op het eerstvolgende geschikte moment worden vertaald in de begroting. Dit geldt voor bijvoorbeeld de specifieke uitkeringen vanuit het rijk, maar ook voor de programma- en uitvoeringskosten van Maatschappelijke Dienstverlening.

In het derde kwartaal van 2025 wordt door de organisatie een evaluatie gedaan rondom de rechtmatigheidsverantwoording in de boekjaren 2023 en 2024. De rechtmatigheidsverantwoording zit nog steeds in een groeiproces en er zijn nog continue ontwikkelingen. Hierbij wordt geanalyseerd of de 'spelregels' omtrent de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden verduidelijkt met betrekking tot boekjaar 2025. Indien aanpassing van bepaalde beleidskaders nodig of gewenst is, zal in de periode daarna een voorstel worden gedaan voor aanpassing van de betreffende beleidskaders.

Samenvattend beeld

De uitkomsten van de toetsing van de interne beheersorganisatie geven aanleiding om te constateren dat het niveau van de interne beheersorganisatie ruim voldoende tot goed is. De significante processen zijn adequaat ingericht en uit het bestaan en de werking blijkt dat ze adequaat functioneren. Kwalitatieve beheersmaatregelen in de eerste en tweede lijn leiden tot besluitvorming die nagenoeg volledig in overeenstemming is met de geldende wet- en regelgeving, waardoor een getrouwe en rechtmatige financiële verantwoording direct is gegarandeerd. Mogelijke corrigerende maatregelen worden hiermee tevens op voorhand voorkomen, die bijdragen aan een meer efficiënte bedrijfsvoering.

Om fouten te voorkomen zal in voorkomende gevallen steeds Europees aanbesteed worden indien dat proportioneel is. Majeure projecten zullen daarom steeds met samenwerking van BIZOB (Europees) aanbesteed worden.

4.4 Financiering

Financiering is de manier waarop wij de benodigde geldmiddelen aantrekken en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen beleggen. Dit gebeurt binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving geldt voor de gemeente een Treasurystatuut. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, beheersen en controleren. In 2019 hebben we de mogelijkheden van geld uitlenen en garanties afgeven vastgelegd in de “Beleidsnota verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen”.

Financieringsbeleid

Ons financieringsbeleid heeft de volgende doelstellingen:

- beschikbaar hebben van voldoende liquiditeiten om de door de raad vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren;
- beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals de kasgeldlimiet en de renterisiconorm;
- minimaliseren van de kosten van geldleningen en het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- zo lang mogelijk de uitgaven met 'kort (goedkoper) geld' te financieren en pas vaste leningen aan te trekken (consolideren) wanneer dat noodzakelijk is;
- verkrijgen en handhaven van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities.

Risicobeheer

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn drie wettelijke normen opgenomen waaraan de gemeente moet voldoen, te weten:

- renterisico's op vlottende schuld;
- renterisico's op vaste schuld;
- liquiditeitsrisico's.

Renterisico's op vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Het renterisico op korte termijn financiering (leningen met een looptijd korter dan één jaar) wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze stelt beperkingen aan financiering van uitgaven met korte termijn leningen. Als referentiekader voor de bepaling van de kasgeldlimiet geldt het begrotingstotaal en een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage voor gemeenten van 8,5%. De kasgeldlimiet mag maximaal twee achtereenvolgende kwartalen overschrijden. Uit onderstaand overzicht blijkt dat we binnen de kasgeldlimiet blijven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal 2024	2e kwartaal 2024	3e kwartaal 2024	4e kwartaal 2024
Toegestane kasgeldlimiet	5.301	5.301	5.301	5.301
Vlottende schuld (1)	15.196	22.441	12.479	9.634
Vlottende middelen (2)	16.335	19.410	11.764	7.732
Saldo (1) - (2)	-1.139	3.031	715	1.903

Overschrijding van de kasgeldlimiet				
Onderschrijding van de kasgeldlimiet	6.440	2.270	4.586	3.398

Renterisico's op vaste schuld (renterisiconorm)

Uitgangspunt van de renterisiconorm is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	begroot na wijziging	werkelijk 2024	verschil
1) renteherziening			
2) aflossingen	5.162	5.162	
3) renterisico (1 + 2)	5.162	5.162	
4) renterisiconorm	12.473	12.473	
5a) ruimte onderder renterisiconorm (4 > 3)	7.311	7.311	
5b) overschrijding renterisiconorm (3 > 4)			

berekening renterisiconorm			
4a) begrotingstotaal 2024	62.364	62.364	
4b) percentage regeling	20%	20%	
4) renterisiconorm	12.473	12.473	

Liquiditeitsrisico's

De liquiditeitsrisico's betreffen voornamelijk interne liquiditeitsrisico's. Dit zijn risico's ten aanzien van mogelijke afwijkingen van de liquiditeitsplanning met reguliere exploitatie, de investeringen, de grondexploitatie en de leningen als gevolg waarvan financieringskosten hoger uit kunnen vallen. Het liquiditeitsgebruik wordt beperkt door de fysieke geldstromen op gemeenteniveau op elkaar af te stemmen.

Financieringspositie / Leningenportefeuille

Financiering binnen de gemeente Bladel gaat - in beginsel - volgens het systeem van totaalfinanciering. Wij zien er continue op toe dat de liquiditeitspositie voldoende is om steeds te garanderen dat wij onze financiële verplichtingen tijdig kunnen nakomen. Tussentijdse schommelingen in de financieringspositie vangen we middels de rekeningcourantovereenkomst en kasgeldleningen op.

Onderstaand een overzicht van de totale aangetrokken lang- en kortlopende geldleningen.

Aangetrokken geldleningen (bedragen x € 1.000)	realisatie 2024	realisatie 2023
langlopende leningen	71.178	61.340
kortlopende leningen	10.000	0
rekening courant BNG	0	0

Renteresultaat

Volgens het BBV moet er bij de jaarrekening een herrekening plaatsvinden van de toegerekende rente (de zgn. omslagrente), als het financieringsresultaat meer bedraagt dan 25% van de totale toe te rekenen rente. De procentuele afwijking van de aan de taakvelden toegerekende rente bedraagt in 2024 afgerond 3,4%. Correctie is dus niet nodig. Onderstaand is het overzicht van het renteresultaat 2024 te zien.

Overzicht renteresultaat (bedragen x € 1.000,-)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschillen 2024
Externe rentelasten over bestaande korte en lange financiering	491	976	1.004	-28
Externe rentebaten	269	205	223	-18
Saldo rentelasten en rentebaten	222	771	781	-10
Doorbelaste rente aan de facilitaire grondexploitatie (kostenverhaal)	14			
Doorbelaste rente naar projectfinanciering	92	86	86	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	116	685	695	-10
Rente over eigen vermogen	83	62	62	
Rente over voorzieningen				
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	199	747	757	-10
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	204	717	783	-66
Renteresultaat op het taakveld Treasury	5	-30	26	-56
Procentuele afwijking aan taakvelden toegerekende rente	2,5%	-4,0%	3,4%	

Uitzettingen / beleggingen en overig liquiditeitenbeheer

De gemeente verstrekt in beginsel geen leningen aan derden. Aanvragen van derden, die geen leningen kunnen aantrekken van financiële instellingen, zonder gemeentegarantie, worden afzonderlijk aan het bestuur voorgelegd.

Uitzettingen (leningen u/g)

In de vergadering van 15 december 2016 heeft de gemeenteraad besloten om de “Verordening starterslening gemeente Bladel 2017” vast te stellen. In 2024 zijn daadwerkelijk 9 startersleningen afgehandeld en is door de SVn, namens de gemeente Bladel, een bedrag van € 216.000,- uitgeleend. Voor een totaal beeld wordt verwezen naar bijlage 6.3.

Uitzettingen op lange termijn

De gemeente heeft deelnemingen door kapitaalinbreng bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten en NV Brabant Water. Van de Bank Nederlandse Gemeenten wordt jaarlijks dividend ontvangen. Brabant Water keert momenteel geen dividend uit. Conform regelgeving wordt de dividenduitkering verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen. De gemeente heeft geld vastgelegd in aandelen bij de volgende instanties (per 31 december 2024):

Onderneming	Aandelen aantal	Aandelen bedrag	Dividend 2024
NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	62.790 aandelen á € 2,50 nominaal	€ 157.000,-	€ 136.000,-
Brabant Water NV	17.706 aandelen á € 0,10 nominaal	€ 2.000,-	€ 0,-

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden van decentrale overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Een beperkte hoeveelheid geld mag de gemeente op haar eigen bankrekeningen aanhouden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

4.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De openbare ruimte is één van de pijlers van onze samenleving met een groot maatschappelijk rendement. Het is van belang dat de openbare ruimte goed wordt beheerd. De belangrijkste kapitaalgoederen hebben betrekking op wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud en moeten in de exploitatie worden opgenomen. Deze paragraaf biedt inzicht in de beleidskaders voor de instandhouding van de kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan. Er is bij de hierna genoemde onderdelen geen sprake van achterstallig onderhoud. Het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt, mits mogelijk, ook zoveel mogelijk in samenhang met de diverse projecten uitgevoerd in integrale projecten.

Wegen, straten en pleinen

De gemeente is als wegbeheerder op grond van de Wegenwet verantwoordelijk voor onderhoud en beheer van gemeentelijke wegen, die op de wegenlegger als openbare weg zijn aangegeven. Onder de weg worden in dit kader ook verstaan de aanliggende bermen, sloten, zandwegen en kunstwerken zoals bruggen, tunnels en duikers. Zo verplicht de Wegenwet de gemeente tot het uitvoeren van regelmatig en duurzaam onderhoud van de openbare verharding. Tevens is de gemeente, conform het Burgerlijk Wetboek, aansprakelijk bij schade van de burger, als de gemeente heeft verzuimd zorg te dragen voor het in goede staat verkeren van de openbare weg.

Het onderhoud van wegen, straten en pleinen wordt uitgevoerd conform het wegenbeheerplan 2024-2028 gemeente Bladel. De gemeente Bladel hecht belang aan een goed functionerend wegennet en de instandhouding hiervan, echter niet tegen alle kosten. Op het gebied van wegbeheer streeft de gemeente Bladel naar een gezonde balans in kwaliteit en kosten met de focus op functionaliteit, duurzaamheid en veiligheid. Uitgangspunt van het beheerplan wegen is een planmatig beheer van de infrastructurele voorzieningen op het door uw raad vastgestelde niveau 6-. Op basis van de opgestelde meerjarenplanning en overige kosten, zoals werken voor derden, stortrechten en landmeetkundige werkzaamheden worden de werkzaamheden uitgevoerd. Door middel van rationeel wegbeheer vinden de nodige reparaties van de bestaande verhardingen plaats om schade en aansprakelijkheid te voorkomen. De regulieren onderhouds- en exploitatiekosten voor wegen bedroegen in 2024 (afgerond) € 676.000,- (exclusief ambtelijke kosten en kapitaallasten). Wegens degeneratievergoedingen werd in 2024 een bedrag van € 260.000,- ontvangen en toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen voor toekomstige onderhoudskosten.

Omdat het wegbeheer erg afhankelijk is van fysieke invloeden van buitenaf (herinrichtingen, omleidingen, vorstschade, verkeersbelasting etc.) wordt de benodigde storting voor het meerjarig onderhoud telkens berekend voor een periode van vijf jaar. Na elke begrotingscyclus wordt de volgende geactualiseerde jaarschijf uit het beheerplan wegen toegevoegd en de nieuwe gemiddelde storting voor de komende vijf jaren (her)-berekend. Op deze wijze wordt het wegbeheer jaarlijks geactualiseerd. Ook kan beter worden ingesprongen op tussentijdse invloeden van buitenaf en combinaties met andere werkzaamheden (riolering, herinrichtingen e.d.). In de werkplannen voor de komende jaren wordt telkens kritisch bezien welke groot onderhoud maatregelen noodzakelijk/gewenst zijn. In de meerjarenraming 2024-2028 is een structureel budget beschikbaar van € 671.000,- voor het groot onderhoud van wegen, straten en pleinen. Dit budget is toereikend ter voorkoming van achterstallig onderhoud.

Met gepland groot onderhoud (GGO) wordt een stap verder gegaan. Wanneer wegen “op” zijn en er met reparaties weinig eer meer valt te behalen, wordt de weg uit de (reparatie) planning gehaald en ingedeeld bij Gepland Groot Onderhoud planning (rehabilitatie). Bij deze planning wordt een voortschrijdende doorkijk gemaakt van 10 jaar. Er wordt in zo'n geval bekeken of de weg in zijn geheel kan worden aangepakt. De oorzaak dat de weg in een dergelijke situatie terecht is gekomen, ligt vaak in een slechte ondergrond waardoor er verzakkingen of diepe sleuven optreden. Door de weg er in zijn geheel uit te nemen en de onderliggende constructie te verbeteren (verzwaren) kan de weg er weer jaren (zonder reparaties) tegen. Ook biedt dit gelegenheid om bijvoorbeeld kleine inrichtingen en aanpassingen mogelijk te maken of verkeersmaatregelen in te passen. Ook wordt dan indien noodzakelijk het riool vernieuwd. Voor gepland groot onderhoud is in het meerjarenprogramma 2024-2028 een jaarlijks investeringskrediet van gemiddeld € 1.700.000,- beschikbaar. In 2024 is vanuit het investeringskrediet financieel bijgedragen aan de klimaatmaatregelen fase 3 (Hoofdstraat- Breestraat en Dijkstraat) in Hoogeloon, Hemelrijken en Kerkstraat in Casteren.

De wereld verandert heel snel en de ontwikkelingen volgen elkaar mogelijk nog sneller op. Om binnen deze dynamiek een stabiele koers uit te zetten is een routekaart noodzakelijk. De Verkeersvisie 2035 vertaalt onze doelen en ambities en werkt uiteindelijk toe naar een uitvoeringsplan waarmee de komende 15 jaar, ingrijpend maar noodzakelijk, onze mobiliteitsvraagstukken worden aangepakt. De Verkeersvisie 2035 volgt de systematiek van de omgevingsvisie en sluit aan op de Kempische Mobiliteitsstrategie en de regionale mobiliteit agenda's. In uw vergadering van 7 juli 2022 heeft uw raad de Verkeersvisie 2035 (gewijzigd) vastgesteld. Voor de uitvoering van de verkeersvisie is in het meerjarenprogramma vanaf 2024 een jaarlijks investeringskrediet van gemiddeld € 1.430.000,- beschikbaar.

Openbare verlichting

Onderhoud van de openbare verlichting geschiedt op basis van het Beleidsplan en het bijbehorende beheerplan Openbare Verlichting. In de gemeente Bladel is het beheer en onderhoud per 1 februari 2017 voor een periode van (maximaal) 10 jaar aanbesteed middels een geïntegreerd contract. Dit contract zal in 2026 opnieuw worden aanbesteed. Op basis hiervan zal dan ook een nieuw beheerplan Openbare Verlichting voor de jaren 2027-2036 worden opgesteld.

De huidige budgetten zijn voldoende om het in stand houden, beheren en onderhouden naar behoren te kunnen uitvoeren. Voor de jaarlijkse exploitatie van de openbare verlichting (elektriciteitsverbruik, onderhoud advieskosten en incidentele vervangingen) is er een structureel budget beschikbaar van € 282.000,- (exclusief ambtelijke kosten en kapitaallasten). De werkelijke exploitatiekosten bedroegen in 2024 circa € 333.000,-. In het meerjaren investeringsprogramma (MIP) zijn op basis van het huidige beheerplan tevens jaarlijkse kredieten voor vervangingen van masten en armaturen opgenomen van gemiddeld € 121.000,- per jaar.

Waterlossingen

Voor het onderhoud aan waterlossingen en sloten is een berm- en slootbeheerplan vastgesteld. De hiervoor benodigde onderhoudskosten zijn gebaseerd op een bestek wat in het voorjaar 2023 op de markt is gebracht. Op basis hiervan is in de meerjarenbegroting 2025-2029 een structureel budget van € 65.000,- opgenomen. Vanwege de extreem natte weersomstandigheden in het najaar 2023 en voorjaar 2024 zijn er veel extra werkzaamheden uitgevoerd, zoals het vernieuwen van duikers en het uitdiepen van sloten. Hierdoor bedroegen de totale kosten voor het onderhoud aan waterlossingen en sloten in 2024 ruim € 145.000,-.

Openbaar groen

In 2022/2023 is een Groenbeheerplan vastgesteld voor de periode 2023-2032, gebaseerd op de hierin opgenomen kaders voor de instandhouding van het groenbeheer, geactualiseerde areaal-cijfers en prijsontwikkelingen. Op basis hiervan wordt onderscheid gemaakt in:

- Kosten van regulier (jaarlijks) onderhoud van openbaar groen: hiervoor zijn in de meerjarenraming exploitatiebudgetten opgenomen tot een bedrag van circa € 635.000,-, jaarlijks oplopend met € 35.000,- voor onderhoud bomen (exclusief ambtelijke kosten en kapitaallasten).
- Kosten voor de vervanging van openbaar groen (incl. bomen): hiervoor wordt in het meerjarenprogramma (MIP) een jaarlijks krediet van € 260.000,- opgenomen.
- Kosten voor de uitvoering van het groenstructuurplan: hiervoor wordt in het meerjarenprogramma (MIP) een jaarlijks krediet van € 150.000,- opgenomen.

In het bestuurlijke overleg met gemeente Eersel, Bladel en Reusel-De Mierden is afgesproken om de samenwerkingsovereenkomst voor het reguliere groenonderhoud en beheer van de openbare ruimte met KempenPlus die eindigde op 31 december 2024 vanaf 2025 met 5 jaar te verlengen met een eenmalige verlengingsoptie van 5 jaar. De prijzen die in 2025 gehanteerd zullen worden zijn die van 2024 met geïndexeerde eenheidsprijzen. Aangezien deze tarieven gebaseerd zijn op de gemiddelde landelijke tarieven, zal er in 2025 een nieuw onderzoek worden uitgevoerd waarbij de marktconforme tarieven worden vastgesteld voor de regio Zuidoost-Brabant, welke vanaf 2026 gehanteerd zullen worden. Daarnaast zal er in 2025 een separaat traject worden opgestart om de bestekken en eenheidsprijzen van de drie gemeenten te uniformeren, zodat alle bestekken zijn gebaseerd op dezelfde basis. Zo ontstaat er uniformiteit in de afspraken en eenheidsprijzen tussen de gemeenten en KempenPlus.

Riolering

Het beleid wordt vastgelegd in een Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025. Naast het feit dat een GRP een wettelijk verplicht plan is, is dit ook het middel om de gemeentelijke watertaken hierin vast te leggen. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Doelstelling(en):

1. Anticiperen op klimaatveranderingen;
2. Participatie en communicatie;
3. Inzicht in sturing watersystemen;
4. Gebiedsgericht beheer.

De aanleg en het beheer van riolering is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis vindt in de Wet Milieubeheer (Wm). Op grond van artikel 4.22 van de Wm is een gemeente verplicht een Gemeentelijk RioleringsPlan GRP (een beleidsmatig en strategisch plan voor de aanleg en het beheer van de gemeentelijke riolering) op te stellen. In 2020 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan voor 2021 - 2025 vastgesteld. Het GRP is een beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Door middel van het GRP legt de gemeente vast wat zij willen bereiken en wat de rol van burgers en bedrijven is ten aanzien van afvalhemel en grondwater.

Het GRP vervult hiermee vier hoofdfuncties:

1. Kader gemeentelijke zorgplicht: overzicht beleidskeuzes ten aanzien van stedelijke afvalwater, hemelwater en grondwater voor inwoners, bedrijven en waterpartners;
2. Interne afstemming: met andere vakdisciplines binnen de gemeentelijke organisatie en als onderbouwing voor de rioolheffing;
3. Externe afstemming: met Waterschap De Dommel, Provincie Noord-Brabant en de gemeenten in het samenwerkingsverband Waterportaal Zuid-Oost Brabant, zodat het beleid van betrokken overheden is afgestemd;
4. Continuïteit en voortgangsbewaking: vanwege de relatief lange levensduur van stedelijke watervoorzieningen is een lange termijn aanpak essentieel (begroting en evaluatie). Om tussentijds te kunnen (bij)sturen wordt het beleid halverwege de planperiode geëvalueerd en worden jaarlijkse operationele uitvoeringsprogramma's bijgesteld.

Rekening houdend met het klimaatscenario 2050 zijn voor de grondwaterzorgplicht preventief een aantal acties in gang gezet. Met een gebiedsgerichte aanpak bij herinrichtingsplannen willen we toegroeien naar een klimaatbestendig Bladel 2050. Het gaat hier vooral om het tegen gaan van opwarming, wateroverlast en verdroging in de bebouwde omgeving om het inzicht in het grondwaterbeheer binnen de gemeente te vergroten. Daarbij is de nadruk komen te liggen op onderzoek en verbreden van kennis. Samen met het Waterschap en Brabant Water wordt het grondwatermeetnet verder ingericht om op potentiële locaties waar wateroverlast of droogte kan optreden beter inzichtelijker worden gemaakt.

Voor de hemelwaterzorgplicht is een zogenoemd "blauwe-ader-plan" opgesteld om voor de hele gemeente inzichtelijk te hebben waar eventueel af te koppelen regenwater naar toe kan worden afgevoerd (infiltreren, nieuwe regenwaterriolering etc.). In het plan is tevens aandacht voor eventuele knelpunten en risico's bij afkoppelen. Zodoende wordt een robuust hemelwatersysteem ontworpen om in de toekomst hemelwater vanaf verharde oppervlakken af te voeren. In 2024 is vanuit het investeringskrediet financieel bijgedragen aan de klimaatmaatregelen fase 3 (Hoofdstraat, Breestraat en Dijkstraat) in Hoogeloon, Hemelrijken en Kerkstraat in Casteren. In deze straten is de bestaande gemengde riolering vervangen worden door een gescheiden riolering.

In combinatie met de reguliere onderhouds-vervangingsmaatregelen streven we ernaar om het rioleringssysteem en bijbehorende openbare ruimte zoveel mogelijk klimaatbestendig in te richten. Het gaat dan om het zichtbaar maken van water, het verhogen van de belevingswaarde en integratie van water en groen. Ook wordt gelijktijdig met het vervangen van het oude gemengde riolering een gescheiden riolering aangelegd. Het regenwater zal indien mogelijk uitgevoerd worden als een infiltratieriool om zodoende het grondwater aan te vullen. Er zal zoveel als mogelijk ook private verhardingen (voorzijde woningen) hierop aangesloten worden. Ook zal het

regenwaterriool dienen als blauwe ader om het overtollige hemelwater af te voeren naar klimaatbuffers en/of oppervlaktewater. In 2024 is samen met Waterschap De Dommel bezien hoe we rijksbijdrage vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijk Adaptatie (DPRA) gezamenlijk kunnen gaan inzetten voor het aanleggen van klimaatbuffers op bedrijventerrein De Sleutel en De Beemd (Groene Long) in Bladel. Waterschap De Dommel heeft een nieuwe klimaatbufferregeling. Deze is bedoeld om 15% minder regenwater af te voeren naar de rioolwaterzuivering. We willen nagaan of we deze in kunnen zetten voor het aanleggen van klimaatbuffers (retentievijvers) in het Groote Beerze dal. Deze zullen dienen om het overtollige regenwater van de kernen Casteren en Hapert in op te vangen en daarin te infiltreren.

De gemeente heeft de ambitie uitgesproken om een actieve rol te gaan innemen met betrekking tot communicatie en burgerparticipatie. In 2021 is hiervoor de website Blauwgroen Bladel live gegaan. De website Blauwgroen Bladel is opgezet om samen met inwoners samen met inwoners te werken aan een klimaatbestendig Bladel. Het doel van de website is tweeledig. Op de website worden inwoners geïnformeerd over klimaatadaptatie. Daarnaast worden inwoners gestimuleerd om klimaatadaptatieve maatregelen te nemen.

We willen inwoners bewust maken dat het klimaat verandert. Hevige regenbuien of extreme droogte hebben veel effect op ons woon- en leefklimaat. De gemeente Bladel zorgt ervoor dat de gemeente klaar is om hier ook in de toekomst fijn te wonen en leven. Maar de gemeente kan dit niet alleen. Van de grond is 75% in handen van inwoners.

De acties die worden gedaan via de website Blauwgroen Bladel zullen gaan over het tegengaan van droogte, wateroverlast en hittestress. In het GRP is de wateropgave geborgd. De restopgave wordt opgenomen in de kadernota klimaatadaptatie.

Samen met bewoners en bedrijven, maar ook o.a. ontwikkelaars en bouwondernemingen kunnen en moeten we de leefomgeving verbeteren door bijvoorbeeld hemelwater op eigen terrein te bergen, daken te vergroenen, tegels uit de tuin te wippen en water in de straat/wijk vast te houden. De komst van de Omgevingswet stimuleert en faciliteert dit proces van samenwerking. We streven naar een open aanpak, gaan in dialoog met inwoners en ondernemers en verstrekken informatie om het bewustzijn te vergroten.

De dekking van de rioleringszorg verloopt via de rioolheffing, waarbij het beleidsuitgangspunt geldt van volledige kostendekkendheid (hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen).

Gemeentelijke gebouwen

Elk jaar wordt naast dagelijks / correctief onderhoud ook preventief (groot) onderhoud gepleegd aan de gemeentelijke gebouwen. Hierbij is het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) gemeentelijke gebouwen leidend. Uitgangspunt van het beheer van de gebouwen en de daarbij behorende buitenruimten is/blijft soberheid maar doelmatigheid. Het beheerplan geeft een doorkijk naar de geprognosticeerde onderhoudskosten voor een periode van 25 jaar. Vanuit deze doorkijk zijn onder andere strategische beslispunten te genereren (renovatie – verkoop – sloop e.d.).

Voorzieningen onderhoud gemeentelijke gebouwen

Ten behoeve van het planmatig groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen voor het jaar 2024 een onderhoudsbudget beschikbaar gesteld van € 422.000,-. Mede als gevolg de opgelopen vertraging bij de invulling van de vacature gebouwenbeheer is van dit budget tot en met Q4 slechts een bedrag van circa € 152.000,- tot besteding gekomen.

In Q4 2024 is besloten tot de aanschaf van een eigen gebouwenbeheersysteem “Condor”. Dit nieuwe gebouwenbeheersysteem zal in Q1 2025 worden geïmplementeerd. In Q2 en Q3 2025 zullen alle gemeentelijke gebouwen opnieuw worden geïnspecteerd en zullen deze gegevens de basis vormen voor de huidige ramingen groot onderhoud, onderhoudscontracten, investeringen in technische installaties en verdere verduurzaming van de gebouwen. Het nieuwe MJOP 2025-2034 zal naar verwachting in Q4 2025 worden opgeleverd. De financiële consequenties voor de dotaties in de voorzieningen, de ramingen in de exploitatie en de investeringen m.b.t. de gemeentelijke gebouwen zullen alsdan in de Najaarsnota 2025 worden verwerkt.

4.6 Grondbeleid

Het grondbeleid (vastgelegd in de nota Grondbeleid 2019-2023) van de gemeente bevat uitgangspunten voor de wijze waarop en met welke middelen het grondgebied wordt ingevuld; het instrument om ruimtelijke doelstellingen te bereiken. Die doelstellingen liggen op het terrein van de volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, economische en maatschappelijke ontwikkeling, openbare ruimte, infrastructuur, recreatie en natuur. We geven in deze paragraaf het beleid weer dat we toepassen van de lopende, af te ronden en toekomstige woningbouwprojecten, de prioritering en het instrumentarium van control en beheersing alsmede de kaders van het grondbeleid. De controlerende taakstelling van de grondexploitaties op dit beleid vindt plaats via het door de raad vast te stellen document; Meerjarenprognose grondexploitaties jaarrekening 2024 (MPG). In dit document legt het college overzichtelijk haar verantwoording af aan de raad van alle lopende woningbouwplannen. De raad kan vervolgens haar controlerende taak uitvoeren en daar waar nodig bijstellen.

Nota kostenverhaal en regeling financiële bijdragen Omgevingswet gemeente Bladel 2024

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is het verhalen van kosten bij particulieren/ontwikkelaars bij nieuwe initiatieven niet meer mogelijk via de Wet ruimtelijke ordening. Bij de kostenverhaalsregeling gaat het om het verhalen van kosten die op de zogenaamde kostensoortenlijst staan. Gemeente zijn verplicht dergelijke kosten te verhalen op degenen die (ver)bouwmogelijkheden krijgen via een planologisch besluit. De regeling financiële bijdragen betreffen bijdragen waarbij er sprake is van een samenhang, te benoemen in de omgevingsvisie of in een programma. Het betreft de samenhang tussen enerzijds de zaken waarvoor de gemeente financiële bijdragen wil verkrijgen (bijvoorbeeld bovenwijkse voorzieningen) en anderzijds de (potentiële) locaties voor gebiedsontwikkeling (vereveningen). Bij een totale gebiedsontwikkeling, waarbij naast de gemeente als regisseur meerdere initiatiefnemers mee ontwikkelen, wordt proportioneel de te verhalen kosten en de financiële bijdragen opgenomen in de grondexploitatie. Dit gebeurt privaatrechtelijk via een anterieure overeenkomst of publiekrechtelijk via een kostenverhaalsbeschikking. De Nota Kostenverhaalsregeling en regeling Financiële bijdragen Omgevingswet gemeente Bladel 2024, vastgesteld door de gemeenteraad in september 2024, voorziet in de wijze van het verhalen van kosten en het regelen van financiële bijdragen.

Grondprijzen

Fluctuaties op onder andere de woningmarkt (vraag en aanbod) en bouwkostenstijgingen zorgen ervoor dat onze grondprijzen jaarlijks geactualiseerd dienen te worden naar marktconformiteit. De grondprijzen worden residueel berekend afhankelijk van de typologie woning en de hierbij behorende prijssegmenten. Door de bouwkosten (stichtingskosten) af te trekken van de vrij op naam prijs ontstaat er een residuele grondwaarde. Deze grondwaardes worden bij de actualisatie van de grondexploitaties opgenomen in financiële haalbaarheidsstudies en lopende grondexploitaties. In het jaar 2024 waren de volgende residuele grondprijzen exclusief btw van toepassing en opgenomen in de gemeentelijke grondexploitaties;

Dorp	Rij, goedkoop	Rij, starter	Hoekwng	2 ^a 1 Kap midden	2 ^a 1 Kap exclusief	Vrijstaand klein	Vrijstaand duur
Hoogeloon	436	360	278	331	319	457	324
Hapert	450	371	287	342	330	472	334
Bladel	474	391	302	360	347	497	352
Casteren/Netersel	389	321	248	295	285	408	289
Sociale woningbouw € 240,00 per m²							
Meergezinswoning a. dh. v. t axatie							

Grondexploitaties

Grondexploitaties zijn gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde (of nog te verwerven) grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk

(opnieuw) te worden bebouwd. Er is derhalve sprake van actief grondbeleid vanuit de gemeente. Anderzijds kunnen grondeigenaren zelfstandig zijn of haar gronden exploiteren. Indien dit zich voordoet faciliteert de gemeente de grondeigenaar. De gemeente onderscheidt zich in een tweetal soorten grondbeleid;

- Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de eerste aankoop van gronden, sloop, (bodem)onderzoeken, bouwrijp- en woonrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. De gemeente heeft de grond in eigendom, of koopt deze aan, en is actief betrokken bij de ontwikkeling van de grond. De uitvoering van de grondexploitatie en de daaraan verbonden risico's komen voor rekening van de gemeente. De gemeente is in deze gevallen verantwoordelijk voor het aanleggen van onder andere de openbare voorzieningen zoals riolering, bouwwegen, etc. Nadat de grond bouwrijp is gemaakt, worden de bouw kavels uitgegeven aan kopers die binnen de grenzen van het bestemmingsplan tot ontwikkeling kunnen overgaan. Na realisatie van de bebouwing verzorgt de gemeente het woonrijp maken, waarbij de definitieve inrichting van het openbaar gebied plaatsvindt.
- Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het voor particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie moet zij volgens de kostensoortenlijst Wet ruimtelijke ordening op de particuliere exploitant verhalen (vanaf 1 januari 2024 via de Omgevingswet). Deze kosten worden zo veel als mogelijk via een anterieure overeenkomst verhaald bij de initiatiefnemer. Hierdoor zijn de kosten anderszins verzekerd. De gemeente koopt dus zelf geen grond aan. De gemeente beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit inspraakprocedures, het vaststellen van het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) en zo nodig het door de raad te laten vaststellen van een exploitatie met en zonder tijdvak (voorheen het exploitatieplan).

BBV-verslaggeving regels rondom grondexploitaties

Voor een goede uitvoering van de eventuele Vpb belastingplicht heeft de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in maart 2016 een Notitie Grondexploitaties opgesteld. In deze Notitie Grondexploitaties worden richtlijnen gegeven over de afbakening van grondexploitaties en aan de grondexploitaties toe te rekenen kosten. Hieronder een samenvatting van de wijzigingen die gelden en daarmee van invloed zijn op gemeente.

1. Bouwgronden in Exploitatie (BIE)

Definitie Bouwgrond in exploitatie (BIE) is als volgt opgenomen in BBV: Gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

1. Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex. Vanaf dat moment kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans (zie strategische gronden).
2. Richttermijn van duur grondexploitatie is 10 jaar en hier kan alleen goed gemotiveerd van worden afgeweken.
3. Bij kostentoerekening wordt het verplicht aan te sluiten op de kostenverhaalsmogelijkheden benoemd in de Omgevingswet.
4. De toegestane rente die wordt toegerekend aan grondexploitaties moet worden gebaseerd op daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen en wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de totale leningenportefeuille van de gemeente naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen indien niet is gekozen voor projectfinanciering.
5. De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van een verliesvoorziening van negatieve grondexploitaties is gelijk aan het maximale streefpercentage van de Europese Centrale Bank (2%).
6. De presentatie van de te verwachten resultaten in de paragraaf grondbeleid dient te gebeuren tegen de eindwaarde.
7. Het treffen van een afboeking of een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van het volledige verlies, zoals opgenomen in de MPG.

2. Materiële vaste activa, strategische gronden

Onder de Materiële Vaste Activa worden de categorieën anticiperende-, strategische gronden en overige gronden en terreinen opgenomen. Anticiperende gronden zijn gronden waar een (vastgesteld) visie ten grondslag ligt zoals het woningbouwprogramma tot het jaar 2040. Strategische gronden worden gedefinieerd als gronden zonder vaste bestemming die (nog) geen onderdeel zijn van een transformatieproces. Overige gronden en terreinen worden gedefinieerd als gronden met een vaste bestemming die geen onderdeel zijn van een transformatieproces.

1. Afschaffing van de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) in het BBV. Zolang de gronden niet gekwalificeerd worden als BIE staan ze op de balans onder de Materiële Vaste Activa (MVA) als strategische gronden.
2. Toerekenen van rente en andere kosten is niet langer toegestaan voor gronden die (nog) niet in exploitatie zijn genomen.
3. Anticiperende en strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder huidige bestemming). Dit is conform de bestaande waarderingsgrondslagen voor gronden en terreinen onder de Materiële Vaste Activa (MVA).
4. Het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling onder de immateriële vaste activa is toegestaan onder de volgende voorwaarden: De kosten moeten passen binnen de kostenlijst bijlage XXXV en bijlage XXXVI opgenomen in hoofdstuk 13 Omgevingsregeling en mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit.

Visie op grondbeleid

In onze nota grondbeleid 2019-2023 zijn de volgende punten opgenomen als te voeren gemeentelijke grondstrategie:

- De gemeente Bladel voert bij locatieontwikkeling altijd een regierol en zal (strategisch)proactief zijn bij de keuze van het voor haar beschikbare instrumentarium. De instrumenten die ingezet worden moeten leiden tot het gewenste ruimtelijke resultaat.
- Mocht de gemeente Bladel vanuit ruimtelijk perspectief aangewezen zijn op actieve grondpolitiek, voert zij deze uit, tenzij uit een haalbaarheidsstudie en risicoanalyse blijkt dat:
 - het grondexploitatie-risico te groot is;
 - de verwervingskosten en overige productiekosten van de locatieontwikkeling dermate hoog zijn dat een sluitende grondexploitatie niet mogelijk is waarbij wordt uitgegaan van een fasering afgestemd op de volkshuisvestelijke behoefte voortvloeiend uit de woningbouwmatrix;
 - faciliterend grondbeleid betere resultaten genereert.

Deze politiek geldt voor de ontwikkeling van woonlocaties ten behoeve van de in de (nieuwe) Woonvisie te benoemen doelgroepen van beleid en verwerving van de in de Omgevingsvisie (voorheen de structuurvisie) en het onderzoek Verhoeven de Ruiter als belangrijke ontwikkelingslocaties aangegeven gebieden/locaties.

- De gemeente Bladel kiest op strategische wijze voor een samenwerkingsvorm die past bij het project dat aan de orde is.
- De keuze van contractpartijen geschiedt met inachtneming van de nationale en Europese regelgeving, algemene beginselen van behoorlijk bestuur en voorts transparant, openbaar en non-discriminatoire.

Het uitgangspunt bij faciliterende grondpolitiek is dat de gemeente kostenverhaal moet kunnen toepassen voor de door haar gemaakte kosten in verband met de voorbereiding van het omgevingsplan, de aanleg van openbare voorzieningen, bovenwijkse voorzieningen en financiële bijdragen en het houden van toezicht. Het basis uitgangspunt in Bladel is dat de gemeente locatie-eisen volgens het woningbouwprogramma stelt en de aanleg van infrastructurele voorzieningen in eigen hand houdt met het oog op de te realiseren kwaliteit, het feit dat deze voorzieningen door de gemeente moeten worden onderhouden en vanwege het feit dat de aanleg van infrastructurele voorzieningen aanbestedingsplichtig is. Mocht een private eigenaar een beroep doen op zelfrealisatie dan zal de gemeente, voordat de private eigenaar over gaat tot de aanleg van openbare voorzieningen, eisen stellen aan het woningbouwprogramma en de inrichting van de openbare ruimte welke terug te zien zijn in bestekken die door de

private eigenaar aan de gemeente aangeboden worden ter goedkeuring. Daarnaast worden er in een anterieure overeenkomst afspraken vastgelegd ten aanzien van locatie-eisen (bouwplan), programma van eisen openbare voorzieningen, plankosten toetsing omgevingsplan, nadeelcompensatie afhandeling, natuurcompensatie, gemeentelijk toezicht, oplevering, garantietermijn (evt. met borgstelling) en fasering bouw- en woonrijp maken.

Kostenverhaalsbeschikking

Indien er met een initiatiefnemer geen vrijwillige anterieure overeenkomst kan worden afgesloten zal de gemeente, om de te verhalen kosten en financiële bijdragen te verankeren, een financiële paragraaf "Kostenverhaalsbeschikking" opnemen in het omgevingsplan. Bij verlening van een omgevingsvergunning dient de initiatiefnemer, door het opnemen van de te verhalen kosten en financiële bijdragen in het omgevingsplan, alsnog vooraf de te verhalen kosten en financiële bijdragen aan de gemeente wettelijk te voldoen.

Bevoegdheden B&W

Het college is bevoegd tot het besluiten en verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Wel moet het college vooraf inlichtingen verstrekken over de uitoefening van deze bevoegdheden, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. Ter bevordering van een efficiënte en vlotte afdoening van zaken heeft het college respectievelijk de burgemeester, de bevoegdheid tot afdoening van een aantal zaken opgedragen aan ambtenaren (mandaat).

Woningbouwprognoses

De Regionale Woondeal Zuidoost-Brabant is in 2023 ondertekend door de 21 MRE-gemeenten, de woningbouwcorporaties, Provincie Noord-Brabant en de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. In deze woondeal zijn de woningbouwaantallen en afspraken vastgelegd voor de periode tot en met 2030. In 2023 heeft de gemeente Bladel een woningbouwambitie tot 2040 vastgesteld (raadsbesluit van december 2022). De woningbouwaantallen tot en met 2030 in gemeente Bladel passen binnen de afspraken van de woondeal. De woningaantallen en de fasering zoals opgenomen in de grondexploitaties zijn afgeleid van de woningaantallen opgenomen in de woningbouwambitie tot 2040.

Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG)

In de MPG wordt de stand van zaken per grondexploitatie van een woningbouwplan tekstueel en cijfermatig weergegeven. De grondexploitaties zijn afgeleid van het woningbouwprogramma. Het woningbouwprogramma is derhalve opgenomen in de MPG. Hierdoor kan de raad controle uitvoeren over de grondexploitaties en daar waar nodig bijsturen. De MPG loopt mee met de planning & control cyclus en wordt drie maal per jaar geactualiseerd (begroting, perspectiefnota en jaarrekening). Het document voldoet aan de gestelde eisen vanuit de commissie Besluit Begroting en Verantwoording en is een samenvattend document voor de accountant. De MPG wordt jaarlijks, bij de jaarrekening, afzonderlijk vastgesteld door de gemeenteraad.

Bouwgrond exploitaties (BIE)

Jaarlijks geven wij, in het kader van de begroting en de jaarrekening, een toelichting op de financiële positie van de "grondexploitatie-activiteiten" per 31 december van het begrotingsjaar. Dit gebeurt op basis van de meest actuele grondexploitatieberekeningen van de complexen en de tot deze datum geraamde inkomsten en uitgaven. Tevens is rekening gehouden met de wijzigingen in de regelgeving. De belangrijkste wijzigingen met betrekking tot de BIE's zijn:

- Om de risico's op de voorraadpositie met zeer lang lopende projecten te beperken mag de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar bedragen;
- Jaarlijks zal een herziening van de grondexploitatiebegroting moeten plaatsvinden;
- Voor de kosten die aan BIE kunnen worden gerekend tot de vervaardigingskosten wordt aangesloten op de kostensoortenlijst, zoals opgenomen in art. 13.11 en 13.15 Omgevingswet;
- De toegestane toe te rekenen rente aan BIE moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het is niet toegestaan om rente over het eigen vermogen toe te rekenen aan BIE. De toe te rekenen rente voor het jaar 2024 betrof 0.75%

In de MPG worden de in grondexploitatie lopende en (eventueel af te sluiten) woningbouwplannen in 2024 weer-gegeven voorzien van een tekstuele toelichting over de stand van zaken per project en cijfermatig over het ver-loop, boekwaarde, tussentijdse winstneming, resultaten, risicoanalyse en weerstandvermogen (algemene reserve grondexploitaties) van de grondexploitatie. In het jaar 2024 zijn twee (2) grondexploitaties als BIE vastgesteld door de gemeenteraad. Dit zijn de grondexploitaties De Stuw te Hapert en Wagenbroeken in Casteren. Deze twee BIE's zijn, naast de lopende BIE's, opgenomen in de P&C cyclus.

In het kort de stand van zaken per lopende BIE met betrekking tot het boekjaar 2024.

Akkerstraat Hoogeloon

BIE Akkerstraat heeft in het jaar 2024 een budgetoverschrijding van afgerond € 344.000,- op het woonrijp maken. Dit had te maken met de rioleringscapaciteit dat opnieuw diende te worden aangepakt. Door deze overschrijding is er een verliesvoorziening opgenomen van afgerond € 294.000,- en een uitname winst teruggebracht naar afge-rond € 30.000,-. Voor de aanleg van een Wadi, Groen en straten verwachten we nog aan kosten afgerond € 37.000,-. Groenaanleg stond ruim afgerond € 100.000,- te veel begroot. Alle bouwkvavels zijn verkocht. Wat res-teert aan opbrengsten zijn de opbrengsten vanuit de anterieure overeenkomsten (exploitatiebijdragen).

Beemd Bladel

Voor BIE Beemd wordt winst genomen van € 39.000,-. Dit heeft onder andere te maken met de nieuwe ramingen in het bouw- en woonrijp maken. Deze kosten vallen lager uit. Alle bouwkvavels zijn reeds uitgegeven. De laatste kosten voor het bouw- en woonrijp maken verwachten we in 2025.

Beemd/paardensportterrein Bladel

BIE Beemd/paardensportterrein heeft voor boekjaar 2024 een uitname winst van € 7.000,-. Alle bouwkvavels zijn reeds uitgegeven. Voor het jaar 2025 en 2026 worden kosten verwacht voor het woonrijp maken, waarna de BIE naar verwachting eind 2026 wordt afgesloten. We verwachten een positief resultaat in eindwaarde van afgerond € 62.000,-.

Lange Trekken Bladel

De kosten bouwrijp maken zijn met € 275.000,- naar beneden bijgesteld, op basis van de aanbesteding. Hierdoor vallen de plankosten en de kosten voorbereiding en toezicht tevens lager uit. De opbrengst van bouwkvavels in 2024 bedraagt € 2.753.000,-. Dit resulteert in tussentijdse winstuitame € 301.000,-. Er worden nog opbrengsten verwacht voor de verkoop van bouwkvavels van € 3.324.000,-. Daarnaast nog te ontvangen exploitatiebijdragen van € 424.000. Naar verwachting wordt BIE Lange Trekken in 2030 afgesloten met een positief eindresultaat van € 728.000,-.

Kerkeneind Casteren (Vurste Putten)

BIE Kerkeneind is het aantal woningen teruggebracht naar 6 woningen, waarvan 4 rijwoningen en 2 hoekwonin-gen. De woningen worden verkocht aan de CPO leden en loopt via Locatievereniging Casteren. De te maken kos-ten bouw- en woonrijp maken vallen lager uit dan geraamd. We verwachten de start bouwrijp maken en de uitgif-ten van de bouwkvavels in 2026. We verwachten BIE Kerkeneind in het jaar 2028 af te sluiten met een verwacht positief eindresultaat van € 315.000,-.

Hoeve 11-13 Netersel

BIE Hoeve 11-13 is afgesloten op 31 december 2024. Er zijn geen kosten of opbrengsten meer te verwachten. Hierdoor is er winst genomen van € 51.000,-.

Kerkstraat Casteren

In BIE Kerkstraat zijn alle bouwkvavels verkocht (CPO project). De opbrengsten zijn met € 57.000,- naar beneden bijgesteld. Dit heeft te maken met de grondprijs per m2 van 2 uit te geven bouwkvavels. Abusievelijk waren deze uitgifteprijsen verhoogd aan de hand van de residuele grondwaarde terwijl er met de Locatievereniging Casteren een grondprijs is afgesproken dat lager lag dan de opgenomen gronduitgifteprijs van de laatste 2 bouwkvavels. De kosten voor het bouw- en woonrijp maken vallen lager uit waardoor er een verliesvoorziening wordt genomen van afgerond € 12.000,-.

Egyptische Poort Bladel

Er zijn onderzoeken uitgevoerd zoals opgenomen in BIE Egyptische Poort. De kosten zijn geïndexeerd en de grondprijzen zijn geactualiseerd aan de hand van het adviesrapport grondprijzen. We verwachten in 2025 een eerste start te maken met het bouwrijp maken van de grond. Gronduitgifte staat gepland in 2025. Uitgifte van de grondprijzen geschied aan de hand van het woningbouwprogramma. Er zijn nog geen overeenkomsten afgesloten. De kosten van een weg naar de Bossingel wordt nog nader onderzocht. Op het moment dat dat deze kosten worden opgenomen zal dit ten koste gaan van de verwachte winst. Eindwaarde is geraamd op een positieve waarde van € 3.400.000,- in 2032.

Dennenoord fase 2 Hapert

BIE Dennenoord fase 2 wordt naar verwachting in 2025 ter uitvoer gebracht. De te maken kosten zijn geïndexeerd. De grondprijs van de bouwkaavel is afgesproken met een ontwikkelaar en in een overeenkomst vastgelegd. We verwachten in 2025 de BIE Dennenoord fase 2 af te sluiten met een positieve eindwaarde van € 65.000,-.

Tussen de Dycken (Hoofdstraat) Hoogeloon

BIE Tussen de Dycken zal naar verwachting in 2025 ter uitvoering worden gebracht. De kosten zijn geïndexeerd en de grondprijzen zijn geactualiseerd aan de hand van het adviesrapport grondprijzen. We verwachten in 2025 een stedenbouwkundig plan, waarna de bouwkaavels kunnen worden verkocht volgens het woningbouwprogramma. Eindwaarde in 2029 is naar verwachting € 2.819.000,- positief.

Wagenbroeken Casteren

De gronden die worden ingebracht in de BIE Wagenbroeken zijn in eigendom van de gemeente. In 2024 zijn de eerste verkennende onderzoeken uitgevoerd, deze lopen nog. De kosten zijn geïndexeerd en de grondprijzen zijn geactualiseerd aan de hand van het adviesrapport grondprijzen. We verwachten in 2025 een aanvang te maken met het bouwrijp maken van de bouwkaavels waarna naar verwachting in 2026 de eerste bouwkaavels volgens het woningbouwprogramma kunnen worden uitgegeven. Naar verwachting zal BIE Wagenbroeken in 2029 worden afgesloten met een positieve eindwaarde van € 1.966.000,-.

De Stuw Hapert

BIE De Stuw is gelegen in Hapert West en zal mogelijkereits uitgebreid worden tot een gebiedsontwikkeling Hapert West noordzijde. De kosten zijn geïndexeerd en de grondprijzen zijn geactualiseerd aan de hand van het adviesrapport grondprijzen. Uitgifte van de bouwkaavels vindt plaats zoals opgenomen in het woningbouwprogramma. We verwachten in 2025 te starten met onderzoeken en het bouwrijp maken van de gronden. De looptijd van BIE de Stuw is geraamd tot eind 2030 met een verwacht positief resultaat van € 1.125.000,-.

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de in exploitatie genomen plannen weergegeven:

verloop in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	overheveling vanuit (IM)MVA	vermeerde- ringen	verminder- ringen	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2024	voorziening	balanswaarde 31-12-2024
-bp Akkerstraat Hoogeloon	141		599		-30	710	294	416
-bp Beemd	-144		14		39	-91		-91
-Beemd / paardensportterrein	-110		3		7	-99		-99
-bp Lange Trekken	2.895		873	2.759	301	1.310		1.310
-locatie Kerkeneind wagenbroeken	-90		50			-40		-40
-Hoeve 11 en 13 Netersel	-54		3		51			
-Kerkstraat Casteren	251		9	254		6	237	-231
-Egyptische Poort	1.159		119	11		1.267		1.267
-Dennenoord fase 2	708		21	207		522		522
-Tussen de Dycken (Hoofdstraat)	385		1.831			2.216		2.216
-Wagenbroeken			51			51		51
-De Stuw			1.614			1.614		1.614
totaal	5.141		5.187	3.231	368	7.466	531	6.935

Grondexploitaties in voorbereiding

Locatie Het Palet Hapert

Samen met stedenbouwkundig bureau OD205 en de initiatiefnemers van het gezondheidscentrum hebben we kaders voor een cascoplan en kwaliteitsplan opgezet. Om dit plan te vervolmaken moet ook de invulling van het

nieuw te vormen ontmoetingsplein bekend zijn. Diverse scenario's passeren hierbij de revue. De scenario's worden financieel vertaald. Aan de hand van de diverse scenario's en financiële vertaling volgt naar verwachting in Q3/Q4 2025 een voorontwerp omgevingsplan voorzien van een concept grondexploitatie ter vaststelling.

Locatie Den Tref Hapert

Dit gebied is volgend op de ontwikkelingen binnen het Palet. De totale opgave voor het centrum Hapert moet voldoen aan ons woonbeleid. Dat betekent dat 30% sociaal gerealiseerd moet worden. Aangezien de richting van het Palet meer commercieel gericht is, is de verwachting dat aan het Alexanderhof veelal sociaal gebouwd gaat worden (begane grond een gezondheidscentrum met daarboven op sociale huurappartementen. Voor het hele project ligt er een flinke financiële opgave (beide locaties samen moeten naar huidig inzicht ca € 1,554 miljoen genereren). Vanwege de diep aangrenzende tuinen van grondeigenaren worden deze grondeigenaren benaderd om mee te nemen in de totaal ontwikkeling. Vooralsnog wordt locatie Den Tref ingezet voor het huisvesten van Oekraïners tot het moment van zelfontwikkeling, naar verwachting in Q2 2026.

Groene Akkers Bladel (voorheen “De Biezen fase 2”)

Door een eminente grondpositie van Woningbouwstichting De Zaligheden (kortweg; WSZ) is het woningbouwontwikkelingsplan “Groene Akkers” oorspronkelijk ontstaan (het plan is gelegen aan de Zwartakkers en is voorzien in 134 woningen). Het plan grenst aan diverse grondeigenaren met een diepe tuin met de mogelijkheid om daarop een woning te realiseren en aan partijen die gezien hun aanvankelijke grondpositie zelfrealisatie door het plan mogelijk kunnen maken. In eerste instantie een plan waarin onze gemeente faciliteert. Tijdens onderhandelingen in een anterieure fase is gebleken dat het voor WSZ een moeilijke opgave wordt om met alle partijen (financiële) contractuele afspraken te maken waardoor het plan voor WSZ financieel haalbaar en uitvoerbaar is. WSZ heeft niet de publiekrechtelijke mogelijkheden zoals een (lokale) overheid heeft in uitvoering van het te ontwikkelen plan. Aangezien het plan van WSZ een welkome plan is m.b.t. het woningbouwprogrammering wordt de grond van WSZ aangekocht. Een eerste mogelijke stedenbouwkundige schets is door WSZ in het verleden opgesteld. Aan de hand van de mogelijke stedenbouwkundige schets is er in concept een grondexploitatie opgesteld. Deze grondexploitatie is in februari 2025 vastgesteld en zal meelopen in de planning & Controlcyclus vanaf het jaar 2025. Momenteel volgen er gesprekken met aangrenzende grondeigenaren om te komen tot overeenstemming met betrekking tot het kostenverhaal dat vervolgens opgenomen wordt in een anterieure overeenkomst.

Locatie Latestraat Netersel

In voorbereiding is de verwerving van gronden locatie Latestraat/De Muijen in Netersel. Het gaat over een mogelijke verwerving van circa 3.6 hectare (circa 70 woningen). Deze mogelijke ontwikkeling zal gefaseerd uitgegeven worden. Naar verwachting zal in Q3 2025 de grondexploitatie ter vaststelling voorgelegd gaan worden aan de gemeenteraad.

Tussentijdse winsten

Indien er sprake is van (tussentijdse) winsten in de grondexploitatie, dan komen deze over het algemeen tot uitdrukking in het begrotings- of jaarrekeningresultaat. Veelal worden de batige saldi uit grondexploitatie tussentijds reeds toegevoegd aan de algemene reserve grondexploitaties. Indien het zich voordoet zijn de tussentijdse winsten opgenomen in de MPG.

In het BBV (notitie grondexploitatie) zijn ook regels vastgelegd over de wijze van winstnemingen. In deze notitie is aangegeven dat bij tussentijdse winstnemingen de percentage of completion methode (POC) dient te worden gevolgd: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Er bestaat voldoende zekerheid om winst te nemen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

In 2024 zijn volgens deze methode de volgende (tussentijdse) winstuitnames genomen:

plan bedragen x € 1.000	winstuitname geraamd	winstuitname tussentijds	winstuitname afroning	winstuitname totaal	winstuitname verschil
Beemd		39		39	39
Beemd paardensportterrein		7		7	7
Kerkstraat Casteren					
Hoeve 11-13		51		51	51
Akkerstraat Hoogeloon		-30		-30	-30
Lange Trekken		301		301	301
Egyptische Poort					
Dennenoord fase 2					
totaal		368		368	368

Voorziening tekorten grondexploitatie

Voor een aantal plannen hebben we een voorziening moeten vormen om het gecalculeerde exploitatietekort hiermee op te kunnen vangen. In 2024 heeft een mutatie op de voorziening plaatsgevonden voor de plannen Kerkstraat, Akkerstraat en De Hoeve 11- 13 . Het verloop van de voorziening is als volgt:

plan bedragen x € 1.000	saldo 1-1-2024	vermeerdering 2024	vrijval 2024	vermindering 2024	saldo 31-12-2024
Hoeve 11 - 13	11	-11			
Kerkstraat Casteren	226	12			238
Akkerstraat Hoogeloon		294			294
totaal	237	295			532

Algemene reserve grondexploitaties

Op basis van artikel 16 van het BBV moeten de beleidsuitgangspunten omtrent de algemene reserve grondexploitatie in relatie tot de risico's van de grondzaken toegelicht worden. Voor het berekenen van de benodigde hoogte van het weerstandsvermogen middels het kwantificeren van de risico's gebruiken we op grond van de vastgestelde grondnota 2019 de veelgebruikte IFLO-methode. Volgens deze methode wordt het weerstandsvermogen berekend aan de hand van een % van het geïnvesteerd vermogen en een % van de nog te realiseren opbrengsten. Met het hanteren van een percentage van 5% van het geïnvesteerd vermogen en 5% van de nog te realiseren opbrengsten is ons inziens een toereikende omvang opgenomen, gelet op het relatief laag geïnvesteerd vermogen. Het risico-bedrag dat wordt bepaald middels de zogenaamde IFLO-methode wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandsvermogen.

De financiële positie (op langere termijn) van grondexploitaties moet worden beoordeeld vanuit de som van de gerealiseerde en nog te realiseren opbrengsten in relatie tot de aanwezige risico's bij de grondexploitatie. Deze norm toegepast op de Bladelse situatie resulteert in het volgende bedrag voor 2024:

	Bedrag
5% van de netto boekwaarde (exclusief aftrek voorziening) ad € 7,465 miljoen	€ 373.000,-
5% van de nog te realiseren opbrengsten ad € 30,108 miljoen	€ 1.505.000,-
Totaal benodigd weerstandsvermogen grondexploitaties	€ 1.879.000,-

De omvang van de reserve bedraagt € 1.303.000,- zodat de reserve per saldo met een bedrag van € 576.000,- aangevuld moet worden. Dat doen we via het voorstel tot resultaatbestemming.

Onttrekkingen en toevoegingen aan de "algemene reserve grondexploitaties" vinden plaats bij het treffen van een voorziening voor een grondexploitatie met een begroot verlies of indien een grondexploitatie met positief resultaat wordt afgesloten. Indien het niveau van de "algemene reserve grondexploitaties" wordt bereikt kan worden besloten een overheveling naar de algemene reserve te laten plaatsvinden. Indien het niveau van de "algemene

reserve grondexploitaties" onderschreden wordt, dan dient in dat geval voeding uit de algemene reserve plaats te vinden of door andere dekkingsbronnen. Anderzijds kan dit aanleiding zijn de gemeentelijke grondexploitaties te her-prioriteren zodat een gezond niveau van de "algemene reserve grondexploitaties" blijft gewaarborgd.

De grondexploitatie is binnen de gemeentelijke begroting een gesloten circuit en de "algemene reserve grondexploitatie" heeft feitelijk dezelfde functie als de algemene reserve die heeft binnen de algemene dienst. Via de "algemene reserve grondexploitaties" worden de financiële resultaten en risico's van de grondexploitaties expliciet gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De "algemene reserve grondexploitaties" vormt ook een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitaties.

Gevoeligheidsanalyse

De toepassing van grondpolitiek is afhankelijk van vastgestelde ambities in beleidsvisies en de marktomstandigheden en is locatie gebonden. In het (verre en korte) verleden heeft de gemeente via actieve grondpolitiek enkele grondaankopen gedaan om strategische grondposities te kunnen bezitten. Inmiddels is de wet gewijzigd (gemeente kan faciliterend kwantiteit mee bepalen) en zijn de marktomstandigheden drastisch gewijzigd en zijn bij ruimtelijke projecten aanpassingen aan bouwprogramma's, afzetting, herinrichtingen en uitstel van planontwikkeling aan de orde geweest.

Wel kan geconstateerd worden dat de markt nog steeds in de lift zit, ondanks de afgelopen coronacrisis en de huidige stikstofproblematiek. De economische uitwerkingen hiervan zijn enigszins nog niet te voorspellen, zodoende blijven we voorzichtig begroten. De financiële effecten van deze ontwikkelingen zijn zoveel mogelijk verwerkt in de grondexploitatie.

De grondexploitatie (bouwgrond in exploitatie, kortweg BIE) is gevoelig voor wijzigingen in economische ontwikkelingen en haar onderliggende parameters, zoals rente, inflatie, kostprijsstijgingen en uitgifteprijsen alsmede de looptijd van een project. De gemeente acht het van belang de ontwikkelingen en de impact daarvan op de verwachte resultaten nauwlettend te volgen. Om inzicht te krijgen in de actuele financiële positie van de grondexploitatie herijkt de gemeente de grondexploitaties, daar waar noodzakelijk, daarom driemaal per jaar. Voor de bepaling van de verwachte winst gaat de gemeente uit van de zogenaamde voorzichtige variant.

Gezien de complexiteit van ruimtelijke vastgoedontwikkelingen en de aannames en uitgangspunten in grondexploitaties kunnen grondexploitatieresultaten volatiel zijn. In financiële markten wordt de term volatiliteit gehanteerd in de zin van beweeglijkheid van aandelenkoersen. In het kader van grondexploitaties kan het variëren van parameters, uitgangspunten en aannames de volatiliteit van het grondexploitatieresultaat zichtbaar worden gemaakt in een netto contante waarde (kasstroom). Een manier om een indicatie van deze volatiliteit te krijgen is een worst-case scenario-analyse of gevoeligheidsanalyse (risicoanalyse) uit te voeren. Het verschil tussen het verwachte vast te stellen grondexploitatieresultaat en de uitkomst van de berekening van het worstcase scenario geeft een indicatie van de aan te houden risicobuffer in de algemene reserve grondexploitaties.

De worstcase scenario wordt uitgevoerd door enkele parameters en uitgangspunten in de grondexploitatie te wijzigen. Deze analyse is op drie punten uitgevoerd: aanpassing parameters, aanpassing in bepaalde kosten (kostenstijgingen) en opbrengsten (marktconjunctuur), en fasering (vertraging). Hier is wel "meegespeeld" voor de doorkijk, maar uiteindelijk zijn de parameters gehanteerd zoals deze in de paragraaf vermeldt staan.

Voor de grondexploitaties 2024 zijn de volgende parameters gehanteerd en toegepast in de MPG:

Parameter	Gehanteerd
Inflatiecorrectie	Correctie toegepast (raming verhoging constante prijzen in percentage).
Rente	Het BBV schrijft voor dat de rentetoerekening aansluit bij de fiscale grondslagen. Dat betekent dat alleen de daadwerkelijke rente toegerekend kan worden en dat er geen rente over het eigen vermogen mag worden toegerekend. Voor 2024 en verder is dat een 0,75% van de boekwaarde de BIE's. Voor toekomstige boekwaarden als gevolg van nog te maken kosten en te verwachten opbrengsten wordt

	een gemiddelde rente vreemd vermogen gehanteerd van 1,15% voor de jaren 2025 en verder.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern gebaseerd op migratiesaldo 0.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde van het project.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per januari 2025 van een deskundig bureau.
Opbrengsten	Voor de opbrengsten wordt rekening gehouden met grondprijzen voorzien van een residuele grondwaarde. Jaarlijks worden de grondprijzen door een onafhankelijke taxateur herzien en weergegeven in een adviesrapport. Deze residuele grondprijzen gelden vanaf 1 januari 2025 en zijn opgenomen in de grondexploitaties.
Disconteringsvoet	De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone en bedraagt 2,0%.

Risicobeheer

Ten aanzien van de grondexploitatie worden er twee soorten risico's onderscheiden, namelijk:

- Onvoorzienbare risico's;
- Voorzienbare risico's.

Onvoorzienbare risico's

Marktontwikkelingen, zoals stagnatie van de gronduitgifte, kan leiden tot hogere voorraden van de "in exploitatie genomen gronden". De hogere voorraden leiden tot hogere kosten als gevolg van rentetoerekening. Naast dit kostenstijgende effect is het ook mogelijk dat de opbrengsten van grondverkoop dalen. Indien één of beide situaties zich voordoen kan kostendekkendheid van complexen onder druk komen te staan. Voor deze onvoorzienbare risico's is een "algemene reserve grondexploitatie" aanwezig, waarmee ook de financiële verwevenheid van de diverse grondexploitaties versterkt wordt.

Voorzienbare risico's

We kennen twee soorten waarderingsvoorschriften conform het BBV voor grondexploitaties. Op het moment dat voor een grondexploitatie het omgevingsplan nog niet is vastgesteld moet deze opgenomen worden onder de post (im)materiële vaste activa. Op het moment dat voor een grondexploitatie het omgevingsplan is vastgesteld is er sprake van een voorziening die gevormd moet worden op het moment dat er sprake is van het tekort aan het einde van de looptijd en mits er een reëel en stellig voornemen is dat deze locatie ontwikkeld gaat worden, blijvende uit een raadsbesluit. Als het reëel en stellig voornemen ontbreekt moet de boekwaarde aan het einde van het jaar afgeboekt worden ten laste van het resultaat. De voorzienbare risico's blijken uit de jaarlijks geactualiseerde kostenbegrotingen van de grondexploitaties. Een tekort aan het einde van de looptijd betekent dat er een afwaardering moet plaats vinden of dat er een voorziening gevormd moet worden waarbij de hoogte van het bedrag van deze afwaardering/voorziening de contante waarde van het verwachte verlies is, zoals dit naar voren komt in de kostenbegrotingen. De voorzienbare risico's zijn opgenomen in de MPG.

Maatregelen i.v.m. risico's en risicomanagement

Bij het in ontwikkeling/uitvoering nemen van nieuwe exploitatiegebieden wordt aan de hand van risicoanalyses gestreefd naar sluitende grondexploitaties. Toetsing van de uitkomst van deze analyse op een rendementsuitkomst van de "cashflow" zal een beslissing tot het in exploitatie nemen van een gebied ondersteunen.

In de afgelopen jaren zijn (forse) maatregelen getroffen om de risico's van de grondexploitatie te dekken. Deze maatregelen betroffen:

- het vormen van een voorziening afwaardering boekwaarden voor het dekken van het verschil tussen de boekwaarde en actuele marktwaarde en
- het vormen van een voorziening voor te verwachten verliezen.

Om de risico's zoveel mogelijk beheersbaar te houden worden, daar waar noodzakelijk, driemaal per jaar de grondexploitatieberekeningen van de diverse exploitaties bijgesteld. Eventuele verliezen worden hiermee tijdig inzichtelijk gemaakt waardoor passende maatregelen kunnen worden getroffen.

4.7 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

In artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in hun jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering van deze wet. Dit artikel beoogt de actieve openbaarheid te bevorderen door bestuursorganen te verplichten in hun begroting en verantwoording aan te geven hoe zij de bepalingen van de Woo naleven.

In deze paragraaf doen wij verslag van onze beleidsvoornemens. Daarbij richten wij ons op 3 pijlers van de Woo:

- Actieve openbaarmaking
- Passieve openbaarmaking
- Verbetering van de informatiehuishouding

Wat wilden we bereiken?

Wet open overheid

Wat hebben we gedaan in 2024?

Verantwoording Woo

Actieve openbaarmaking

De Woo benoemt 11 categorieën informatie die actief openbaar moeten worden gemaakt. Het overgangsrecht van de Woo bepaalt dat de start van deze actieve openbaarmaking wordt geregeld via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), waarin een gefaseerde implementatie is vastgelegd. Ter ondersteuning hiervan is de 'Woo-index' ontwikkeld, een verwijzindex, en een zoekfunctie op overheid.nl.

Onze gemeente is reeds begonnen met de actieve openbaarmaking van diverse documenten, zoals raadsstukken, vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens en jaarverslagen. Daarnaast treffen wij voorbereidingen voor het moment dat ook andere categorieën documenten openbaar gemaakt moeten worden. Daarvoor moet een online portaal ingericht worden. Daarnaast vraagt het organisatorische aanpassingen, het is bijvoorbeeld essentieel dat bij het opstellen van documenten rekening wordt gehouden met deze verplichting. Dit vereist aanpassingen in onze werkprocessen. Om deze veranderingen effectief door te voeren, hebben we onze formatie in 2023 uitgebreid met 1 fte.

Passieve openbaarmaking

Naast actieve openbaarmaking heeft iedereen het recht om een verzoek in te dienen, voor openbaarmaking van specifieke informatie. Voorheen gebeurde dit op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob); tegenwoordig is de Woo van toepassing. De Woo gaat uit van het principe dat openbaarheid de norm is en dat alleen in uitzonderingsgevallen, wanneer een beschermd belang in het geding is, openbaarmaking kan worden geweigerd.

Verbetering van de informatiehuishouding

Een kernprincipe van de Woo is het op orde hebben van de informatiehuishouding. Dit onderwerp heeft voortdurend onze aandacht. Aangezien documenten op verschillende afdelingen worden geproduceerd, raakt de Woo vrijwel alle afdelingen en diverse werkprocessen binnen onze gemeente. In 2024 hebben we verdere stappen gezet, zoals het bevorderen van het gebruik van het documentmanagementsysteem voor het registreren van zaken, het registreren van e-mailberichten in zaakgericht archiveren, het beveiligen van toegang tot specifieke mappen op de centrale schijf en het opschonen van bestanden met oog op informatieveiligheid en privacy. De uitbreiding van onze formatie ondersteunt deze verbeteringen. Daarnaast hebben we software aangeschaft en geïmplementeerd voor het anonimiseren van documenten.

Door deze maatregelen streven we ernaar de transparantie en toegankelijkheid van onze gemeentelijke informatie te vergroten, in lijn met de doelstellingen van de Wet open overheid.

4.8 Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Visie op verbonden partijen

Bladel heeft een positieve grondhouding ten opzichte van samenwerking: regionaal of nog breder. De verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren beleid uit voor de gemeente. Beleidsmatig blijft de gemeente uiteraard verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. De verbonden partijen zijn onderverdeeld in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke partijen. Monitoren en toezicht houden doen we enerzijds door bestuurlijke vertegenwoordiging in diverse overlegstructuren, anderzijds door de raad jaarstukken aan te bieden waarop zij haar zienswijze kan baseren. Partijen met een publiekrechtelijk karakter hebben hun eigen P&C-cyclus. Bij de behandeling van de begrotingen en jaarrekeningen van de verbonden partijen neemt de gemeenteraad haar kaderstellende en controlerende taak.

Gemeenschappelijke regelingen / Stichtingen

In onderstaand overzicht worden de verbonden partijen nader toegelicht. Bij het onderdeel "financieel belang" wordt, daar waar bekend, de omvang van het resultaat, het gerealiseerde eigen en vreemd vermogen per eind 2024 weergegeven. Van een aantal verbonden partijen zijn deze "nog niet bekend" (nnb).

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost: Zorg voor veiligheid (VRBZO)					
Vestigingsplaats: Eindhoven					
Relatie taakveld: Veiligheid					
Openbaar belang					
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.					
Bestuurlijk belang					
Gezien de wettelijke taken van burgemeesters op deze terreinen is ervoor gekozen alleen vertegenwoordiging van burgemeesters in het bestuur toe te staan.					
Financieel belang					
Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024
-€ 705.000	€ 2.251.000	€ 3.262.000	€ 29.829.000	€ 30.215.000	€ 1.406.000
Ontwikkelingen & risico's					
<u>Risico die niet afgedekt zijn in de algemene reserve:</u> De huidige omvang van de algemene reserve is onvoldoende t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's. Het is echter niet reëel dat alle benoemde risico's zich gelijktijdig én in de geraamde omvang voordoen. Daarmee achten we het acceptabel dat niet alle risico's via de algemene reserve zijn afgedekt. Voor de uitvoering van bestuurlijke opdracht om te voldoen aan wet- en regelgeving wordt in 2025 de gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd. Om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027 te dempen, doen we in deze jaren een onttrekking uit de algemene reserve. Door deze onttrekkingen loopt de algemene reserve vrijwel leeg in 2027. De algemene reserve gebruiken we ook als weerstandsvermogen voor risico's. Dat betekent dat we tzt mogelijk onvoldoende reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie.					

Belangrijkste ontwikkelingen 2024:

- VRBZO constateerde dat zij al enige tijd niet kan voldoen aan eisen en verwachtingen, die aan een veiligheidsregio mogen worden gesteld. De organisatie heeft lange tijd met moeite kunnen en willen voldoen aan deze vereisten en verwachtingen. Er zijn grote zorgen over de bedrijfscontinuïteit, op onderdelen wordt niet of onvoldoende voldaan aan wettelijke vereisten en er is onvoldoende slagkracht voor het uitvoeren van reguliere werkzaamheden. Het gaat hierbij met name om de vakbekwaamheid bij de brandweer, capaciteit bij de brandweer (zowel vrijwillige als beroepskrachten) en om taken op het gebied van ICT in de bedrijfsvoering. Lange tijd is getracht om binnen de bestaande middelen te voldoen aan de minimale vereisten. Maar blijven zoeken naar nog enige ruimte in de begroting is niet langer mogelijk en verantwoord. Deze constateringendeelden we met het Algemeen Bestuur en ook met de raden. Via o.a. raadsinformatie bijeenkomsten werden zij over de situatie geïnformeerd. Het bestuur gaf opdracht om het beeld te concretiseren. Deze bestuurlijke opdracht is uitgewerkt, waarvan de 1e deelopdracht (voldoen aan wet- en regelgeving) door het Algemeen Bestuur is vastgesteld en verwerkt in een begrotingswijziging, welke ter zienswijze is aangeboden aan de raden.
- Eind 2022 gaf het Rijk aan dat zij extra BDuR gelden beschikbaar stellen voor veiligheidsregio voor de versterking van het domein van crisisbeheersing en informatiemanagement. Voor VRBZO was dat een extra structureel bedrag van € 1,75 miljoen in 2024. Op basis van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing werken we aan de versteviging van crisisbeheersing en informatiemanagement. Zo hebben we in 2024 diverse nieuwe medewerkers aangenomen op deze vakgebieden. Ook in 2025 gaan we verder met de uitvoering van de landelijke agenda.- In 2024 is het regionaal risicoprofiel in concept opgeleverd en ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Daarnaast hebben we in diverse trainingen en informatiesessies het nieuwe regionale crisisplan geïmplementeerd.
- In oktober 2024 startte Marijke Wilms als nieuwe directeur bij VRBZO.
- Vooruitkijkend naar 2025 zijn we vooral bezig met de uitvoering van de bestuurlijke deelopdracht 1: het voldoen aan wet- en regelgeving. We moeten we hierbij stappen zetten in het op orde brengen van de brandweer en bedrijfsvoering.

Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost (GGD)

Vestigingsplaats: Eindhoven (samenwerking 21 regiogemeenten)

Relatie taakveld: Volksgezondheid en milieu

Openbaar belang

De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.

Financieel belang

Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024
€ 1.464.000	€ 6.957.000	€ 7.746.000	€ 35.036.000	€ 29.551.000	€ 819.000

Ontwikkelingen & risico's

Het jaar 2024 is een bewogen jaar geweest. De impact van Covid-19 was in 2024 veel kleiner dan in de vier jaren ervoor maar dat neemt niet weg dat de GGD ook in 2024 een substantiële inspanning heeft verricht om de effecten van Covid-19 te minimaliseren door de Covid-19 vaccinatiecampagne uit te voeren en de pandemische paraatheid van de GGD te versterken voor toekomstige grote uitbraken van infectieziekten. Bij de meeste reguliere diensten van de GGD is de productiviteit weer op het niveau gekomen van de periode voor Covid-19. Het volume contracttaken is gestegen t.o.v. voorgaande jaren onder andere door de inspanningen die de GGD verricht in het kader van IZA & GALA en de start van STORM. De komende jaren heeft de GGD meer ruimte voor procesverbeteringen en vernieuwingen. Het opgebouwde wendbaarheidsbudget zal de komende jaren met name ingezet worden voor de noodzakelijke vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg.

Metropoolregio Eindhoven (MRE)					
<i>Vestigingsplaats: Eindhoven (samenwerking 21 regiogemeenten)</i> <i>Relatie taakveld: Bestuur en ondersteuning, Verkeer en vervoer, Economie en Sociaal domein</i>					
Openbaar belang					
De regio moet voorzien in de behoefte aan werken, wonen, recreëren, maatschappelijke participatie en een veilige leefomgeving zonder dat daarmee kansen voor toekomstige generaties verloren gaan. Het MRE wil een organisatie zijn die op een flexibele wijze kan inspelen op de behoeften van de gemeenten en op doelmatige wijze mede inhoud geven aan de regionale vraagstukken.					
Bestuurlijk belang					
De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.					
Financieel belang					
Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024
€ 629.000	€ 13.903.000	€ 20.597.000	€ 21.121.000	€ 21.827.000	€ 305.000
Ontwikkelingen & risico's					
<u>Risico's:</u> Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken. <u>Ontwikkelingen algemeen:</u> - Met het besluit de organisatieonderdelen niet te ontmechten is in 2024 gestart met het samenvoegen en opnieuw inrichten van de ondersteuning binnen de organisatie. Hiermee wordt op termijn een efficiëncyslag beoogd die nodig is om alle taken uit te kunnen voeren. In 2024 is een kwartiermaker aangesteld om deze herinrichting vorm te geven. Dit project wordt in 2025 verder afgerond. - Vanwege de komst van meerdere fondsen naar de Regio is er een toegenomen vraag naar fondsmanagement. In 2024 is daarom besloten hier extra middelen voor vrij te maken en een verzwaaring aan te brengen. Er is een extra administratief medewerker geworven en de functies in de financiële kolom zijn herzien en verzwart. De invulling hiervan zal in 2025 worden afgerond. <u>Ontwikkelingen Dienst Metropoolregio Eindhoven</u> - De capaciteitsuitbreiding van de werkorganisatie MRE met 12 fte is in 2024 afgerond op een enkele moeilijk vervulbare functie na. In 2024 is daarnaast een nieuw management gestart. Naar aanleiding van de groei en het niet ontmechten van de organisatie is een nieuw organisatie-model ingevoerd met een algemeen directeur met daaronder 3 managers voor de verschillende organisatie-onderdelen, MRE, RHC-e en bedrijfsbureau. - Met de groei van de organisatie en de werkzaamheden is goed inkopen belangrijker geworden. We komen gemakkelijker aan aanbestedingsgrenzen. Hiervoor zijn workshops georganiseerd om de kennis van aanbesteden in de organisatie te vergroten. - In 2024 zijn voorbereidingen getroffen, onder andere door aanbestedingen uit te voeren, om begin 2025 het printerpark en de hardware te vervangen. <u>Ontwikkelingen Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)</u> - Het Programma 2024 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning. <u>Ontwikkelingen Gulbergen</u> - Het golfterrein op Landgoed Gulbergen is per 1 maart 2024 in erfpacht uitgegeven aan Libéma, de nieuwe eigenaar van Gulbergen BV. Onderdeel van deze overeenkomst is de verkoop van de opstallen op het golfterrein. Dit resulteert in een desinvestering op van € 561.155. Onder aftrek van de boekwaarde levert dit een incidentele opbrengst op van € 2,8 miljoen.					

KempenPlus

Vestigingsplaats: Bladel

Relatie taakveld: Verkeer en vervoer, Sport, cultuur en recreatie en Sociaal domein

Openbaar belang

KempenPlus is het participatiebedrijf van de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden. Ook wordt bepaalde dienstverlening uitgevoerd voor de inwoners van de gemeente Oirschot.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur.

Financieel belang

Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024
€ 873.000	€ 8.378.000	€ 4.512.000	€ 12.362.000	€ 17.569.000	€ 7.691.000

Ontwikkelingen & risico's

- Het afgelopen jaar stond in het teken van samenwerking, innovatie en veerkracht. Samen met de partners, waaronder gemeenten, werkgevers en maatschappelijke organisaties, heeft KempenPlus zich ingezet om kansen te creëren voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit deden ze door maatwerk te leveren, verbindingen te leggen en concrete oplossingen te bieden voor de uitdagingen waar onze doelgroep voor staat.
- Terugkijken op 2024 is te zien dat KempenPlus aan meer cliënten dienstverlening heeft geleverd dan in het jaar daarvoor. De toename wordt voor een belangrijk deel verklaard door de groei op inburgering. Het aantal Buig cliënten steeg met 2% en blijft daarmee nog steeds significant onder de landelijke gemiddelden.
- Nieuwe taken voor KempenPlus waren de uitvoering van de Bijzondere Bijstand en de Regeling 18+. In samenwerking met de GRSK werd de uitvoering georganiseerd. In 2024 werd besloten om de GR te wijzigen, waardoor de Leefgeldregeling Oekraïne en de inning van de eigen bijdragen van Oekraïners met ingang van 2025 als taken zijn belegd bij KempenPlus.
- Het aantal personen uit doelgroepen, dat in dienst is bij KempenPlus blijft stabiel, doordat de uitstroom op Sw wordt gecompenseerd door instroom van andere doelgroepen.
- Volgens benchmarks die in 2024 werden uitgevoerd door Cedris en door Divosa presteert KempenPlus zonder meer goed. Doorontwikkeling van de dienstverlening is een continu proces bij KempenPlus.
- In 2024 werd invulling gegeven aan de verdere ontwikkeling van de organisatie. KempenPlus investeerde in medewerkers, relaties met gemeenten, raden, partners, organisatie en in systemen.
- In 2024 belooft het bestuur van KempenPlus om met advisering door Berenschot een vervolg te geven aan de strategische verkenning die een jaar eerder was ingezet. De opdracht aan Berenschot is gericht op de vraag op welke wijze de dienstverlening door KempenPlus kan worden geoptimaliseerd. Oplevering van advies en besluitvorming door het bestuur wordt in het eerste kwartaal van 2025 verwacht.
- De deelnemende gemeenten hebben ook een adviesvraag uitgezet bij Berenschot. Deze vraag, genaamd scope 2, gaat over de optimale uitvoering van de taken in het sociale domein. Daarmee gaat deze vraag ook over detaken die nu door GRSK worden uitgevoerd.
- Voor het opvangen van eventuele risico's houdt KempenPlus een weerstandsvermogen aan.

Samenwerking Kempengemeenten (SK)

Vestigingsplaats: Reusel

Relatie taakveld: Overhead, Sociaal domein en VHROSV

Openbaar belang

De Gemeenschappelijk Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) werkt voor de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden en Oirschot en voert voor de gemeente Bladel taken uit op de vakgebieden maatschappelijke dienstverleningen en ICT.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.

Financieel belang

Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024
-€ 606.000	€ 20.000	-€ 382.000	€ 15.336.000	€ 14.386.000	€ 4.726.000

Ontwikkelingen & risico's

De focus lag in 2024 op goed werkgeverschap en organisatieontwikkeling tot een blijvende goede en professionele dienstverlening. De arbeidsmarkt blijft krap en het ziekteverzuim was relatief hoog. Voor SSC lag de nadruk op veiligheid, datagedreven werken, open overheid en kantoorautomatisering (Microsoft365). Voor MD was dat de voorbereiding inkomensafhankelijke bijdrage Wmo, introductie Pgb 2.0, eenmalige energietoeslag, schuldhulpverlening, het beleggen van uitvoering bijzondere bijstand en beschikbaarheid van meer sturingsinformatie. Daarbij waren de stijgende programmakosten (Wmo, jeugdhulp en schuldhulpverlening) een belangrijk aandachtspunt.

Risico's

Afdeling MD ziet een toenemend aantal aanvragen Wmo en toenemende complexiteit en aantal schuldhulp- en jeugddossiers. Vacatures bij zowel MD als SSC zijn moeilijk in te vullen.

Kempisch Bedrijvenpark (KBP)

Vestigingsplaats: Bladel

Relatie taakveld: Economie

Openbaar belang

Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de door het bevoegd gezag te stellen ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden en met inachtneming van de nader te formuleren sectorale doelstellingen en uitgangspunten.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.

Financieel belang

Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke winstuitkering 2024
€ 810.000	€ 456.000	€ 0	€ 12.995.000	€ 0	€ 203.000

Ontwikkelingen & risico's

In 2023 zijn de laatste kavels op het KBP verkocht. Eén levering van een bedrijfskavel vond nog plaats in 2024. In december 2023 heeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling KBP het liquidatieplan en liquidatiebegroting vastgesteld. Op basis van de eindverantwoording zal het KBP in 2025 een laatste winstuitkering uitbetalen, waarvan de gemeente Bladel naar verwachting € 203.000,- ontvangt. De winstuitkering is als baat opgenomen in de jaarrekening 2024 van de gemeente Bladel.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

Vestigingsplaats: Eindhoven (samenwerking 21 regiogemeenten en provincie)

Relatie taakveld: Veiligheid en VHROSV

Openbaar belang

De ODZOB voert werkzaamheden uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast worden er specialistische (advies)taken uitgevoerd. De ODZOB werkt samen met de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling en met andere organisaties op het gebied van de fysieke leefomgeving. Gezamenlijk verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

Financieel belang

Ingeschat resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024*	Eigen vermogen eind 2024*	Vreemd vermogen begin 2024*	Vreemd vermogen eind 2024*	Gemeentelijke bijdrage 2024
€ 522.000	€ 2.481.000	€ 4.183.000	€ 7.806.000	€ 4.907.000	€ 681.000

*Geprognosticeerde balans

Ontwikkelingen & risico's

Ontwikkelingen

Op 16 januari 2025 hebben Rijk, VNG, IPO, Unie van Waterschappen en Omgevingsdienst NL de Samenwerkingsafspraken ondertekend die er toe strekken dat opvolging wordt gegeven aan de producten en aanbevelingen die in het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel VTH zijn vastgesteld. Het ministerie van I&W heeft de Tweede Kamer daarnaast toegezegd wetgeving voor te bereiden om die afspraken minder vrijblijvend te maken. Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven om hiervoor concrete voorstellen te doen.

Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur ook ingestemd met de Meerjaren ontwikkelaanpak Dit is de uitwerking van de Meerjarenvisie 2023-2027. Naast de producten en aanbevelingen uit het IBP VTH gaat het om ontwikkelopgaven die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering op de uitvoering van de VTHA inclusief de bedrijfsvoering die daarvoor nodig is. De stikstofproblematiek en alle (juridische) ontwikkelingen daaromtrent hebben invloed gehad op de cijfers 2024. Mogelijke effecten van de recente jurisprudentie voor de uitvoering van de VTH-taken worden in beeld gebracht, het is nog niet helemaal duidelijk welk effect deze ontwikkelingen in 2025 en de jaren daarna hebben.

Risico's

Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2026 en jaarrekening 2024 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Deze inventarisatie is opgenomen in bijlage C. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's met de grootste potentiële impact € 1.594.000 bedraagt. De algemene reserve van de ODZOB bedraagt per ultimo 2024 € 1.500.000. Dat is minder dan bovenstaande verwachtingswaarde van de risico's. Dit is een aandachtspunt dat zal worden meegenomen in de besluitvorming rondom de jaarstukken 2024.

Bizob

Vestigingsplaats: Oirschot

Relatie taakveld: Overhead

Openbaar belang

Bizob zet zich in voor ruim 35 gemeenten en publieke organisaties als strategisch partner voor inkoop en aanbestedingen. In nauwe samenwerking met gemeente Bladel regelt Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en contractbeheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT. Het doel is het behalen van voordeel voor alle bij Bizob aangesloten organisaties. De inkoop samenwerking gaat verder dan het bundelen van inkoopvolumes. Door samenwerking wordt kennis opgebouwd van producten, markten en bedrijven, waardoor transactiekosten en inkooprisico's verminderen en de professionaliteit van de inkoopfunctie toeneemt.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in de algemene leden vergadering.

Financieel belang

Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024
€ 1.344.000	€ 1.302.000	€ 600.000	€ 1.973.000	€ 1.832.000	€ 168.000

Ontwikkelingen & risico's

In 2024 werkte Bizob samen met onze aangesloten organisaties aan meer dan 1.450 aanbestedingstrajecten. Bizob blijft sterk inzetten op collectieve inkoop, omdat we samen aanzienlijke voordelen kunnen behalen en inkoopkosten kunnen verlagen. In totaal zijn er 42 trajecten collectief opgepakt en 330 collectieve contracten afgesloten met een waarde van € 223 miljoen. Daarnaast hebben Bizob en VNG Realisatie de handen ineengeslagen voor een landelijke collectieve aanbesteding voor Cyberweerbaarheid, voortbouwend op de succesvolle aanbesteding voor Monitoring en Responsediensten in 2023 voor 127 gemeenten en gemeentelijke organisaties in Nederland.

De structurele krapte op de arbeidsmarkt, ook voor gemeenten en publieke organisaties, maakt het lastig om op alle gebieden specialisten in huis te halen. In 2024 ondersteunde Bizob de aangesloten organisaties met vakspecialisten voor de inkoop van specifieke producten of gebieden en leverde waar nodig tijdelijke ondersteuning. Om partners op de hoogte te houden van actuele ontwikkelingen op het gebied van inkoop, organiseerde het Bizob Expertise Centrum regelmatig korte informatiesessies (Uurtje over...).

MVOI staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden, hoog op de ambitieladder. In 2024 werd bij 81% van de aanbestedingen rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 69% werd social return toegepast. Samen met de regiogemeenten is een zeroemissie gunningsmethodiek geïmplementeerd. Bij bijna 75% van de bij Bizob aangesloten organisaties is er een aanbesteding in de markt gezet waarin deze methodiek is toegepast. Tot slot organiseerde Bizob, samen met VNG, twee bijeenkomsten over het versnellen van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed.

Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren, organiseerde Bizob in 2024 verschillende ondernemersbijeenkomsten waarin aandacht werd besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeente. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland, waar opdrachtgevers en -nemers in de bouwsector elkaar ontmoetten om over actuele thema's te praten, zoals contractvormen, het afstemmen van vraag en aanbod en het borgen van duurzaamheid binnen een aanbesteding. In 2024 werd 67% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 44% aan lokale of regionale bedrijven.

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO)					
<i>Vestigingsplaats: Helmond</i> <i>Relatie taakveld: Veiligheid</i>					
Openbaar belang					
De veiligheid en leefbaarheid in Zuidoost-Brabant te verbeteren door integrale aanpak van complexere problemen waar de reguliere zorg- en veiligheidsprocessen geen -afdoende- oplossing bereiken.					
Bestuurlijk belang					
De gemeente is vertegenwoordigd in de algemene leden vergadering.					
Financieel belang					
Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024
nog niet besch.	nog niet besch.	nog niet besch.	nog niet besch.	nog niet besch.	€ 7.000
Ontwikkelingen & risico's					
Er zijn geen materiele risico's aanwezig.					

Privaatrechtelijke verbondenheden

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)					
<i>Vestigingsplaats: 's-Gravenhage</i> <i>Relatie taakveld: Algemene dekkingsmiddelen</i>					
Openbaar belang					
BNG is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Ze verstrekt kredieten tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. De klanten zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG vanwege dit maatschappelijke belang en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.					
Bestuurlijk belang					
De gemeente is aandeelhouder (62.790 aandelen á € 2,50)					
Financieel belang					
Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Dividend 2024
€ 294.000.000	€ 4.721 mln	€ 4.777 mln	€ 107.459.000	€ 110.819.000	€ 136.000
Ontwikkelingen & risico's					
Wij verwachten dat gedurende het begrotingsjaar zich geen veranderingen voordoen in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. De BNG wordt door beleggers onverminderd als één van de veiligste banken ter wereld beschouwd. Het uit te keren dividend blijft een prognose, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeontwikkelingen.					

NV Brabant Water					
<i>Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch</i> <i>Relatie taakveld: Economische zaken</i>					
Openbaar belang					
De uitoefening van een bedrijf op het gebied van de watervoorziening en het verrichten van alle werkzaamheden die verband houden met de waterketen in de ruimste zin van het woord.					
Bestuurlijk belang					
De gemeente is aandeelhouder (17.706 aandelen á € 0,10)					
Financieel belang					
Resultaat 2024	Eigen vermogen begin 2024	Eigen vermogen eind 2024	Vreemd vermogen begin 2024	Vreemd vermogen eind 2024	Dividend 2024
nog niet besch.	€ 699.000	nog niet besch.	€ 619.000	nog niet besch.	€ 0

4.9 Rekenkamerrapporten

De rekenkamer Kempengemeenten (hierna rekenkamer) voert onderzoeken uit om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente als geheel en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst. De taak van de rekenkamer is het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

1. rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
2. doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
3. doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

De rekenkamer spreekt de ambitie uit dat zij door middel van haar (benchmark)onderzoeken een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het bestuur van Bladel en dat de resultaten van rekenkameronderzoek een bijdrage leveren aan de versterking van de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad. De richtlijnen die de rekenkamer hanteert zijn vastgelegd in het 'Onderzoeksprotocol Rekenkamer Kempengemeenten 2024'. Het doel van dit protocol is om waarborg te bieden voor de kwaliteit van de onderzoeken en voor een goed verloop van het gehele onderzoeksproces. In dit protocol is ook vastgelegd dat de voortgang van de adviezen en conclusies van de rekenkamerrapporten worden meegenomen in de documenten van de planning en controlcyclus (tussenrapportages en jaarrekening), zodat de gemeenteraad jaarlijks kan controleren wat de stand van zaken is. In deze rapportage wordt gerapporteerd over de stand van zaken van de volgende rekenkamerrapporten:

- Woonbeleid
- Implementatie van de Omgevingswet
- De staat van de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur
- Ondernijning in de Kempen
- Burgerinitiatieven

Woonbeleid

De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd in de gemeente Bladel naar het woonbeleid. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "Is het woonbeleid van Bladel doeltreffend? Met andere woorden heeft het door de raad vastgestelde beleid bijgedragen aan de ambities en doelen die de raad heeft vastgesteld ten aanzien van wonen, zowel zoals opgenomen in het vigerende (regionale) beleid als in het inmiddels afgeronde beleid?"

Geconcludeerd wordt dat:

- huishoudensprognoses en hoge marktdruk de uitvoering van het woonbeleid beïnvloeden;
- de lokale en regionale woonvisies zich richten op dezelfde doelen;
- de helft van de doelen niet meetbaar zijn en de resultaten vooral behaald zijn op 'nieuwbouw-doelen';
- 'korte lijntjes' een groot voordeel is van een kleine gemeente;
- belemmering in de uitvoering vooral voorkomt uit beperkte capaciteit en financiële middelen;
- monitoren van resultaten en bijsturen van doelstellingen om aandacht vragen.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies een vijftal aanbevelingen. De gemeenteraad besluit deze aanbevelingen over te nemen en het college is verzocht hieraan invulling te geven.

1. Bepaal visie om gemeenteraad en ambtenaren in positie te brengen.
2. Practice what you preach: zet kernkeuzes om in uitvoering en monitoring.
3. Programmeer adaptief en zet in op no-regret plannen.
4. Heb meer aandacht voor middenhuur en het betaalbaar houden van woningen.
5. Maak meer werk van structurele monitoring inzake de toekomstbestendigheid van de woningvoorraad.

Voortgang adviezen & conclusies

Zomer 2024 is de Kempische visie op wonen 2024-2028 vastgesteld door de raad. In het najaar van 2024 zijn bijbehorend uitvoeringsplan en lokale aanvulling (Bladels toetsingskader woningbouw) aangeboden. In de nieuwe woonvisie is aandacht voor het betaalbaar houden van woningen. Inzetten op verbeteren van de monitoring is één

van de punten uit het uitvoeringsprogramma. Ondertussen werken we met een online programma voor het woningbouwprogramma. Dit kan een positieve bijdrage leveren in de monitoring.

Ook heeft er een verkenning woningbouwlocaties plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in mogelijke woningbouwlocaties in alle vijf de kernen waar de gemeente zelf aan zet is. Dit zijn no-regret locaties waar we zelf de regie over hebben.

Implementatie van de omgevingswet

De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd in de Kempengemeenten naar de mate waarin de gemeente klaar is voor de Omgevingswet. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "Zijn de Kempengemeenten klaar voor de Omgevingswet?"

Geconcludeerd wordt dat:

- de gemeente Bladel is niet klaar voor de invoering van de Omgevingswet;
- de Omgevingswet is onvoldoende bekend bij bestuurders en raad waar het gaat om de praktische consequenties en de bedoeling van de wet;
- de gemeente(raad) wil beleidsneutraal overgaan;
- de raad wordt (door het college) in staat gesteld om te kaderstellen en controleren, maar voelt zich nog niet senang in die rol;
- de informatievoorziening is op orde, maar het implementatieproces blijft lastig te volgen;
- er is op dit moment geen regionale samenwerking tussen de gemeenteraden.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies acht aanbevelingen. De gemeenteraad besluit deze aanbevelingen over te nemen en het college is verzocht hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren.

1. College en raad: Maak twee parallelle projectplannen voor het inrichten van de VTH-taken binnen de gemeente in nauwe samenwerking met de VTH De Kempen. Eén plan voor de basisinrichting van het proces binnen de gemeente én een plan voor de borging van de Omgevingswet in het proces.
2. College en raad: Investeer in het verwerven van kennis en inzichten ten aanzien van de bedoeling van de Omgevingswet en de impact van de wet op de gemeentelijke organisatie.
3. College: Ga uit van "het hoeft niet af te zijn om klaar te zijn".
4. College: Stel een handboek "werken met het omgevingsplan" op.
5. College en raad: Heb aandacht voor het capaciteitsprobleem.
6. College en raad: Zorg voor een meerjarenplanning met doelstellingen voor de komende drie tot vijf jaar.
7. College en raad: Zorg voor een regionaal platform of meer samenwerking voor raadsleden.
8. College en raad: Laat de gemeenteraad beter informeren over de Omgevingswet en de implicaties van de keuzes die de raad op het punt staat te maken, bijvoorbeeld via expertsessies.

Voortgang adviezen & conclusies

De gemeente voldoet aan de wettelijke eisen voor de uitvoering van de Omgevingswet. Dit is in oktober 2024 ook in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) door de Provincie vastgesteld. De raads werkgroep is in 2024 tweemaal bijeen gekomen. Er is in 2024 een start gemaakt met het proces om te komen tot een Omgevingsplan voor de gemeente. In december 2024 is de concept Omgevingsvisie aan de Raad worden voorgelegd; definitieve vaststelling zal in de loop van 2025 plaatsvinden.

De staat van de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur

De rekenkamer heeft deelgenomen aan het NVRD DoeMeeonderzoek over de staat van de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "hoeveel is de raad bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven? Het gaat hierbij om vragen als: wat is het

budget waarover de decentrale volksvertegenwoordiging beschikt? Wat wordt daaruit gefinancierd? Worden alle middelen besteed of blijft er geld liggen? Is dit de afgelopen jaren veranderd en wat zijn de redenen daarvan?"

Geconcludeerd wordt dat:

- het voor de raadsgriffie beschikbare budget is, met 55% van het gemiddelde budget, erg laag;
- de omvang van de raadsgriffie is de afgelopen jaren weliswaar gegroeid maar is, met een formatieomvang van 1,4 formatieplaats en daarmee 64% van het gemiddelde van de grootteklasse, nog steeds erg laag;
- de omvang van uw raadsgriffie lijkt kwetsbaar, zeker gegeven de constatering dat deze 1,4 formatieplaats voor 0,4 fte bestaat uit secretariële ondersteuning;
- Bladel kent een (erg) hoog budget voor training en opleiding, daarentegen geen budget voor onderzoek en advies;
- Bladel kent een zeer hoog bedrag voor communicatie, dat alleen beschikbaar is in (lokale) verkiezingsjaren;
- de middelen voor fractie-ondersteuning zijn vergelijkbaar met de andere gemeenten in dezelfde grootteklasse;
- de middelen ten behoeve van de rekenkamercommissie zijn iets hoger dan gemiddeld;
- net als in de meeste andere gemeenten bestaan er in Bladel geformaliseerde afspraken over het verlenen aan ambtelijke bijstand aan gemeenteraadsleden;
- de gemeente Bladel kent een voor deze gemeentegrootte gemiddeld aantal informatiebijeenkomsten en werkbezoeken per jaar.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies twee aanbevelingen. De gemeenteraad besluit deze aanbevelingen over te nemen en de werkgeverscommissie is verzocht hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren.

1. Ga met u zelf en met uw raadsgriffier in gesprek over de door u gewenste ondersteuning en pas daarop (desgewenst) de formatieomvang en middelen aan.
2. Onderzoek in hoeverre er binnen het voor de griffie en raad beschikbare budget verschuivingen gewenst en mogelijk zijn. Overweeg om aanvullend de voor de raadsondersteuning beschikbare middelen te verhogen. Neem daarbij de in de factsheet opgenomen data als oriëntatiepunt.

Voortgang adviezen & conclusies

1. Formatie

Deze aanbevelingen zijn geagendeerd in de vergadering van de werkgeverscommissie op 23 mei 2023. De werkgeverscommissie heeft voorts vergaderd op 5 oktober en 31 augustus 2023 waarbij aandacht is geweest voor de ondersteuning en formatie.

Extra budget is opgenomen in de perspectiefnota 2024 voor formatie, cursussen en lidmaatschappen. Ook is de verordening op Ambtelijke bijstand en fractieondersteuning geactualiseerd in 2024. De griffie is uitgebreid met een griffiemedewerker per 1 oktober 2024. Al deze aspecten maken onderdeel uit van het Griffiejaarplan dat jaarlijks is opgesteld en vastgesteld door de werkgeverscommissie en griffier.

2. Raadsbudget

In de vergadering van de werkgeverscommissie van 14 mei 2024 is besloten de budgetten van de griffie en gemeenteraad structureel in de vergaderingen van de werkgeverscommissie te behandelen en te monitoren. Tot op heden oordeelt de werkgeverscommissie dat de huidige budgetten volstaan.

Met deze activiteiten is aan alle aanbevelingen die gericht zijn aan de gemeenteraad opvolging gegeven en/of zijn werkafspraken vastgesteld. Rapportage over dit rekenkamerrapport in P&C-documenten kan daarmee in het vervolg komen te vervallen.

Ondermijning in de Kempen

De Rekenkamer Kempengemeenten heeft een onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke aanpak van ondermijning in De Kempen. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: Wat is nu precies de gemeentelijke taak bij de aanpak van ondermijning en hoe gaat dat in de vier Kempengemeenten?

Het onderzoek is uitgevoerd door Lokale Zaken. Geconcludeerd wordt dat:

- De ondermijningaanpak bestuurlijk gezien meer opvolging en aandacht verdient.
- Het idee dat de strafrechtelijke aanpak van de georganiseerde misdaad – waar nodig - dient te worden gecombineerd met gemeentelijke inspanningen om de ondermijning aan te pakken, in de vier Kempengemeenten onvoldoende uit de verf komt.
- De ondermijningsaanpak stagneert door een (over)complexe werkomgeving en een optelsom van een groot aantal normen en prioriteiten die niet vallen uit te voeren door de dun bezette ambtelijke veiligheidsorganisaties.
- De huidige schaal van de vier gemeenten grenzen stelt aan de beschikbare (specialistische) veiligheids-capaciteit en aan de personele ruimte op andere afdelingen om een bijdrage te leveren aan de ondermijningsaanpak.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad besluit 6 aanbevelingen over te nemen. Het college is verzocht hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren.

1. Zorg dat duidelijk is dat de aanpak van ondermijning een gemeentelijke taak is; er dient geen ruimte voor twijfel te bestaan ten aanzien van de ondermijningsaanpak als gemeentelijke taak.
2. Stel een actueel en openbaar (dus niet herleidbaar) ondermijningsbeeld op gemeenteniveau op, met behulp van informatie die beschikbaar is bij onder andere politie, justitie en RIEC. Informeer gemeenteraden periodiek over de stand van zaken; zo nodig deels vertrouwelijk, maar maak openbaar wat belangrijke ondermijnende fenomenen zijn en waaruit dat blijkt. Wacht niet op een perfect ondermijningsbeeld; dat ontstaat al doende. Maak een shortlist van signalen en vermoedens en ga aan de slag.
3. In de ambtelijke veiligheidsorganisatie is groei noodzakelijk: kwantitatief en kwalitatief, met de materieken-nis en organisatorische positionering om de ondermijningsaanpak aan te jagen.
4. Verminder het aantal veiligheidsprioriteiten en normen t.b.v. de ondermijningsaanpak. Benoem een maxi-maal aantal normen die er écht toe doen bij de gemeentelijke ondermijningsaanpak; stel échte prioriteiten op.
5. De gemeenten maken werk van de preventie van drugsgebruik. Het logische spiegelbeeld is dat de drugshandel lokaal in kaart wordt gebracht en primair strafrechtelijk wordt aangepakt door politie en justi-tie.
6. Overweeg binnen het geheel aan gemeentelijke prioriteiten, eventueel in afstemming binnen de Kempen, capaciteitsuitbreiding ten aanzien van de boa-capaciteit. Ze dienen dan o.a. vaker in de avonduren te werken en risicolocaties of hotspots te bezoeken en daar gesprekken te voeren met (goed geïnfor-meerde) burgers.

Voortgang adviezen & conclusies

Per aanbeveling wordt een toelichting gegeven.

1. Dit is meegenomen in het nieuwe UVP. Het UVP is op 21 januari 2025 vastgesteld door het College waarin deze aanbeveling is opgenomen.
2. Verzoek aan het RIEC om een algemeen ondermijningsbeeld op gemeentelijk niveau, voor de 4 gemeen-ten waar het rekenkameronderzoek betrekking op heeft, op te stellen. Op dit moment wordt door het RIEC de laatste hand gelegd aan het ondermijningsbeeld op gemeente Bladel niveau. Daarbij heeft er eind ja-nuari 2025 op ambtelijk niveau een groepsgesprek plaatsgevonden met een diverse groep ambtenaren vanuit verschillende disciplines. De opgehaalde input uit dit gesprek zal toegevoegd worden aan het on-dermijningsbeeld. Op 22 april 2025 zal de Raad in vertrouwen bijgepraat worden op het thema veiligheid en ondermijning en zal dus ook het ondermijningsbeeld gepresenteerd worden.
3. Nadruk leggen op kwaliteit/scholing/trainingen en minder op kwantiteit. De capaciteit moet in overeen-stemming zijn met de ambities. Er zijn de afgelopen periode verschillende trainingen en opleidingen

geweest: gericht op financiën, gericht op de Boa's, summer school, mensenhandel, vitale vakantieparken, Bibob, kick off buitengebied. Iedere gemeente bepaalt voor zich of hier iets aan wordt toegevoegd met betrekking tot de kwantiteit, zoals bijvoorbeeld de procesregisseur voor jeugd/ondermijning. Ook voor 2025 is er een nieuw opleidingsplan opgesteld wat met ons als gemeenten gedeeld zal worden. Zo kunnen alle ambtenaren die mogelijk te maken krijgen met de aanpak van ondermijning deze trainingen vanuit het RIEC volgen.

4. Het UVP wordt momenteel hierop aangepast. Het UVP is op 21 januari 2025 vastgesteld door het College waarin deze aanbeveling is opgenomen.
5. De aanbevelingen worden overgenomen en opgevolgd.
6. Dit wordt besproken en gecommuniceerd zodra meer bekend is over de voortgang. Het ziet er op dit moment niet naar uit dat er binnen gemeente Bladel meer boa's aangesteld zullen gaan worden. Wel wordt er op dit moment verkend of er meer integrale samenwerking plaats kan vinden tussen de boa's van de 8 Kempengemeenten, bijvoorbeeld themagericht.

Burgerinitiatieven

De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke ervaringen met burgerinitiatieven. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "Welke ervaringen heeft de gemeente Bladel sinds de vaststelling van de vigerende nota opgedaan met overheidsparticipatie en welke lessen zijn daaruit te trekken voor de komende jaren?"

Geconcludeerd wordt dat:

"Met het vaststellen van de Participatienota in 2021 heeft Bladel een belangrijke stap gezet naar een goed onderbouwd en volwassen participatiebeleid. Binnen dit beleid is ook aandacht voor het ondersteunen van initiatieven uit de samenleving. Na 2021 is er weinig aandacht geweest voor de doorontwikkeling van het beleid. De participatieverordening in het kader van de omgevingswet is nog niet vastgesteld. Uitwerking in randvoorwaarden en procedures ontbreekt. Er zit nog veel ruimte in het beleid, ruimte die door betrokken ambtenaren naar eigen inzicht ingevuld kan worden. Over het algemeen zijn de ervaringen van zowel medewerkers van de gemeente als inwoners van Bladel die betrokken zijn bij initiatieven overigens wel positief. Verschillende initiatiefnemers zien ruimte voor verbetering, met name als het gaat om het missen van een gestructureerde werkwijze als om het ondersteunen van burgerinitiatieven. De algemene indruk is dat de gemeente Bladel openstaat voor initiatieven uit de samenleving, maar dat de werkwijze voor ondersteuning burgerinitiatieven binnen de gemeente Bladel niet is geformaliseerd. Eventuele ondersteuning hangt van verschillende, soms toevallige omstandigheden af. Er is sprake van zowel bestuurlijke als politieke steun voor een participatiebeleid waarin de ruimte wordt geboden aan initiatieven uit de samenleving. Er is een grote bereidheid om die vanuit de gemeente actief te ondersteunen, mits de doelen van die initiatieven aansluiten bij die van de gemeente. Omdat duidelijke kaders en richtlijnen ontbreken, is dit niet altijd duidelijk. Bovendien is er geen sprake van geregelde en vastgelegde evaluaties van de ondersteuning van initiatieven. De raad ontvangt geen algemene overzichten van de bijdrage van de gemeente en de opbrengsten daarvan. Om te waken tegen willekeur of ondersteuning van 'the usual suspects' zou er mee kunnen worden volstaan dat het college de raad met enige regelmaat informeert over aanvragen voor ondersteuning en de opvolging daarvan. Op die manier kunnen raadsleden zelf een beeld vormen van de veelzijdigheid in aanvragen, of het eventuele gebrek daaraan. Een betere vastlegging kan ook bijdragen aan het interne leervermogen van de organisatie om het beleid en de praktijk met burgerinitiatieven in de toekomst te versterken. De rekenkamer stelt vast dat een nauwgezette en gedocumenteerde toetsing van initiatiefaanvragen nauwelijks plaatsvindt. De rekenkamer heeft vastgesteld dat bij gebrek aan algemene kaders en richtlijnen ook nauwelijks toetsing kan plaatsvinden."

De rekenkamer doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad besluit 6 aanbevelingen over te nemen waarbij het college is verzocht hieraan invulling te geven, en de raad over de voortgang ervan te informeren.

Aanbevelingen aan het college van B&W

1. Geef aandacht aan de verdere uitwerking van de Nota Participatiebeleid. Stel op basis daarvan kaders en richtlijnen vast voor het ondersteunen van initiatieven in de samenleving en maak deze eenvoudig toegankelijk. Gebruik de nota mede om een participatieverordening voor te bereiden.
2. Geef het ambtelijk apparaat een duidelijke werkwijze en kaders mee bij het ondersteunen van burgerinitiatieven om de afhankelijkheid van de specifieke betrokken ambtenaar kleiner te maken.
3. Zorg voor een duidelijke (formele) ingang voor burgers met ideeën bij de gemeente, dit om willekeur welke burgerinitiatieven wel en niet ondersteund worden te voorkomen.
4. Ga over de kaders en richtlijnen vooraf ook het gesprek met de raad aan.
5. Besteed binnen de organisatie meer aandacht aan het vastleggen van ervaringen met initiatieven en gebruik deze inzichten om het beleid te evalueren en zo nodig te versterken.
6. Versterk de informatievoorziening door een jaarlijks overzicht aan de gemeenteraad te verstrekken van de aangevraagde en ondersteunde initiatieven en de gerealiseerde opbrengsten.

Aanbevelingen aan de gemeenteraad

1. Voer in de raad het gesprek over de uitwerking van de Nota Participatiebeleid en de daaruit af te leiden kaders en richtlijnen voor concrete initiatieven.
2. Benut het jaarlijks overzicht van aangevraagde en ondersteunde initiatieven om tot een oordeel te komen of de bijdragen van de gemeente voldoende aansluiten bij de wensen in de gemeenschap.

Voortgang adviezen & conclusies (college van B&W)

In de loop van 2025 zal een startnotitie worden gemaakt voor de herijking van het participatiebeleid inclusief tijdsplanning, zoals is toegezegd door de portefeuillehouder. De startnotitie wordt een opzet om aan de slag te gaan met het participatiebeleid en de -verordening. Hierin zal een globale planning worden opgenomen. De adviezen van de rekenkamer zullen hierin mee worden genomen. Er wordt ook een jaarrapportage participatie voor 2024 opgesteld. Deze zal bij de startnotitie worden gevoegd.

Sinds 1 januari 2025 is eveneens de Wet versterking participatie op decentraal niveau van kracht. Deze wet wijzigt artikel 150 van de Gemeentewet en stelt een participatieverordening per 1 januari 2027 verplicht. Het uitdaagrecht wordt door deze wijziging ook wettelijk verankerd.

4.10 Monitor majeure projecten

Egyptische Poort

Projectwebsite: <https://www.bladel.nl/egyptischepoort>

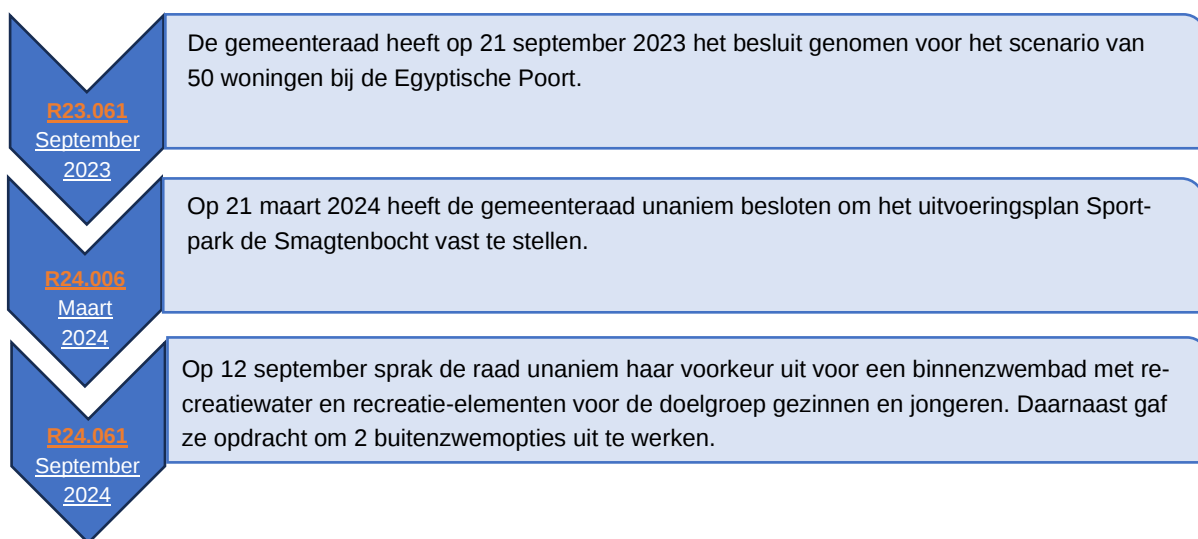
Basisinformatie

De Egyptische Poort is het gebied dat grofweg gelegen is tussen N284, Bossingel, Egyptischedijk en Leemskuilen in Bladel. Hier vindt een gebiedsontwikkeling plaats waarin ruimte gecreëerd wordt voor bestaande en nieuwe functies zoals recreatie, sport en wonen. Het plan bestaat uit vijf onderdelen, die noemen we bouwstenen:

1. Sportcentrum
2. Buitenzwemmen
3. Sportpark
4. Woongebied
5. Infrastructuur

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken

Per bouwsteen wordt een korte update gegeven van de stand van zaken.

1. Sportcentrum

In de buurt van het huidige binnenzwembad komt een nieuw sportcentrum met daarin een binnenzwembad, sport-schoon, fysiotherapie, kinderopvang, buitenschoolse opvang en gerelateerde horeca.

In 2024 is een variantenonderzoek voor het binnenzwembad uitgevoerd. In september 2024 kreeg de raad de drie varianten uit dit onderzoek voorgelegd. De raad sprak haar voorkeur uit voor een binnenzwembad met recreatiewater en recreatie-elementen voor de doelgroep gezinnen en jongeren. Ze vroeg om deze variant verder uit te werken en in december 2024 ter besluitvorming voor te leggen. In het najaar van 2024 bleek het niet haalbaar om deze uitwerking in december gereed te hebben. Daarom is besloten om deze besluitvorming door te schuiven naar juli 2025.

De gemeente heeft een doorlopende overeenkomst met de exploitant van het huidige zwembad. Met deze exploitant heeft de gemeente een intentieovereenkomst voorbereid. In deze intentieovereenkomst staan afspraken over het te doorlopen proces met als doel om tot een concessieovereenkomst voor het nieuwe zwembad te komen. Eind 2024 was deze intentieovereenkomst zover dat hij ter vaststelling aan college voorgelegd kon worden.

Met de andere beoogde partners van het sportcentrum (sportschool, fysiotherapie en kinderopvang) heeft de gemeente ook een intentieovereenkomst gesloten. In deze overeenkomst is de intentie vastgelegd om het sportcentrum in samenwerking te ontwikkelen en te gaan gebruiken.

2. Buitenzwemmen

Toen de gemeenteraad op 12 september haar voorkeursvariant voor het binnenzwembad bepaalde en vroeg om deze voorkeursvariant verder uit te werken, vroeg ze om in deze uitwerking ook 2 verschillende mogelijkheden voor buitenzwemmen mee te nemen; een zwembad en een buitenzwembad met spraypark. De uitwerking van de buitenzwemopties wordt meegenomen in de besluitvorming voor het zwembad dat voor juli 2025 op de planning staat.

3. Sportpark

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad unaniem besloten om het uitvoeringsplan Sportpark de Smagtenbocht vast te stellen. Het sportparkplan bestaat onder andere uit de volgende onderdelen:

Verenigingsgebouw: centraal op het sportpark komt een nieuw verenigingsgebouw. Op de begane grond komt de kleedaccommodatie van de korfbal-, handbal en volleybalvereniging. Op de eerste verdieping komt het gezamenlijke sportcafé van deze verenigingen en de voetbalvereniging. In 2024 is samen met de verenigingen een ontwerp voor dit verenigingsgebouw gemaakt. Eind 2024 stelde de partners het voorlopig ontwerp vast. In 2024 is verder veelvuldig met de voetbalvereniging gesproken over het beëindigen van de huidige voetbalkantine en de financiering van de nieuwe kantine. De uitkomsten van deze gesprekken zijn vastgelegd in een principeovereenkomst.

Schutterslocatie: op het landbouwperceel aan de andere kant van de Egyptischedijk komt de schutterslocatie. Het gilde wordt naar deze locatie verplaatst om op de huidige plek ruimte te maken voor woningbouw. Ook komt op de schutterslocatie het buitenschieterrein van de handboogsportvereniging. Hoewel in 2024 veelvuldig met het gilde gesproken is om tot financiële afspraken voor de verplaatsing te komen, is hier nog geen overeenstemming over.

Velden: op een gedeelte van het huidige korfbalveld komt een beachveld. Hier komt een aantal beachvolleybalvelden. Maar het kan ook gebruikt worden voor beachkorfbal, -handbal en -voetbal. Naast dit veld komen kunstgras-korfbalvelden. Centraal op het sportpark komen de padelbanen. We verplaatsen een aantal natuurgrasvoetbalvelden van natuurgras om ruimte te maken voor deze padelbanen. Verder zal het noordelijkste voetbalveld verdwijnen om aan de noordkant van de Egyptische Poort ruimte te maken voor andere functies. In 2024 zijn vele onderzoeken opgestart die noodzakelijk zijn om deze plannen uit te voeren, denk aan archeologie, flora&fauna en geluid.

4. Woongebied

In september 2023 besloot de gemeenteraad om in het noordwestelijk deel van de Egyptische Poort 50 woningen te gaan bouwen, bij voorkeur ontsloten via een rechtstreekse ontsluitingsweg richting kruising Bredasebaan/Bos-singel. Om ruimte te maken voor deze woningen moet het gilde en de radiovereniging verplaatst worden en moeten de stallen van de voormalige boerderij aan de Leemskuilen 16 gesloopt worden. In 2024 zijn de onderzoeken die nodig zijn voor deze sloop opgestart.

De 50 woningen in het woongebied zullen bestaan uit 15 sociale huurwoningen ontwikkeld door WSZ. Daarnaast komen er 35 koopwoningen ontwikkeld via Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). In het najaar van 2024 is een publicatie gedaan waarin geïnteresseerde CPO-vereniging opgeroepen werden om zich in te schrijven. Binnen de inschrijftermijn die eind 2024 eindigde, ontvingen we 2 inschrijvingen. Na het doorlopen van een beoordelingsprocedure zal begin 2025 een keus gemaakt worden voor één van deze twee verenigingen.

Naast de 50 woningen komen er op het erf van de voormalige boerderij ook nog 6 tijdelijke woningen. In 2024 verleende de gemeente een vergunning voor het plaatsen van deze units gedurende maximaal 15 jaar.

5. Infrastructuur

Met de veranderingen in het gebied, zal ook de intensiteit van het verkeer in het gebied veranderen. Daarom moeten de wegen in en rondom het gebied zo ingericht worden dat het verkeer er op een veilige manier doorheen kan. De infrastructurele werkzaamheden dienen voor een verkeersveilige en adequate ontsluiting van het plangebied. Op 21 maart 2024 heeft de raad ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel Europalaan ad. € 2.295.000,-. Deze tunnel is formeel onderdeel van het project N284, maar doordat hij het plangebied gaat verbinden met de

kern Bladel is er een zeer grote relatie met het gebeid en vraagt de tunnel ruimtebeslag in het plangebied. In 2024 is met de projectgroepN284 gewerkt aan het inkaderen van het zoekgebied voor de tunnel.

Ook is in 2024 is een klankbordgroep verkeer opgericht. In deze klankbordgroep zitten omwonenden van de Egyptische Poort. We werken samen met de klankbordgroep een voorstel uit hoe de wegen, parkeerplaatsen en paden het best ingericht kunnen worden. De klankbordgroep is in 2024 veelvuldig bij elkaar gekomen.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de financiën m.b.t. dit project.

Bouwsteen	Financiën	Toelichting
1. Sportcentrum	☹️	Investering geraamd in MIP
2. Buitenzwemmen	☹️	Investering geraamd in MIP
3. Sportpark	😊	Deel beschikbaar gesteld / deel geraamd in MIP
4. Woongebied	😊	Grondexploitatie vastgesteld
5. Infrastructuur	☹️	Investerings geraamd in MIP (gedeelte op pm)

1. Sportcentrum + 2. Buitenzwemmen

In het meerjarenprogramma is voor de bouw van het nieuwe binnenbad en buitenwater een geraamde investering opgenomen van in totaal € 18.000.000,- exclusief BTW. Dit bedrag is inclusief alle voorbereidings- en begeleidingskosten. De investering is opgenomen met een B-rubricering, dat wil zeggen dat nog steeds afzonderlijke besluitvorming door uw raad plaats zal moeten vinden. Naast de investering van € 18.000.000,- is rekening gehouden met een exploitatie subsidie van € 225.000,- per jaar. In onderstaande tabel staan de actuele cijfers uit december 2024 ten opzichte van de meerjarenbegroting.

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investeringen					budgettaire lasten / baten				
	2024	2025	2026	2027	2028	2024	2025	2026	2027	2028
Multifunctionele accommodatie met binnenzwembad, zwembijver en loopparcours		-7.500	-10.000				-324	-757	-757	-757
Multifunctionele accommodatie met binnenzwembad: exploitatie subsidie								-225	-225	-225
Multifunctionele accommodatie met binnenzwembad: installaties			-500					-18	-34	-34
Multifunctionele accommodatie met binnenzwembad: kostendeekkende huur							pm	pm	pm	pm
totaal lasten sport, cultuur en recreatie		-7.500	-10.500				-324	-1.000	-1.016	-1.016

3. Sportpark

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad een krediet van € 3,019 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie van het sportcomplex de Smagtenbocht voor voetbal/korfbal/handbal/volleybal met gezamenlijke kantine, waarvan € 1,307 miljoen ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine. In dit besluit waren de bedragen voor het beëindigen van de huidige voetbalkantine en de huurinkomsten voor de nieuwe kantine als PM-post opgenomen. Daarnaast heeft de gemeenteraad op 21 maart 2024 besloten om een bedrag van € 5,172 miljoen op te nemen in de perspectiefnota 2024 voor de herinrichting van de overige onderdelen van het sportpark de Smagtenbocht. Deze bedragen zijn overgenomen in de begroting 2025 die eind 2024 vastgesteld is.

4. Woongebied

De gemeenteraad heeft op 21 september 2023 de grondexploitatie vastgesteld die hoort bij de bouw van 50 woningen.

5. Infrastructuur

Op 21 maart 2024 heeft de raad ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel Europalaan ad. € 2.295.000,-. Deze tunnel gaat het plangebied verbinden met de kern Bladel. De bijdrage is opgenomen in het meerjarenprogramma.

De andere infrastructurele werkzaamheden en bijbehorende kosten zijn op dit moment nog niet bekend, daarom ramen we deze vooralsnog op pm.

Uitputting reeds beschikbaar gestelde kredieten

Onderstaand een overzicht van de reeds beschikbaar gestelde kredieten.

Krediet (bedragen x € 1.000,-)	Beschikbaar gesteld	Beschikbaar per 1-1-2024	Uitgaven t/m 31-12-2024	Restant per 1-1-2025	Indicator
Nieuwbouw kleedlokalen sportpark De Smagtenbocht	1.712	1.712	7	1.705	😊
Nieuwbouw kantine sportpark De Smagtenbocht	1.307	1.307	2	1.305	😊

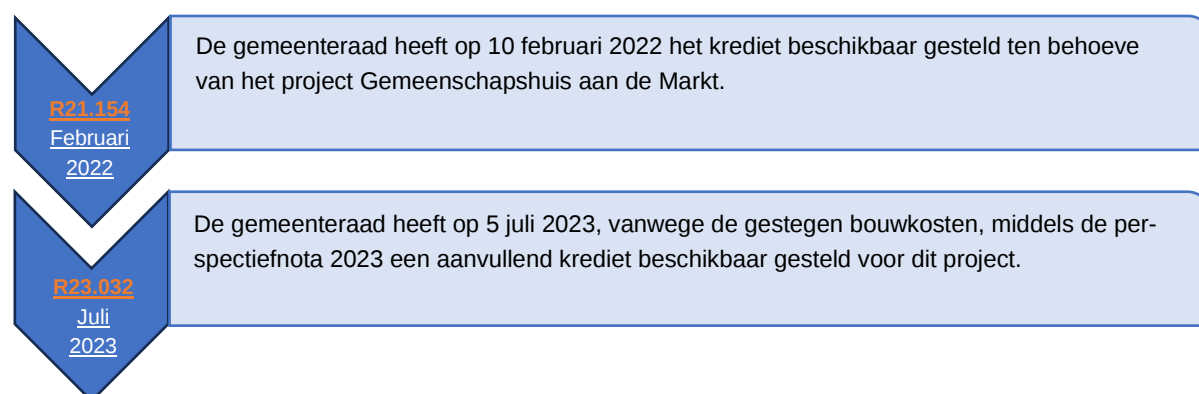
BRUIS

Basisinformatie

In opdracht van Gemeente Bladel realiseert Moeskops' Bouwbedrijf de renovatie, transformatie en uitbreiding van een nieuwe gemeinschapsaccommodatie voor de kern van Bladel. De renovatie van de voormalige Rabobank en de uitbreiding biedt straks ruimte aan onder andere de bibliotheek, Visit Bladel, een theaterzaal, vergaderzalen en multifunctionele ruimtes voor lokale verenigingen en allerlei activiteiten voor jong en oud zoals muziek maken en schilderen. De werkzaamheden bestaan overwegend uit sloop, bouwkundige, constructieve en installatietechnische werkzaamheden.

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken

In 2023 is aannemer Moeskops' Bouwbedrijf gestart met realisatie van een gemeenschapshuis(functie) aan de Markt (in de voormalige Rabobank). Per 1 april 2025 wordt gestart met alle activiteiten in BRUIS. In november 2024 is gestart met de herinrichting van de omgeving van het gemeenschapshuis en het Marktgebied met een afronding hiervan in april 2025.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de financiën m.b.t. dit project.

Investing	Financiën	Toelichting
BRUIS	😊	Krediet beschikbaar gesteld

Gemeenschapshuis aan de Markt

Op 10 februari 2022 heeft de gemeenteraad een krediet van € 18.759.000,- beschikbaar gesteld. Dit bedrag is exclusief de voorbereidingskredieten van € 800.000,- die al voor 10 februari 2022 beschikbaar zijn gesteld. Het totaal beschikbaar gesteld krediet tot en met de besluitvorming op 10 februari 2022 is € 19.559.000,-. Op 5 juli 2023 is, vanwege de gestegen bouwkosten, een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van € 2.543.000,-. Het totaal beschikbaar gestelde krediet komt daarmee op € 22.102.000,-.

Uitputting reeds beschikbaar gestelde kredieten

Onderstaand een overzicht van de reeds beschikbaar gestelde kredieten.

Krediet (bedragen x € 1.000,-)	Beschikbaar gesteld	Beschikbaar per 1-1-2024	Uitgaven t/m 31-12-2024	Restant per 1-1-2025	Indicator
BRUIS	22.102	11.471	10.295	1.176	☹️

Herinrichting N284

Projectwebsite: <https://n284.nl/>

Basisinformatie

De aanpak van de provinciale weg N284 tussen Reusel en de A67 bij Hapert is een gezamenlijk project van de provincie Noord-Brabant, gemeente Bladel en gemeente Reusel- De Mierden. De drie partners streven samen met de omgeving naar een ontwerp dat voor iedereen leefbaar en veilig is, en bijdraagt aan zowel een goede bereikbaarheid van dorpen als aan een betere verkeersdoorstroming.

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

R24.007
Maart 2024

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Voorkeursalternatief N284, met uitzondering van de fietstunnel bij de Lange Trekken. De gemeenteraad heeft ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel Europlaan.

Stand van zaken

De gemeenteraad van Bladel is op 21 maart 2024 akkoord gegaan met het voorkeursalternatief voor de reconstructie van de N284, met uitzondering van de realisatie van de fietstunnel bij de Lange Trekken. De raad heeft ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel nabij Europalaan ad € 2.295.000,-.

Planning reconstructie

De komende periode gaan provincie, gemeenten en ingenieursbureau Royal HaskoningDHV het ontwerp definitief maken. Hierbij worden ook omwonenden en andere belanghebbenden betrokken middels meedenk sessies die plaatsvinden in maart en april.

Inmiddels is de ruimtelijke procedure (projectbesluit) gestart. Deze processen vragen tijd en aandacht. Zeker omdat het voorkeursalternatief alleen kan worden uitgevoerd als het binnen de stikstofnormen past. De uitvoering van de reconstructie kan daarom nog een paar jaar op zich laten wachten. De realisatie staat vooralsnog gepland voor 2028 tot 2030.

Planning groot onderhoud

De provincie kon echter geen jaren wachten met het groot onderhoud aan de weg. De technische staat van de weg verslechtert en de verkeersveiligheid komt in het geding. Ook neemt de geluidsoverlast steeds verder toe. Daarom heeft de provincie het groot onderhoud alvast opgestart en de laatste werkzaamheden worden in mei afgerond. Als de stikstofregels het toelaten wordt er in mei ook een proef gedaan met een nieuwe fundering om trillingsoverlast tegen te gaan.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de financiën m.b.t. dit project.

	Financiën	Toelichting
Bijdrage voorbereiding/ uitvoering herinrichting N284	😊	Deel beschikbaar gesteld / deel geraamd in MIP
Extra financiële bijdrage fietstunnel Europalaan	😊	Investering geraamd in MIP

Bijdrage uitvoering herinrichting N284

Tot op heden is er een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 450.000,-. Daarnaast zijn in het meerjarenprogramma investeringen opgenomen vanaf 2025. In de jaren 2025 en 2026 zijn ramingen opgenomen voor de voorbereiding van respectievelijk € 86.000,- en € 150.000,-. Voor de jaren 2027 tot en met 2030 is een jaarlijkse investering opgenomen van € 1.150.000,- voor de uitvoering (2029 en 2030 vallen buiten de planperiode). In deze ramingen is reeds rekening gehouden met opgenomen indexatiekosten ad € 832.000,- zoals aangegeven in raadsvoorstel R23.004 met betrekking tot het Herzien VKA 2022.

Extra financiële bijdrage fietstunnel Europalaan

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met een extra bijdrage ad € 2.295.000,- voor de fietstunnel nabij Europalaan. Voor deze investering wordt ten laste van de algemene reserve een dekkingsreserve kapitaallasten gevormd. Ten laste van deze dekkingsreserve worden dan de kapitaallasten budgettair opgevangen.

Uitputting reeds beschikbaar gestelde kredieten

Onderstaand een overzicht van de reeds beschikbaar gestelde kredieten.

Krediet (bedragen x € 1.000,-)	Beschikbaar gesteld	Beschikbaar per 1-1-2024	Uitgaven t/m 31-12-2024	Restant per 1-1-2025	Indicator
Vorbereiding herinrichting N284	450	326	261	65	😊

5. Jaarrekening

5.1 Balans

Balans per 31 december 2024

Balans activa

ACTIVA (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2024	Ultimo 2023
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	8.570	7.346
<i>Materiële vaste activa</i>	114.482	97.961
<i>Financiële vaste activa</i>	1.918	1.938
Totaal vaste activa	124.970	107.245
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>	6.935	4.905
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	19.558	10.895
<i>Liquide middelen</i>	204	148
<i>Overlopende activa</i>	3.464	5.134
Totaal vlottende activa	30.161	21.082
Totaal activa	155.131	128.327
Verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (art 40b)		112

Balans passiva

PASSIVA (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2024	Ultimo 2023
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	45.215	44.124
<i>Voorzieningen</i>	9.825	7.974
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	71.188	61.350
Totaal vaste passiva	126.228	113.448
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	18.145	6.979
<i>Overlopende passiva</i>	10.758	7.900
Totaal vlottende passiva	28.903	14.879
Totaal passiva	155.131	128.327
Gew aarborgde geldleningen	48.021	48.377

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de “Financiële verordening gemeente Bladel 2023”, waarin door de gemeenteraad op 23 maart 2023 en gewijzigd op 21 december 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Deelnemingen worden tegen de verkrijgingsprijs gewaardeerd. Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV het volgende. Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaarden criterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen casu quo schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Omdat er voor verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient daarentegen wel een voorziening gevormd te worden.

De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van het component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verslagjaar t laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de nota “waarderen, activeren en afschrijven van vaste activa 2021”, zoals door de raad vastgesteld in zijn vergadering van 25 maart 2021. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen en restwaardes wordt verwezen naar bijlage 1. Slijtende investeringen worden met ingang van 1 januari volgend op het moment van ingebruikneming in beginsel lineair afgeschreven in de verwachte

gebruiksduur. Bij woningen, (sommige) bedrijfsgebouwen en vervoersmiddelen wordt een restwaarde gehanteerd en er worden geen financiële derivaten gehanteerd. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele baten in de jaarrekening verwerkt.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn per programma de bedragen > € 25.000,- opgenomen, welke een incidenteel karakter hebben.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 19 december 2024 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de (concept) nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 2.328.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 50.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Stelsel- of schattingswijziging

In 2024 heeft er geen stelsel- dan wel schattingswijziging plaatsgevonden ten opzichte van 2023.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardevermindering in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste activa een toelichting gegeven.

Balans

A. Vaste Activa

Vaste activa zijn voor langere tijd vastgelegde vermogensbestanddelen die niet op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen. De vaste activa worden onderscheiden in de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

I. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken lening.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar (artikel 64 lid 5 BBV).

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- o de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro en
- o de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat en
- o plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- o Er is sprake van een investering door een derde.
- o De investering draagt bij aan de publieke taak.
- o De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- o De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

II. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investerings economisch nut

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Ten aanzien van investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesterings met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Ten aanzien van investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investerings met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte gebruiksduur afgeschreven.

- In erfpacht uitgegeven gronden

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

III. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

B. Vlottende activa

Vlottende activa zijn voor korte(re) tijd vastgelegde vermogensbestanddelen die wel op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten. Onder vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

I. Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex,

inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermindert met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale waarde. Voor een nadere toelichting op onderhanden werk en winstnemingen met betrekking tot grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG).

Gereed product en handelsgoederen

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

II. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt jaarlijks bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Buiten de balans opgenomen recht op verliescompensatie Vpb

Artikel 40 b bepaalt dat aan de actiefzijde van de balans buiten de balanstelling het bedrag wordt opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens Wet op de vennootschapsbelasting.

A. Vaste passiva

Onder vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, het gerealiseerde resultaat zoals dat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De waardering van passiva geschiedt tegen nominale waarde. Uitzonderingen hierop betreffen voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.

I. Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en

bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

II. Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De voorziening in het kader van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Wet APPA) is gebaseerd op de actuariële berekeningen per 31 december van het kalenderjaar. Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

III. Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

B. Vlottende passiva

Onder vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De waardering van passiva geschiedt tegen nominale waarde.

I. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn de betalingsverplichtingen opgenomen die de gemeente binnen één jaar moet voldoen. De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

II. Overlopende passiva

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde. De niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel worden als vooruit ontvangen middelen op de balans verantwoord onder de overlopende passiva. De besteding van deze middelen vindt op een later tijdstip plaats.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Vaste activa

Vaste activa zijn bezittingen van de gemeente, waarin het vermogen voor een periode langer dan één jaar is vastgelegd. De vaste activa bestaan uit de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa betreffen activa die niet tot een tastbaar bezit voor de gemeente leiden. Het betreft voorbereidings- en onderzoekskosten. Voorbereidings- en onderzoekskosten worden in beginsel gedekt uit toekomstige projecten /grondexploitaties, uit interne bijdragen of inkomsten van derden. De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.540	393
c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	7.030	6.953
totaal immateriële vaste activa	8.570	7.346

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024.

verloop immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	Balans- correctie	overheve- lingen	investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaarde- ringen	boekwaarde 31-12-2024
a. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het								
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald	393			1.167	20			1.540
c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.953			400	323			7.030
totaal verloop immateriële vaste activa	7.346			1.567	343			8.570

In 2024 zijn voorbereidingskosten gemaakt ten behoeve van de gebiedsontwikkeling van een aantal exploitaties (de zgn "warme gronden"), alsmede voor de voorbereiding van de herinrichting N284.

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	besteed in 2024	
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
Vorbereidingskosten Centrumplan Hapert	216	
Vorbereidingskosten herinrichting N284	262	
Vorbereidingskosten Groene akkers	512	
Vorbereidingskosten Den Herd	40	
Vorbereidingskosten Praktijkschool	24	
Bedrijventerrein KBP percelen	74	
totaal		1.128
c. Bijdragen aan activa in eigendom aan derden		
Uitbreiding basisschool De Vest	400	
totaal		400

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met een economisch nut betreffen activa die verhandelbaar zijn en/of opbrengsten (kunnen) genereren. Materiële vaste activa wordt onderscheiden in 'investeringen met een economisch nut' en 'investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven'. Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte en hebben uitsluitend een maatschappelijk nut. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

materiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. investeringen met een economisch nut	61.469	49.589
b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	25.981	24.207
c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	26.880	24.013
d. in erfpacht uitgegeven gronden	152	152
totaal materiële vaste activa	114.482	97.961

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. gronden en terreinen	11.039	8.627
b. woonruimten	2.332	1.877
c. bedrijfsgebouwen	34.259	30.284
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.625	1.614
e. vervoermiddelen		
f. machines, apparaten en installaties	12.366	7.340
g. overige materiële vaste activa		
totaal investeringen met een economisch nut	61.621	49.742

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

verloop investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	Balans- correctie	overheve- lingen	investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2024
a. gronden en terreinen	8.627			2.412				11.039
b. woonruimten	1.877			477	22			2.332
c. bedrijfsgebouwen	30.284			4.737	757	6		34.258
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.614			175	134	30		1.625
e. vervoermiddelen								
f. machines, apparaten en installaties	7.340			5.824	569	228		12.367
g. overige materiële vaste activa								
totaal verloop investeringen	49.742			13.625	1.482	264		61.621

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden.

In onderstaand overzicht is het verloop van de "warme gronden" die in de toekomst getransformeerd gaan worden naar bouwrijpe grond weergegeven:

Complex	boek- waarde 31-12-2023	overheve- ling naar voorraad	vermeerde- ringen	verminder- ingen	boek- waarde 31-12-2024	voorzie- ning	balans- waarde 31-12-2024
bedragen x € 1.000,-							
Den Herd							
Praktijkschool							
Groene akkers			1.615		1.615		1.615
Oude gemeentewerf							
Centrumplan Hapert	420		28		448		448
Strategische aankopen	1.972				1.972		1.972
Totaal	2.392		1.643		4.035		4.035

Strategische aankopen

Volgens de Nota Grondbeleid 2019 wordt er jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor rond aankopen die vallen onder de noemer anticiperende verwervingen. Jaarlijks bij de begrotingsbehandeling wordt de hoogte van het krediet geactualiseerd. De hoogte van dit krediet is zo globaal mogelijk gehouden zodat daaruit door potentiële contractpartijen niet kan worden geconcludeerd wat per transactie de onderhandelingsruimte van de gemeente is. Er zijn in de meeste kernen voldoende ontwikkellocaties die kunnen voorzien in de woningbouwbehoefte voor de korte en middellange termijn. In de nabije toekomst kampt onze gemeente met ruimtegebrek om gewenste maatschappelijke ontwikkelingen te waarborgen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	besteed in 2024	
<u>a. gronden en terreinen</u>		
anticiperende verwerving	2.412	2.412
<u>b. woonruimten</u>		
aankoop woning statushouders	477	477
<u>c. bedrijfsgebouwen</u>		
gemeenschapshuis aan de Markt	4.691	4.691
<u>d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>		
Kunstgrasvelden Bladel/Hapert	176	176
<u>f. machines, apparaten en installaties:</u>		
Inrichtingskosten MFA Hapert	44	5.790
Gemeenschapshuis aan de Markt	5.481	
Energie neutraal maken gemeentehuis	221	
totaal		13.545

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

verloop investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	investeringen	des-investeringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2024
a. gronden en terreinen							
b. woonruimten							
c. bedrijfsgebouwen							
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	24.133	2.642		715	134		25.926
e. vervoermiddelen							
f. machines, apparaten en installaties	75			20			55
g. overige materiële vaste activa							
totaal verloop investeringen	24.208	2.642		735	134		25.981

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting hiervoor.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven (x € 1.000,-)	besteed in 2024	
<u>d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken:</u>		
Uitvoering GRP 2022: vervanging riolering	545	2.645
Uitvoering GRP 2023: vervanging riolering	329	
Uitvoering GRP 2024: klimaatmaatregelen	154	
Uitvoering GRP 2024: vervanging gemalen	43	
Uitvoering GRP 2024: vervanging riolering	59	
Klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 3 2024	877	
Klimaatmaatregelen Casteren 2024	226	
totaal		2.645

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

verloop investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	Balans- correctie	investe- ringen	des-investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2024
Maatschappelijk vóór 2017:								
a. gronden en terreinen								
b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.984				139			4.845
c. machines, apparaten en installaties	104				18			86
d. overige materiële vaste activa								
subtotaal	5.088				157			4.931
Maatschappelijk vanaf 2017:								
a. gronden en terreinen								
b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	18.659		3.555		519	77		21.618
c. machines, apparaten en installaties	266		128		46	16		331
d. overige materiële vaste activa								
subtotaal	18.925		3.683		565	93		21.949
totaal verloop investeringen	24.013		3.683		722	93		26.880

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting hiervoor.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een maatschappelijk nut(x € 1.000,-)	bested in 2024	
<u>b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken:</u>		
Verkeersvisie Hapert: aanp. Oude Provincialeweg	421	
Gemeenschapshuis aan de Markt: buitenruimte	123	
Herinrichting Hofplein Bladel	170	
Uitvoering verkeersvisie 2023	118	
Verbetering/ gepland onderhoud wegen 2023	651	
Verbetering/ gepland onderhoud wegen 2024	1.269	
Uitvoering verkeersvisie 2024	368	
Herstructurering Koolbogt Bladel	67	
Vervanging openbare verlichting 2024: masten	51	
Vervanging openbaar groen 2023	133	
Vervanging openbaar groen 2024	83	
		3.454
<u>c. machines, apparaten en installaties:</u>		
vervangen speeltoestellen 2024	88	
		88
totaal		3.542

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn in geld uitgedrukte vorderingen op derden of deelnemingen in andere organisaties. De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen.

Financiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	159	159
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
b. Leningen aan:		
- openbare lichamen art.1, onderdeel a, Wet fido		
- woningbouwcorporaties		
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
c. Overige langlopende leningen	1.759	1.779
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
e. Uitzettingen in de vorm van van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
f. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
totaal financieel vaste activa	1.918	1.938

Tot de financiële vaste activa behoren de kapitaalverstrekking aan deelnemingen, verstrekte leningen en overige kapitaalverstrekkingen. Deze uitzettingen zijn uitsluitend voor het uitoefenen van de publieke taak.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 weer.

financiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	investe- ringen	desinveste- ringen	afschrijvingen / aflossing	afwaarde- ringen	boekwaarde 31-12-2024
a. Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	159					159
- gemeenschappelijke regelingen						
- overige verbonden partijen						
b. Leningen aan:						
- openbare lichamen art.1, onderdeel a, Wet fido						
- woningbouwcorporaties						
- deelnemingen						
- overige verbonden partijen						
c. Overige langlopende leningen	1.779	216		235		1.760
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist > 1 jaar						
e. Uitzettingen van Nederlands schuld papier > 1 jaar						
f. Overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar						
totaal financieel vaste activa	1.938	216		235		1.919

Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden. De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen (x € 1.000,-)	besteed in 2024	
c. overige langlopende leningen		
startersleningen	216	
totaal	216	

In de post overige langlopende leningen zitten de gelden die we hebben verstrekt aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN) voor het verstrekken van startersleningen. De rekening-courant wordt ook in de totaalopstelling opgenomen, zodat het totaal aan startersleningen inzichtelijk is.

startersleningen (x € 1.000,-)		boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
De waarde van de beleggingen bij het SVN per 31 december 2023 is in totaal	3.016		
Dit bedrag is als volgt samengesteld:			
a. saldo rekening-courant (Mottende activa)		264	222
b. saldo verstrekte startersleningen, revolverend (vaste activa)		1.759	1.779
c. saldo verstrekte geldleningen via Gembank (niet revolverend)		994	826
totaal	3.016	3.017	2.827

Flottende activa

Flottende activa zijn bezittingen waarvan het daarin geïnvesteerde vermogen binnen één jaar vrijkomt. De vlottende activa bestaan uit voorraden, debiteuren (uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar), liquide middelen en overlopende activa.

Voorraden

Dit betreft de goederen die in de organisatie voorhanden zijn om te bewerken, verkopen of te leveren. Een belangrijke categorie bij de gemeente is de gronden en onderhanden werk binnen een grondexploitatie. De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

voorraden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Grond- en hulpstoffen		
b. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	6.935	4.905
c. Gereed product en handelsgoederen		
d. Vooruitbetalingen		
totaal voorraden	6.935	4.905

Van de in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden weergegeven:

verloop in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	overheveling vanuit (IM)MVA	vermeerde- ringen	verminder- ringen	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2024	voorziening	balanswaarde 31-12-2024
-bp Akkerstraat Hoogeloon	141		599		-30	710	294	416
-bp Beemd	-144		14		39	-91		-91
-Beemd / paardensportterrein	-110		3		7	-99		-99
-bp Lange Trekken	2.895		873	2.759	301	1.310		1.310
-locatie Kerkeneind wagenbroeken	-90		50			-40		-40
-Hoeve 11 en 13 Netersel	-54		3		51			
-Kerkstraat Casteren	251		9	254		6	237	-231
-Egyptische Poort	1.159		119	11		1.267		1.267
-Dennenoord fase 2	708		21	207		522		522
-Tussen de Dycken (Hoofdstraat)	385		1.831			2.216		2.216
-Wagenbroeken			51			51		51
-De Stuw			1.614			1.614		1.614
totaal	5.141		5.187	3.231	368	7.466	531	6.935

Zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.

De marktwaarde van bouwrijpe grond is van veel factoren afhankelijk. Deze factoren zijn per uitvoeringsproject verschillend. De gemeente stelt daarom per uitvoeringsproject een marktconforme uitgifteprijs vast op basis van een deskundigenrapportage (taxatie), zoals geregeld in de op 9 mei 2019 vastgestelde nota Grondbeleid 2019.

In onderstaand overzicht worden per exploitatie de geraamde nog te maken kosten en de geraamde nog te realiseren opbrengsten weergegeven.

prognose in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	balanswaarde 31-12-2024	geraamde nog te maken kosten	geraamde nog te realiseren opbrengsten	geraamd (nominale waarde)
-bp Akkerstraat Hoogeloon	416	257	673	
-bp Beemd	-91	65	1	-27
-Beemd / paardensportterrein	-99	51	12	-60
-bp Lange Trekken	1.310	1.757	3.810	-743
-locatie Kerkeneind wagenbroeken	-40	351	626	-315
-Hoeve 11 en 13 Netersel				
-Kerkstraat Casteren	-231	232	59	-58
-Egyptische Poort	1.267	2.080	6.771	-3.424
-Dennenoord fase 2	522	113	700	-65
-Tussen de Dycken (Hoofdstraat)	2.216	2.068	7.103	-2.819
-Wagenbroeken	51	3.591	5.608	-1.966
-De Stuw	1.614	2.033	4.745	-1.098
totaal	6.935	12.598	30.108	-10.575

Om een project te kunnen realiseren moeten er investeringen worden gedaan en opbrengsten worden gegenereerd. Elk jaar worden de exploitatieplannen geactualiseerd. Verwacht wordt dat er per 1 januari 2025 nog € 12,598 miljoen moet worden geïnvesteerd en voor € 30,108 miljoen aan opbrengsten moet worden gegenereerd. Het verwachte positief eindresultaat bedraagt daarmee € 10,575 miljoen.

De geprognosticeerde eindresultaat van de grondexploitatie geschiedt tegen eindwaarde. Voor de aannames die ten grondslag liggen aan de prognoses van het eindresultaat van de grondexploitaties, zoals rente, fasering, gehanteerde kosten- en opbrengstenontwikkeling (art 52 lid 3 BBV nieuw) wordt verwezen naar de hiervoor weergegeven parameters.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met looptijd < 1 jaar (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	voorziening oninbaarheid	balanswaarde 31-12-2024	balanswaarde 31-12-2023
a. Vorderingen op openbare lichamen	7.085		7.085	5.768
- Vorderingen op openbare lichamen Maatschappelijke Dienstverlening	1.945		1.945	1.892
- KempenPlus nog te ontvangen van gemeente				
b. Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen art.1, onderdeel a. Wet				
c. Overige verstrekte kasgeldleningen				
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
e. Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	6.911		6.911	556
f. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen				
g. Uitzettingen in Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
d. Overige vorderingen	2.854	315	2.539	1.274
- Overige vorderingen KempenPlus	1.067		1.067	1.395
e. Overige uitzettingen	10		10	10
totaal uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	19.872	315	19.557	10.895

Er is een voorziening van € 192.000,- opgenomen voor algemene dubieuze debiteuren en € 123.000,- voor dubieuze debiteuren sociale zaken die vermoedelijk niet invorderbaar zijn.

Schatkistbankieren / Drempelbedrag

In het onderste deel van de tabel is de berekening weergegeven van het gemiddelde dag saldi. Achter (5a) staat per kwartaal een optelling van de dag saldi. Dat bedrag wordt gedeeld door het aantal dagen in dat kwartaal (5b) en de uitkomst daarvan is dan het bedrag (2).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.247	0	0	0
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	249	237	234	209
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	998	1.010	1.013	1.038
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	62.364			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	62.364			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1)	Drempelbedrag	1.247	0	0	0
	(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotings-totaal kleiner of gelijk is aan € 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve	22.658	21.586	21.519	19.246
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	249	237	234	209

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

liquide middelen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Kasgelden	7	7
b. Banksaldi	197	141
totaal liquide middelen	204	148

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een raamovereenkomst geïntegreerde dienstverlening gesloten. Binnen de overeenkomst worden afspraken vastgelegd ten aanzien van het krediet in rekening-courant, alsmede de voorwaarden ten aanzien van het afsluiten van kasgeldleningen, deposito's en vaste geldleningen. Hierdoor houden de gemeente financiële armslag tegen lage kosten.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaat uit nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde kosten. De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

overlopende activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Voorschotbedragen ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, te ontvangen van: - Europese overheidslichamen - het Rijk - overige Nederlandse overheidslichamen		
b. Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende - Nog te ontvangen bedragen Maatschappelijke Dienstverlening	3.448 16	5.103 31
totaal overlopende activa	3.464	5.134

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969

Buiten de balansstelling wordt het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

recht op verliescompensatie Vpb bedragen (x € 1.000,-)	saldo per 31-12-2023	toevoegingen	ontvangen bedragen	saldo per 31-12-2024
VPB aangifte te verrekenen verlies	112		112	
totaal	112		112	

Vaste passiva

De vaste passiva bestaat uit eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

eigen vermogen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. algemene reserve	18.739	14.255
b. bestemmingsreserves	23.606	23.454
c. gerealiseerd resultaat blijkend uit het overzicht van baten en lasten in jaarrekening	2.870	6.415
totaal eigen vermogen	45.215	44.124

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De algemene reserves zijn alle reserves die primair dienen als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden. Het verloop in 2024 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

verloop eigen vermogen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	toevoegingen 2024	onttrekkingen 2024	bestemming resultaat 2023	onttrekking dekking van kap.goed	boekwaarde 31-12-2024
a. algemene reserve:						
- minimale omvang (ijzeren voorraad)	777					777
- noodzakelijke omvang (voldoende)	13.478		1.931	6.415		17.962
- vrij besteedbaar deel						
totaal algemene reserve	14.255		1.931	6.415		18.739
b. bestemmingsreserves						
- dekkingsreserves						
- afschrijving geactiveerde investering	20.221	62			676	19.607
totaal dekkingsreserves	20.221	62			676	19.607
- overige bestemmingsreserves						
- reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	2.478	71	8			2.541
- reserve duurzaamheid	133					133
- reserve bovenwijkse voorzieningen						
- algemene reserve grondexploitatie	560	743				1.303
- reserve uitvoering generatiepact	62		41			21
totaal overige bestemmingsreserves	3.233	814	49			3.998
totaal bestemmingsreserves	23.454	876	49		676	23.605
c. gerealiseerd resultaat in jaarrekening	6.415	2.870		-6.415		2.870
totaal verloop eigen vermogen	44.124	3.746	1.980		676	45.214

In de 'nota reserves en voorzieningen 2021' is de normering van de omvang van de algemene reserve bepaald. De boekwaarde is daarop gecorrigeerd.

Hieronder worden de aard en reden van de reserves en de toevoegingen en onttrekkingen toegelicht.

Algemene reserve

De algemene reserve maakt deel uit van het weerstandsvermogen van de gemeente en heeft als doel de gemeente de mogelijkheid te bieden om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. De omvang van de algemene reserve is gebaseerd op het risicoprofiel van de gemeente. In de 'nota reserves en voorzieningen 2021' wordt de algemene reserve als normatief kader beschouwd voor het weerstandsvermogen: het eigenstandig normkader is bepaald op de gemiddelde omvang van de geïnventariseerde risico's.

Algemene reserve onderverdeeld in:	Stand 01-01-2024	Stand 31-12-2024
1. noodzakelijke omvang	€ 777.000	€ 777.000
2. vrij aanwendbaar deel	€ 13.478.000	€ 17.962.000

De voornaamste vermeerdering betreft: het rekeningresultaat blijkend uit de jaarrekening over het jaar 2023 (€ 6.414.000,-).

De voornaamste verminderingen betreffen: budgetoverheveling 2023 (€ 707.000,-), aanvulling algemene reserve grondexploitatie € 743.000,-, dekking voorziening onderhoud MFA Hart van Hapert € 167.000,- en dekking subsidie duurzame energie particulieren (€ 298.000,-).

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves worden onderverdeeld in dekkingsreserves en reserves ingesteld voor een bepaald doel.

Dekkingsreserves

Deze reserves zijn ingesteld ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut.

Reserve afschrijving geactiveerde investeringen

Afdekken van de kapitaallasten van diverse investeringen. Er is € 675.000,- ten gunste van de exploitatie verantwoord en € 62.000,- rente bijgeschreven over de stand van de reserve per 1 januari.

Stand 01-01-2024	€ 20.221.000
Stand 31-12-2024	€ 19.607.000

Overige bestemmingsreserves

Deze reserves zijn ingesteld voor een bepaald doel.

Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied

Verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap, gekoppeld aan gemeentelijke projecten. In 2024 is per saldo € 63.000,- toegevoegd aan de reserve.

Stand 01-01-2024	€ 2.478.000
Stand 31-12-2024	€ 2.541.000

Reserve duurzaamheid

Dekking van maatregelen om in de directe omgeving van windpark de Pals duurzaamheid te bevorderen of voor de dekking van maatregelen ter bevordering van duurzaamheid. Bij nieuwe ontwikkelingen, plannen en activiteiten zoeken we daarbij naar een optimale balans tussen de sociale, ecologische en economische gevolgen. In 2024 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen geweest.

Stand 01-01-2024	€ 133.000
Stand 31-12-2024	€ 133.000

Algemene reserve grondexploitaties

Met de reserve worden algemene risico's op het gebied van grondexploitaties opgevangen. In 2024 is € 743.000,- toegevoegd. Voor een nadere toelichting verwezen naar de paragraaf grondbeleid en voorstel resultaatbestemming. Daarnaast zal op basis van IFLO-methode via resultaatbestemming nog € 576.000,- toegevoegd worden (zie paragraaf grondbeleid).

Stand 01-01-2024	€ 560.000
Stand 31-12-2024	€ 1.303.000

Reserve generatiepact

Door het inzetten van strategische personeelsplanning wordt instroom, doorstroom en uitstroom in de organisatie bevorderd. Als ouderen minder willen werken, waarvoor zij deels gecompenseerd worden, ontstaat ruimte in de formatie en financiën om nieuwe, jongere medewerkers te werven. In 2024 is er € 41.000,- onttrokken ten gevolge van de loonverschillen in 2024.

Stand 01-01-2024	€ 62.000
Stand 31-12-2024	€ 21.000

Resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voor een toelichting op het saldo van het overzicht van lasten en baten verwijzen wij u naar de toelichting op de resultatenrekening.

Stand 01-01-2024	€ 6.145.000
Stand 31-12-2024	€ 2.870.000

Voorzieningen

Het verloop van de boekwaarde van voorzieningen is gespecificeerd in onderstaande tabel. Hierbij zijn de voorzieningen grondexploitaties en dubieuze debiteuren opgenomen onder de activa, conform de regels.

voorzieningen (x € 1.000,-)	boekwaarde 2024	boekwaarde 2023
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, maar redelijkerwijs in te schatten is		
b. risico's van te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten	3.336	2.596
c. te maken kosten welke strekken tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren	3.998	2.664
d. bijdragen van toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven		
e. van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.491	2.714
totaal voorzieningen	9.825	7.974

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2024:

verloop voorzieningen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	toevoegingen	vrijval tgv exploitatie	aanwendingen	boekwaarde 31-12-2024
a. te schatten verplichtingen en verliezen:					
- claim Attero					
sub-totaal					
b. te schatten risico's voor verplichtingen en verliezen					
- wethouderspensioenen	2.455	615		99	2.971
- wachtgeld voormalige wethouders	25	209		63	171
- wachtgeld voormalig personeel					
- verlofsparen		82		44	38
- risico's grondexploitatie	79	21			100
- risico's grondexploitatie	36	18			55
sub-totaal	2.595	945		206	3.335
c. gelijkmatige verdeling van lasten:					
- onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.368	812		152	3.028
- onderhoud wegen	296	1.066		392	970
- voorziening renovatie riolering					
sub-totaal	2.664	1.878		544	3.998
d. vervangingsinvesteringen met heffingen:					
niet van toepassing					
sub-totaal					
e. van derden verkregen middelen					
- afvalstoffenheffing	177			177	
- onderhoud riolering	2.538			47	2.491
sub-totaal	2.715			224	2.491
totaal verloop voorzieningen	7.974	2.823		974	9.824

In de kolom "vrijval t.g.v. exploitatie" zijn de bedragen opgenomen welke enerzijds ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen en anderzijds dienen ter egalisatie van kosten.

In te schatten verplichtingen en verliezen

Dit betreft voorzieningen wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch wel redelijkerwijs is in te schatten.

Risicovoorziening

Dit betreft voorzieningen wegens op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of risico's. Tevens is er sprake van voorzieningen op oninbare vorderingen en voorziene exploitatierisico's voor de grondexploitatie. De voorziening exploitatierisico's grondexploitatie is ten gunste van de betreffende grondexploitatie gebracht.

Voorziening wethouderspensioenen

Deze voorziening dient ter dekking van de pensioenuitkeringen van (voormalig) wethouders en hun nabestaanden, die recht hebben op een pensioenuitkering. Jaarlijks wordt door een gespecialiseerd bureau een actuariële berekening van het benodigde bedrag gemaakt. Voor gepensioneerden en niet-gepensioneerden zijn dezelfde grondslagen gehanteerd. In de berekeningen zijn de niet ingegane pensioenen herrekend naar de huidige AOW-leeftijd. De niet ingegane pensioenen zijn herrekend naar de huidige AOW-leeftijden. Dit

heeft geleid tot een eenmalige dotatie van € 615.000,-. Ten laste van de voorziening werd € 99.000,- pensioen verstrekt.

Stand 01-01-2024	€ 2.455.000
Stand 31-12-2024	€ 2.971.000

Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders

Het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van de kosten verbonden aan de rechtspositie van voormalige wethouders in termen van wachtgeld. In 2024 is eenmalig € 63.000,- onttrokken en is er € 208.000,- toegevoegd aan de voorziening.

Stand 01-01-2024	€ 25.000
Stand 31-12-2024	€ 171.000

Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalig personeel

De gemeente is eigen risicodragers ten aanzien van het wachtgeld. Het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van de wachtgeldverplichtingen van voormalige medewerker(s). In 2024 zijn er geen verplichtingen geweest.

Stand 01-01-2024	€ 0
Stand 31-12-2024	€ 0

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 conform cao 'verlofsparen'. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en uw vitaliteitsbeeld. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier op grond van het BBV een voorziening voor gevormd te worden. In 2024 is er € 21.000,- gedoteerd.

Stand 01-01-2024	€ 80.000
Stand 31-12-2024	€ 101.000

Voorziening nog te maken kosten Wijer-De Kuil

Nog te maken kosten van het financieel afgewikkeld plan Wijer-De Kuil. In 2024 is er vanwege actualisatie € 18.000,- gedoteerd.

Stand 01-01-2024	€ 36.000
Stand 31-12-2024	€ 54.000

Egalisatievoorzieningen

Deze voorzieningen worden gevormd wegens kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of daaraan voorafgaand en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal jaren. Het betreft voorzieningen waaraan beheerplannen zijn gekoppeld. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt de stand van de beheerplannen toegelicht.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de lasten van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over een aantal begrotingsjaren. Vanuit de exploitatie is € 812.000,- toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 152.000,- direct ten laste van de voorziening geboekt.

Stand 01-01-2024	€ 2.368.000
Stand 31-12-2024	€ 3.028.000

Op basis van een voortschrijdende onderhoudscyclus van 10 jaar zijn de financiële consequenties in beeld gebracht en vertaald in de jaarrekening.

Voorziening onderhoud wegen

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de (groot) onderhoudslasten van wegen, straten en pleinen over een aantal begrotingsjaren. Vanuit de exploitatie is € 1.066.000,- toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 392.000,- direct ten laste van de voorziening gebracht.

Stand 01-01-2024	€ 295.000
Stand 31-12-2024	€ 969.000

Van derden verkregen middelen

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Het egaliseren van het saldo lasten/baten dat in een bepaald jaar ontstaat in de afvalverwijdering, alsmede het meerjarig opvangen van schommelingen in de tarieven voor de afvalstoffenheffing. De vermeerdering betreft de verrekening van het negatieve exploitatieresultaat op het taakveld afvalverwijdering (€ 177.000,-).

Stand 01-01-2024	€ 177.000
Stand 31-12-2024	€ 0

Voorziening egalisatie riolering

Het egaliseren van het saldo lasten/baten dat in een bepaald jaar ontstaat in de riolering, alsmede het meerjarig opvangen van schommelingen in de tarieven voor de rioolheffingen. Het negatieve exploitatiesaldo van € 47.000,- van het taakveld riolering is onttrokken aan de voorziening. Ingevolge art 44 lid 2 van het BBV wordt de voorziening verplicht gevormd uit geheven / ontvangen specifieke bijdragen van de burger. Het zijn gelden die aan betreffende taak moeten worden besteed dan wel aan de burger moeten worden teruggegeven.

Stand 01-01-2024	€ 2.538.000
Stand 31-12-2024	€ 2.491.000

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Dit betreft schulden aan derden met een looptijd langer dan één jaar en waarborgsommen. De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden is als volgt:

vaste schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Obligatieleningen		
b. Onderhandse leningen:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	71.178	61.340
- binnenlandse bedrijven		
- openbare lichamen als bedoeld in art. 1, ond.a , van de Wet financiering decentrale overheden		
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	71.178	61.340
c. Door derden belegde leningen		
d. Waarborgsommen	10	10
e. Overige leningen		
totaal vaste schulden	71.188	61.350

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden in 2024 aangegeven.

verloop vaste schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2023	vermeerde- ringen	aflossingen	boekwaarde 31-12-2024
a. Obligatieleningen				
b. Onderhandse leningen:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	61.340	15.000	5.162	71.178
- binnenlandse bedrijven				
- openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a , van de Wet financiering decentrale overheden				
- overige binnenlandse sectoren				
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	61.340	15.000	5.162	71.178
c. Door derden belegde gelden:				
d. Waarborgsommen	10			10
e. Overige leningen				
totaal verloop vaste schulden	61.350	15.000	5.162	71.188

Het gemiddelde rentepercentage over het leningsaldo aan het einde van 2024 bedraagt 0,87% (2023: 0,76%) .
De rentelast over alle onderhandse leningen bedraagt € 621.000,- (2023: € 465.000,-).

Flottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit crediteuren (netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar) en overlopende passiva. Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

vlottende passiva (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	18.145	6.979
b. Overlopende passiva	10.758	7.900
totaal vlottende passiva	28.903	14.879

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

verloop netto-vlottende schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in art.1, ond. a. van de Wet fido		
b. Overige kasgeldleningen	10.000	
c. Banksaldi		
d. Overige schulden	8.131	6.525
- Maatschappelijke Dienstverlening overige schulden	15	454
totaal verloop netto-vlottende schulden	18.146	6.979

Bij de post overige schulden is het crediteurensaldo (inclusief sociale zaken / rijk) van € 8.131.000,- (2023: € 6.525.000,-) begrepen. Het betreft bedragen die de gemeente nog moet betalen aan verschillende leveranciers.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn ontstaan en die in het volgend begrotingsjaar tot een betaling komen. Daarnaast is dit het saldo van ontvangen en bestede bedragen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten in het volgend begrotingsjaar. De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

overlopende passiva (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2023
a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	2.220	1.216
- Maatschappelijke Dienstverlening nog te betalen	3.013	2.864
- Gemeente nog te betalen aan MD / KempenPlus	5.233	4.080
b. De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van (art 49, lid 2):		
- Europese overheidslichamen		
- het Rijk	3.293	2.370
c. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.231	1.450
Totaal	10.757	7.900

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

specificatie van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen voor specifieke uitkeringen (x € 1.000,-)	saldo per 31-12-2023	ontvangen bedragen	bestede bedragen	vrijgevalen bedragen	saldo per 31-12-2024
1. Europes overheidslichamen					
2. het Rijk	2.371	3.819	2.896		3.293
3. overige Nederlandse overheidslichamen					
totaal	2.371	3.819	2.896		3.293

Specificatie van de specifieke uitkeringen van het Rijk.

Ministerie (x € 1.000,-)	Specifieke uitkering	boekwaarde 31-12-2024
Gem Eindhoven	E44b SPUK 2024 Klimaatmtr Netersel	136
Ministerie VWS	D23 SPUK 2024 bib	24
Ministerie OCW	D8 SPUK 2024 GOAB	239
Ministerie SZW	G10 SPUK 2024 Wet inburgering	329
Ministerie OCW	G13 SPUK 2024 onderwijsroute	19
Ministerie VWS	H12 Preventieakkoorden afrekening 2021-2023	15
Ministerie BZK	J105 SPUK 2024 startbouwimpuls	165
Dienst ondernemend Nederland	J32 SPUK 2024 ventilatie scholen Pius X	151
Ministerie BZK	J55 SPUK 2024 Energiearmoede	174
Dienst ondernemend Nederland	J94 SPUK 2024 LAI	1.486
Dienst ondernemend Nederland	K28 2024 CDOKE	377
Ministerie OCW	D14 SPUK 2024 onderwijsvertragingen	166
Ministerie VWS	D23 SPUK 2024 bib verschil beschikking/aanvraag	12
Totaal		3.293

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In het kader van de verleende borg- en garantstellingen is

in 2024 geen beroep gedaan op Bladel als gevolg van verleende borg- en garantstellingen. De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

verloop garantstellingen (x € 1.000,-)	oorspronkelijk bedrag	percentage borgstelling	restant 31-12-2024	restant 31-12-2023
1. Woningstichting de Zaligheden	48.510	achtervang	47.785	48.121
2. Wooninc.	315	achtervang	196	212
3. Stichting Open Muziekcentum Bladel	100	100%	40	44
totaal verloop garantstellingen	48.925		48.021	48.377

Emu-saldo

Bij de invoering van de euro in de Europese Unie is afgesproken dat het begrotingstekort per deelnemend land beperkt moet blijven tot 3%. De overheidsschuld (EMU-schuld) van een land is de totale schuld (uitstaande leningen) van de overheid (de Rijksoverheid, de sociale fondsen en de decentrale overheden zoals gemeenten en provincies). Het begrotingssaldo (EMU-saldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. De EMU-schuld wordt aangeduid in een percentage van het bruto binnenlands product (BBP): de zogenaamde EMU-schuldquote. De EMU-tekortruimte voor gemeenten in 2024 is vastgesteld op +/- 0,5% BBP. De individuele EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Omschrijving	x € 1000,-
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.091 +
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	17.725 -
3. Mutatie voorzieningen	1.849 +
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	2.030 -
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0 -
Berekend EMU-saldo	-16.815

Niet uit de balans blijkende belangrijke rechten en verplichtingen

De gemeente heeft diverse verplichtingen, die niet in de balans mogen / kunnen worden opgenomen. De belangrijkste geven we hieronder aan. Wat belangrijke verplichtingen zijn is primair ter beoordeling van de gemeente.

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Artikel 53 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) verplicht de gemeente daarom in de toelichting op de balans inzicht te geven in de onderstaande financiële verplichtingen waaraan de gemeente is verbonden:

- financiële verplichtingen die consequenties hebben voor toekomstige jaren;
- specificaties van de eventueel gehanteerde financiële derivaten.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze toekomstige rechten en verplichtingen:

Meerjaren (welzijns)subsidies en huurovereenkomsten:

De gemeente heeft met diverse partijen meerjarige contracten en overeenkomsten afgesloten waaruit financiële verplichtingen kunnen voortvloeien die niet uit de balans blijken. De financiële consequenties van al deze verplichtingen zijn structureel gedekt in de meerjarenbegroting.

Participatiewet

De uitvoering van de Participatiewet blijft ondergebracht bij KempenPlus. De financiële consequenties van al deze verplichtingen zijn structureel gedekt in de meerjarenbegroting.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Voor de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke omvang heeft de gemeente geen voorziening getroffen. Uitgangspunt is het BBV waarin staat voorgeschreven dat voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks vergelijkbaar volume geen verplichting mag worden opgenomen. Jaarlijks wordt een inventarisatie gemaakt van de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen en wordt bezien of deze verplichtingen van vergelijkbaar of niet-vergelijkbaar volume zijn. Voor de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet-gelijke omvang en overmatige verlofsaldi heeft de gemeente wel voorzieningen getroffen.

Juridische procedures

Inzake de lopende juridische procedures is een inschatting gedaan van de mogelijke financiële impact voor de gemeente. Op basis van deze inschatting worden geen materiele nadelige effecten verwacht en is er geen voorziening gevormd.

5.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Het gerealiseerd resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

Het jaar 2024 is afgesloten met een voordelig resultaat van € 2.870.000,-. In het voordelig resultaat is rekening gehouden met per saldo circa € 1.779.000,- onttrekking aan de reserves. In onderstaand overzicht van baten en lasten vindt u per hoofdtakveld een financiële analyse van de grotere over- en onderschrijdingen. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar de 'toelichting op het overzicht van baten en lasten'.

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000,-)	saldo	primaire begroting 2024			gewijzigde begroting 202			jaarrekening 2024			saldo
	rekening 2023	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	afwijking 2024
Bestuur	-2.116	-2.300	554	-1.746	-3.024	1.450	-1.574	-3.411	1.501	-1.910	-336
Veiligheid	-1.884	-2.011	89	-1.922	-2.188	102	-2.086	-2.325	99	-2.226	-140
Verkeer en vervoer	-2.216	-3.743	76	-3.667	-3.977	461	-3.516	-3.614	525	-3.089	427
Economie	5.478	-694	1.545	851	-934	1.754	820	-838	1.934	1.096	276
Onderwijs	-2.239	-2.318	24	-2.294	-3.547	1.047	-2.500	-3.134	489	-2.645	-145
Sport, cultuur en recreatie	-4.339	-5.655	728	-4.927	-6.643	1.671	-4.972	-5.998	1.382	-4.616	356
Sociaal domein	-20.315	-26.193	3.477	-22.716	-28.972	7.111	-21.861	-29.945	6.717	-23.228	-1.367
Volksgezondheid en milieu	-2.287	-6.881	4.868	-2.013	-8.475	6.369	-2.106	-7.308	5.362	-1.946	160
VHROSV	-2.320	-4.743	3.119	-1.624	-13.423	10.953	-2.470	-11.244	9.364	-1.880	590
Overhead	-6.430	-6.695	197	-6.498	-7.730	341	-7.389	-7.479	404	-7.075	314
Sub-totaal saldo van baten en lasten	-38.668	-61.233	14.677	-46.556	-78.913	31.259	-47.654	-75.296	27.777	-47.518	135
Algemene dekkingsmiddelen:											
Treasury	244	-656	873	217	-491	657	166	-452	675	223	57
OZB woningen	2.242	-202	2.809	2.607	-282	2.853	2.571	-408	2.840	2.432	-139
OZB niet woningen	2.104	-33	2.436	2.403	-26	2.470	2.444	-6	2.399	2.393	-51
Algemene uitkering en overige uitk.	40.889	-6	41.555	41.549	-6	43.517	43.511	-6	44.128	44.122	611
Overige baten en lasten	-11	-93		-93				-33		-33	-33
Vennootschapsbelasting	26	-14		-14	-181		-181	-528		-528	-347
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	45.494	-1.004	47.673	46.669	-986	49.497	48.511	-1.434	50.043	48.610	98
Saldo van baten en lasten	6.826	-62.237	62.350	113	-79.899	80.756	857	-76.730	77.820	1.090	233
Toevoeging/onttrekking aan reserves:											
Bestuur	-411	-128	1.497	1.369	-1.126	3.198	2.072	-876	2.655	1.779	-293
Totaal mutaties reserves	-411	-128	1.497	1.369	-1.126	3.198	2.072	-876	2.655	1.779	-293
Gerealiseerd resultaat	6.415	-62.365	63.847	1.482	-81.025	83.954	2.929	-77.606	80.475	2.869	-59

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het aanwenden van een reserve vereist een raadsbesluit waarin de reden van aanwending wordt aangegeven, die correspondeert met het doel van de reserve. In de rekening zijn alleen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves verwerkt tot maximaal het bedrag dat via de begroting (swijzigingen) door de raad is goedgekeurd. Hieronder zijn de mutaties binnen de reserves nader toegelicht:

Onttrekking aan de reserves (baten):		(x € 1.000,-)	
Algemeen reserve	dekking KTM randweg Eindhoven	16	inc.
	budgetoverhevelingen 2023	707	inc.
	voorziening onderhoud Hart van Hapert	167	inc.
	subsidie duurzame energie particulieren	298	inc.
	aavulling algemene reserve grondexploitatie	743	inc.
Reserve geactiveerde kapitaaluitgaven	dekking kapitaallasten	675	str.
Reserve ruimtelijke kw.buitengebied	dekking deelname programma Ervenplus	8	inc.
Reserve generatiepact	dekking generatiepact 2024	41	inc.
Totaal onttrekkingen		2.655	a.

toevoeging aan de reserves (lasten):		(x € 1.000,-)	
Algemene reserve grondexploitatie	aanvulling gewenste omvang	743	inc.
Reserve ruimtelijke kw.buitengebied	dekking regeling uitb. bijgebouwen en woningen	71	inc.
Reserve geactiveerde kapitaaluitgaven	rentebijbeschrijvingen	62	str.
Totaal toevoegingen		876	b.

Per saldo mutaties t.g.v. reserves		-1.779	a - b
---	--	---------------	--------------

Mutaties reserves

In onderstaand overzicht worden de mutaties van de reserves op basis van artikel 28 onderdeel d van het BBV gespecificeerd naar structurele toevoegingen en onttrekkingen:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	raming mutaties reserves 2024				realisatie mutaties reserves 2024			
	baten (onttrekking reserve)	waarvan structureel	lasten (toevoeging reserve)	waarvan structureel	baten (onttrekking reserve)	waarvan structureel	lasten (toevoeging reserve)	waarvan structureel
Algemene reserve	2.474		-125		1.931			
Reserve afschrijving geact. investeringen	675	675	-187	-62	675	675	-62	-62
Reserve generatiepact	41				41			
Algemene reserve grondexploitatie			-743				-743	
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	8		-71		8		-71	
totaal	3.198	675	-1.126	-62	2.655	675	-876	-62
		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel
		2.523		-1.064		1.980		-814

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hierna is per onderdeel zoals opgenomen in het overzicht van baten en lasten een analyse opgenomen van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken. De analyse is gebaseerd op een analyse op hoofdlijnen, waarbij iedere over- of onderschrijding groter dan € 25.000,- van een verklaring is voorzien.

Bestuur

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
bestuur en ondersteuning	n -2.659	n -2.202	n -2.869	n -3.327	-458
beheer overige gebouwen en gronden	n -61	n -98	n -155	n -84	71
gerealiseerde lasten	n -2.720	n -2.300	n -3.024	n -3.411	n -387
baten:					
bestuur en ondersteuning	v 411	v 357	v 592	v 662	70
beheer overige gebouwen en gronden	v 192	v 197	v 858	v 839	-19
totaal gerealiseerde baten	v 603	v 554	v 1.450	v 1.501	v 51
toevoegingen reserves	n -13.745	n -128	n -1.126	n -876	v 250
onttrekkingen reserves	v 13.334	v 1.497	v 3.198	v 2.655	n -543
geraamd/gerealiseerd resultaat	n -2.528	n -377	v 498	n -131	n -629
bestemming van gerealiseerd resultaat	n -6.415	n -1.484	n -2.929	n -2.870	v 59
gerealiseerd resultaat	n -8.943	n -1.861	n -2.431	n -3.001	n -570

Toelichting afwijkingen bestuur en ondersteuning

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	157	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Samenwerking Kempengemeenten	27	Lagere projectkosten en lasten Ontwikkelstrategie (budgetoverheveling)
Pilot snippergroenproject Casteren	65	Geen lasten pilotproject Snippergroen (budgetoverheveling)
Voorziening wethouderspensioenen	-615	Aanvullende dotatie wethouderspensioenen, m.n. vanwege lagere rentevoet
Afdracht rijksleges reisdocumenten	-32	Hogere opbrengsten reisdocumenten, daardoor hogere afdracht rijksleges
Diverse afwijkingen	11	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	-387	
Leges reisdocumenten	52	Hogere opbrengsten reisdocumenten
Diverse afwijkingen	-1	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	51	
Totale afwijking resultaat	-336	

Toevoeging reserves	Afwijking	Toelichting
Toevoeging algemene reserve	125	Verkoopopbrengst Kloostertuin niet plaatsgevonden in 2024 (naar 2025)
Toevoeging dekkingsreserve kapitaallasten	125	Verkoopopbrengst Kloostertuin niet plaatsgevonden in 2024 (naar 2025)
Totale afwijking toevoeging reserves	250	

Onttrekking reserves	Afwijking	Toelichting
Dekking algemene reserve KTM/brainport	-366	Lagere dekking vanuit algemene reserve (zie verkeer en vervoer)
Dekking subs. duurzame energie particulieren	-52	Lagere dekking vanuit algemene reserve (zie volksgezondheid en milieu)
Onttrekking algemene reserve t.b.v. dekkingsreserve kapitaallasten	-125	Verkoopopbrengst Kloostertuin niet plaatsgevonden in 2024 (naar 2025)
Totale afwijking onttrekking reserves	-543	

Veiligheid

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	n -90	n -79	n -282	n -348	n -66
handhaving	n -299	n -415	n -365	n -411	n -46
rampenbestrijding / crisisbeheersing	n -1.603	n -1.516	n -1.541	n -1.566	n -25
totaal gerealiseerde lasten	n -1.992	n -2.010	n -2.188	n -2.325	n -137
baten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	v 12	v 13	v 17	v 16	n -1
handhaving					
rampenbestrijding / crisisbeheersing	v 96	v 76	v 86	v 83	n -3
totaal gerealiseerde baten	v 108	v 89	v 103	v 99	n -4
gerealiseerd resultaat	n -1.884	n -1.921	n -2.085	n -2.226	n -141

Toelichting afwijkingen veiligheid

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-125	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Diverse afwijkingen	-12	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	-137	
Diverse afwijkingen	-4	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	-4	
Totale afwijking resultaat	-141	

Verkeer en vervoer

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
infrastructuur:					
investeringen	n -1.949	n -2.833	n -3.094	n -3.147	n -53
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	n -14	n -9	n -12	n -22	n -10
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	n -381	n -700	n -373	n -360	v 13
doorstroming	n -108	n -149	n -498	n -85	v 413
openbaar vervoer		n -51			
totaal gerealiseerde lasten	n -2.452	n -3.742	n -3.977	n -3.614	v 363
baten:					
infrastructuur:					
investeringen	v 200	v 67	v 450	v 533	v 83
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	v 5	v 4	v 4	v 5	v 1
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	v 7	v 5	v 7	v 10	v 3
doorstroming	v 23			n -23	n -23
openbaar vervoer					
totaal gerealiseerde baten	v 235	v 76	v 461	v 525	v 64
gerealiseerd resultaat	n -2.217	n -3.666	n -3.516	n -3.089	v 427

Toelichting afwijkingen verkeer en vervoer

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-28	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Wegen, straten en pleinen - voorzieningen	-105	Hogere dotatie voorziening Wijer-De Kuil & degeneratievergoeding (zie baten)
Wegen, straten en pleinen - divers	25	Lagere kosten diverse uitbestede werkzaamheden, stortrechten, beheer vegen wegen en overige
Kabels en leidingen	34	Herstelwerkzaamheden/project Glaspoort (budgetoverheveling)
Verkeersregelingen	12	Lagere advies- en projectkosten
BTW brainport bereikbaar	23	Zie toelichting bijdrage KTM Randweg Eindhoven & bereikbaarheid Brainport
Bijdrage KTM Randweg Eindhoven	194	Bij de bijdrage KTM Randweg Eindhoven & bijdrage regionale bereikbaarheid Brainport is rekening gehouden met een bijdrage voor 2024. Omdat deze bijdrage al is meegenomen bij het project N284 is deze komen te vervallen.
Bijdrage regionale bereikbaarheid brainport	172	
Project kleinschalig vervoer (liftzuilen)	10	Geen projectkosten in 2024 (budgetoverheveling)
Diverse afwijkingen	26	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	363	
Wegen, straten en pleinen - degeneratie	86	Hogere inkomsten degeneratievergoeding
BTW brainport bereikbaar	-22	Zie toelichting bijdrage KTM Randweg Eindhoven & bereikbaarheid Brainport
Totale afwijking baten	64	
Totale afwijking resultaat	427	

Economie

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	n -93	n -99	n -97	n -92	v 5
regionale samenwerking	n -64	n -54	n -103	n -91	v 12
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	n -5		n -209	n -142	v 67
overige infrastructuur		n -1	n -1		v 1
organisatie:					
werkgelegenheid	n -145	n -118	n -117	n -116	v 1
overleg / beheer / samenwerking	n -211	n -288	n -222	n -236	n -14
promotie	n -146	n -133	n -185	n -161	v 24
totaal gerealiseerde lasten	n -664	n -693	n -934	n -838	v 96
baten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	v 93	v 96	v 90	v 90	
regionale samenwerking					
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	v 4.394		v 106	v 297	v 191
overige infrastructuur					
organisatie:					
werkgelegenheid	v 5				
overleg / beheer / samenwerking	v 61	v 11	v 15	v 15	
promotie	v 1.588	v 1.438	v 1.544	v 1.532	n -12
totaal gerealiseerde baten	v 6.141	v 1.545	v 1.755	v 1.934	v 179
gerealiseerd resultaat	v 5.477	v 852	v 821	v 1.096	v 275

Toelichting afwijkingen economie

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-10	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Uitbreiding bedrijventerrein Hapert Noord	66	Lagere projectkosten (budgetoverheveling)
Bedrijventerrein KBP	-29	Hogere advieskosten i.v.m. ambulancepost GGD (verrekening met inkomst)
Bevordering toerisme	49	Lagere kosten Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie (budgetoverheveling)
Diverse afwijkingen	20	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	96	
Winstuitkering KBP	203	Winstuitkering 2024 van Kempisch BedrijvenPark
Bedrijventerrein KBP	-11	Lagere mutatie voorbereidingskosten grondbeleid
Toeristenbelasting	-10	Lagere toeristenbelasting voorgaande jaren
Diverse afwijkingen	-3	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	179	
Totale afwijking resultaat	275	

Onderwijs

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
onderwijshuisvesting	n -1.648	n -1.794	n -2.544	n -2.256	v 288
onderwijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer	n -375	n -316	n -419	n -442	n -23
leerplicht	n -152	n -195	n -167	n -262	n -95
participatie / onderwijs achterstandenbeleid e.d.	n -168	n -13	n -417	n -173	v 244
totaal gerealiseerde lasten	n -2.343	n -2.318	n -3.547	n -3.133	v 414
baten:					
onderwijshuisvesting	n -55	v 12	v 608	v 300	n -308
onderwijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer			v 4	v 1	n -3
leerplicht	v 9	v 12	v 31	v 31	
participatie / onderwijs achterstandenbeleid e.d.	v 150		v 404	v 157	n -247
totaal gerealiseerde baten	v 104	v 24	v 1.047	v 489	n -558
gerealiseerd resultaat	n -2.239	n -2.294	n -2.500	n -2.644	n -144

Toelichting afwijkingen onderwijs

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-109	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Bijzonder basisonderwijs	-27	Hogere overdrachten aan scholen (gymvergoedingen, huur sportzalen, buitenonderhoud en overige)
Voortgezet onderwijs	151	Lagere lasten SPUK ventilatie scholen (zie ook afwijking baten)
Leerlingenvervoer	-23	Hogere reiskosten en kosten leerlingenvervoer
WE/GOA	247	Lagere lasten SPUK onderwijsachterstandenbeleid (zie ook afwijking baten)
Onderwijsvertraging	166	Lagere lasten SPUK onderwijsvertraging (zie ook afwijking baten)
Diverse afwijkingen	9	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	414	
Voortgezet onderwijs	-151	Lagere inkomsten SPUK ventilatie scholen (zie ook afwijking lasten)
WE/GOA	-247	Lagere inkomsten SPUK onderwijsachterstandenbeleid (zie ook afwijking lasten)
Onderwijsvertraging	-166	Lagere inkomsten SPUK onderwijsvertraging (zie ook afwijking lasten)
Diverse afwijkingen	6	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	-558	
Totale afwijking resultaat	-144	

Sport, cultuur en recreatie

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
sport en beweging:					
accommodaties	n -1.515	n -2.080	n -1.919	n -1.678	v 241
bevorderen deelname en activiteiten	n -346	n -302	n -371	n -347	v 24
cultuur:					
cultuur en verbinding	n -194	n -199	n -229	n -226	v 3
cultuur en participatie	n -306	n -305	n -425	n -504	n -79
accommodaties	n -644	n -602	n -716	n -712	v 4
erfgoed en kunst	n -67	n -76	n -133	n -73	v 60
natuur	n -2.111	n -2.090	n -2.850	n -2.458	v 392
totaal gerealiseerde lasten	n -5.183	n -5.654	n -6.643	n -5.998	v 645
baten:					
sport en beweging:					
accommodaties	v 497	v 467	v 610	v 661	v 51
bevorderen deelname en activiteiten	v 128	v 94	v 142	v 128	n -14
cultuur:					
cultuur en verbinding	v 11	v 11	v 11	v 11	
cultuur en participatie	v 2	v 2	v 3	v 3	
accommodaties	v 139	v 102	v 165	v 165	
erfgoed en kunst	v 9	v 9	v 9	v 9	
natuur	v 59	v 44	v 731	v 405	n -326
totaal gerealiseerde baten	v 845	v 729	v 1.671	v 1.382	n -289
gerealiseerd resultaat	n -4.338	n -4.925	n -4.972	n -4.616	v 356

Toelichting afwijkingen sport, cultuur en recreatie

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-76	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Combinatiefuncties/ buurtsportcoaches	27	Lagere lasten door inzet Brede Spuk GALA
Sporthal X-sport	-26	Hogere lasten: elektriciteitsverbruik & onderhoud
Sportvelden de Groesbocht Netersel	63	Geen projectkosten renovatie sportveld & plan herontwikkeling (budgetoverheveling)
Sportvelden de Lemelvelden Hapert	136	Lagere projectkosten parkeerplaats & herontwikkeling sportpark (budgetoverheveling) en lagere lasten onderhoud
Sportvelden de Smagtenbocht	16	Lagere lasten onderhoud en structureel uitsbestede werkzaamheden
Sportvelden de Roetwijer Hoogeloon	10	Geen projectkosten voorbereiding herinrichting sportpark (budgetoverheveling)
Berekening sportvelden	75	Geen projectkosten onderzoek en vervanging berekening sportvelden (budgetoverheveling)
Natuurbescherming	124	Lagere lasten voor natuurbescherming, staan gedeeltelijk lagere houtopbrengsten tegenover (zie afwijking baten)
Gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide	239	Lagere lasten gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide (budgetoverheveling), zie ook afwijking baten
Groenbeleidsplan en soorten management	141	Lagere lasten Groenbeleidsplan (budgetoverheveling) en geen projectkosten soorten managementplan (budgetoverheveling)
Openbaar groen	-95	Hogere lasten boomonderhoud. Door projectmatige aanbesteding zijn meer lasten gemaakt dan gebudgeteerd in 2024.
Gebiedsplan de Groene Long	50	Geen projectkosten fase 2 project Groene Long (budgetoverheveling)
Gebouwlijke voorziening molen te Hapert	46	Geen projectkosten geb.voorziening molen te Hapert (budgetoverheveling)
Egyptische Poort: overall-visie	-39	Hogere advieskosten
Egyptische Poort: sportgebied	-45	Hogere advieskosten
Egyptische Poort: recreatiegebied	-55	Hogere advieskosten
Werkbudget tegemoetkoming vrijwilligers	10	Geen projectkosten werkbudget vrijwilligers (budgetoverheveling)
Speelvoorzieningen	13	Lagere onderhouds- en overige kosten
Onderhoud recreatieve voorzieningen	11	Lagere projectkosten buitenruimte omgeving Carillon (budgetoverheveling)
Diverse afwijkingen	20	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	645	

Gebiedsontwikkeling Kroonvensche heide	-239	Lagere baten gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide (budgetoverheveling), zie ook afwijking lasten
Natuurbescherming	-89	Lagere houtopbrengsten (ook lagere lasten bij natuurbescherming, zie afwijking lasten). Houtopbrengsten volgen in 2025
Sportpark Lemelvelden Hapert	20	Hogere baten door m.n. huuopbrengsten en terugontvangst energiekosten
SPUK sport uitkering	20	Hogere uitkering dan geraamd o.b.v. definitieve verantwoording SiSa
Diverse afwijkingen	-1	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	-289	
Totale afwijking resultaat	356	

Sociaal domein

Bedragen		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024					
(bedragen x € 1.000,-)											
Lasten:											
participatie:											
accommodaties	n	-2.718	n	-2.485	n	-3.130	n	-178			
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	n	-825	n	-641	n	-2.015	n	-37			
mantelzorg	n	-44	n	-94	n	-121	n	-33	v	88	
voorliggende voorzieningen	n	-547	n	-591	n	-581	n	-557	v	24	
arbeidsparticipatie	n	-236	n	-332	n	-200	n	-232	n	-32	
overige lokale initiatieven	n	-464	n	-473	n	-887	n	-717	v	170	
wijk GGZ	n	-2			n	-15	v	8	v	23	
Wmo:											
zorgloket	n	-647	n	-849	n	-712	n	-703	v	9	
maatwerkdienstverlening 18+	n	-5.234	n	-5.868	n	-5.724	n	-6.035	n	-311	
complexe cacuïstiek											
inkomensregelingen:											
inkomensvoorzieningen	n	-10.498	n	-10.113	n	-9.784	n	-9.988	n	-204	
minimabeleid	n	-1.104	n	-412	n	-511	n	-463	v	48	
bijzondere bijstand											
schuldhulpverlening	n	-10	n	-7	n	-10	n	-14	n	-4	
jeugd:											
preventie	n	-1.035	n	-1.060	n	-1.027	n	-988	v	39	
maatwerkdienstverlening 18-	n	-3.280	n	-2.865	n	-3.834	n	-4.308	n	-474	
geëscaleerde zorg 18+											
geëscaleerde zorg 18-	n	-343	n	-327	n	-530	n	-622	n	-92	
vrijwilligers (waardering / ondersteuning)	n	-116	n	-76	n	-68	n	-113	n	-45	
totaal gerealiseerde lasten		n	-27.103	n	-26.193	n	-28.971	n	-29.947	n	-976
baten:											
participatie:											
accommodaties	v	532	v	137	v	312	v	414	v	102	
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	v	1.359	v	204	v	2.550	v	2.659	v	109	
mantelzorg	v	11			v	12	v	12			
voorliggende voorzieningen			v	12	v	130	v	5	n	-125	
arbeidsparticipatie	v	27	v	96	v	24	v	28	v	4	
overige lokale initiatieven	v	159	v	3	v	432	v	103	n	-329	
wijk GGZ							n	-18	n	-18	
Wmo:											
zorgloket											
maatwerkdienstverlening 18+	v	145	v	145	v	165	v	165			
complexe cacuïstiek											
inkomensregelingen:											
inkomensvoorzieningen	v	4.481	v	2.811	v	3.401	v	3.256	n	-145	
minimabeleid	v	31	v	30	v	40	v	49	v	9	
bijzondere bijstand											
schuldhulpverlening											
jeugd:											
preventie	v	44	v	40	v	45	v	44	n	-1	
maatwerkdienstverlening 18-											
geëscaleerde zorg 18+											
geëscaleerde zorg 18-											
vrijwilligers (waardering / ondersteuning)											
totaal gerealiseerde baten		v	6.789	v	3.478	v	7.111	v	6.717	n	-394
gerealiseerd resultaat		n	-20.314	n	-22.715	n	-21.860	n	-23.230	n	-1.370

Toelichting afwijkingen sociaal domein

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-59	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Programmakosten MD	-791	Op basis van de voorlopige cijfers zijn de totale programmakosten 2024 Maatschappelijke Dienstverlening fors hoger dan begroot bij de 2e Marap
Exploiatieresultaat 2024 MD	-149	Exploiatieresultaat 2024 MD
Programmakosten Kempenplus	-38	Hogere programmakosten Kempenplus
Wet inburgering nieuwkomers	277	Lagere lasten wet inburgering nieuwkomers (zie ook afwijking baten)
Opvang ontheemden Oekraïne	-138	Hogere lasten beveiliging & beheer (zie ook hogere baten hieronder)
Uitvoering diverse taken ihkv Wmo	30	Lagere kosten voor ondersteuning, onderzoeken, maatwerkvoorzieningen en initiatieven
Mantelzorgondersteuning	24	Lagere lasten door inzet Brede Spuk GALA
MFA Hart van Hapert - onderhoudsvoorziening	-99	Hogere dotatie onderhoudsvoorziening (zie ook afwijking baten)
MFA Hart van Hapert - gem. belastingen	50	Lagere lasten OZB 2023 en 2024 dan verwacht
MFA D'n Anloop	-41	Hogere dotatie onderhoudsvoorziening
Gemeenschapshuis aan de Markt	-36	Hogere kapitaallasten
Diverse afwijkingen	-6	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	-976	
Bijstandsbesluit zelfstandigen	-136	Mutatie dubieuze debiteuren SOZA aansluiting balans Kempenplus
Wet inburgering nieuwkomers	-334	Lagere baten wet inburgering nieuwkomers (zie ook afwijking lasten)
Opvang ontheemde Oekraïners	83	Hogere rijksbijdrage o.b.v. definitieve verantwoording SPUK
Kinderopvang	47	Hoger SPUK-uitkering gedupeerden toesalgenaffaire (o.b.v. verantwoording)
Ouderenbeleid	-125	Verkoopopbrengst Kloostertuin niet gerealiseerd in 2024 (volgt in 2025)
MFA Hart van Hapert - onderhoudsvoorziening	99	Hogere bijdragen t.b.v. onderhoudsvoorziening (zie ook afwijking lasten)
Diverse afwijkingen	-28	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	-394	
Totale afwijking resultaat	-1.370	

Volksgezondheid

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
volksgezondheid:					
preventie	n -1.075	n -953	n -1.213	n -1.159	v 54
acute zorg	n -2	n -2	n -3	n -3	
riolering	n -2.040	n -2.124	n -2.007	n -1.922	v 85
duurzaam grondstoffengebruik / afval	n -2.106	n -1.752	n -2.163	n -2.087	v 76
kwaliteit van de leefomgeving					
preventie	n -718	n -869	n -917	n -895	v 22
handhaving	n -130	n -68	n -92	n -73	v 19
natuur (aanleg)	n -31	n -67	n -37	n -30	v 7
klimaat	n -1.379	n -1.046	n -2.042	n -1.140	v 902
totaal gerealiseerde lasten	n -7.481	n -6.881	n -8.474	n -7.309	v 1.165
baten volksgezondheid en milieu					
volksgezondheid:					
preventie	v 176		v 234	v 223	n -11
acute zorg					
riolering	v 2.206	v 2.322	v 2.287	v 2.221	n -66
duurzaam grondstoffengebruik / afval	v 2.423	v 2.082	v 2.429	v 2.449	v 20
kwaliteit van de leefomgeving					
preventie	v 13				
handhaving					
natuur (aanleg)					
klimaat	v 376	v 464	v 1.418	v 469	n -949
totaal gerealiseerde baten	v 5.194	v 4.868	v 6.368	v 5.362	n -1.006
gerealiseerd resultaat	n -2.287	n -2.013	n -2.106	n -1.947	v 159

Toelichting afwijkingen volksgezondheid

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Projectkosten basisgezondheidszorg	56	Lagere kosten door inzet van Brede Spuk GALA middelen
Dienstverleningsovereenkomst Diftar	28	Lagere lasten milieustraat
Projectkosten milieustraat	62	Lagere kosten voorbereiding nieuw grondstoffencentrum (budgetoverheveling)
Zwerfafval	12	Lagere kosten opruimen zwerfafval
Communicatie riolering	30	Lagere communicatiekosten i.h.k.v. riolering
Capaciteit energietransitie	152	Lagere lasten SPUK capaciteit energietransitie (zie ook afwijking baten)
Lokaal isolatieprogramma	554	Lagere lasten SPUK lokaal isolatieprogramma (zie ook afwijking baten)
Subsidieregeling duurzame energie particulier	52	Lagere lasten subsidie duurzame energie (budgetoverheveling)
Aanpak energiearmoede	191	Lagere kosten SPUK aanpak energiearmoede (zie ook afwijking baten)
Project Kempenbranie	17	Lagere projectkosten Kempenbranie (budgetoverheveling)
Energietransitie	18	Lagere projectkosten en uitbestede werkzaamheden energietransitie
Klimaatadaptatie	15	Lagere kosten klimaatadaptatie
Energiehub KBP	-36	Hogere kosten
Diverse afwijkingen	14	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	1.165	
PMD	36	Hogere vergoeding inzameling PMD
Papier	15	Hogere opbrengsten oud papier
Milieustraat	37	Hogere bijdrage buurgemeente Reusel-De Mierden
Voorziening riolering	-108	Lagere onttrekking uit voorziening dan geraamd
Afalstoffenheffing	-63	Lagere inkomsten afvalstoffenheffing
Rioolheffing	24	Hogere inkomsten rioolheffing
Capaciteit energietransitie	-260	Lagere baten SPUK capaciteit energietransitie (zie ook afwijking baten)
Lokaal isolatieprogramma	-554	Lagere baten SPUK lokaal isolatieprogramma (zie ook afwijking baten)
Aanpak energiearmoede	-173	Lagere baten SPUK aanpak energiearmoede (zie ook afwijking baten)
Energiehub KBP	36	Hogere baten C-DOKE
Diverse afwijkingen	4	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	-1.006	
Totale afwijking resultaat	159	

Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
bebouwd:					
wonen	n -1.302	n -1.043	n -1.644	n -1.331	v 313
grondexploitaties	n -3.590	n -2.262	n -9.617	n -7.999	v 1.618
overig gebruik ruimte	n -1.745	n -1.416	n -2.131	n -1.907	v 224
onbebouwd:					
cultuurlandschap		n -22	n -30	n -8	v 22
natuur / water					
totaal gerealiseerde lasten	n -6.637	n -4.743	n -13.422	n -11.245	v 2.177
baten VHROSV					
bebouwd:					
wonen	v 541	v 669	v 1.116	v 1.096	n -20
grondexploitaties	v 3.492	v 2.225	v 9.398	v 8.011	n -1.387
overig gebruik ruimte	v 289	v 176	v 367	v 186	n -181
onbebouwd:					
cultuurlandschap	n -4	v 50	v 71	v 71	
natuur / water					
totaal gerealiseerde baten	v 4.318	v 3.120	v 10.952	v 9.364	n -1.588
gerealiseerd resultaat	n -2.319	n -1.623	n -2.470	n -1.881	v 589

Toelichting afwijkingen VHROSV

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-36	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Uitvoering Omgevingswet	301	Lagere projectkosten (budgetoverheveling)
Vastgoedbeheer	22	Lagere projectkosten nieuwe MJOP (budgetoverheveling)
Projectplan Posthof	37	Lagere advieskosten (budgetoverheveling)
Ov. aangelegenheden volkshuisvesting	165	Lagere projectkosten startbouwimpuls Piushof Bladel (budgetoverheveling)
Diverse exploitaties - doorbelasting grex	79	Lagere projectkosten en rente - lasten toegerekend aan grondexploitaties
Diverse exploitaties	108	Lasten toegerekend aan grondexploitaties (zie ook afwijking baten)
Anticiperende grondverwerving	125	Lagere project-/plankosten uitbreidingslocaties (budgetoverheveling)
Grondexploitatie	1.356	Mutaties onderhanden werk & mutatie voorbereidingskosten (zie afwijking baten)
Diverse afwijkingen	20	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	2.177	
Diverse exploitaties - doorbelasting grex	-108	Lasten toegerekend aan grondexploitaties (zie ook afwijking lasten)
Grondexploitatie	-1.647	Mutaties onderhanden werk & mutatie voorbereidingskosten (zie afwijking lasten)
Grondexploitatie winstuitnames	368	Tussentijdse winstnemning grondexploitaties 2024
Ov. aangelegenheden volkshuisvesting	-165	Lagere projectbaten startbouwimpuls Piushof Bladel (budgetoverheveling)
Ruimtelijke ordening	-16	Lagere advieskosten
Diverse afwijkingen	-20	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	-1.588	
Totale afwijking resultaat	589	

Overhead

Bedragen	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
(bedragen x € 1.000,-)					
lasten:					
overhead	n -6.693	n -6.695	n -7.730	n -7.480	v 250
totaal gerealiseerde lasten	n -6.693	n -6.695	n -7.730	n -7.480	v 250
baten:					
overhead	v 263	v 197	v 341	v 404	v 63
totaal gerealiseerde baten	v 263	v 197	v 341	v 404	v 63
gerealiseerd resultaat	n -6.430	n -6.498	n -7.389	n -7.076	v 313

Toelichting afwijkingen overhead

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	96	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Gemeentehuis - nieuw meubilair	21	Project niet uitgevoerd in 2024 (budgetoverheveling)
Gemeentehuis - gasverbruik	17	Lagere kosten gasverbruik
Kosten automatisering	40	Diverse lagere kosten zoals contacten, abonnementen, licenties en aanschaf bodycamera's voor de BOA's (budgetoverheveling)
Exploitatieresultaat SSC	34	Lagere lasten
Huisvesting en tractie OW	17	Voornamelijk lagere huurkosten
Dienstverlening en bedrijfsvoering	15	Diverse lagere lasten binnen de afdeling dienstverlening en bedrijfsvoering
Diverse afwijkingen	10	Diverse afwijkingen
Totale afwijking lasten	250	
Inhuur i.v.m. overlastgevende jeugd	52	Hogere doorbelasting gedeelte gemeente Reusel-De Mierden
Diverse afwijkingen	11	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	63	
Totale afwijking resultaat	313	

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking 2024
lasten:					
algemene dekkingsmiddelen	n -888	n -1.003	n -986	n -1.434	n -448
totaal gerealiseerde lasten	n -888	n -1.003	n -986	n -1.434	n -448
baten:					
algemene dekkingsmiddelen	v 46.381	v 47.673	v 49.497	v 50.043	v 546
totaal gerealiseerde baten	v 46.381	v 47.673	v 49.497	v 50.043	v 546
gerealiseerd resultaat	v 45.493	v 46.670	v 48.511	v 48.609	v 98

Toelichting afwijkingen algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000,-)	Afwijking	Toelichting
Verrekening loonkosten, overhead en inhuur	-79	De loonkosten worden toegerekend aan de diverse taakvelden. Doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Geldleningen	38	Renteresultaat 2024, nadere toelichting in paragraaf treasury
Voorziening dubieuze debiteuren	-32	Hogere dotatie door bepaling bij jaarrekening
Vennootschapsbelasting	-340	Hogere VPB-last 2024 dan geraamd
Uitvoering Wet Woz	-35	Hogere lasten bezwaarschriften
Totale afwijking lasten	-448	
Geldleningen	18	Renteresultaat 2024, nadere toelichting in paragraaf treasury
Algemene uitkering	612	Hogere algemene uitkering
Onroerende zaakbelasting	-77	Lagere onroerendezaakbelastingen dan geraamd
Diverse afwijkingen	-7	Diverse afwijkingen
Totale afwijking baten	546	
Totale afwijking resultaat	98	

Toelichting op investerings- en projectbudgetten

In deze paragraaf lichten we de lopende investeringen en projecten per hoofdtaakveld toe door middel van de zgn. smileys. Bij een groene smiley is de investering of project afgerond, bij een gele smiley is de investering of project in uitvoering en bij een rode smiley is de investering of project nog niet in uitvoering.

Van de begrote investeringsuitgaven van € 85,158 miljoen is in vorige jaren een totaalomvang gerealiseerd van € 40,257 miljoen en in 2024 € 19,279 miljoen. We stellen voor om restantkredieten tot een bedrag van € 23,271 miljoen door te schuiven naar het volgende jaar. Daarnaast kunnen een aantal kredieten worden afgesloten. Als de uitvoering van een investering of project met meer dan € 50.000,- overschreden wordt lichten we dat voor die investering of project nader toe in het onderdeel "Begrotingsrechtmatigheid". Hieronder volgt een toelichting van de geplande/uitgevoerde investeringen per programma.

Toelichting Bestuur en ondersteuning

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Aankoop grond Hamelendijk Reusel	588			588		588
totaal	588			588		588

Aankoop grond Hamelendijk

Voor de beoogde aankoop van een perceel landbouwgrond aan de Hamelendijk te Reusel- De Mierden is bij de Najaarsnota 2023 een krediet geraamd van € 588.000,-. Dit krediet is bij de jaarrekening 2023 overgebracht naar het dienstjaar 2024. Momenteel wordt gewerkt aan de hiervoor benodigde grondstrategie die in Q2 aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd. Afhankelijk van de besluitvorming hierover wordt een notarieel transport van het perceel landbouwgrond aan de Hamelendijk te Reusel- de Mierden voorzien in Q2 of Q3 2025.

Toelichting Veiligheid

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Renovatie dak brandweerkazerne Bladel	25			25		
totaal	25			25		

Renovatie dak brandweerkazerne Bladel

Voor de renovatie van het dak van de brandweerkazerne Bladel is in 2023 een krediet van € 25.000,- beschikbaar gesteld. Uit inspecties is gebleken dat deze renovatie kan worden doorgeschoven naar het jaar 2027. In het meerjareninvesteringsprogramma (MIP) is hiervoor in de jaarschijf 2027 een raming van € 32.000,- opgenomen. Het huidige krediet van € 25.000,- kan hiermee bij de jaarrekening 2024 komen te vervallen.

Toelichting Verkeer en vervoer

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Verb. bereikbh. bedr.terrein Sleutel & Kl. Hoeven	100	52		48		48
Gepland groot onderhoud wegen 2023	1.502	863	651	-12		
Gepland groot onderhoud wegen 2024	1.578		1.269	308		308
Voorbereiding herinrichting N284	450	123	262	65		65
Verkeersvisie Hapert: aanp. Oude Provinciale weg	3.217	2.853	421	-57	-57	
Gemeenschapshuis aan de Markt: buitenruimte	429	27	123	279		279
Verbindingsweg en waterberging Hoeven 26	270		14	256		256
Herinrichting Hofplein Bladel	300	150	170	-20		
Uitvoeren verkeersvisie 2023	130	16	118	-4		
Uitvoeren verkeersvisie 2024	1.630		368	1.262		1.262
Aanpassing omgeving de Vest	45	5		40		40
Verbreden fietspaden Cartierheide	600	121	24	455		455
Herstructurering Koolbogt Bladel	1.315	33	67	1.215		1.215

Herinrichting marktgebied Bladel	648			648		648
Vervanging openbare verlichting 2024: armaturen	58		36	22		22
Vervanging openbare verlichting 2024: masten	63		51	12		11
totaal	12.335	4.243	3.574	4.517	-57	4.609

Verbetering bereikbaarheid bedrijventerrein de Sleutel & Kleine Hoeve

Het restantkrediet 2024 ad € 48.000,- zal nog worden ingezet ten behoeve van de verdere voorbereiding van de aanleg van de verbindingsweg en waterberging Hoeven 26 en de aanpassing van Hallenstraat en Raambrug. De voorbereiding wordt samen met Reusel-De Mierden verder uitgewerkt richting de uitvoering. Dit restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Gepland groot onderhoud wegen 2023

Het restantkrediet 2024 ad € 639.000,- is geheel ingezet voor Klimaatmaatregelen fase 3 (Hoofdstraat, Breestraat en Dijkstraat) Hoogeloon, asfaltonderhoud Dalem en de Pan, Het Bosch Bladel en herinrichting Hemelrijken en Kerkstraat Casteren. Dit krediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld met een geringe overschrijding van € 12.000,-.

Gepland groot onderhoud wegen 2024

Voor de uitvoering van het gepland groot onderhoud 2024 is een krediet van € 1.578.000,- beschikbaar gesteld. Dit krediet is vooralsnog gedeeltelijk ingezet voor de projecten Klimaatmaatregelen fase 3 Hoogeloon (Hoofdstraat, Breestraat en Dijkstraat), Hemelrijken/Kerkstraat in Casteren en het Gepland Groot Onderhoud (GGO) aan de rijbaan op Het Bosch / De Voorbeemden. Verder zijn de voorbereidingskosten voor de reconstructiewerkzaamheden Fons van der Heijdenstraat/ De Lei (binnen de bebouwde kom) hieruit betaald. De uitvoering van dit project zal medio 2025 zijn. Het restantkrediet 2024 ad € 308.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Voorbereiding herinrichting N284

Ten laste van het restantkrediet 2024 ad € 327.000,- zijn in 2024 advieskosten, salariskosten en een verrekening van aangekochte grond gebracht. Het restantkrediet ultimo 2024 ad € 65.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025 en worden ingezet voor de verdere uitwerking van het voorkeursalternatief 2024 inclusief de ruimtelijke gevolgen.

Verkeersvisie Hapert / aanpassing Oude Provincialeweg

Het restantkrediet 2024 ad € 364.000,- is in 2024 afgerond met een overschrijding van € 57.000,- wegens extra uitgevoerde asfalteringswerkzaamheden en de toerekening van salaris- en apparaatskosten Openbare Werken.

Gemeenschapshuis aan de Markt: buitenruimte

Voor de realisatie van de functionele buitenruimte van BRUIS is een totale projectbegroting opgesteld van € 1.400.000,-. Met de werkzaamheden is medio november 2024 begonnen en de oplevering is voorzien omstreeks mei/juni 2025. Dit restantkrediet van € 279.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Verbindingsweg en waterberging Hoeven 26

Voor het aandeel van de gemeente Bladel in de aanleg van een nieuwe verbindingsweg tussen bedrijventerrein De Sleutel en Kleine Hoeve (Reusel) is in 2022 krediet van € 270.000,- beschikbaar gesteld. Daarnaast is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van een waterbergingsgebied nabij Hoeve 26 te Reusel (programma volksgezondheid en milieu). Met de voorbereiding hiervan is medio 2023 gestart. De uitvoering van de werkzaamheden wacht nog op de benodigde omgevingsplanprocedure. In afwachting daarvan wordt het restantkrediet voor een bedrag van € 256.000,- bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Herinrichting Hofplein

De herinrichting van het Hofplein is in 2024 geheel afgerond. Het restantkrediet 2024 ad € 150.000,- is met een bedrag van € 20.000,- overschreden en zal bij de jaarrekening 2024 financieel worden afgewikkeld. Echter is

binnen het krediet een extra opbrengst van € 11.000,- ten opzichte van de begroting, waardoor de overschrijding per saldo € 9.000,- bedraagt.

Uitvoeren Verkeersvisie 2023

Het restantkrediet ad € 114.000,- voor het uitvoeren van kleinschalige infrastructurele verkeerskundige maatregelen en/of projecten is in 2024 ingezet ten behoeve van het aanpassen van de komgrenzen Netersel en Hoogeloon en kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld met een geringe overschrijding van € 4.000,-.

Uitvoeren Verkeersvisie 2024

Het krediet voor de uitvoering van de verkeersvisie 2024 ad € 1.430.000,- is bij de Perspectiefnota 2024 verhoogd met € 200.000,- ten behoeve van het treffen van duurzame verkeersmaatregelen aan de Casterseweg (binnen de bebouwde kom) ter voorkoming van overlast door trillingen en geluid en het beperken van de hoge snelheden ter plaatse. Naast de Casterseweg zijn diverse verkeersprojecten in voorbereiding, waaronder Fons van der Heijdenstraat, Burgemeester Woenseldreef en Lemel/Dijkstraat. Het restantkrediet 2024 ad € 1.262.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Aanpassing omgeving De Vest

Het restantkrediet ultimo 2024 ad € 40.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025 en worden ingezet voor de herstelkosten van de omgeving na de oplevering van de uitbreiding van basisschool De Vest te Hoogeloon in 2025.

Verbreden fietspaden Cartierheide

Voor een nadere toelichting op dit project wordt verwezen naar raadsmededeling RM24.059. Ten laste van het restantkrediet 2024 ad € 479.000,- zijn dit jaar enkel minimale voorbereidingskosten gebracht. Het restantkrediet ad € 455.000,- en het nog openstaande subsidiebedrag van € 234.000,- zullen worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Herstructurering Koolbogt

Voor de herinrichting van de omgeving van de Koolbogt in Bladel is bij de Perspectiefnota 2024 een totaalkrediet van € 1.215.000,- beschikbaar gesteld. Daarnaast is nog een restantkrediet 2023 ad € 67.000,- wegens voorbereidingskosten. De kosten voor het nieuwe inrichtingsplan inclusief Spieveld zijn geraamd op € 1.800.000,-, waarvan € 500.000,- gedekt kan worden uit het reguliere rioolkrediet en € 85.000,- uit het reguliere groenkrediet. De oplevering is gepland omstreeks mei 2025. Het restantkrediet 2024 ad € 1.215.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Herinrichting marktgebied Bladel

Voor de realisatie van de functionele buitenruimte van BRUIS is een totale projectbegroting opgesteld van € 1.400.000,-. Ten opzichte van de hiervoor binnen de huidige begroting reeds beschikbare middelen is bij de Perspectiefnota 2024 nog een aanvullende krediet van € 648.000,- beschikbaar gesteld. Met de werkzaamheden is medio november 2024 begonnen en de oplevering is voorzien omstreeks mei/juni 2025. Dit aanvullend krediet van € 648.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Vervanging openbare verlichting 2024

De kredieten 2024 voor de vervanging van de openbare verlichting ad resp. € 58.000,- (armaturen) en € 63.000,- (masten) zijn in 2024 voor een bedrag van € 87.000,- ingezet ten behoeve van onderhoud, beheer en vervanging 2024 conform de meerjarig gesloten overeenkomst met Heijmans Wegen B.V. te Eindhoven en de herinrichting van de openbare verlichting Hemelrijken Casteren. De resterende kredieten ad € 33.000,- zullen worden overgeheveld naar het dienstjaar 2025 en kunnen zo nodig worden ingezet voor het verlichtingsplan herinrichting Marktgebied Bladel.

Toelichting Economie

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Bouwrijp maken perceel KBP	3.507	2.802	696	9		
Vorbereiding realisatie nieuwbouw GGD	132		19	113		113
Bedrijventerrein KBP percelen 1.1 en 1.3	85		74	11		11
totaal	3.724	2.802	789	133		124

Bouwrijp maken perceel Kempisch Bedrijvenpark

Eind 2023 is binnen het hiervoor beschikbaar gestelde krediet een perceel grond op het Kempisch Bedrijvenpark aangekocht voor een bedrag van ca. € 2,8 miljoen. In de raadsvergadering van 27 juni 2024 is een krediet van € 697.000,- beschikbaar gesteld voor het bouwrijp maken van een perceel op het KBP voor onder meer de vestiging van de ambulancepost GGD. De werkzaamheden zijn in september 2024 gestart en in Q4 binnen het krediet afgerond.

Vorbereiding realisatie nieuwbouw GGD

Voor de realisatie van de nieuwbouw GGD op het Kempisch Bedrijvenpark is bij de Perspectiefnota 2024 een voorbereidingskrediet van € 132.000,- geraamd. In Q4 zijn de eerste kosten gemaakt in het kader van de benodigde omgevingsvergunning. Het restantkrediet ad € 113.000,- zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Bedrijventerrein KBP inrichting percelen 1.1. en 1.3

De gemeenteraad heeft op 21 september 2023 ingestemd met voorstel R23.058 om een tweetal kavels strategisch aan te kopen op het KBP achter de Subway met het oog daar maatschappelijke voorzieningen te vestigen. Om de planvorming voor de grondexploitatie verder uit te werken is bij de Perspectiefnota 2024 een voorbereidingsbudget van € 85.000,- voor het jaar 2024 beschikbaar gesteld en € 12.000,- voor het jaar 2025. De voorbereidingskosten worden t.z.t. toegerekend aan de diverse te realiseren voorzieningen. In 2024 zijn voorbereidingskosten gemaakt voor een bedrag van € 74.000,-. Het restantkrediet ad € 11.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Toelichting Onderwijs

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Uitbreiding basisschool de Vest Hoogeloon 2024	1.090		400	690		690
Onderwijsleerpakket uitbr. De Vest Hoogeloon	98			98		98
totaal	1.188		400	788		788

Uitbreiding basisschool en onderwijsleerpakket de Vest Hoogeloon

Voor de uitbreiding van basisschool de Vest en het daarbij behorende onderwijsleerpakket zijn bij de Perspectiefnota 2024 kredieten van resp. € 1.090.000,- en € 98.000,- beschikbaar gesteld. De voorbereidingen zijn medio 2024 gestart en de oplevering is gepland in juni 2025. De uitgaven in 2024 blijven beperkt tot € 400.000,- wegens bouwvoorschotten. Het krediet voor het onderwijsleerpakket zal worden uitgekeerd in mei 2025. De restantkredieten zullen bij de jaarrekening 2024 worden overgeheveld naar het dienstjaar 2025.

Toelichting Sport, cultuur en recreatie

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Uitvoering groenstructuurplan 2023	150	64	26	60		60
Uitvoering groenstructuurplan 2024	150			150		150
Vervanging openbaar groen 2023	260	127	133			
Vervanging openbaar groen 2024	260		83	177		177
LUWA-toren Bladel: renovatie	50			50		50
Aankoop grond Beemdstraat/ Groene Long	74		74			
Verduurzaming sportpark De Lemelvelden	184			184		184

Verduurzaming sportpark De Roetweijer	31			31		31
Sportpark de Roetweijer: renovatie dak KV Klimroos	14			14		14
Sportpark de Roetweijer: verv. Install. KV Klimroos	53			53		53
Technische installaties voetbal/ korfbal Casteren	228			228		228
Herontwikkeling sportpark Casteren	1.386		15	1.371		1.371
Vervanging installaties tennis/ korfbal Lemelvelden	37			37		37
Vervanging installaties sporthal Eureka	160	8	44	108		108
Verduurzaming sporthal Eureka (ivm MFA)	277			277		277
Traject kunstgrasvelden Bladel/ Hapert	2.100	1.587	176	337		
Fusie korfbalvereniging Hapert Hoogeloon: nieuwbouw	908		13	895		894
Fusie korfbalvereniging Hapert Hoogeloon: verbouwing	303			303		303
Sportpark de Lemelvelden: renovatie tribune w Hapert	20			20		
Sportpark Smagtenbocht: techn install tennispavilij	15			15		
Nieuwbouw kleedlokalen de Smagtenbocht	1.712		7	1.705		1.705
Nieuwbouw kantine de Smagtenbocht	1.307		2	1.305		1.304
Vervanging veldafstering hekwerken sportvelden	15			15		15
Vervanging speeltoestellen 2022	46	40	5	1		
Vervanging speeltoestellen 2024	89		88	1		
totaal	9.829	1.826	666	7.337		6.961

😊 Uitvoering groenstructuurplan 2023

Voor de uitvoering van het groenstructuurplan is in 2023 een krediet van € 150.000,- beschikbaar gesteld. Het restantkrediet ad € 86.000,- is in 2024 deels ingezet voor het inrichten van plantvakken Hofplein Bladel, het verfraaien van groeiplaatsen monumentale bomen en de afronding van de groenvoorziening de Hoeve in Netersel. Het restantkrediet ad € 60.000,- worden overgebracht naar het dienstjaar 2025 voor de afrekening van de groenvoorziening ten behoeve van Klimaatmaatregelen 3^e fase Hoogeloon. Door vertragingen van het project zijn de betreffende werkzaamheden niet eerder uitgevoerd kunnen worden.

😊 Uitvoering groenstructuurplan 2024

Voor de uitvoering van het groenstructuurplan is in 2024 een krediet van € 150.000,- beschikbaar gesteld. In 2024 is gestart met de reconstructie van de Koolbogt en inrichting van de buitenruimte van MFA Bruis die vanuit dit krediet zal worden betaald. Het krediet 2024 ad € 150.000,- zal daarom worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

😊 Vervanging openbaar groen 2023

Het restantkrediet 2023 ad € 133.000,- is in 2024 geheel ingezet voor plantvakken Hofplein Bladel, diverse overige aanplantwerkzaamheden binnen de gemeente en groenplan klimaatmaatregelen Hoogeloon. Het restantkrediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

😊 Vervanging openbaar groen 2024

Voor de vervanging van openbaar groen is in 2024 een krediet van € 260.000,- beschikbaar gesteld. Dit krediet is gedeeltelijk ingezet voor het vervangen van bomen in de kern van Bladel en het buitengebied van Casteren/ Hoogeloon. Het restantkrediet ad € 177.447,- zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2025 en worden ingezet voor inboetwerkzaamheden en renovatiewerkzaamheden. Deze werkzaamheden zouden in het najaar 2024 uitgevoerd worden, maar door de natte weersomstandigheden is dit uitgesteld naar het voorjaar 2025.

😊 Luwa-toren Bladel

Voor de renovatie van de LUWA-toren is in 2024 een krediet van € 50.000,- beschikbaar gesteld. De uitvoering van de benodigde maatregelen is afhankelijk van de uiteindelijke keuze voor de locatie van deze toren in relatie met de ontwikkelingen rondom het uitvoeringsplan Egyptische Poort. Het krediet zal in afwachting hiervan bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

😊 Aankoop grond Beemdstraat

In 2024 is de aankoop van het perceel aan de Beemdstraat te Bladel gerealiseerd voor een bedrag van € 74.000,-. Dit krediet kan hiermee bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Verduurzaming en vervanging installaties gemeentelijke gebouwen

De afgelopen jaren zijn diverse kredieten beschikbaar gesteld voor de verduurzaming, renovaties en de vervanging van technische installaties van de gemeentelijke gebouwen. Een aantal van deze investeringen hebben door zowel interne als externe oorzaken de nodige vertraging opgelopen. De uitvoering hiervan is afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming en nadere prioritering van werkzaamheden binnen het gemeentelijk gebouwenbeheer als gevolg van de huidige personele bezetting. Op dit moment resteren voor de betreffende projecten onderstaande (restant)kredieten met bijbehorende resterende ramingen voor SPUK-uitkeringen. Deze kredieten zullen in afwachting van nadere besluitvorming worden overgebracht naar het dienstjaar 2025. Het betreft de volgende investeringen:

- Renovatie dak KV Klimroos sportpark De Roetwijer | € 14.000,-
- Vervanging installaties tennis/korfbal De Lemelvelden | € 37.000,-
- Vervanging installaties sporthal Eureka | € 108.000,-
- Vervanging installaties korfbal Klimroos De Roetwijer | € 53.000,-
- Verduurzaming sportpark De Lemelvelden | € 184.000,-
- Verduurzaming sportpark De Roetwijer | € 31.000,-
- Verduurzaming sporthal Eureka (i.v.m. MFA) | € 277.000,-

Herontwikkeling sportpark Casteren (+technische installaties) / Fusie korfbal Hapert en Hoogeloon

Voor de herontwikkeling van sportpark Casteren en de technische installaties is een totaalkrediet van € 1.614.000,- beschikbaar gesteld. Voor de nieuwbouw en verbouw ten behoeve van de fusie korfbalvereniging Hapert-Hoogeloon is een totaalkrediet van € 1.210.000,- beschikbaar gesteld. Voor zowel de nieuwbouw van het onderkomen van de nieuwe korfbalvereniging KVC te Hapert als voor de nieuwbouw van het onderkomen van vv Casteren heeft medio 2024 een aanbesteding plaatsgevonden. Met beide aannemers is een bouwteamovereenkomst gesloten. Met vereniging, architect, gemeente én aannemer zijn eind 2024 aan de hand van de inschrijfbegroting de plannen gefinetuned en in bouwteamverband nader uitgewerkt. De definitieve opdracht zal plaatsvinden in Q1 2025. De start uitvoering is voorzien in maart 2025. In 2024 hebben zich enkel geringe advies- en voorbereidingskosten voorgedaan. De betreffende restantkredieten zullen worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Traject kunstgrasvelden Bladel/Hapert

Voor de aanleg van 3 kunstgrastrajecten in Bladel en Hapert is in 2023 een totaalkrediet van € 2.100.000,- beschikbaar gesteld. De realisatie heeft plaatsgevonden in het 2^e halfjaar 2023. Bij de jaarrekening 2023 is een bedrag van € 340.000,- inclusief BTW overgebracht naar het dienstjaar 2024 ten behoeve van de oplevering en afrekening van de kunstgrasvelden en de nieuwe sportveldverlichting op de betreffende sportparken. In Q3 is de sportveldverlichting afgerekend voor een bedrag van € 77.000,-. In Q4 heeft de afrekening van de kunstgrasvelden plaatsgevonden een bedrag van € 83.000,-. Daarnaast is aan een drietal verenigingen een tegemoetkoming verstrekt in de aanschafkosten van een bladblazer. Het restantkrediet kan bij de jaarrekening 2024 met een onderschrijving van per saldo € 147.000,- worden afgerond.

Nieuwbouw kleedlokalen en kantine de Smagtenbocht

In de raadsvergadering van 21 maart 2024 is een krediet van € 3.019.000,- beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van kleedlokalen voor voetbal/korfbal/handbal/volleybal met een gezamenlijke kantine, waarvan € 1.307.000,- ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine. Hierna is voortvarend begonnen met het proces wat moet leiden tot daadwerkelijke realisatie: onderzoeken, functioneel en technisch programma van eisen, aanbesteding, vergunning en bouw. Dat geldt zowel voor het sportcomplex als voor het totale sportpark. Werkzaamheden kunnen gedeeltelijk parallel aan elkaar lopen. Voor beide trajecten is een planning gemaakt. De doorlooptijd van het sportcomplex is ingeschat op 1,5 jaar met een streefdatum oplevering 1-8-2025, voor het totale sportpark ruim 3 jaar met een streefdatum oplevering 1-6-2027. Het krediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Vervanging veldafrostering hekwerken sportvelden

Bij de Perspectiefnota 2024 is met ingang van 2024 een jaarlijks krediet beschikbaar van € 15.000,- voor de vervanging van veldafrostering en bestaande hekwerken rondom de sportvelden. Geconstateerd is dat we

stapsgewijs de (vanuit de bond verplichte) leunhekwerken rondom de hoofdvelden moeten gaan vervangen. Deze zijn veelal 50 jaar of ouder. We zijn voornemens om het hoofdveld van vv Netersel grondig te renoveren. Bij die exercitie zal tevens worden geïnvesteerd in drainage, beregening en nieuwe opstellen zoals goals, ballenvangers én leunhekwerk. Op grond van het bepaalde in ons sportbeleid komen de kosten van een nieuw leunhekwerk voor rekening van de gemeente. Q4 2024 is het wachten op de offerte voor de totale aanpak, waaronder het leunhekwerk. Totale renovatie hoofdveld inclusief vervangen leunhekwerk zal voorjaar 2025 plaatsvinden. Het krediet 2024 ad € 15.000,- zal daarom worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

😊 Vervanging speeltoestellen 2022

Het restantkrediet 2022 ad € 6.000,- is in 2024 ingezet voor speeltoestellen in de Vogelwikke en het Hofveld te Bladel. Het krediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

😊 Vervanging speeltoestellen 2024

Het krediet 2024 ad € 89.000,- is geheel ingezet voor de vervanging van speeltoestellen in de Doornekker Bladel, Kerkeneind Casteren en speeltoestellen in Hapert. Het krediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Toelichting Sociaal domein

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Realisatie MFA Hapert	20.189	19.734	28	427		152
Gemeenschapshuis aan de Markt	21.673	10.604	10.172	897		897
Realisatie inspiratiepunt Bladel	237		14	223		223
totaal	42.099	30.338	10.214	1.547		1.272

😊 Realisatie MFA Hapert

Eind 2023 is met een raadsmededeling eindverslag gedaan van het project MFA-Hapert. Het restantkrediet 2024 ad € 172.000,- zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2025 voor de afwikkeling van kosten met de aan-nemer en het gemeentelijk aandeel in de aanpassingskosten de akoestiek met betrekking tot de onder-wijsruim-ten.

In het raadsvoorstel voor kredietverlening van de MFA Hart van Hapert (uit 2019) is rekening gehouden met (in-vesterings)bijdragen van de MFA gebruikers zoals Den Tref, Onderwijsstichting Kempenkind en Steunpunt De Kloostertuin. Voor Steunpunt De Kloostertuin (nu D'Ouwe Pastorie) is toen uitgegaan van een bijdrage uit het ei-gen vermogen van in totaal € 145.000,-. Na intensief gevoerd overleg met Steunpunt D'Ouwe Pastorie is vast ko-men te staan dat hun eigen vermogen fors is gedaald tot het niveau van een minimaal weerstandsvermogen als gevolg van steeds hogere exploitatielasten bij een gelijkblijvende (budget)subsidie en de eigen investering in de inrichting, aankleding en verhuizing naar de nieuwe accommodatie MFA Hart van Hapert (incl. oplevering van huurpand D'n Overkant). Omdat ook een andere financiële (afbetalings)regeling weer zou leiden tot een hogere (budget)subsidie om tot een sluitende exploitatie van D'Oude Pastorie is uiteindelijk besloten om af te zien van de eigen bijdrage ad € 145.000,-. De hieruit voortvloeiende hogere jaarlijkse kapitaallasten ad circa € 6.000,- zullen worden verwerkt in de Perspectiefnota 2025.

😊 BRUIS

Voor de realisatie van het gemeenschapshuis aan de Markt is een totaalkrediet van € 21.673.000 (excl. buiten-ruimte) beschikbaar gesteld. Bij de jaarrekening 2023 zijn de restantkredieten 2023 ad € 11.069.000,- overge-bracht naar het dienstjaar 2024. De realisatie van het beoogde Gemeenschapshuis aan de Markt verloopt volgens planning. Oplevering zal plaatsvinden in april 2025. De restantkredieten ultimo 2024 ad € 897.000 voor de afron-ding van de verbouwing en met name de inrichtingskosten zullen worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

😊 Realisatie inspiratiepunt Visit

Bij de najaarsnota 2024 is een krediet van € 237.000,- beschikbaar gesteld voor het inspiratiepunt Visit Bladel. Het restant ad € 223.000,- wordt overgebracht naar dienstjaar 2025.

Toelichting Volksgezondheid en milieu

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Uitvoering GRP 2022: vervanging riolering	1.176	634	545	-3		
Waterbergingsgebied nabij industrieterrein Bladel	464	3	-3	464		464
Uitvoering GRP 2023: klimaatmaatregelen	535	129	411	-5		
Uitvoering GRP 2023: vervanging riolering	1.044	9	329	706		707
Uitvoering GRP 2024: klimaatmaatregelen	532		154	312		378
Uitvoering GRP 2024: vervanging gemalen	80		43	37		36
Uitvoering GRP 2024: vervanging riolering	1.559		59	1.500		1.500
Klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 3-2024	811		877			
Klimaatmaatregelen Netersel 2024	136			136		136
Klimaatmaatregelen Casteren 2024	226		226			
totaal	6.563	775	2.641	3.147		3.221

Uitvoering GRP 2022

Het restantkrediet 2022 ad € 542.000,- is in 2024 geheel ingezet voor de Klimaatmaatregelen fase 3 Hoogeloon (Hoofdstraat, Breestraat en Dijkstraat) en de aanleg van een "Blauwe ader" in de Hemelrijken in Casteren. Dit krediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld

Uitvoering GRP 2023

Het restantkrediet uitvoering GRP 2023 ad € 1.035.000,- is vooralsnog gedeeltelijk ingezet voor de projecten Klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 3 en de vervanging van de riolering op de Hemelrijken/Kerkstraat te Casteren. Daarnaast is het vrij-vervalriool Durkijk in Casteren verbeterd. Hier is het vuilwaterriool losgekoppeld van het vrij vervalriool van Casteren en is een nieuwe pompgemaal geplaatst om de wateroverlast in deze straat te vermindern. Het restantkrediet ad € 707.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Uitvoering GRP 2024

Voor de uitvoering van het GRP 2024 is een krediet beschikbaar van € 1.559.000,-. Hieruit zijn gedeeltelijk de voorbereidingskosten voor de reconstructiewerkzaamheden Fons van der Heijdenstraat/ De Lei (binnen de bebouwde kom) uit betaald. De uitvoering van dit project zal medio 2025 zijn. Het restantkrediet ad € 1.500.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Het krediet voor klimaatmaatregelen 2024 ad € 532.000,- is deels ingezet het oplossen van de waterproblematiek op het KBP en zal verder worden ingezet voor het project Laaibeemden en Dorpsplein, het afkoppelen van woningen Kerkstraat Casteren en aanleg klimaatbuffers in Casteren. Het restantkrediet ad € 378.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Voor de kredieten klimaatmaatregelen Hoogeloon, Netersel en Casteren was in 2024 een krediet beschikbaar van € 1.173.000,-. Voor deze projecten is in 2024 een subsidie van € 273.000,- ontvangen in het kader van de impulsregeling klimaatadaptatie. Het restantkrediet ad € 136.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Voor het uitvoeren van het GRP 2024 vervanging gemalen is een krediet beschikbaar van € 80.000,-.

In 2024 is hiervan € 43.000,- geïnvesteerd in het vervangen alle modems van de gemalen zodat deze voorbereid zijn voor het overgaan naar 5G netwerk. Het restantkrediet ad € 36.000,- zal worden gereserveerd voor het plaatsen van flowmeters op pompgemalen op het bedrijventerrein in Hapert.

Toelichting VHROSV

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Startersleningen	375		216	159		
Anticiperende verwervingen	6.215			6.215		6.215
Aankoop woningen statushouders	709		477	232		232
totaal	7.299		693	6.606		6.447

Startersleningen

In 2024 is voor startersleningen een krediet van € 375.000,- beschikbaar. Tot en met Q4 zijn 8 startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 216.000,-. Het krediet 2024 kan hiermee bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld. In 2025 is wederom een krediet van € 375.000,- beschikbaar.

Anticiperende verwervingen

Voor grondaankopen die vallen onder anticiperende verwervingen is 2024 een krediet van € 2.000.000,- beschikbaar gesteld. Daarnaast is bij de Perspectiefnota 2024 een aanvullend krediet van € 2.590.000,- beschikbaar gesteld voor grondaankopen om uitvoering te geven aan het vastgestelde woningbouwprogramma. In 2024 hebben, naast de aankoop van percelen grond voor het plan Groene Akkers ad € 1.625.000,- nog geen andere grondaankopen plaatsgevonden die in 2024 notarieel zijn gepasseerd. Het restantkrediet van € 4.590.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Aankoop woningen statushouders

In 2024 is binnen het krediet van € 300.000,- de woning Saturnus 15 te Hapert aangekocht voor de huisvesting van statushouders. Voor de aankoop van een nieuwbouw appartement binnen het project Kempenstede in de Kerkstraat te Hapert is in 2024 een krediet van € 409.000,- beschikbaar gesteld. Het restantkrediet ultimo 2024 ad € 232.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025. Na de oplevering van het appartement in 2025 worden nog kosten verwacht voor de afwerking en inrichting. Deze kosten zullen bij de Perspectiefnota 2025 in beeld worden gebracht.

Toelichting Overhead

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Energieneutraal maken gemeentehuis	241	195	45	1		
Vervangen installaties gemeentehuis	1.065	78	221	766		766
Revitalisering carillon gemeentehuis	82		36	46		46
Opbouw en afbouw bedrijfsvoertuigen	120			120		120
totaal	1.508	273	302	933		932

Energieneutraal maken / vervanging installaties gemeentehuis

Het restantkrediet 2024 ad € 45.000,- is geheel ingezet voor de vervanging van verlichting en noodverlichting in het gemeentehuis en kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Opbouw en afbouw bedrijfsvoertuigen

De nieuwe bedrijfsvoertuigen van de buitendienst gaan we leasen. Voor de opbouw en afbouw van deze voertuigen (takelmaterieel) is in 2024 een krediet van € 120.000,- beschikbaar gesteld. De Europese aanbesteding van dit project vindt plaats in Q4 2024 waarna eind 2024 een raamovereenkomst kan worden opgesteld op basis waarvan de uitvoering van de betreffende werkzaamheden in Q1/Q2 2025 zal plaatsvinden. Het krediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Revitalisering carillon nabij gemeentehuis

Voor de revisie van de uurwerken, verlichting en de beide figurenomlopen en de reiniging en behandeling van de natuurstenen geveldelen is bij de Perspectiefnota 2024 een krediet beschikbaar gesteld van € 82.000,-. De werkzaamheden zijn inmiddels gestart en de eindoplevering is voorzien in Q1/Q2 2025. Het restantkrediet ad € 46.000,- zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Vervanging warmte- en koelinstallatie en de luchtbehandelingskasten gemeentehuis

Voor de vervanging van deze installaties is bij de Perspectiefnota 2024 een totaalkrediet van € 987.000,- geraamd met een dekking van € 461.000,- vanuit een in 2023 ontvangen DUMAVA subsidie voor het gemeentehuis. De werkzaamheden zijn medio 2024 gestart en de oplevering is voorzien in Q2 2025. Het restantkrediet ad € 767.000,- en het restant DUMAVA subsidie ad € 241.000,- zullen worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Overzicht aanwending onvoorzien

Op de post onvoorzien staat het algemene budget voor onvoorziene uitgaven. Op de post beleidsvoornemens staan een aantal stelposten die vanwege hun algemene karakter niet zo makkelijk functioneel op één van de andere programma's geraamd/verantwoord kunnen worden. In onderstaand overzicht wordt de specificatie van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien weergegeven.

onvoorziene uitgaven en stelposten (€)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Raming 2024 na wijziging	Raming 2024 voor wijziging
<i>Begroting 2024: onvoorziene uitgaven</i>			-13.000	-13.000
BW 5-2024 perspectiefnota 2024			7.000	
BW 7-2024 najaarsnota 2024			6.000	
Totaal onvoorziene uitgaven			0	-13.000
<i>Begroting 2024: stelpost loon- en prijsmutatie</i>			-523.000	-523.000
- BW 1-2024 mutaties gem. belastingen			-49.000	
- BW 2-2024 najaarsnota 2023			2.000	
- BW 5-2024 perspectiefnota 2024			570.000	
<i>Begroting 2024: door te belasten rente en afschrijvingen</i>			111.000	111.000
- BW 2-2024 najaarsnota 2023			-117.000	
- BW 7-2024 najaarsnota 2024			3.000	
- BW 5-2024 perspectiefnota 2024			3.000	
<i>Begroting 2024: stelpost dekkingsmaatregelen</i>			333.000	333.000
- BW 1-2024 mutatie stofkammaatregelen			-333.000	
<i>Begroting 2024: stelpost verr. overhead</i>			-1.000	
- BW 5-2024 perspectiefnota 2024			1.000	
Vrijval / dotatie voorziening dubieuze debiteuren	-11.000	-33.000		
Totaal stelposten	-11.000	-33.000		-79.000
Totaal onvoorzien en stelposten	-11.000	-33.000		-92.000

Overzicht van incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 van het BBV wordt onderstaand overzicht van de incidentele baten en lasten 2024 gepresenteerd. Bedragen > € 25.000,- worden afzonderlijk vermeld met een toelichting. De kleinere bedragen worden in totaal per programma vermeld.

Programma (x €1.000,-)	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning									
bestuursopdracht Ontwikkelstrategie				-44		-44			
Snippergroen project				-29		-29			
actualisatie voorziening wethouderspensioen				-210		-210	-615		-615
Voorziening wachtgeldten voormalige wethouders				-10	760	750	-208		-208
grondverkoop algemene dienst		100	100	-4		-4		752	752
Divers									
totaal bestuur en ondersteuning		100	100	-297	760	463	-823	752	-71
Overhead									
Voorbereiding Wet open overheid	-54		-54	-54		-54			
dotatie RVU-voorziening				-101		-101	-82		-82
voorziening verlofsparen							-21		-21
Gemeentehuis: meubilair & DVO				-21	87	66		54	54
Huisvesting en tractie OW buitendienst				-22		-22			
Bijdrage SK:afwikkeling vorig jaar							-17		-17
Ondersteuning BMC				-12		-12	-12		-12
Overig	2		2	2		2			
totaal overhead en ondersteuning organisatie	-52		-52	-208	87	-121	-132	54	-78
Algemene dekkingsmiddelen									
Algemene uitkering vorig jaar								120	120
totaal algemene dekkingsmiddelen								120	120
Veiligheid									
inhuur jeugdcoach/ overlast jeugd	-92		-92	-92		-92	-74		-74
totaal veiligheid	-92		-92	-92		-92	-74		-74
Verkeer en vervoer									
bijdrage kortetermijnmaatregelenpakket Randweg N2 Eindhoven	-210		-210	-210		-210	-16		-16
Wegen, straten en pleinen				-25	20	-5			
Ondersteuning mobiliteit in de Kempen				-30		-30			
Afkoopsom KBP					145	145		145	145
Subs cofinanc regionale bereikbaar proj							-22		-22
Bijdr regionale proceskstin Bereikbaarheids agenda							-38		-38
regionale bereikbaarheid Brainport	-172		-172	-172		-172			
totaal verkeer en vervoer	-382		-382	-437	165	-272	-76	145	69
Economie									
uitbreiding industrieterrein Hapert				-75		-75	-37		-37
uitkering KBP								203	203
vergoeding KBP administratie					21	21			
Toersitenbelasting: afrekeningen 2023							-37		-37
totaal economie				-75	21	-54	-37	166	129
Onderwijs									
Sportcafe de Puf				-30		-30	-18		-18
Opstellen IHP				-25		-25	-30		-30
NPO-gelden				-425	410	-15	-163	253	90
Onderwijsroute				-19	19				
Tijdelijke huisvesting de Vest				-17		-17			
Ventilatie in scholen				-186	186		-186	186	
Overig				-19		-19			
totaal onderwijs				-721	615	-106	-397	439	42
Sport, cultuur en recreatie									
compensatievergoeding Optisport	-34		-34	-42		-42			
Krediet uitvoering sportpark de Smagtenbocht				-9	40	31			
tijdelijke voorziening onderkomen korfbal Bladella	-40		-40	-40		-40			
Sportparken gemeente Bladel				-170		-170	-38		-38
Onderhoud sportvelden				-75		-75			
projectkosten cofinanciering leerlijn muziek in de klas				-55		-55			
Groenbeleidsplan / soortenmanagementplan				-65		-65			
Natuurbescherming				-105	309	204		309	309
totaal sport, cultuur en recreatie	-74		-74	-561	349	-212	-38	309	271
Sociaal domein									
Verkoop kloostertuin					125	125			
Airco's MFA den Anloop				-20		-20	-27		-27
Opvang Oekraïners				-1.308	2.219	911	-1.617	2.500	883
Gemeenschapshuis Den Tref				-69	3	-66	-70		-70
Toeslagenaffaire				-18		-18	-35		-35
totaal sociaal domein				-1.415	2.347	932	-1.749	2.500	751

<u>Volksgesondheid en milieu</u>								
inhuur jeugdcoach/ overlast jeugd	-93	-93	-93		-93	-36	-36	
klimaatbeleid: uitvoeringskosten	-14	-14	-7		-7			
Digitaliseren milieuvergunningen			-30		-30	-23	-23	
Lokal isolatieprogramma			-428	428				
uitvoering duurzaamheid			50	-50				
Riolering en waterzuivering			-4	-20	-24			
Subsidie waterschap			400	-400				
Aanpak energiearmoede			-189	189				
Duurzame energie particulieren	-350	-350	-350		-350	-298	-298	
totaal volksgezondheid en milieu	-457	-457	-651	147	-504	-357	-357	
<u>Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing</u>								
Gebiedsplan de Groene Long			-50		-50			
Vastgoedbeheer			-60		-60	-44	-44	
Projectplan posthof			-200	167	-33	-163	4	
Centrumvisie Bladel			-25		-25	-42	-42	
Monumenten			-45		-45			
Woningexploitatie			-101		-101	-136	-136	
kwaliteit buitengebied	50	50	-8	71	64	-8	64	
Ruimtelijke ordening			-201	30	-171	-67	-67	
Invoering omgevingswet			-122		-122	-53	-53	
Startbouwsubsidie Piushof			-165	165				
Woonwagencentra			-11		-11	-9	-9	
Projectkosten grex			-28		-28			
Plankosten uitbreidingslocaties			-125		-125			
Centrumplan Hapert			-183	129	-54			
Egyptische poort BIE			-20	86	66			
grondexploitaties: winstuitnames						368	368	
totaal ruimtelijke ontwikkeling en beheer	50	50	-1.344	648	-695	-522	606	
<u>Reserves</u>							85	
AR: dekking KTM Randweg / regionale bereikbaarheid Brainport	382	382		382	382	16	16	
AR: subsidie duurzame energie particulieren	350	350		350	350	298	298	
AR: voorziening onderhoud MFA Hapert						167	167	
AR: aanvulling grondexploitatie						743	743	
AR: opbrengst Kloostertuin			-125	125				
AR: budgetoverhevelingen						707	707	
AR: toevoeging AR grondexploitatie/resultaatbestemming 2023						-743	-743	
reserve duurzaamheid			50	-50				
reserve kwaliteit buitengebied: diverse projecten			-21	8	-14	-71	-64	
reserve kapitaallasten investeringen: kloostertuin			-125		-125			
reserve kwaliteit buitengebied: diverse projecten	-50	-50	-50		-50			
reserve generatiepact: beschikking				41	41			
totaal reserves	-50	773	723	-271	855	584	1.165	
totaal incidentele lasten en baten	-1.106	923	-183	-6.071	5.994	-76	2.052	
(- = nadeel en + = voordeel)	saldo geraamd incidentele baten en lasten							
							-260	

Informatie Wet normering topinkomens (WNT)

Verantwoordingsinformatie WNT

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Bladel. Het doel van de WNT is het tegen gaan van excessieve beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. Het voor gemeente Bladel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,-. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Bij een gemeente zijn de topfunctionarissen gedefinieerd zoals de (wnd) gemeentesecretaris en de (wnd) griffier. Hieronder staan de verplichte gegevens rond deze topfunctionarissen opgenomen.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt. In het verslagjaar hebben er bij de gemeente Bladel geen beloningen plaatsgevonden die hoger zijn dan de algemene maximale bezoldiging. De WNT voor de leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking wordt in navolgende onderverdeling toegelicht:

bedragen x € 1,-	R. Lathouwers	J.v.d.Wiel	N. Segers
functiegegevens	secretaris	griffier	plv griffier
aanvang en einde functievervulling in 2024	1/4 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,00	1,00	0,89
dienstbetrekking	ja	ja	ja
bezoldiging:			
- beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	85.308	89.909	61.810
- beloningen betaalbaar op termijn	13.802	13.882	9.637
subtotaal	99.110	103.791	71.447
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2024	175.068	233.000	207.114
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
bezoldiging	99.110	103.791	71.447
het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
gegevens 2023			
aanvang en einde functievervulling in 2023		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
omvang dienstverband (als deelfactor in fte)		1,00	0,89
dienstbetrekking		ja	ja
bezoldiging:			
- beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		81.172	57.125
- beloningen betaalbaar op termijn		12.275	8.291
subtotaal		93.447	65.416
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2023		223.000	198.470
bezoldiging		93.447	65.416

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaanden 1 t/m 12

De WNT voor de leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking wordt in navolgende onderverdeling toegelicht:

bedragen x € 1,-	Th.M.M. Hoex	
functiegegevens	wnd secretaris	
kalenderjaar	2024	2023
periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1/1 - 29/3	17/7 - 31/12
aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	6
omvang dienstverband in uren per kalenderjaar	32	32
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
maximum uurtarief in het kalenderjaar	221	212
maxima op basis van de normbedragen per maand	92.400	177.000
individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	154.258	242.952
bezoldiging		
werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	ja	ja
bezoldiging in de betreffende periode	45.370	74.490
totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	45.370	74.490
minus onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
totaal bezoldiging, exclusief btw	45.370	74.490
reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

5.3 Begrotingsrechtmatigheid

De rechtmatigheidsverantwoording legt de verantwoordelijkheid voor het naleven van financiële regels bij het college, dat hierover direct verantwoording aflegt aan de gemeenteraad. De raad stelt kaders zoals de verantwoordingsgrens vast, terwijl de accountant toetst of de verantwoording in de jaarrekening juist is opgenomen. De belangrijkste criteria zijn dat uitgaven binnen de goedgekeurde begroting passen (begrotingscriterium), voldoen aan regelgeving (voorwaardencriterium), en misbruik of oneigenlijk gebruik wordt voorkomen (M&O-criterium). In dit onderdeel wordt ingegaan op het begrotingscriterium.

Het is van belang dat de gemeenteraad op voorhand duidelijke kaders meegeeft, zodat duidelijk is wat belangrijk is en waar de discussie over zou moeten gaan. Deze kaders helpen de raad om gericht toezicht te houden, en het college om effectief verantwoording af te leggen. Er moeten heldere afspraken zijn over de interpretatie van afwijkingen, inclusief hoe begrotingsonrechtmatigheden worden behandeld. De afspraken zien met name toe op het criterium begrotingsrechtmatigheid. Wanneer worden afwijkingen als onrechtmatig beschouwd en wanneer worden onrechtmatigheden als acceptabel aangemerkt?

1. Overschrijdingen van lasten en investeringen

Begrotingsafwijkingen zijnde overschrijdingen van lasten en investeringen zijn altijd onrechtmatig, maar kunnen wel als acceptabel worden aangemerkt op basis van vastgelegde afspraken tussen de gemeenteraad en het college van B&W. Zowel de acceptabele als niet-acceptabele afwijkingen worden betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Bij de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in boekjaar 2023 zijn afspraken gemaakt tussen de gemeenteraad en college van B&W welke begrotingsrechtmatigheden als gevolg van overschrijding van lasten en/of investeringen als acceptabel (passend binnen het beleid) worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel). Deze afspraken zijn in de 'Financiële verordening 2023 Bladel' vastgelegd (artikel 12, lid 4):

"Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.*
- b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.*
- c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage (begrotingswijziging).*
- d. Overschrijding of onderschrijding veroorzaakt door zaken die niet konden of zijn meegenomen in de tussentijdse rapportages, doordat de informatie te laat is binnen gekomen of nog niet bekend was."*

2. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten

Begrotingsafwijkingen zijnde overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten, zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. De afwijkingen die worden aangemerkt als onrechtmatig worden betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld worden aangemerkt als onrechtmatig. Dit betreffen afwijkingen die niet (uiterlijk) gemeld zijn bij de 2e tussentijdse rapportage c.q. de najaarsnota, maar wel gemeld hadden moeten worden door het college, omdat deze al bekend waren. Als informatie nog niet bekend was ten tijde van het opstellen van de najaarsnota, en het college dit dus niet had kunnen melden, wordt de afwijking verantwoord in de jaarrekening en wordt dit alsnog aangemerkt als tijdig. Actieve informatievoorziening door het college of een raadsmededeling kan ook kwalificeren als tijdige melding van de afwijking. Sub d van bovenstaand artikel 12, lid 4 ziet toe op de afspraak wanneer een afwijking als acceptabel wordt aangemerkt.

De onrechtmatigheden worden - indien boven de verantwoordingsgrens - opgenomen in de "Rechtmatigheidsverantwoording". Vallen ze onder de grens, volstaat een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

De afspraken en spelregels rondom de rechtmatigheidsverantwoording zijn in raadsmededeling RM25.005 verduidelijkt.

Onderstaand volgt de analyse voor het begrotingscriterium voor zowel de exploitatie als de investeringskredieten.

Analyse begrotingsrechtmatigheid / exploitatie

omschrijving programma's (bedragen x € 1.000,-)	begroting 2024 na wijz.			rekening 2024			begrotingsafwijking		
	totaal lasten	totaal baten	saldo	totaal lasten	totaal baten	saldo	totaal lasten	totaal baten	saldo
0. bestuur en ondersteuning	-3.024	1.450	-1.574	-3.411	1.501	-1.910	-387	51	-336
1. veiligheid	-2.188	103	-2.085	-2.325	99	-2.226	-137	-4	-141
2. verkeer en vervoer	-3.977	461	-3.516	-3.614	525	-3.089	363	64	427
3. economie	-934	1.755	821	-838	1.934	1.096	96	179	275
4. onderwijs	-3.547	1.047	-2.500	-3.133	489	-2.644	414	-558	-144
5. sport, cultuur en recreatie	-6.643	1.671	-4.972	-5.998	1.382	-4.616	645	-289	356
6. sociaal domein	-28.972	7.111	-21.861	-29.946	6.717	-23.229	-974	-394	-1.368
7. volksgezondheid en milieu	-8.475	6.368	-2.107	-7.308	5.362	-1.946	1.167	-1.006	161
8. VHROSV	-13.423	10.952	-2.471	-11.244	9.364	-1.880	2.179	-1.588	591
9. overhead en ondersteuning organisatie	-7.730	341	-7.389	-7.479	404	-7.075	251	63	314
10. algemene dekkingsmiddelen	-986	49.497	48.511	-1.434	50.043	48.609	-448	546	98
Totaal (exclusief reserves)	-79.899	80.756	857	-76.730	77.820	1.090	3.169	-2.936	233
toevoeging reserves	-1.126		-1.126	-876		-876	250		250
onttrekking reserves		3.198	3.198		2.655	2.655		-543	-543
Totaal (inclusief reserves)	-81.025	83.954	2.929	-77.606	80.475	2.869	3.419	-3.479	-59

Tijdens het samenstellen van de jaarrekening is geconstateerd dat er afwijkingen zijn opgetreden ten opzichte van de begroting na wijziging. Hieronder wordt per programma toegelicht welke afwijkingen worden opgenomen bij het begrotingscriterium (vanaf € 50.000,-) t.b.v. de rechtmatigheidsverantwoording.

1. Overschrijding van de lasten

Op programmaniveau worden de lasten bij de programma's 0, 1, 6 en 10 overschreden. Alle bestedingen boven het begrotingsbedrag zijn altijd onrechtmatig, echter kan er sprake zijn van begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het door de raad vastgestelde beleid. In dat geval worden de overschrijdingen aangemerkt als acceptabel. In deze categorie is een bedrag van € 1.946.000,- onrechtmatig, waarvan € 1.905.000,- acceptabel.

Programma (bedragen x € 1.000,-)	Omschrijving	Overschrijding last	Onrechtmatig	Acceptabel	Niet-acceptabel
Overschrijding lasten programma's					
0. bestuur en ondersteuning	Dotatie wethouderspensioenen	387	387	387	
Totaal bestuur en ondersteuning		387	387	387	
1. veiligheid	Salariskosten	125	125	125	
1. veiligheid	Overig	12	12		12
Totaal veiligheid		137	137	125	12
6. sociaal domein	Programmakosten MD	791	791	791	
6. sociaal domein	Exploitatieresultaat 2024 MD	149	149	149	
6. sociaal domein	Voorziening MFA Hapert	34	34	34	
Totaal sociaal domein		974	974	974	
10. algemene dekkingsmiddelen	Vennootschapsbelasting	340	340	340	
10. algemene dekkingsmiddelen	Salariskosten	79	79	79	
10. algemene dekkingsmiddelen	Overig	29	29		29
Totaal algemene dekkingsmiddelen		448	448	419	29
Totaal overschrijding van de lasten		1.946	1.946	1.905	41

Onderstaand zijn per programma de afwijkingen groter dan € 50.000,- op hoofdlijnen toegelicht.

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

- De meest substantiële overschrijding binnen dit programma is een hogere dotatie aan de voorziening wethouderspensioenen ad € 615.000,-. Het vormen van deze voorziening is een wettelijke verplichting. Op basis van

nieuwe actuariële berekeningen is de stand van de getroffen voorziening opnieuw berekend, wat heeft geleid tot een hogere dotatie aan de voorziening. Nieuwe actuariële berekeningen zijn ontvangen in december 2024. Overschrijding kon niet zijn meegenomen in de najaarsnota, doordat de informatie nog niet bekend was (acceptabel).

Het bedrag waarmee de lasten van het programma worden overschreden (€ 387.000,-) worden aangemerkt als onrechtmatigheid (acceptabel) en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 1. Veiligheid

- De meest substantiële overschrijding zijn hogere toegerekende salariskosten en kosten personeel van derden ad € 125.000,- binnen dit programma. De doorbelasting/verdeling van personeels- en salariskosten geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding, die na afloop van het jaar wordt doorberekend. De werkelijke salariskosten worden dan, op basis van tijdsbesteding, over de verschillende programma's verdeeld. Door het moment van de doorberekening kon de afwijking niet zijn meegenomen in de najaarsnota (acceptabel).

Het bedrag waarmee de lasten van het programma worden overschreden (€ 137.000,-) worden aangemerkt als onrechtmatigheid en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervan wordt een bedrag van € 125.000,- aangemerkt als acceptabel en € 12.000,- als niet-acceptabel.

Programma 6. Sociaal domein

- De meest substantiële overschrijding binnen dit programma zijn de hogere programmakosten Maatschappelijke Dienstverlening ad € 791.000,-. De afrekening van de programmakosten MD leidt tot een forse overschrijding van de geraamde lasten. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling. Derhalve wordt de onrechtmatigheid aangemerkt als acceptabel.

- Daarnaast zijn er hogere exploitatielasten Maatschappelijke Dienstverlening ad € 149.000,-. De afwijking werd pas bekend bij de jaarafrekening van de GRSK. De afwijking was daarom nog niet bekend bij de najaarsnota. Derhalve wordt de onrechtmatigheid aangemerkt als acceptabel.

- Tevens vond een hogere dotatie onderhoudsvoorziening Hart van Hapert plaats ad € 99.000,-. Alle huurders van de MFA Hart van Hapert én de basisschool betalen aan de gemeente een afzonderlijke bijdrage voor de "materiele instandhouding" van de MFA. De bijdrage dient ter voeding van de voorziening groot onderhoud en wordt daarnaast door de gemeente aangewend ten behoeve van het onderhoud van de diverse installaties in de MFA. De afwijking betreft een afwijking op zowel de lasten als de baten van de gemeentelijke begroting. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren (acceptabel).

Het bedrag waarmee de lasten van het programma worden overschreden (€ 974.000,-) worden aangemerkt als onrechtmatigheid (acceptabel) en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen

- De meest substantiële overschrijding is een hogere vennootschapsbelasting ad € 340.000,-. De voorlopige aangifte VPB wordt pas na afloop van het dienstjaar 2024 ingediend. De afwijking was daarom nog niet bekend bij de najaarsnota. Onrechtmatigheid wordt derhalve aangemerkt als acceptabel.

- Tevens waren er hogere toegerekende salariskosten en kosten personeel van derden ad € 79.000,-. De doorbelasting/verdeling van personeels- en salariskosten geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding, die na afloop van het jaar wordt doorberekend. De werkelijke salariskosten worden dan, op basis van tijdsbesteding, over de verschillende programma's verdeeld. Door het moment van de doorberekening kon de afwijking niet zijn meegenomen in de najaarsnota (acceptabel).

Het bedrag waarmee de lasten van het programma worden overschreden (€ 448.000,-) worden aangemerkt als onrechtmatigheid en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervan wordt een bedrag van € 419.000,- aangemerkt als acceptabel en € 29.000,- als niet-acceptabel.

2. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten

Op programmaniveau worden de lasten bij de programma's 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 en de reserves onderschreden. Op alle programma's (incl. reserves) zijn afwijkingen (over- en onderschrijdingen) op de baten te zien. Alle afwijkingen in dit onderdeel zijn in de aard niet onrechtmatig. Echter kan er sprake zijn van begrotingsonrechtmatigheden die

niet tijding aan de raad zijn gemeld. In dat geval worden de afwijkingen aangemerkt als onrechtmatig en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording. In deze categorie is een bedrag van € 286.000,- onrechtmatig, welke per definitie worden aangemerkt als niet-acceptabel.

Programma (bedragen x € 1.000,-)	Onderschr. last	Rechtmatig (tijdig)	Onrechtmatig (niet tijdig)	Overschr. baat	Onderschr. baat	Rechtmatig (tijdig)	Onrechtmatig (niet tijdig)
Onderschrijding lasten				Overschrijding en/of onderschrijding van baten			
0. bestuur en ondersteuning				51			51
1. veiligheid					4	4	
2. verkeer en vervoer	363	363		64			64
3. economie	96	96		179		179	
4. onderwijs	414	414			558	558	
5. sport, cultuur en recreatie	645	645			289	289	
6. sociaal domein					392	392	
7. volksgezondheid en milieu	1.167	1.111	56		1.006	1.006	
8. VHROSV	2.179	2.179			1.588	1.525	63
9. overhead en ond. organisatie	251	251		63		11	52
10. algemene dekkingsmiddelen				546		546	
Totaal	5.115	5.059	56	903	3.837	4.510	230
Totaal onderschrijding van lasten (56) + overschrijding en/of onderschrijding van baten (230) = 286 niet-acceptabele onrechtmatigheden.							

Onderstaand zijn per programma de afwijkingen groter dan € 50.000,- op hoofdlijnen toegelicht.

Programma 0. Bestuur en ondersteuning (overschrijding van de baten)

- Hogere leges reisdocumenten ad € 52.000,-. Overschrijding van de baat had gemeld moeten worden bij de najaarsnota 2024 en wordt derhalve aangemerkt als onrechtmatig en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording, voor het bedrag dat de baten worden overschreden (€ 51.000,-).

Programma 2. Verkeer en vervoer (onderschrijding van de lasten)

- Bijdrage KTM Randweg Eindhoven en bijdrage regionale bereikbaarheid Brainport ad € 366.000,-. In de gewijzigde begroting is een bijdrage geraamd ten behoeve van de KTM Randweg Eindhoven en bijdrage regionale bereikbaarheid Brainport. Omdat deze bijdrage al is meegenomen in het project N284 kan deze bijdrage komen te vervallen. Eind 2024 (na de najaarsnota) werd bekend dat deze bijdrage kon komen te vervallen. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

Programma 2. Verkeer en vervoer (overschrijding van de baten)

- Hogere baten degeneratievergoeding ad € 86.000,-. De hogere baat had gemeld moeten worden bij de najaarsnota en wordt derhalve aangemerkt als onrechtmatig en betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 3. Economie (onderschrijding van de lasten)

- Lagere projectkosten uitbreiding bedrijventerrein Hapert Noord ad € 66.000,-. Onderschrijding is onderdeel van de budgetoverhevelingen, welke onderdeel uitmaakt van het voorstel voor resultaatbestemming. In raadsmededeling RM25.031 is de raad reeds geïnformeerd over deze afwijking, en is aanvullende toelichting te raadplegen over deze afwijking. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig en derhalve niet opgenomen als afwijking bij het begrotingscriterium van de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 3. Economie (overschrijding van de baten)

- Hogere baten winstuitkering KBP ad € 203.000,-. De winstuitkering was tijdens opstelling van de najaarsnota nog niet bekend. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

Programma 4. Onderwijs (onderschrijding van de lasten)

- Lagere kosten voor de specifieke uitkeringen ventilatie scholen, onderwijsachterstandenbeleid en onderwijsvertraging ad € 490.000,-. Afwijkingen zijn pas bekend bij het opstellen van de definitieve verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Programma 4. Onderwijs (overschrijding van de baten)

- Lagere baten voor de specifieke uitkeringen ventilatie scholen, onderwijsachterstandenbeleid en

onderwijsvertraging ad € 490.000,-. Afwijkingen zijn pas bekend bij het opstellen van de definitieve verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie (onderschrijding van de lasten)

- Lagere projectkosten renovatie sportveld Groesbocht (€ 66.000,-), parkeerplaatsen & herontwikkeling sportpark de Lemelvelden (€ 136.000,-), beregening sportvelden (€ 75.000,-), gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide (€ 239.000,-) en Groenbeleidsplan & soorten managementplan (€ 141.000,-). Onderschrijdingen zijn onderdeel van de budgetoverhevelingen, welke onderdeel uitmaakt van het voorstel voor resultaatbestemming. In raadsmededeling RM25.031 is de raad reeds geïnformeerd over deze afwijkingen, en is aanvullende toelichting te raadplegen over deze afwijkingen. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig en derhalve niet opgenomen als afwijking bij het begrotingscriterium van de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie (onderschrijding van de baten)

- Lagere baten voor gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide ad € 239.000,-. Onderschrijding is onderdeel van de budgetoverhevelingen, welke onderdeel uitmaakt van het voorstel voor resultaatbestemming. In raadsmededeling RM25.031 is de raad reeds geïnformeerd over deze afwijking, en is aanvullende toelichting te raadplegen over deze afwijking. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig en derhalve niet opgenomen als afwijking bij het begrotingscriterium van de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 6. Sociaal domein (onderschrijding van de baten)

- Lagere baten ad 334.000 door minder kosten ten laste van de specifieke uitkering Wet inburgering Nieuwkomers. Afwijkingen zijn pas bekend bij het opstellen van de definitieve verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

- Lagere baten ad 125.000 in verband met uitgestelde verkoopopbrengst Kloostertuin naar 2025. Afwijking was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de najaarsnota 2024. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

- Lagere baten in het kader van dubieuze debiteuren SOZA aansluiting balans Kempenplus. Afwijking was pas bekend bij de afrekening programmakosten Kempenplus (na tussentijdse rapportages). Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu (onderschrijding van de lasten)

- Lagere kosten voor de specifieke uitkeringen capaciteit energietransitie, lokaal isolatieprogramma en aanpak energiearmoede ad € 897.000,-. Afwijkingen zijn pas bekend bij het opstellen van de definitieve verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

- Lagere projectkosten voorbereiding nieuw grondstoffencentrum (€ 62.000,-) en subsidieregeling duurzame energie particulieren (€ 52.000,-). Onderschrijdingen zijn onderdeel van de budgetoverhevelingen, welke onderdeel uitmaakt van het voorstel voor resultaatbestemming. In raadsmededeling RM25.031 is de raad reeds geïnformeerd over deze afwijkingen, en is aanvullende toelichting te raadplegen over deze afwijkingen. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig en derhalve niet opgenomen als afwijking bij het begrotingscriterium van de rechtmatigheidsverantwoording.

- Lagere projectkosten door inzet van de Brede Spuk GALA middelen ad € 56.000,-. De afwijking had uiterlijk bij de najaarsnota 2024 gemeld moeten worden en wordt derhalve betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu (onderschrijding van de baten)

- Lagere baat vanuit de voorziening riolering ad € 108.000,-. Afwijking was niet bekend ten tijde van het opstellen van de najaarsnota 2024. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

- Lagere inkomsten afvalstoffenheffing ad € 63.000,-. De afwijking had uiterlijk bij de najaarsnota 2024 gemeld moeten worden en wordt derhalve betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

- Lagere baten voor de specifieke uitkeringen capaciteit energietransitie, lokaal isolatieprogramma en aanpak energiearmoede ad € 987.000,-. Afwijkingen zijn pas bekend bij het opstellen van de definitieve verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Programma 8. VHROSV (onderschrijding van de lasten)

- Lagere kosten voor mutaties onderhanden werk, mutatie voorbereidingskosten en doorbelasting grondexploitatie ad € 1.543.000,-. Doorrekeningen voor de grondexploitaties worden twee keer per jaar uitgevoerd, bij de begroting en bij de jaarrekening. Afwijking was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de najaarsnota 2024. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.
- Lagere projectkosten uitvoering omgevingswet (€ 301.000,-), startbouwimpuls Piushof Bladel (€ 165.000,-) en plankosten uitbreidinglocaties (€ 125.000,-). Onderschrijdingen zijn onderdeel van de budgetoverhevelingen, welke onderdeel uitmaakt van het voorstel voor resultaatbestemming. In raadsmededeling RM25.031 is de raad reeds geïnformeerd over deze afwijkingen, en is aanvullende toelichting te raadplegen over deze afwijkingen. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig en derhalve niet opgenomen als afwijking bij het begrotingscriterium van de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 8. VHROSV (onderschrijding van de baten)

- Lagere baten voor mutaties onderhanden werk & mutatie voorbereidingskosten grondexploitatie ad € 1.755.000,-. Doorrekeningen voor de grondexploitaties worden twee keer per jaar uitgevoerd, bij de begroting en bij de jaarrekening. Afwijking was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de najaarsnota 2024. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.
- Lagere inkomsten afvalstoffenheffing ad € 63.000,-. De afwijking had uiterlijk bij de najaarsnota 2024 gemeld moeten worden en wordt derhalve betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 9. Overhead en ondersteuning organisatie (onderschrijding van de lasten)

- Lagere toegerekende salariskosten en kosten personeel van derden ad € 96.000,-. De doorbelasting/verdeling van personeels- en salariskosten geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding. De overschrijding was daarom niet bekend tijdens het opstellen van de najaarsnota en dus wordt de afwijking gemeld in de jaarrekening.

Programma 9. Overhead en ondersteuning organisatie (overschrijding van de baten)

- Hogere baten doorbelasting gedeelte gemeente Reusel-De Mierden in verband met inhuur overlastgevende jeugd ad € 52.000,-. De afwijking had uiterlijk bij de najaarsnota 2024 gemeld moeten worden en wordt derhalve betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen (overschrijding van de baten)

- Hogere baten algemene uitkering ad € 612.000,-. De grootste oorzaak hiervan is de afwijking van de december-circulaire 2024. Afwijking was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de najaarsnota 2024. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

Analyse begrotingsrechtmatigheid / investeringen

omschrijving krediet (bedragen x € 1.000,-)	krediet	uitgaven t/m 2023	uitgaven 2024	saldo krediet	overschr. > € 50.000,-
bestuur en ondersteuning	588			588	
veiligheid	25			25	
verkeer en vervoer	12.335	4.243	3.574	4.517	-57
economie	3.724	2.802	789	133	
onderwijs	1.188		400	788	
sport, cultuur en recreatie	9.829	1.826	666	7.337	
sociaal domein	42.099	30.338	10.214	1.547	
volksgezondheid en milieu	6.563	775	2.641	3.147	
VHROSV	7.299		693	6.606	
overhead en ondersteuning organisatie	1.508	273	302	933	
algemene dekkingsmiddelen					
Totaal	85.158	40.257	19.279	25.621	-57

Op basis van de verordening op het financieel beheer ex. artikel 212 van de Gemeentewet wordt gerapporteerd over kredietoverschrijdingen boven de € 50.000,-. Nadere toelichting van de onderliggende kredieten binnen de programma's is te vinden onder 'Toelichting op investerings- en projectbudgetten'.

Verkeersvisie Hapert / aanpassing Oude Provincialeweg

Het restantkrediet 2024 ad € 364.000,- is in 2024 afgerond met een overschrijding van € 57.000,- wegens extra uitgevoerde asfalteringswerkzaamheden en de toerekening van salaris- en apparaatskosten Openbare Werken. De overschrijding wordt betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Concluderend

Op basis van de uitgevoerde analyse begrotingsrechtmatigheid wordt een bedrag van € 2.289.000,- betrokken in het onderdeel begrotingsrechtmatigheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervan worden een bedrag van € 1.905.000,- aangemerkt als acceptabel en € 384.000,- als niet-acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. In hoofdstuk 5.4 'Rechtmatigheidsverantwoording' zijn de bevindingen in schematische wijze weergegeven.

5.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 19 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.328.000,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 2.289.000,- bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.328.000,-. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.905.000,- acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	bedragen x € 1.000,-
1A. Overschrijding lasten programma's	-1.946
1B. Overschrijding investeringskredieten	-57
2. Ongeautoriseerde reservemutatie	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	-286
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	-2.289
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	-1.905
De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	-384
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	-2.289
Waarvan acceptabel	-1.905
Waarvan niet-acceptabel	-384

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.5 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

SiSa

Voor een aantal specifieke uitkeringen geldt dat de verantwoording hiervan plaatsvindt middels de Single information, Single audit-bijlagen (SiSa). De onafhankelijke accountant neemt de controle voor de betreffende regelingen mee in de controle van de jaarrekening. Een aantal gegevens over de regelingen wordt opgenomen in de verplichte SiSa-bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries of instanties. De vorm van de bijlage is wettelijk voorgeschreven. Er mag niet worden afgeweken van het achterliggende model.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/01	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			0	4	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13
			€35.344	€ 45.106			€0	€0

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14 €1.564	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15 €10.684	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 €13.872	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 €8.078
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 €12.348	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 €24.348	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 €0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24 €49.256	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01 € 158	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02 Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01 € 20.696	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02 € 0	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03 3	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04 80	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05 85	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator: D8/01 € 147.959	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aard controle R Indicator: D8/02 € 0	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) Aard controle R Indicator: D8/03 € 9.256	Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04 € 0	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/05 € 153.000	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) Aard controle R Indicator: D8/06 € 238.711

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10		
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 253.082	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 0	€ 418.635	€ 165.553	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
		1						
		2						
		10						
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06
		1	SB240076	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 29.000	€ 36.300	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 29.000
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07					
		1	Nee					
		2						
		100						

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	€ 136.312	€ 136.312	€ 712.291	€ 712.291
			2 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Nee			
			2 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Nee			
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
			1 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Kern Hoogeloon	Ja		
			2 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Kern Netersel	Nee		
			15					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 1.901.670	€ 37.316	€ 93.216	€ 0	€ 31.329	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 4.559	€ 429	€ 0	€ 1.001.379	€ 745	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				

			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 142.541	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>		
			€ 0	€ 0	Ja		

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01</i>				
			€ 147.419	€ 232.570				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden <i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 Nieuwbouw	€ 2.977	€ 2.977			
			2 Renovatie	€ 2.719	€ 2.719			
			3 Onderhoud	€ 124.397	€ 124.397			
			4 Aankoop	€ 13.623		€ 13.623		
			5 Dienstverlening door derden	€ 53.875			€ 53.875	
			6 Beheer en exploitatie	€ 34.979		€ 34.979		
			7					
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering,	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel <i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 15.487	€ 29.815	€ 44.420	Ja	N.v.t.
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 106.026	€ 112.256	€ 194.314	Ja	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 23.826	€ 26.252	€ 49.181		
			4 Kansrijke Start	€ 19.062	€ 22.493	€ 33.666	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 5.957	€ 11.345	€ 14.558	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 20.848	€ 23.680	€ 40.766	Ja	Ja
			7 Valpreventie	€ 56.588	€ 62.248	€ 104.285	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 11.913	€ 13.783	€ 23.349	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.978	€ 3.550	€ 5.833		
							Ja	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 42.887	€ 42.887	€ 85.407	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 11.913	€ 13.611	€ 26.758	Ja	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	N.v.t.
			13 Welzijn op recept	€ 11.317	€ 5.570	€ 5.570	Ja	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.978	€ 2.978	€ 5.837		
							Ja	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 8.696	€ 6.899	€ 6.899		
							Ja	Ja

			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07					
			Nee					
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Aard controle D2 Indicator: J32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06
			1 SUVIS21-011311406	€ 118.158	€ 2.831.455	Ja		Nee
			2					
		100						
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J32/07	Aard controle D2 Indicator: J32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/09			
			1 SUVIS21-011311406	Ja				
			2					
		100						
VRO	J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/01	Aard controle R Indicator: J41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/03	Aard controle R Indicator: J41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/06
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 0	€ 31.449	€ 2.213	0	1
			2					
			3					
			4					
			5					
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/09			
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	0	Ja			
			2					
			3					
			4					
			5					

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			29	€ 4.050	€ 92.180	103	€ 14.386	€ 116.166
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			11	€ 886	€ 2.092			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			0	0	0	0	0	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LAI23-03494457	€ 1.154	0	0	0	€ 1.154
			2 LAI24-03723809	€ 0	0	0	0	€ 0
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1	€ 0	€ 0	Nee		
			2	€ 0	€ 0	Nee		
			100					

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			1 2023-0000096152	0	Nee	0	Nee	€ 0
			2					
			20					
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			1 2023-0000096152	€ 0	Ja	Startbouw is Q1 2025 verwachte oplevering woningen verwacht Q2 2027	0	Nee
			2					
			20					
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			1 2023-0000096152	Nee				
			2					
			20					
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
		Sisa tussen medeoverheden	1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 24.466	€ 24.466	1	1	Nee
			2					
			3					
			4					
			5					
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 106.822	€ 0	€ 152.272	€ 540.556	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					

LVVN	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden						Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: L7B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: L7B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06</i>
		1	Kroonvensch Heide e.o.	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 2.680	€ 61.043	Nee	
		2						
		10						
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: M16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/06</i>
			€ 2.186.911			€ 141.296	€ 0	€ 121.615
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle R Indicator: M16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/09</i>	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11</i>	
			€ 0	€ 47.380	€ 0	€ 2.497.202	€ 5.007.567	

5.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de jaarstukken

Nog niet beschikbaar

6. Bijlagen

6.1 Overzicht afschrijvingstermijnen

Balansrubriek		Betreft	Afschrijvings termijn
Algemeen			
- Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.			
- Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.			
Immateriële vaste activa	a.	kosten sluiten geldleningen	tlv resultaat
	b.	onderzoek en ontwikkeling bepaald actief (onder voorwaarden)	max. 5 jaar
Materiële vaste activa			
Gronden en terreinen	a.	gronden en terreinen	niet
	b.	renovatie sportterreinen	25 jaar
	c.	aanleg sportvelden	40 jaar
	d.	aanleg gravelbanen	25 jaar
	e.	aanleg kunstgras sportvelden	10 jaar
Woonruimten *	a.	woningen	40 jaar
	b.	renovatie, restauratie, uitbreiding en aankoop woonruimten	25 jaar
	c.	semi-permanente woningen	15 jaar
Bedrijfsgebouwen	a.	nieuwbouw bedrijfs- en schoolgebouwen	40 jaar
	b.	kleedlokalen sportvoorzieningen	40 jaar
	c.	renovatie, restauratie, uitbreiding en aankoop bedrijfs- en schoolgebouwen	25 jaar
	d.	semi-permanente gebouwen/ noodlokalen/ loodsen/ opslagplaatsen	15 jaar
	e.	dierenverblijf	25 jaar
Grond- weg- en waterbouw- kundige werken	a.	bergbezinkbassins, vrijval en druk rioleringen	50 jaar
	b.	rioolgemalen bouwkundig	50 jaar
	c.	rioolgemalen mechanisch en electrisch	20 jaar
	d.	aanleg wegen, pleinen en rotondes	50 jaar
	e.	aanleg tunnels, viaducten en bruggen	50 jaar
	f.	aanleg plantsoenen, parken en groenvoorzieningen	40 jaar
	g.	reconstructie plantsoenen, parken en groenvoorzieningen	25 jaar
	h.	reconstructie / rehabilitatie wegen, pleinen en rotondes	50 jaar
	i.	straatmeubilair (abri's, bewegwijzering, straatnaamborden, verkeersborden)	10 jaar
	j.	verkeersregelinstallaties	12 jaar
	k.	lichtmasten openbare verlichting	40 jaar
	l.	armaturen openbare verlichting	20 jaar
	m.	aanleg speelterreinen	20 jaar
	n.	speeltoestellen	10 jaar
Vervoersmiddelen	a.	vrachtwagens en tractoren	12 jaar
	b.	bedrijfswagens	8 jaar
Machines, apparaten en installaties	a.	automatiseringsmiddelen	3-5 jaar
	b.	kantoormeubilair	10 jaar
	c.	meubilair scholen en gemeenschapshuizen	15 jaar
	d.	strooibehoudingen	10 jaar
	e.	technische installaties	15 jaar
	f.	veiligheidsvoorzieningen	10 jaar
	g.	bij (eerste) inrichtingen e.d., waarbij de zgn. componentenbenadering niet is en ook niet zal worden toegepast, wordt een forfaitaire afschrijvingstermijn gehanteerd van	25 jaar
Overige materiële vaste activa	a.	hekwerken, terreinafstering-/afscheiding	15 jaar
	b.	buitenterreinen	25 jaar
	c.	rijwielstalling/berging	15 jaar
	d.	schuilhutten	25 jaar
	e.	luchtfoto's	5 jaar
Financiële vaste activa	a.	bijdragen in activa van derden (als ware het actief in bezit van de gemeente)	variabel
Restwaarde **	a.	bedrijfsgebouwen: gemeentehuis	25% WOZ-waarde
	b.	bedrijfsgebouwen: overig	10% WOZ-waarde
	c.	woningen	50% WOZ-waarde
	d.	vervoersmiddelen	5% aanschafwaarde
	e.	overige activa	geen
Vorengenoemde opsomming is niet uitputtend. Voorts blijft het in incidentele gevallen, bijvoorbeeld indien de werkelijke levensduur sterk afwijkt, mogelijk af te wijken van de in deze bijlage genoemde afschrijvingstermijnen.			
* In het algemeen wordt de lineaire afschrijvingsmethode toegepast. Bij woningen hanteren we daarentegen de annuïtaire afschrijvingsmethode.			
** Normaal gesproken wordt de boekwaarde van een activum aan het eind van de afschrijvingstermijn tot € 0 gereduceerd. Voor sommige vaste activa wordt echter van tevoren vastgesteld dat sprake dient te zijn van een restwaarde, omdat een deel van het actief geacht wordt altijd zijn waarde te behouden (tot het moment van verkoop of buitengebruikstelling). De reden voor het hanteren van een restwaarde dient goed te zijn onderbouwd. De restwaarde moet gebaseerd zijn tegen 'het prijspeil op moment van ingebruikname'.			

6.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

omschrijving hoofdtaktaakveld	taakveld BBV	omschrijving taakveld BBV	Waarden		R 2023-U	R 2023-I	Pr-B 2024-U	Pr-B 2024-I	B 2024-U	B 2024-I	R 2024-U	R 2024-I	verschil last	verschil baat
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	-2.147.544	145.108	-1.581.072	79.127	-2.145.622	168.278	-2.671.518	186.284	-525.896	18.006		
	0.10	Mutaties reserves	-13.745.131	13.333.934	-127.530	1.497.448	-1.125.782	3.198.089	-875.782	2.654.923	250.000	-543.166		
	0.2	Burgerzaken	-511.315	266.272	-621.102	277.517	-723.740	423.665	-655.410	474.960	68.330	51.295		
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-61.207	192.287	-98.247	197.418	-155.300	858.143	-84.346	839.202	70.954	-18.941		
			-16.465.197	13.937.602	-2.427.951	2.051.510	-4.150.444	4.648.175	-4.287.056	4.155.369	-136.612	-492.806		
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.494.238	89.143	-1.468.226	76.330	-1.472.869	85.660	-1.490.097	82.970	-17.228	-2.690		
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-497.571	18.579	-542.734	12.569	-715.963	16.500	-834.416	15.811	-118.453	-689		
			-1.991.809	107.723	-2.010.960	88.899	-2.188.832	102.160	-2.324.513	98.782	-135.681	-3.378		
Algemene dekkingsmiddelen	0.5	Treasury	-563.572	807.579	-655.705	873.099	-490.847	656.835	-452.351	674.769	38.496	17.934		
	0.61	OZB woningen	-317.274	2.559.029	-201.660	2.808.786	-281.976	2.853.369	-408.232	2.840.167	-126.256	-13.202		
	0.62	OZB niet-woningen	-15.547	2.119.675	-33.115	2.436.055	-26.308	2.469.747	-6.133	2.399.075	20.175	-70.672		
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-5.675	40.894.866	-5.675	41.554.806	-5.976	43.516.605	-5.976	44.128.205	0	611.600		
	0.8	Overige baten en lasten	-11.144	0	-93.065	0	1	0	-32.966	0	-32.967	0		
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	25.638	0	-13.814	0	-180.967	0	-528.252	0	-347.285	0		
			-887.574	46.381.149	-1.003.034	47.672.746	-986.073	49.496.556	-1.433.911	50.042.217	-447.838	545.661		
Verkeer en vervoer	2.1	Verkeer en vervoer	-2.437.707	230.500	-3.682.928	71.759	-3.964.232	456.728	-3.591.831	519.229	372.401	62.501		
	2.2	Parkeren	-14.148	5.226	-9.280	4.310	-12.280	4.310	-21.649	4.684	-9.369	374		
	2.5	Openbaar vervoer	0	0	-50.570	0	0	0	0	0	0	0		
			-2.451.855	235.726	-3.742.778	76.069	-3.976.512	461.038	-3.613.479	523.913	363.033	62.875		
Economie	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	9.876	0	11.340	0	15.248	0	15.248	0	0		
	3.1	Economische ontwikkeling	-356.290	56.501	-406.434	0	-339.523	0	-351.387	0	-11.864	0		
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-4.706	4.393.893	-1.204	0	-210.280	105.809	-142.291	297.071	67.989	191.262		
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-92.700	93.400	-99.454	95.500	-96.554	89.800	-92.150	89.400	4.404	-400		
	3.4	Economische promotie	-210.072	1.588.120	-186.862	1.438.441	-287.642	1.543.506	-251.856	1.531.804	35.786	-11.702		
			-663.767	6.141.791	-693.954	1.545.281	-933.999	1.754.363	-837.684	1.933.522	96.315	179.159		
Onderwijs	4.2	Onderwijshuisvesting	-1.647.921	-55.237	-1.793.506	11.905	-2.544.486	608.418	-2.255.719	300.481	288.767	-307.937		
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-695.197	159.671	-524.579	11.623	-1.003.550	439.029	-876.782	189.179	126.768	-249.850		
			-2.343.118	104.433	-2.318.085	23.528	-3.548.036	1.047.447	-3.132.501	489.660	415.535	-557.787		
Sport, cultuur en recreatie	3.4	Economische promotie	-19.560	0	-19.000	0	-19.949	0	-20.721	0	-772	0		
	5.1	Sportbeleid en activering	-346.469	127.689	-302.383	94.000	-371.467	142.072	-346.530	128.058	24.937	-14.014		
	5.2	Sportaccommodaties	-1.515.318	496.750	-2.080.176	467.399	-1.919.101	610.271	-1.678.268	660.641	240.833	50.370		
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-257.887	11.096	-291.622	11.096	-400.402	11.096	-391.503	11.096	8.899	0		
	5.4	Musea	-9.000	0	-9.000	0	-10.000	0	-10.000	0	0	0		
	5.5	Cultureel erfgoed	-57.825	8.862	-67.410	8.862	-123.331	8.862	-63.436	8.862	59.895	0		
	5.6	Media	-644.388	138.782	-602.244	101.521	-715.638	165.365	-711.805	165.339	3.833	-26		
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.332.196	60.794	-2.283.553	45.472	-3.083.904	733.711	-2.775.943	407.853	307.961	-325.858		
			-5.182.643	843.974	-5.655.388	728.350	-6.643.792	1.671.377	-5.998.206	1.381.849	645.586	-289.528		

Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.237.318	2.060.577	-4.948.751	355.317	-7.193.580	3.436.364	-7.161.570	3.175.047	32.010	-261.317
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.357.490	44.383	-1.425.330	40.000	-1.397.752	45.000	-1.349.484	44.445	48.268	-555
	6.3	Inkomensregelingen	-5.503.033	4.524.043	-4.935.655	2.925.019	-4.370.330	3.453.532	-4.433.285	3.318.543	-62.955	-134.989
	6.4	WSW en beschut werk	-6.493.372	14.599	-6.166.073	11.500	-6.279.225	11.500	-6.382.995	15.082	-103.770	3.582
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-797.202	145.000	-734.219	145.163	-988.398	165.000	-965.151	165.000	23.247	0
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0	0	-8	0	-8
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-251.005	0	-250.218	0	-283.413	0	-288.648	0	-5.235	0
	6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-1.919.769	0	-1.855.005	0	-2.074.611	0	-2.213.733	0	-139.122	0
	6.71b	Begeleiding (WMO)	-1.682.306	0	-2.857.000	0	-1.747.318	0	-1.837.171	0	-89.853	0
	6.71c	Dagbesteding (WMO)	-607.585	0	-147.774	0	-635.708	0	-738.319	0	-102.611	0
	6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-424.473	0	-466.015	0	-514.865	0	-591.063	0	-76.198	0
	6.72b	Jeugdhulp behandeling	-1.231.787	0	-1.033.022	0	-1.539.925	0	-1.631.581	0	-91.656	0
	6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-28.726	0	-16.614	0	-61.526	0	-85.190	0	-23.664	0
	6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-317.346	0	-187.900	0	-313.912	0	-424.442	0	-110.530	0
	6.73a	Pleegzorg	-123.434	0	-115.913	0	-115.316	0	-148.926	0	-33.610	0
	6.73b	Gezinsgericht	-41.365	0	-60.502	0	-104.654	0	-134.697	0	-30.043	0
	6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-435.512	0	-501.678	0	-497.210	0	-508.563	0	-11.353	0
	6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-433.653	0	-288.870	0	-449.758	0	-552.972	0	-103.214	0
	6.74c	Gesloten plaatsing	-47.288	0	-25.000	0	-100.000	0	-163.954	0	-63.954	0
	6.82b	Jeugdreclassering	-69.943	0	-75.140	0	-98.765	0	-109.825	0	-11.060	0
	6.82a	Jeugdbescherming	-100.855	0	-101.961	0	-206.580	0	-224.108	0	-17.528	0
			-27.103.463	6.788.602	-26.192.640	3.476.999	-28.972.846	7.111.396	-29.945.678	6.718.109	-972.832	-393.287
Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	-1.076.780	176.413	-955.008	0	-1.215.734	234.024	-1.161.416	222.905	54.319	-11.119
	7.2	Riolering	-2.039.526	2.205.737	-2.124.334	2.322.238	-2.006.525	2.286.782	-1.921.569	2.221.155	84.956	-65.627
	7.3	Afval	-2.106.401	2.422.804	-1.751.618	2.082.426	-2.163.391	2.429.222	-2.086.810	2.449.227	76.581	20.005
	7.4	Milieubeheer	-2.257.779	388.731	-2.049.930	463.779	-3.086.816	1.418.487	-2.137.583	469.413	949.233	-949.074
			-7.480.486	5.193.686	-6.880.890	4.868.443	-8.472.466	6.368.515	-7.307.378	5.362.700	1.165.088	-1.005.815
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke	8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.769.215	298.555	-1.368.266	200.471	-2.121.866	379.000	-1.960.951	353.388	160.915	-25.612
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-3.589.787	3.491.645	-2.261.777	2.224.546	-9.617.015	9.398.274	-7.999.113	8.010.931	1.617.902	-1.387.343
	8.3	Wonen en bouwen	-1.278.082	527.055	-1.113.311	693.822	-1.683.656	1.175.331	-1.284.564	999.952	399.092	-175.379
			-6.637.083	4.317.255	-4.743.354	3.118.839	-13.422.537	10.952.605	-11.244.628	9.364.271	2.177.909	-1.588.334
Overhead en ondersteuning organisatie	0.4	Overhead	-6.693.161	262.839	-6.694.676	196.850	-7.729.584	340.888	-7.479.998	404.271	249.586	63.383
			-6.693.161	262.839	-6.694.676	196.850	-7.729.584	340.888	-7.479.998	404.271	249.586	63.383
Resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-6.414.624	0	-1.483.804	0	-2.929.399	0	-2.869.632	0	59.767	0
			-6.414.624	0	-1.483.804	0	-2.929.399	0	-2.869.632	0	59.767	0
			-84.314.778	84.314.778	-63.847.514	63.847.514	-83.954.520	83.954.520	-80.474.664	80.474.664	3.479.856	-3.479.856

6.3 Evaluatie startersleningen

Op 15 december 2016 heeft de gemeenteraad besloten om de “Verordening starterslening gemeente Bladel 2017” vast te stellen. Ieder jaar volgt een monitor en tussentijdse rapportage van het instrument via de P&C-cyclus. Medio 2015 hebben het Rijk en de Provincie Noord-Brabant besloten hun aandeel in de starterslening te stoppen, waardoor sindsdien het volledige bedrag van de starterslening voor rekening van de gemeente Bladel komt. In 2024 zijn 9 startersleningen afgehandeld en is door de SVn, namens de gemeente Bladel, een bedrag van € 216.000,- uitgeleend.

Betreft	Categorieën	Aantal
De aanvragers zijn afkomstig uit:	Gemeente Bladel	6
	Overige Kempengemeenten	1
	Elders	2
	Totaal	9
De aanvragers zijn/komen:	Echte starter (van huis uit)	4
	Vanuit woning in gemeente Bladel	3
	Vanuit huurwoning elders	2
	Totaal	9
De aangekochte woningen liggen in de kern:	Bladel	6
	Hapert	2
	Hoogeloon	1
	Casteren	0
	Netersel	0
	Totaal	9
De leningen zijn bestemd voor aankoop van:	Bestaande woning	9
	Nieuwbouwwoning	0
	Totaal	9

Financiering startersleningen

Het instrument Starterslening loopt nu 11 jaar en in deze jaren zijn de navolgende startersleningen verstrekt. De starterslening wordt vanuit de eigen middelen van de gemeente gefinancierd.

Jaar	Aantal startersleningen	Uitgeleend bedrag
2014	21	€ 132.000
2015	11	€ 181.000
2016	14	€ 335.000
2017	17	€ 404.000
2018	16	€ 274.000
2019	9	€ 186.000
2020	18	€ 428.000
2021	17	€ 410.000
2022	10	€ 250.000
2023	12	€ 325.000
2024	9	€ 216.000
Totaal	154	€ 3.141.000

6.4 Afkortingen

Afktorting	Betekenis	Afktorting	Betekenis
AVG	- Algemene verordening gegevensbescherming	MD	- Maatschappelijke dienstverlening
AWB	- Algemene wet bestuursrecht	MFA	- Multifunctionele Accommodatie
AWBZ	- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	MJOP	- Meerjarenonderhoudsplan
AWR	- Algemene wet inzake rijksbelastingen	MRE	- Metropoolregio Eindhoven
B&W	- Burgemeester en wethouders	MVA	- Materiële vaste activa
BBV	- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	NAI	- Nederlands Arbitrage Instituut
Bbz	- Besluit bijstandverlening zelfstandigen	Nnb	- Nog niet bekend
BIE	- Bouwgrond in exploitatie	NNB	- Natuurnetwerk Brabant
Bizob	- Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	NPO	- Nationaal Programma Onderwijs
BNG	- Bank Nederlandse Gemeenten	OAB	- Onderwijs Achterstanden Beleid
BT	- Bladel Transparant	OBGB	- Ondernemersvereniging Bedrijventerreinen Gemeente Bladel
BTW	- Belasting Toegevoegde Waarde	ODZOB	- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
BV	- Besloten vennootschap	OV	- Openbaar Vervoer
BZK	- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	OZB	- Onroerende zaakbelasting
CAO	- Collectieve Arbeids Overeenkomst	P&C	- Planning & Control
CC	- Cultureel centrum	P&O	- Personeel & Organisatie
CDA	- Christen Democratisch Appèl	p.m.	- pro memorie
CJG+	- Centrum Jeugd en Gezin plus	PAS	- Programma Aanpak Stikstof
COELO	- Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden	PFAS	- Poly- en perfluoralkylstoffen
CPO	- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	PGA	- Persoonsgerichte aanpak
DB	- Dagelijks bestuur	PMD	- Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons
DV & BV	- Dienstverlening & Bedrijfsvoering	POC	- Percentage of completion methode
EMU	- Economische en Monetaire Unie	RhcE	- Regionaal historisch centrum Eindhoven
ENSIA	- Eenduidige Normatiek Single Information Audit	RO	- Ruimtelijke ontwikkeling
EPA-U	- Energielabel utiliteit	SK	- Samenwerking Kempengemeenten
EU	- Europese Unie	SMART	- Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
FIDO	- Financiering Decentrale Overheden	SMI	- Sociaal medische indicatie
Fte	- Fulltime equivalent	SNL	- Subsidiestelsel Natuur en Landschap
GGD	- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst	SO	- Speciaal onderwijs
GGO	- Gepland groot onderhoud	SPUK	- Specifieke Uitkering
GOB	- Groen Ontwikkelfonds Brabant	SRE	- Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
GR	- Gemeenschappelijke Regeling	SSC	- Shared Service Center
GRP	- Gemeentelijk Rioleringsplan	SW	- Sociale Werkvoorziening
GRSK	- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten	Tozo	- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
GTK	- Gemeentelijk Toezichtkader	TVW	- Transitie Visie Warmte
GVVP	- Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan	UA	- Uitgesloten van Aansprakelijkheid
HAS	- Hogere Agrarische School	VGRP	- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
HR	- Human Resource	VHP	- Vrije Hapertse Partij
ICT	- Informatie- en communicatietechnologie	VHROSV	- Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
IFLO	- Inspectie Financiën Lokale Overheden	VNG	- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
loaw	- Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers	VO	- Voortgezet Onderwijs
loaz	- Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen	Vpb	- Vennootschapsbelasting
IPB	- Informatie- en Procesbeheer	VRBZO	- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
IPO	- Interprovinciaal Overleg	VTE	- Vrijtijdsconomie
ISMS	- Information Security Management System	VTH	- Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
KBP	- Kempisch Bedrijvenpark	VVC	- Vereniging voor Contractanten
KCC	- Klant Contact Centrum	VVD	- Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
KNVB	- Koninklijke Nederlandse Voetbalbond	Vve	- Vereniging van eigenaars
KOP	- Kempisch Ondernemers Platform	VWS	- Volksgezondheid Welzijn Sport
KVO-W	- Keurmerk Veilig Ondernemen - Winkelgebieden	Wmo	- Wet maatschappelijke ondersteuning
KVO-B	- Keurmerk Veilig Ondernemen - Bedrijventerreinen	Woo	- Wet open overheid
LED	- Light Emitting Diode	WOZ	- Wet Waardering Onroerende zaken
LKCA	- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst	Wsw	- Wet Sociale Werkvoorziening
LKS	- Loonkostensubsidie	WSW	- Waarborgfonds Sociale Woningbouw
LOT	- Lokale Ondersteuningsteams	Wvggz	- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
LUWA-toren	- Luchtwachttorens	ZLTO	- Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie
		ZZP	- Zelfstandige Zonder Personeel